

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-2699-3/22
Sarajevo, 03.02.2022. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **63.** sjednici održanoj **03.02.2022.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.

PO OVLAŠTENJU PREMIJERA

ministar Davor Čičić

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupštini Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. Arhiva.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj:
Sarajevo,

Na osnovu člana 117. a u vezi člana 120. stav 2. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15 i 48/16) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ 2022. godine, povodom razmatranja Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu, donijela je slijedeći

- PRIJEDLOG -

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu.

Broj: _____
Sarajevo, _____

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića

O B R A Z L O Ž E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog Zaključka sadržan je u članu 117. a vezi sa članom 120.stav. 2. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo("Službene novine Kantona Sarajevo," broj: 41/12 -Drugi novi prečišćeni tekst , 15/13, 47/13, 47/15 i 48/16) kojim je utvrđeno da Skupština Kantona Sarajevo u okviru svojih nadležnosti donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta,prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta. donosi: uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Član 132. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl.novine Federacije BiH" br. 35/05) propisuje da je inspekcija dužna najmanje jednom godišnje podnijeti pisani izvještaj o izvršenim inspekcijskim pregledima, o nađenom stanju, pojavama i problemima i o poduzetim mjerama s prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju se obavezno moraju obraditi vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te predložiti u kojem bi pravcu trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

Shodno stavu (2) tačka 2. istog člana "kantonalna inspekcija izvještaj podnosi vladi kantona i skupštini kantona."

Postupajući u skladu sa naprijed navedenim članom, dostavljamo Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu koji je radi lakše preglednosti sačinjen po organizacionim jedinicama - inspektoratima i sektorima.

U izvještaju je prikazan broj inspektora koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora na dan 31.12.2021. godine, propisi nad čijom primjenom su vršeni inspekcijski nadzori, broj planiranih i izvršenih inspekcijskih nadzora, broj donijetih rješenja, broj izdatih prekršajnih naloga i njihova novčana vrijednost, predmet u kojem su vršeni inspekcijski nadzori kao i realizovani zadaci Sektora za stručne i zajedničke poslove i Sektora za internu kontrolu.

Svi pokazatelji su radi lakšeg praćenja rada inspekcijskih službi izraženi i uporedno sa brojem planiranih inspekcijskih nadzora kao i sa brojem inspekcijskih nadzora izvršenih u prethodnom izvještajnom periodu.

Pored broja izvršenih / planiranih inspekcijskih nadzora, uporedni pokazatelji su prikazani i za izdate upravne mjere - rješenja kao i za pokrenute prekršajne postupke izdavanjem prekršajnih naloga u njihovoj novčanoj vrijednosti.

Po inspektoratima su navedni negativni pojavnici i problemi s kojima se inspektori susreću na terenu te dat prijedlog kako iste prevazići.

Broj izvršenih inspekcijskih nadzora kao i poduzetih mjera razlikuje se po inspektoratima prije svega zbog broja izvršioca, dužine trajanja inspekcijskog nadzora i specifičnosti pojedinih inspekcijskih nadzora.

Negativna odstupanja od broja planiranih inspekcijskih nadzora u pojedinim inspektoratima su prisutna, međutim za isto je razlog nepredviđeno odsustvovanje sa posla inspektora zbog dužeg bolovanja kao i u pojedinim specifičnim slučajevima zbog dužine trajanja inspekcijskog nadzora.

Izvještaj je sačinjen u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Sl.novine Kantona Sarajevo" broj: ("Sl.novine Kantona Sarajevo" broj 23/21 i 52/21)) s tim što je proširen s poglavljem – Prijedlog mjera.

U poglavlju – Prijedlog mjera kandidovane su aktivnosti na rješavanju problema iz oblasti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove uočeni prilikom vršenja inspekcijskih nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine.

U istom su predložene mjere i aktivnosti na rješavanju spomenutih problema, od kojih su neki u direktnoj nadležnosti ove Uprave, a neke probleme kandidujemo nadležnim institucijama bez čijeg rješavanja po hitnom postupku inspekcije koje djeluju unutar ove Uprave neće imati ambijent i okruženje za efikasan i efektivan rad.

Ono što smatramo potrebnim istaći je činjenica da ovaj organ kontinuirano radi i na otvorenoj komunikaciji sa građanima u čemu je u izvještajnom periodu ostvaren napredak.

Shodno naprijed navedenom i obrazloženom dostavljamo Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2021. godinu u predloženom tekstu Vladi Kantona Sarajevo na razmatranje.

- 4) izreći i naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, ako je za to zakonom ovlašten o čemu se izdaje pisana potvrda;
- 5) podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinske odgovornosti, odnosno prekršaja ili gospodarskog prijestupa, odnosno kaznenu prijavu za kazneno djelo ako su povredom zakona ili drugog propisa učinjeni ti prijestupi ili kazneno djelo;
- 6) poduzeti i druge upravne mjere i radnje za koje je posebnim zakonom i drugim propisom ovlašten.

Članak 126.

Upravne i druge mjere iz toč. 1. do 3. i točke 5. članka 125., kao i preventivne mjere iz članka 130. ovoga Zakona, inspektor naređuje donošenjem pisanog rješenja. Temelj za donošenje rješenja predstavlja činjenično stanje navedeno u zapisniku iz odredbe članka 124. ovoga Zakona.

Na rješenje iz stavka 1. ovoga članka, odgovorna osoba kod koje je izvršen inspekcijski nadzor, ima pravo izjaviti žalbu nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijama rješenja, ako posebnim zakonom nije određen drugi rok. Žalba se izjavljuje sljedećim organima, i to:

- 1) ako je rješenje donio federalni inspektor - žalba se izjavljuje federalnom ministru čiji je inspektor donio rješenje;
- 2) ako je rješenje donio kantonalni inspektor, a odnosi se na primjenu federalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom federalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu kantonalnog zakona - žalba se izjavljuje kantonalnom ministru čiji je inspektor donio rješenje;
- 3) ako je rješenje donio općinski ili gradski inspektor, a odnosi se na primjenu federalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom federalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu kantonalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom kantonalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu općinskog, odnosno gradskog propisa - žalba se izjavljuje općinskom, odnosno gradskom organu određenom statutom ili propisom općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Rješenje po žalbi mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijama žalbe.

Rješenje doneseno po žalbi iz stavka 2. ovoga članka je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda, sukladno zakonu.

Članak 127.

Pravna osoba s javnim ovlaštima, odnosno organ uprave i upravna organizacija kod kojih je izvršen inspekcijski nadzor, obvezni su postupiti po rješenju inspektora iz članka 126. ovoga Zakona.

Članak 128.

Inspektor je obavezan pratiti provedbu upravnih mjera koje je naložio rješenjem, pa ako utvrdi da se naredene mjere ne provode na način i u roku kako je rješenjem određeno, obavezan je podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, kao i poduzeti druge mjere za koje je zakonom ovlašten.

Ako inspektor ne može osigurati provedbu upravnih mjera u smislu stavka 1. ovoga članka, obavezan je o tome bez odlaganja pisano obavijestiti rukovoditelja organa uprave kojem pripada taj inspektor, koji je obavezan podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako to nije učinio inspektor i poduzeti druge mjere radi osiguranja provedbe naloženih mjera.

Članak 129.

Inspektor može privremeno oduzeti dokumente i predmete koji u disciplinskom, odnosno prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz, o čemu je dužan izdati pisanu potvrdu.

Članak 130.

Inspektor je dužan poduzimati i odgovarajuće preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa čije izvršenje nadzire, i u tom cilju ima pravo upozoriti fizičke i pravne osobe na obveze iz propisa, ukazati na štetne posljedice, koje mogu nastati i predložiti mjere za otklanjanje njihovih uzroka i druge mjere za koje cijeni da su potrebne, a fizičke i

pravne osobe su dužne postupiti po danim preventivnim mjerama inspektora.

Preventivne mjere iz stavka 1. ovoga članka naređuju se rješenjem.

Članak 131.

O svim izvršenim inspekcijskim pregledima i poduzetim upravnim mjerama iz čl. 125. i 130. ovoga Zakona, inspektor je dužan voditi evidenciju.

Federalni ministri, svaki u oblasti iz svoje nadležnosti, propisuju sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 132.

Inspekcija je dužna najmanje jednom godišnje podnijeti pisano izvješće o izvršenim inspekcijskim pregledima, o nadenom stanju, pojavama i problemima i o poduzetim mjerama s prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvješću se obvezno moraju obraditi vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima i predložiti u kojem bi pravcu trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

Izvješće iz stavka 1. ovoga članka, podnosi se sljedećim organima, i to:

- 1) federalna inspekcija izvješće podnosi Vladi Federacije i Parlamentu Federacije;
- 2) kantonalna inspekcija izvješće podnosi vladi kantona i skupštini kantona;
- 3) općinska, odnosno gradska inspekcija izvješće podnosi općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku i općinskom, odnosno gradskom vijeću.

2. Odnos federalne inspekcije prema kantonalnoj i općinskoj inspekciji

Članak 133.

Federalna inspekcija surađuje s kantonalnom inspekcijom i pruža joj potrebnu stručnu pomoć u svim pitanjima od zajedničkog interesa.

Suradnja i stručna pomoć iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se ostvaruje u onim pitanjima u kojima je federalnim zakonom predviđeno da određene poslove inspekcijskog nadzora na sprovođenju federalnog zakona vrši kantonalna inspekcija.

U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, federalna inspekcija ima pravo kantonalnoj inspekciji davati naloge, upute i instrukcije o načinu vršenja inspekcijskog nadzora, a kantonalna inspekcija je dužna postupiti po zahtjevima federalne inspekcije i obavijestiti je o poduzetim mjerama.

Članak 134.

Ako federalna inspekcija utvrdi da kantonalna inspekcija ne vrši ili nepravilno vrši inspekcijski nadzor iz stavka 2. članka 133. ovoga Zakona, u tom slučaju federalna inspekcija je obvezna o tome upoznati vladu kantona i tražiti poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi kantonalna inspekcija vršila taj nadzor, a do početka rada kantonalne inspekcije, taj inspekcijski nadzor vršit će federalna inspekcija.

Troškovi nastali vršenjem inspekcijskog nadzora od strane federalne inspekcije iz stavka 1. ovoga članka, padaju na teret kantonalnog organa uprave u čiju nadležnost spada taj inspekcijski nadzor.

Članak 135.

Odredbe čl. 133. i 134. ovoga Zakona, analogno se primjenjuju i na odnose federalne inspekcije prema općinskoj, odnosno gradskoj inspekciji u slučajevima kada je federalnim zakonom općinska, odnosno gradska inspekcija ovlaštena vršiti određene poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem federalnog zakona.

Članak 136.

Odredbe čl. 133. i 134. ovoga Zakona, analogno se primjenjuju i na odnose kantonalne inspekcije prema općinskoj, odnosno gradskoj inspekciji, a posebno u pitanjima u kojima je općinska, odnosno gradska inspekcija kantonalnim zakonom ovlaštena vršiti određene poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem kantonalnog zakona.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove
Kantona Sarajevo
S A R A J E V O

**IZVJEŠTAJ O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE
POSLOVE KANTONA SARAJEVO ZA 2021. GODINU**

Sarajevo, januar 2022. godine

SADRŽAJ

I - Uvodni dio.....	3
II – Programski dio.....	4
III- Normativni dio.....	6
IV- Tematski dio.....	6
V -Finansijski dio.....	7
VI - Kapitalni projekti.....	7
VII - Ocjena stanja i postignutih rezultata.....	8
Prijedlog mjera.....	28
VIII - Programska orijentacija.....	31
IX - Izvršenje kontinuiranih poslova.....	35
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije.....	35
1.1. Poljoprivredna inspekcija.....	37
1.2. Vodna inspekcija.....	38
1.3. Šumarska inspekcija.....	39
2. Inspektorat veterinarske inspekcije.....	39
3. Inspektorat urbanističko - građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije.....	47
3.1. Kantonalna urbanističko-građevinska inspekcija	51
3.3 Kantonalna komunalna inspekcija	58
3.4 Inspekcija zaštite prirode	61
3.5. Inspekcija za zaštitu dobara baštine	63
3.6 Inspekcija u stambenoj oblasti	65
4. Inspektorat tehničke inspekcije.....	67
4.1. Elektroenergetska inspekcija.....	67
4.2.Termoenergetska inspekcija.....	71
4.3. Rudarska inspekcija.....	73
4.4. Geološka inspekcija	77
5. Inspektorat tržišno - turističke inspekcije.....	78
6. Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite.....	84
6.1. Inspekcija rada.....	85
6.2 Inspekcija zaštite na radu vrši nadzor na primjenom zakona i to:	88
6.3 Inspekcija socijalne zaštite vrši inspektijski nadzor nad primjenom zakona i to:	90
7. Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu.....	93
7.1 Sanitarna inspekcija i inspekcija za hranu, po ovlaštenju sanitarna inspekcija	96
7.2 Zdravstvena inspekcija.....	108
7.3 Farmaceutska inspekcija.....	114
7.4. Inspekcija za hranu.....	117
8. Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije.....	117
8.1 Inspekcija za ceste	118
8.2 Saobraćajna inspekcija.....	119
9. Inspektorat prosvjetne inspekcije.....	123
10. Sektor za stručne i zajedničke poslove.....	127
X - Pregled unutrašnje organizacije, kadrovske i materijalne osposobljenosti kantonalnog organa	137
XI - Način ostvarivanja saradnje sa federalnim organima, drugim kantonima, općinama, Gradom Sarajevom, ombudsmenima, nevladinim sektorom i dr.....	138
.....	139

Na osnovu člana 132. stav (1) i (2) tačka 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 35/05) i Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj 23/21 i 52/21) direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo podnosi

**IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
KANTONA SARAJEVO
ZA 2021. GODINU**

I - Uvodni dio

Na osnovu člana 132. stav (1) i stav (2) tačka 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH" broj: 35/05) Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Uprava) dužna je najmanje jednom godišnje podnijeti pisani izvještaj o izvršenim inspekcijskim nadzorima, o nađenom stanju i poduzetim mjerama.

Izvještaj o radu sačinjen je na osnovu Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 23/21 i 52/21).

Cilj izvještaja o radu je ukazati na pojave i probleme, poduzete aktivnosti sa prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju su obrađeni vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te prijedlozi u kojem pravcu bi trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

U skladu sa djelokrugom rada propisanim Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 36/21) Kantonalna uprava za inspekcijske poslove vrši inspekcijske poslove iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje su organizovane u njenom sastavu i druge upravne i stručne poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Putem inspekcija iz određene upravne oblasti Uprava obavlja stručne i operativne inspekcijske poslove kontrole provođenja zakona i drugih materijalnih propisa kojima su definisane određene politike i utvrđeno funkcionisanje pojedinih privrednih djelatnosti, poduzima mjere u vršenju inspekcijskog nadzora, vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim nadzorima, izrečenim mjerama kao i izdatim i naplaćenim prekršajnim nalogima, prati stanje u oblastima koje nadzire, pojavne oblike i probleme te daje prijedlog mjera za rješavanje problema.

Osim praćenja stanja u oblastima koje nadziru i prikupljanja operativnih podataka o subjektima nadzora, preventivnog, edukativnog i korektivnog djelovanja na subjekte nadzora, inspekcijske službe imaju obavezu sankcionisanja prekršilaca izricanjem upravnih, prekršajnih i drugih mjera te kontrolu izvršenja izrečenih mjera.

Iako je osnovna funkcija inspekcije da vrši nadzor nad primjenom propisa iz određene upravne oblasti, inspekcija ima i obavezu da kroz svoj rad utvrđuje manjkavost propisa nad čijom primjenom vrši nadzor te predlaže izmjene istih sa ciljem povećanja sigurnosti i efikasnosti na terenu.

Poslovi iz djelokruga Uprave vrše se u okviru slijedećih organizacionih jedinica:

- Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije;
- Inspektorat veterinarske inspekcije;
- Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, stambene i ekološke inspekcije;
- Inspektorat tehničke inspekcije;
- Inspektorat tržišno-turističke inspekcije;
- Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite;
- Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu;
- Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije;
- Inspektorat prosvjetne inspekcije;
- Inspektorat komunalne inspekcije, zaštite prirode, zaštite dobara baštine i inspekcije za sport,
- Sektor za stručne i zajedničke poslove;
- Sektor za internu kontrolu.

Uprava je u izvještajnom periodu postupala u skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona Sarajevo, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 36/21), Zakonom o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo te 18 zakona donesenih na državnom nivou, 73 federalna zakona, 26 kantonalnih zakona, 145 pravilnika, jedanaest odluka i 16 uredbi. Pored navedenog, inspekcija rada vrši nadzor nad primjenom granskih kolektivnih ugovora.

II – Programski dio

Programski dio izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajeva za 2021. godinu prioritetno je bio usmjeren na zaštitu i poboljšanje zdravlja stanovništva u Kantonu Sarajevo, gdje ključnu ulogu imaju Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu te Inspektorat veterinarske inspekcije, a odmah nakon toga na suzbijanje "sive ekonomije" u Kantonu Sarajevo i efikasno i efektivno uspostavljanje fiskalne i finansijske discipline kod subjekata nadzora, gdje ključnu ulogu imaju tržišno - turistička inspekcija i inspekcija rada.

Osim navedenih realiziranih prioriteta, u 2021. godini rad je bio usmjeren i na efikasno i efektivno izvršavanje inspekcijskih poslova iz nadležnosti svih ostalih inspekcija koje djeluju u sastavu KUIP KS, a sve u skladu sa ciljevima, programom i aktivnostima planiranih godišnjim programom rada. Izvještaj o radu Uprave za 2021. godinu zasniva se na postojećem broju izvršilaca u Upravi. Pojedini inspektorati u momentu sačinjavanja ovog izvještaja, nisu imali dovoljan broj izvršilaca o čemu su bili upoznati Vlada Kantona Sarajevo, koja u zadnjem kvartalu 2021. godine odobrila popunjavanje upražnjenih radnih mjesta u Upravi, a sve u cilju efikasnijeg rada iste.

Pored navedenog u sastavu Uprave u toku 2021. godine obavljani su i realizovani u skladu sa programskim ciljevima i aktivnostima i drugi poslovi kao što je izrada normativnih akata (pravilnici), izrada pojedinačnih akata (naredbe, instrukcije), finansijski poslovi u okviru

nadležnosti ovog organa, poslovi zastupanja pred nadležnim sudovima, vođenje registra novčanih kazni, vođenje evidencije o izvršenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama, sačinjavanje prijedloga programa rada i izvještaja o radu koji se podnose Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo, kao i sačinjavanje izvještaja i informacija kao neprogramiranih zadataka po zahtjevu resornih ministarstava i drugih institucija, poslovi interne kontrole koji se najviše odnose na postupanje po prijavama i žalbama građana, blagovremeno postupanje inspektora, kontrolu upotrebe i korištenje materijalno-tehničkih sredstava Uprave i sl.

Izvještajna godina prošla je i u znaku koordiniranog pristupa inspekcija u sprovođenju brojnih strateških dokumenata Vlade Kantona Sarajevo, počev od Akcionog plana za suzbijanje infekcije izazvane koronavirusom do saradnje sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Agencijom za državnu službu FBIH (CAF projekat ili Zajednički okvir procjene u sklopu Evropskog modela za unapređenje javnih organizacija i uprava kroz samoprocjenu).

Svakako treba naglasiti, da je izvještajnu godinu karakterisala i otvorenost Uprave prema javnosti, u dijelu koji se odnosio na službene kontrole, u cilju podizanja svijesti subjekata nadzora o potrebi poštivanja propisa i stvaranja kvalitetnog životnog i poslovnog ambijenta, odnosno priprema subjekata za inspekcijsku kontrolu, posebne najave specifične za naredbe.

Izvještaj o radu se zasniva na postojećem broju inspektora u inspektoratima, koji je manji od broja izvršilaca predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave.

Inspektori Uprave su 2021. godine izvršili ukupno **45 444** inspekcijska nadzora, što je u odnosu na planiranih **37 769** inspekcijska nadzora više za 7675 nadzora ili 20,32 %. Dakle, iz navedenog jasno proizilazi da Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo realizirala i više aktivnosti i ciljeva koji su bili planirani godišnjim programom rada.

Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec vrši se na osnovu mjesečnog plana rada donesenog na nivou svakog inspektorata odnosno sektora. Međutim, isto je u značajnoj mjeri zavisilo i od trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, od angažmana inspektora u svojstvu svjedoka na velikom broju sudskih ročišta, te od konkretnih dobijenih često veoma složenih zaduženja od nadležnih organa, a koji u Programu nisu bili planirani.

Hitnost inspekcijskih nadzora a samim tim odstupanje od godišnjeg Programa rada često je uzrokovano pojavama na terenu i diktirano uslovima pojava oblika na tržišta, što je praćeno intenziviranjem poslova Uprave uvođenjem dvosmjenskog rada, a povremeno u pojedinim inspekcijama i treće smjene.

III- Normativni dio

U normativnom dijelu koji se odnosi na programirane propise po inicijativi Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, Vlada i Skupština Kantona Sarajevo je u 2021. godini donijela je sljedeće propise:

- Zakon o dopuni zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo

Potreba za dopunama Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo se ukazala zbog efikasnijeg unaprjeđenja sistema kontrole propisanih epidemiloško-higijenskih mjera kao i naredbi kriznih štabova, te preporuka ovlaštenih tijela, naročito u slučajevima pojave prirodnih i drugih nesreća, epidemija i pandemija.

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo na koji je Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost Odlukom broj: 02-04-43454-19/21 od 02.12.2021. godine

Imajući u vidu činjenicu da je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo usvojen u novembru 2016.godine, te da su 2017. godine usvojene prve Izmjene i dopune Pravilnika, druge izmjene u julu 2019.godine i treće izmjene i dopune Pravilnika su u julu 2020.godine, zbog obimnosti izmjena važećeg pravilnika, izmjena zakonskih propisa od strane Skupštine Kantona Sarajevo i potrebe da se pojedina pitanja urede na drugačiji način u odnosu kako su definisana važećim pravilnicima, pristupilo se izradi novog pravilnika kako bi se pojednostavila primjena istog.

Nadalje, u prilog gore navedenom je i činjenica da je Skupština Kantona Sarajevo je na 41.Radnoj sjednici održanoj dana 07.09.2021.g. donijela Zakon o izmjenama zakona o sportu, temeljem kojeg se inspekcijski nadzor u sportu više ne vrši nadležno ministarstvo putem inspektora za sport, već putem Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo. Članom 3. Zakona o izmjenama zakona o sportu ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 36/21) definisana je obaveza direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona da se uskladi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa djelokrugom poslova izmijenjenim i dopunjenim ovim zakonom.

- Prijedlog izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata

Skupština Kantona Sarajevo je na svojoj 42.Radnoj sjednici održanoj dana 29.09.2021. godine dijela Zaključak broj:01-04-36076-1/21 kojim je obavezala Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo da Vladi Kantona Sarajevo dostavi prijedloge izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata iz svih oblasti u kojima vrši nadzor u cilju poboljšanja istih. Shodno navedenom, blagovremeno je Vladi Kantona Sarajevo u 2021. godini dostavljeni prijedlozi izmjena i dopuna istih. Napominjemo navedeni programirani propisi nisu još razmatrani na Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo jer se nalaze u fazi radnog materijala.

IV- Tematski dio

1 Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2019. godinu

- Zaključak Vlade Kantona Sarajevo broj:02-24-24271-9/21 od 10.06.2021. godine
- Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-04-36076/21 od 29.09.2021. godine

2 Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2020. godinu

- Zaključak Vlade Kantona Sarajevo broj:02-04-24271-10/21 od 10.06.2021. godine
- Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-04-41877/21 od 17.11.2021. godine

Naprijed navedenim zaključcima izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo je prihvaćen za 2019. i 2020. godinu.

V -Finansijski dio

Planirani rashodi Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu iznose 6.127.683,00 KM, a izvršeni za izvještajni period od 01.01.-31.09.2021. godine iznosili su 4.531.768,34 KM ili 73,96 %.

Uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo u izvještajnom periodu 01.01.-30.09.2021. godine, najznačajniji dio rashoda u ukupnom iznosu od 4.507.346,94 KM, ostvarila je na pozicijama direktnih troškova organa uprave: 1. Bruto plate i naknade (3.706.028,12 KM); 2. Naknade troškova prevoza (73.605,40 KM); 3. Naknade za topli obrok (187.283,15 KM); 4. Naknada za regres za godišnji odmor (69.509,00 KM); 5. Otpremnine zbog odlaska u penziju (31.946,30 KM) 6. Naknade za slučaj smrti ili teže invalidnosti (38.043,00 KM); 7. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (389.132,97 KM); i 8. Posebna naknada za elementarne nepogode 0,5% na bruto plaću (11.799,00 KM).

Ovi rashodi realizovani su u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Ostali troškovi, koji su realizovani u izvještajnom periodu u iznosu od 24.421,40 KM, odnose se na izdatke za posebnu naknadu za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (1.734,75 KM), održavanje informacionog sistema lotus (9.828,00 KM), sudske sporove (4.151,49 KM), usluge certificiranog računovođe za izradu Završnog računa za 2020. godinu (369,55 KM), punjenja za uređaj Accu point za potrebe Inspektorata veterinarske inspekcije (2.988,26 KM), te oglašavanje u javnim glasilima i druge usluge informisanja 1.832,00 KM.

U izvještajnom periodu nije bilo troškova na pozicijama Tekućih transfera.

U okviru pozicije stalnih sredstava izvršena je nabavka jednog desktop računara u iznosu od 1.977,00 KM koji je plaćen iz razgraničenih sredstava veterinarske naknade (izvor 30).

Izvršenje Budžeta Kantonalne uprave za insepkijske poslove Kantona Sarajevo za 2021. godinu sadrži finansijske pokazatelje zaključno sa 30.09.2021. godine iz razloga što Budžeta godina 2021 u momentu izrade ovog Izvještaja nije okončana.

VI - Kapitalni projekti

U 2021. godini Uprava nije imala kapitalnih projekata.

VII - Ocjena stanja i postignutih rezultata

Izvještaj o radu zasniva se na Programu rada Uprave, mjesečnim i sedmičnim planovima rada inspektorata i sektora koji djeluju unutar ovog organa.

U godišnjem Programu rada planiran je broj inspekcijskih nadzora koje inspektori trebaju izvršiti u određenom vremenskom periodu. Broj upravnih mjera i izdatih prekršajnih naloga nije planiran jer je isti ovisan o stanju zatečenom prilikom vršenja inspekcijskog nadzora.

Izvještaj o radu se zasniva na postojećem broju inspektora u inspektoratima, koji je manji od broja izvršilaca predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Uprave.

Inspektori Uprave izvršili su **45 444** inspekcijska nadzora, što je u odnosu na planiranih **37 769** inspekcijska nadzora više za 7675 nadzora ili 120,32 %.

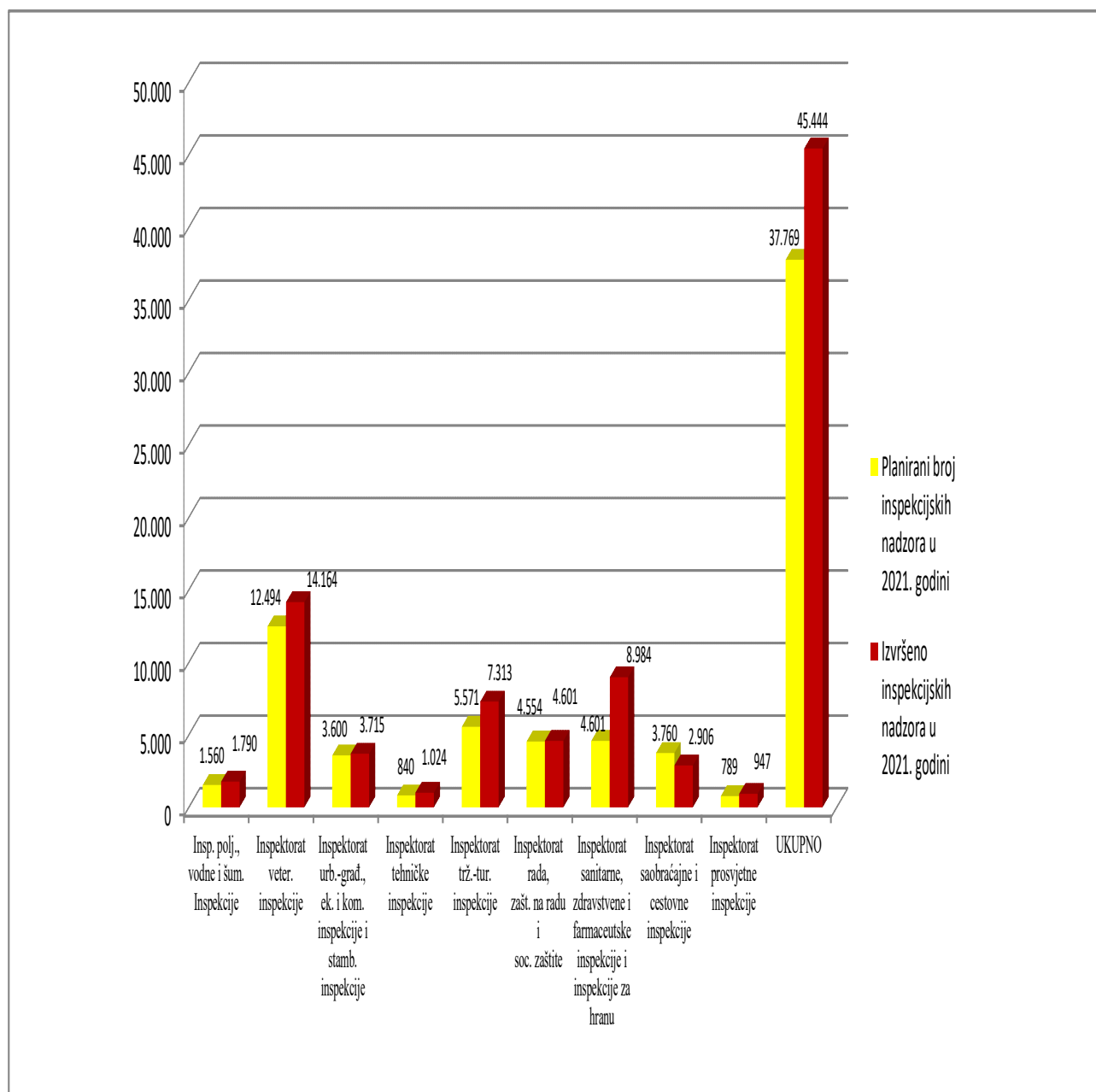
Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec vrši se na osnovu mjesečnog plana rada donesenog na nivou svakog inspektorata odnosno sektora. Međutim, isto je u značajnoj mjeri zavisilo i od trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, od angažmana inspektora u svojstvu svjedoka na velikom broju sudskih ročišta, te od konkretnih dobijenih često veoma složenih zaduženja od nadležnih organa, a koji u Programu nisu bili planirani.

Hitnost inspekcijskih nadzora a samim tim odstupanje od Programa rada često je uzrokovano pojavama na terenu i diktirano uslovima pojava oblika na tržišta, što je praćeno intenziviranjem poslova Uprave uvođenjem dvosmjenskog rada, a povremeno u pojedinim inspekcijama i treće smjene.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i izvršenih nadzora u 2021. godini

R.B.	NAZIV INSPEKTORATA	Planirani broj inspeksijskih nadzora u 2021 godini	Izvršeno inspeksijskih nadzora u 2021 godini	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije	1.560	1.790	114,74
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	12.494	14.164	113,37
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	3.600	3.715	103,19
4	Inspektorat tehničke inspekcije	840	1.024	121,90
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	5.571	7.313	131,27
6	Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	4.554	4.601	101,03
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu;	4.601	8.984	195,26
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	3.760	2.906	77,29
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	789	947	120,03
	U K U P N O:	37.769	45.444	120,32

Grafikon: Uporedni pregled planiranih i izvršenih nadzora u 2021. godini

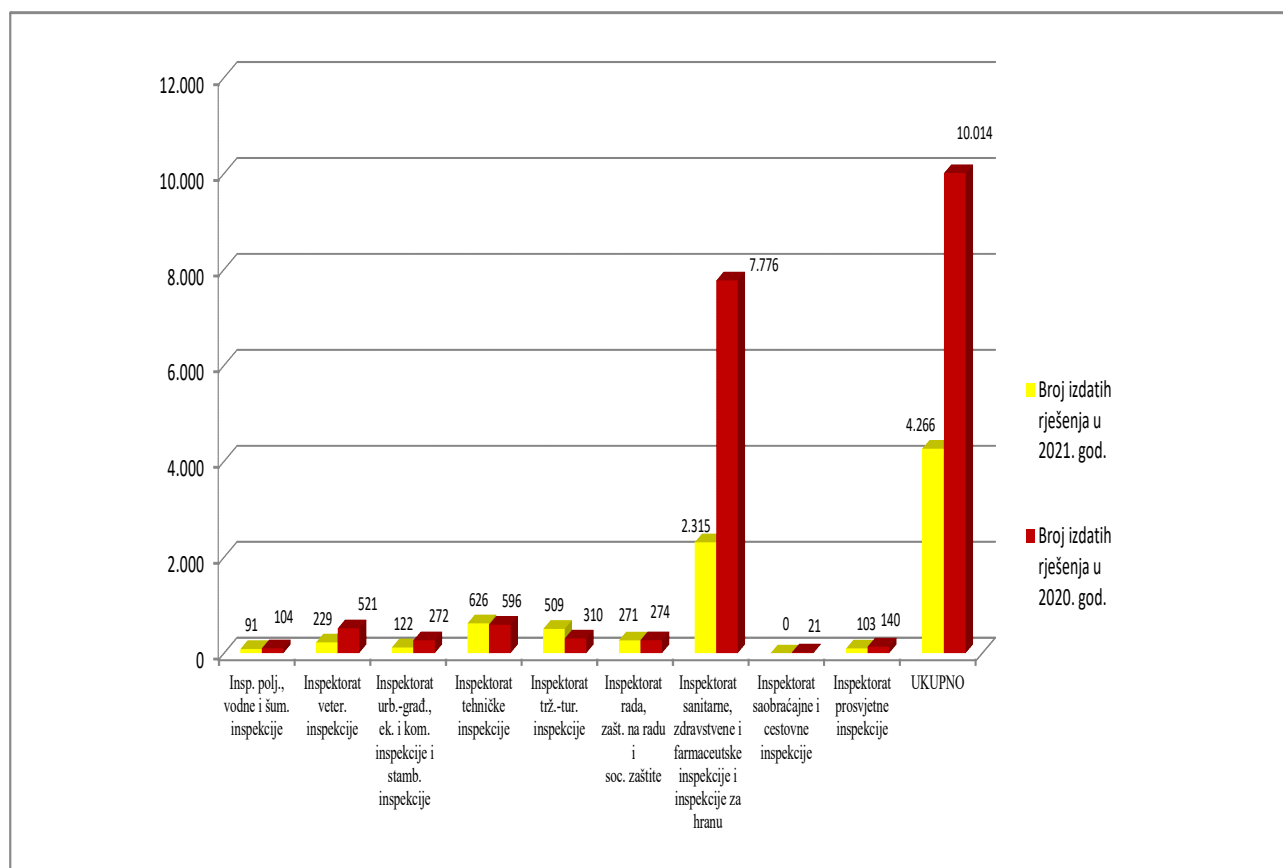
U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka doneseno je 4.266 rješenja što je u odnosu na prethodni izvještajni period kada je doneseno 10.014 rješenje manje za 5.748 rješenja.

Tabela : Uporedni pregled donesenih upravnih mjera u 2021. /2020. godini

R.B.	NAZIV INSPEKTORATA	Broj izdatih rješenja u 2021. godini	Broj izdatih rješenja u 2020. godini	INDEX (3/5)
1	2	3	4	5
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije	91	104	87,50
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	229	521	43,95
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	122	272	44,85
4	Inspektorat tehničke inspekcije	626	596	105,03
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	509	310	164,19
6	Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	271	274	98,91
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	2.315	7.776	29,77
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	0	21	0,00
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	103	140	73,57
	U K U P N O:	4.266	10.014	42,60

Od ukupnog broja izdatih rješenja donesena su u oblasti trgovine i turizma 509 rješenja, od čega 154 rješenja o zabrani rada, i to: 79 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 35 rješenja o zabrani obavljanja trgovačke djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad izdatog od nadležnog organa ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 31 rješenja o zabrani obavljanja obrtničke djelatnosti izdatih fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 2 rješenja o zabrani rada po zakonu o mjeriteljstvu i 7 rješenja o zabrani rada izdata pravnim i fizičkim licima zbog nepoštivanja odredbi drugih Zakona, u oblasti sanitarne inspekcije doneseno je 288 rješenja-sanitarnih saglasnosti na projektnu dokumentaciju, izvršen je nadzor nad 105 prijenosa umrlih lica (sprovodnice), od toga 19 ekshumacija, izvršene su 584 kontrola nad kliconošama (rješenja o privremenoj zabrani rada do obeskličenja), 487 rješenja o početku rada-obeskličenja, doneseno 1515 rješenja za otklanjanje nepravilnosti u radu, 6251 rješenje zabrane kretanja fizičkim licima, 29 rješenja-privremene zabrane rada objektima, 6 rješenja zabrane prometa zdravstveno neispravnom hranom, 4 uništenja zdravstveno neispravne hrane. Ostala rješenja odnosila su se na otklanjanje konstatovanih nedostataka prilikom vršenja inspeksijskog nadzora, kojima se djelovalo preventivno.

Grafikon : Uporedni pregled donesenih upravnih mjera u 2021./2020. godini

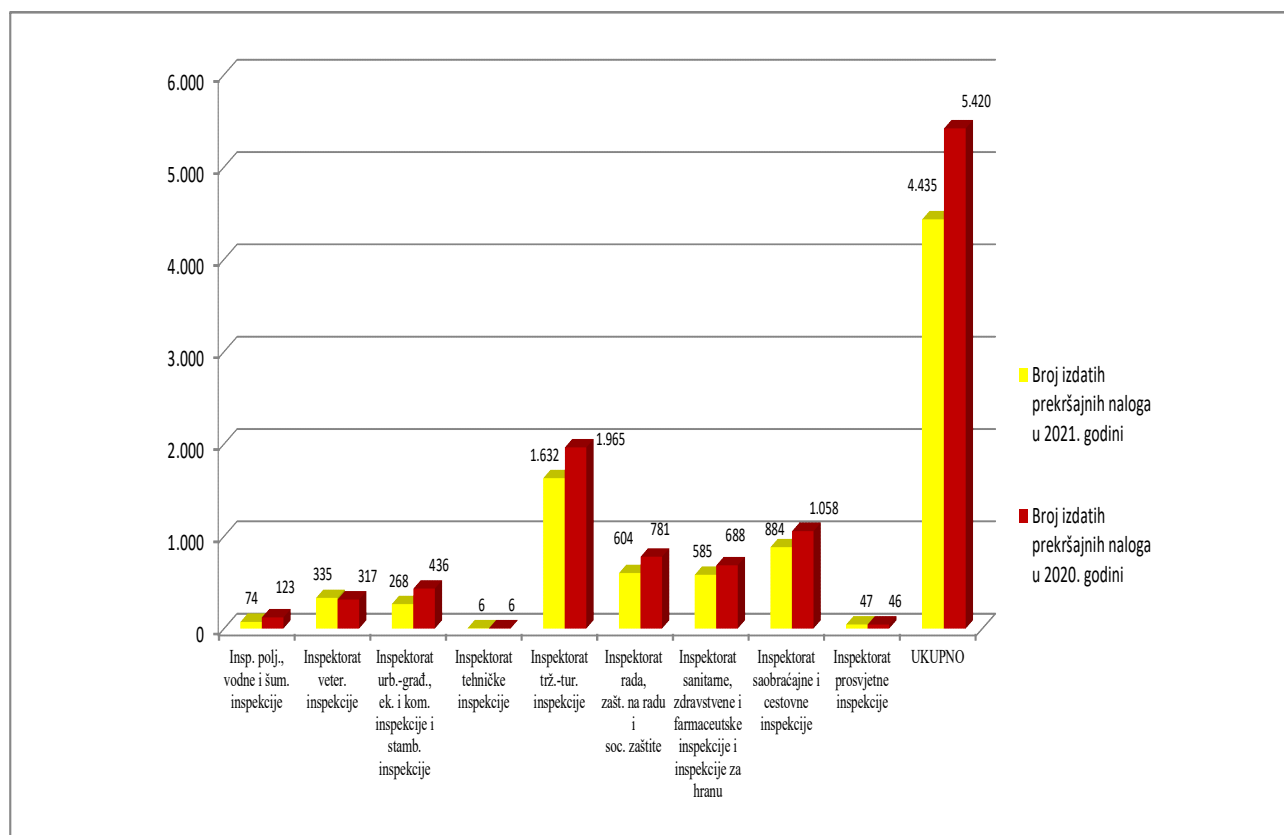

Pored navedenih upravnih mjera, inspektori su u 2021. godini izdali 4435 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 4.374.823 KM što je u odnosu na prethodni izvještajni peiod, kada je izdato 5.420 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti 4.826,256 KM, manje za 985 prekršajnih naloga.

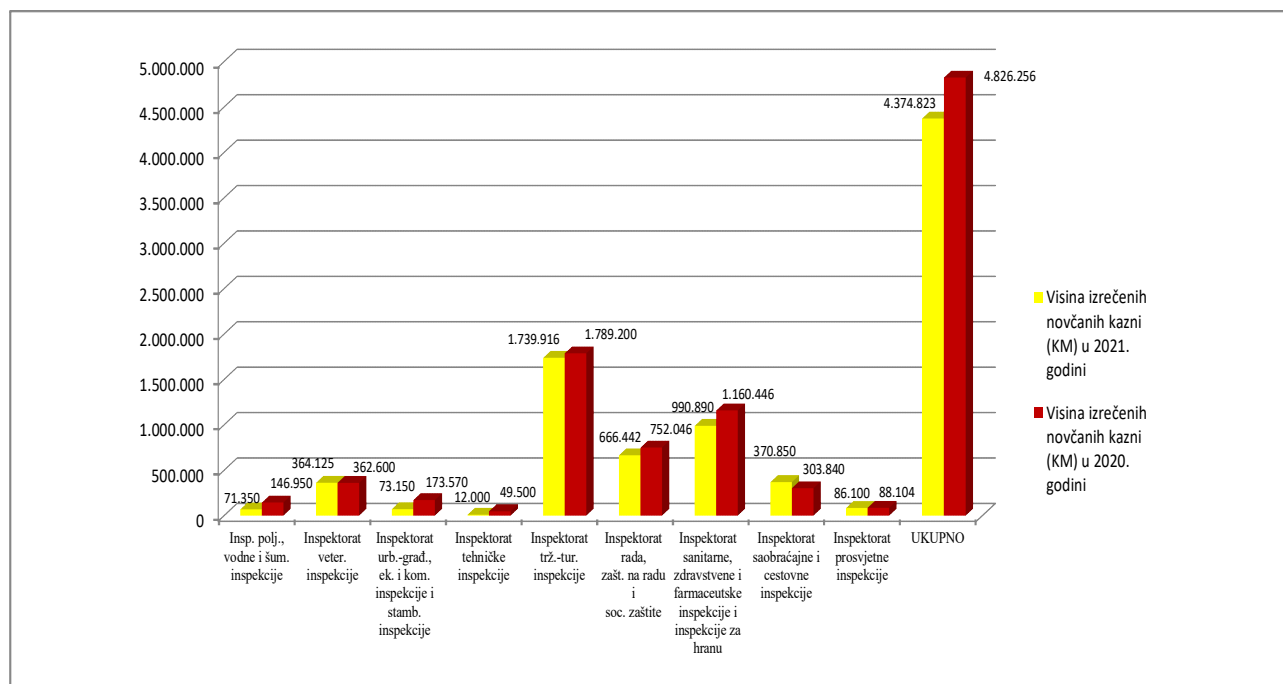
Tabela: Uporedni pregled izdatih prekršajnih naloga i novčanih kazni 2021./ 2020. godine

	NAZIV INSPEKTORATA	Broj izdatih prekršajnih naloga u 2021. godini	Visina izrečenih novčanih kazni (KM) u 2021. godini	Broj izdatih prekršajnih naloga u 2020. godini	Visina izrečenih novčanih kazni (KM) u 2020. godini	INDEX (3/5)	INDEX (4/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije	74	71.350	123	146.950	60,16	48,55
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	335	364.125	317	362.600	105,68	100,42
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	268	73.150	436	173.570	61,47	42,14
4	Inspektorat tehničke inspekcije	6	12.000	6	49.500	100,00	24,24
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	1632	1.739.916	1965	1.789.200	83,05	97,25
6	Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	604	666.442	781	752.046	77,34	88,62
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	585	990.890	688	1.160.446	85,03	85,39
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	884	370.850	1058	303.840	83,55	122,05
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	47	86.100	46	88.104	102,17	97,73
	UKUPNO:	4.435	4.374.823	5.420	4.826.256	81,83	90,65

Grafikon: Uporedni pregled izdatih prekršajnih naloga 2021./ 2020. godine

Grafikon: Uporedni pregled izrečenih novčanih kazni po izdatim prekršajnim nalogima u KM 2021./2020. godina

Zahtjev za sudsko odlučivanje podneseno je ukupno 926 prekršajnih naloga, dok je za 645 prekršajnih naloga prekoračen rok za plaćanje.

Tokom 2021. godine Općinski sud u Sarajevu zakazano je ukupno 997 usmenih pretresa (s tim što je ukupno 167 usmenih pretresa odgođeno odnosno vraćeno u pređašnje stanje odnosno u postupku su zakazivanja), a od čega je ukupno okončano 830 prekršajnih postupaka, što je za ukupno 267 usmenih pretresa više u odnosu na 2020. godinu. Obzirom na broj radnih dana u toku godine, može se konstatovati da je po danu održano u prosjeku 3,7 usmena pretresa.

Rješavajući po zahtjevu za sudsko odlučivanje Općinski sud u Sarajevu donio je ukupno 830 rješenja, pri čemu je 71 prekršajnih postupaka pokrenuto od strane ovog organa podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, a ukupno 759 prekršajnih postupaka pokrenuto je od strane okrivljenih, zahtjevom za sudsko odlučivanje po osnovu izdatih prekršajnih naloga.

Općinski sud u Sarajevu je u ukupno 615 rješenja, odnosno u 74 % prekršajnih postupaka izrekao novčanu kaznu u iznosu od 540.566 KM, u ukupno 119 rješenja odnosno 14,3 % prekršajnih postupaka sud je izrekao sankciju uvjetnu osudu u novčanoj vrijednosti od 186.550 KM, u ukupno 46 rješenja, odnosno 5,5 % prekršajnih postupaka sud je izrekao sankciju ukor u novčanoj vrijednosti od 38.440 KM.

Rješavajući po zahtjevu za sudsko odlučivanje Općinski sud u Sarajevu donio je ukupno 16 rješenja kojim je obustavio prekršajni postupak, odnosno u 1,9 % prekršajnih postupaka, jer kako sud u istim rješenjima navodi, nije dokazano da je okrivljeni počinio prekršaj za koji se tereti, a što je manje za 1,0 % u odnosu na 2020. godinu.

Rješavajući po zahtjevu za sudsko odlučivanje Općinski sud u Sarajevu donio je ukupno 17 rješenja kojim je obustavio prekršajni postupak, odnosno u 2 % prekršajnih postupaka, jer kako sud u istim rješenjima navodi, postoje drugi razlozi predviđeni zakonom.

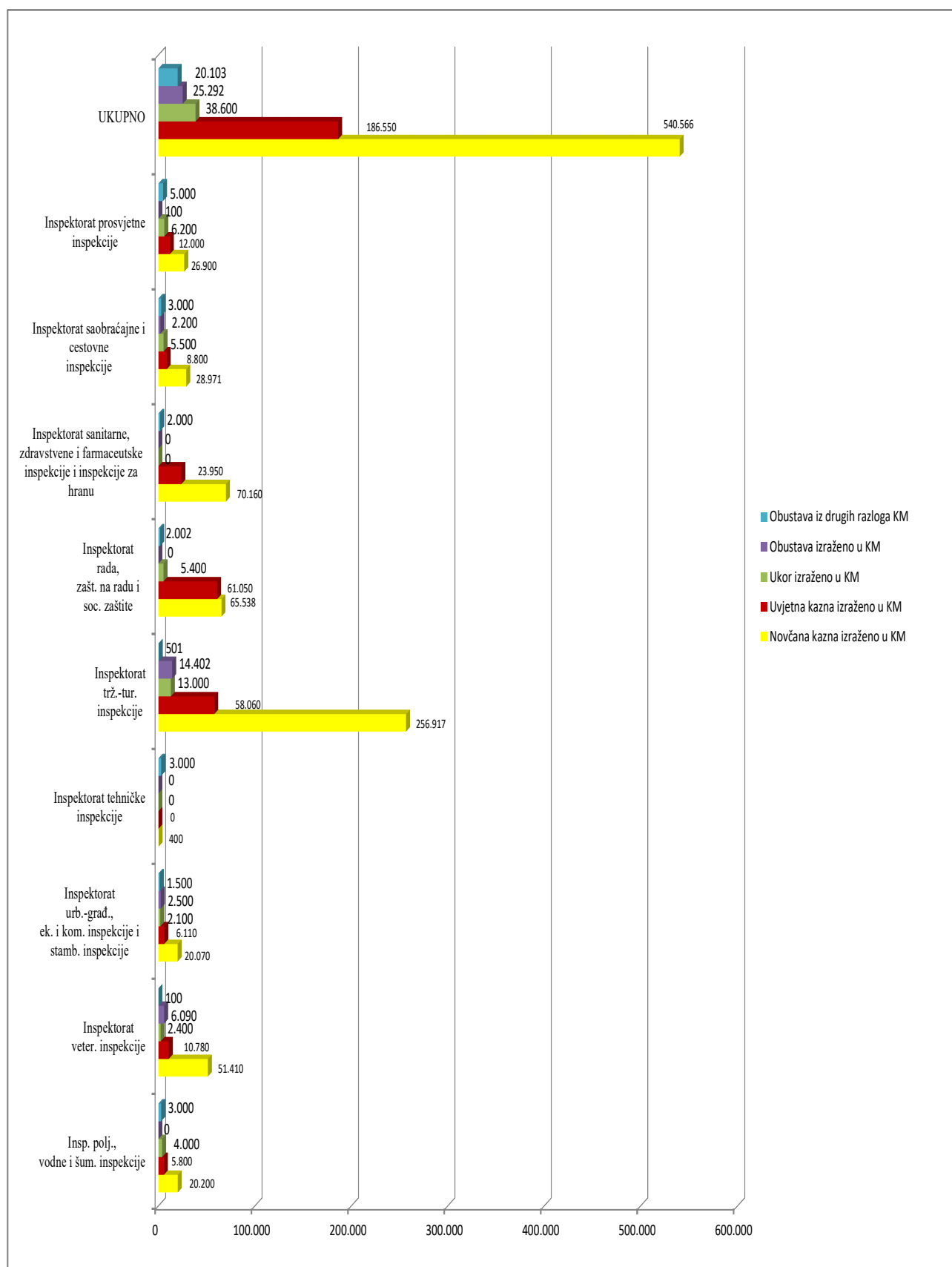
Rješavajući po zahtjevu za sudsko odlučivanje Općinski sud u Sarajevu je 4 prekršajna postupaka okončao donošenjem rješenja zbog propuštanja okrivljenih da se pojave na zakazani usmeni pretres, te rješavajući po prijedlogu okrivljenih za povrat u pređašnje stanje, donio rješenja kojim su ista stavljena van snage i dozvolio povrat u pređašnje stanje, dok se 10 prekršajna postupaka, odnosno 1,2 % prekršajnih postupaka nalazi u statusu odgode.

Tabela: Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu i zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka

INSPEKTORAT	Ukupan broj okončanih predmeta u prekršajnom postupku	Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu i zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka											Odgoda
		zaht Novčana kazna nalog /	Novčana kazna izraženo u KM	Uvjetna kazna	Uvjetna kazna izraženo u KM	Ukor	Ukor izraženo u KM	Obustava	Obustava izraženo u KM	Obustava iz drugih razloga	Obustava iz drugih razloga KM	Vraćen u pređašnje stanje	
Inspektorat poljoprivre dnevodne i šumarske inspekcije	27	19	20200	5	5800	2	4000	0	0	1	3000	0	0
Inspektorat veterinarske inspekcije	56	44	51410	7	10780	2	2400	2	6090	1	100	0	0
Inspektorat urbanističko- građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	42	28	20070	5	6110	3	2100	3	2500	3	1500	0	0
Inspektorat tehničke inspekcije	2	1	400	0	0	0	0	0	0	1	3000	0	0
Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	365	283	256917	43	58060	21	13000	8	14402	2	501	1	0

Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	131	83	65538	37	61050	7	5400	0	0	1	2002	2	1
Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceut- ske inspekcije i inspekcije za hranu	101	80	70160	11	23950	0	0	0	0	2	2000	0	6
Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	70	57	28971	6	8800	4	5500	2	2200	1	3000	0	0
Inspektorat prosvjetne inspekcije	36	20	26900	5	12000	7	6200	1	100	1	5000	1	1
UKUPNO	830	615	540566	119	186550	46	38600	16	25292	17	20103	4	10

Grafikon: Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu i zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka

Od ukupno 71 okončana prekršajna postupaka pokrenuta zahtjevom za pokretanje prekršajnog postupka, u 51, odnosno 72 % prekršajna postupaka izrečena je novčana kazna u iznosu od 44.432 KM, u 6, odnosno 8,4 % prekršajna postupaka izrečena je sankcija uvjetna osuda u novčanoj vrijednosti od 7,610 KM, a u 7, odnosno 9,8 % prekršajna postupaka izrečena je sankcija ukor, četiri prekršajna postupaka su obustavljena iz drugih razloga (smrt okrivljenog, plaćen prekršajni nalog prije održavanja prekršajnog postupka itd.).

Tokom 2021. godine Općinski sud u Sarajevu, u prekršajnim postupcima izrekao je, rješavajući po zahtjevima pokrenutih od strane Inspektorata tržišno-turističke inspekcije, 50 zaštitnih mjera za privremeno oduzimanje robe/predmeta prekršaja. Nije donijeta niti jedna zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti od strane Inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije.

Tabela: Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po podnesenom zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka

INSPEKTOR AT	Ukupan broj okončanih predmeta u prekršajnom postupku	Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka							
		Novčana kazna	Novčana kazna izraženo u KM	Uvjetna kazna	Uvjetna kazna izraženo u KM	Ukor	Obustava	Obustava iz drugih razloga	Vraćen u pređašnje stanje
Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	55	40	39232	5	7510	7	0	2	1
Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	5	5	3700	0	0	0	0	0	0
Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	10	5	1000	1	100	0	0	2	0

Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	1	1	500	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	71	51	44432	6	7610	7	0	4	1

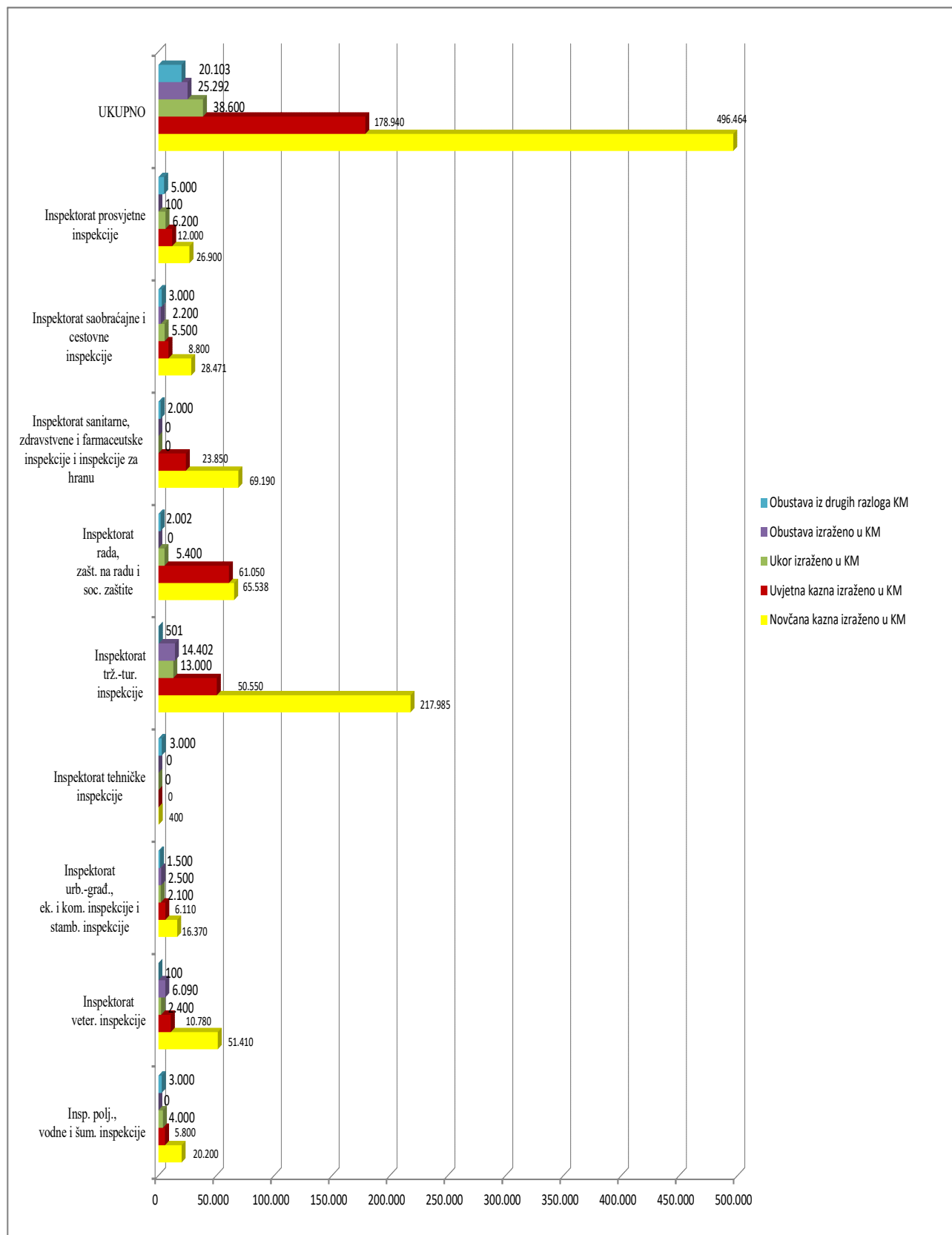
Tokom 2021. godine ukupno su okončana 759 prekršajna postupaka pokrenuta izdavanjem prekršajnog naloga, pri čemu je od toga u 564, odnosno 74,3 % prekršajnih postupaka izrečena je sankcija novčana kazna u iznosu od 496.134 KM, u 113, odnosno 14,8 % prekršajnih postupaka izrečena je sankcija uvjetna osuda, čija vrijednost izražena u novcu iznosi 178.940 KM, u 39 prekršajnih postupaka, odnosno 5,1 % prekršajnih postupaka izrečena je sankcija ukor čija vrijednost izražena u novcu iznos 38.600 KM, dok je 16 prekršajnih postupaka, odnosno 2,1 % prekršajnih postupaka obustavljeno, jer nije dokazano da je okrivljeni počinio prekršaj za koji se tereti, a 13 prekršajna postupaka, odnosno 1,7 % prekršajnih postupaka je obustavljeno, jer postoje drugi razlozi predviđeni zakonom, dok je u predašnje stanje vraćeno 4, odnosno 0,5 % prekršajnih postupaka, dok se 10 prekršajnih postupaka, odnosno 1,2 % prekršajnih postupaka trenutno nalazi u statusu odgode.

Tabela: Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu

INSPEKT ORAT	prekršajnom postupkuUkupan broj okončanih predmeta u	Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu											
		Novčana kazna	Novčana kazna izraženo u KM	Uvjetna kazna	Uvjetna kazna izraženo u KM	Ukor	Ukor izraženo u KM	Obustava	Obustava izraženo u KM	Obustava iz drugih razloga	Obustava iz drugih razloga KM	Vraćen u predašnje stanje	Odgoda
Inspektorat poljoprivre dne, vodne i šumarske inspekcije	27	19	20200	5	5800	2	4000	0	0	1	3000	0	0
Inspektorat veterinarsk e inspekcije	56	44	51410	7	10780	2	2400	2	6090	1	100	0	0

Inspektorat urbanističk o- građevinsk e, ekološke, komunalne i stambene inspekcije	37	23	16370	5	6110	3	2100	3	2500	3	1500	0	0
Inspektorat tehničke inspekcije	2	1	400	0	0	0	0	0	0	1	3000	0	0
Inspektorat tržišno- turističke inspekcije	310	243	217985	38	50550	14	13000	8	14402	2	501	1	4
Inspektorat rada, zaštite na radu i socijane zaštite	131	83	65538	37	61050	7	5400	0	0	1	2002	2	1
Inspektorat sanitarne, zdravstven e i farmaceut ske inspekcije i inspekcije za hranu	91	75	69190	10	23850	0	0	0	0	2	2000	0	7
Inspektorat saobraćajn e i cestovne inspekcije	69	56	28471	6	8800	4	5500	2	2200	1	3000	0	0
Inspektorat prosvjetne inspekcije	36	20	26900	5	12000	7	6200	1	100	1	5000	1	1
UKUPNO	759	564	496464	113	178940	39	38600	16	25292	13	20103	4	10

Grafikon: Sankcije izrečene u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu

Općinski sud u Sarajevu, prekršajno odjeljenje u prekršajnim postupcima po prekršajnim nalogima izrekao je 564 novčane kazne, odnosno u 68 % od ukupnog broja izrečenih novčanih kazni u novčanoj vrijednosti od 1.049.115 KM

Prilikom odlučivanja o visini i vrsti prekršajne sankcije Općinski sud u Sarajevu je potvrdio novčanu kaznu u 191 prekršajnih postupaka, odnosno 34 % prekršajnih postupaka u novčanoj vrijednosti od 263.063 KM, sud je primjenio institut ublažavanja novčane kazne u 363 prekršajna postupaka, odnosno 64 %, za novčanu vrijednost po nalogima od 765.045 KM, svojim rješenjem izrekao novčane kazne u iznosu od 204.651 KM čime je umanjena vrijednost novčanih kazni u odnosu na izdate prekršajne naloge za ukupno 560.394 KM.

Novčana kazna izrečena u prekršajnom nalogu, rješenjima Općinskog suda u Sarajevu, uvećana je u 10 prekršajnih postupaka odnosno 1,7 %, za novčanu vrijednost po nalogima od 21.007 KM, sud je izrekao novčane kazne u iznosu od 28.420 KM čime je uvećana vrijednost novčanih kazni u odnosu na izdate prekršajne naloge za ukupno 7.413 KM.

Tabela: Analitički pregled izrečenih novčanih kazni u sudskim postupcima

Opis novčane kazne	Broj prekršajnih naloga	Izrečena novčana kazna po izdatom prekršajnom nalogu u KM	Izrečena novčana kazna po sudskom rješenju u KM	Novčana razlika u KM
Rješenjem suda potvrđena novčana kazna	191	263063	263063	0
Rješenjem suda ublažena novčana kazna	363	765045	204651	-560394
Rješenjem suda uvećana novčana kazna	10	21007	28420	7413
UKUPNO	564	1049115	496134	-522981

Grafikon: Analitički pregled izrečenih novčanih kazni u sudskim postupcima

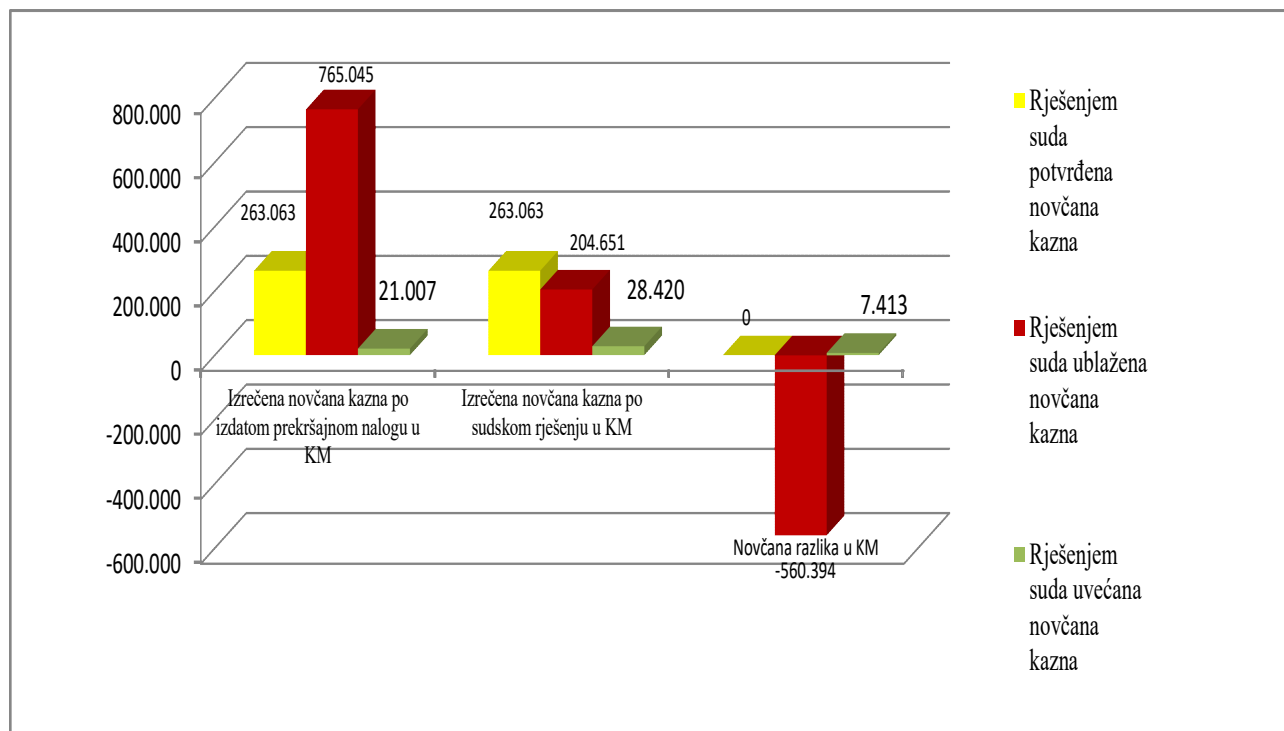

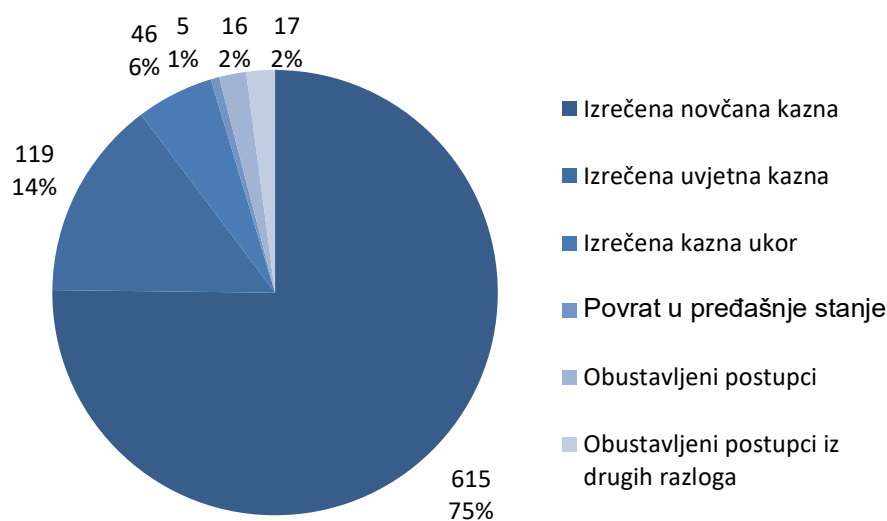
Tabela: Zbirni pregled donesenih sudskih rješenja po izdatim prekršajnim nalogima i podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka

Prekršajni postupci	Broj rješenja (3+7+8+9+10)	Utvrđena prekršajna odgovornost (4+5+6)	Izrečena novčana kazna	Izrečena uvjetna kazna	Izrečena kazna ukor	Povrat u pređašnje stanje	Obustavljeni postupci	Obustavljeni postupci iz drugih razloga	Odgoda pretresa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
997	830	780	615	119	46	5	16	17	8

U izvještajnom periodu ovaj organ je na rješenja Općinskog suda u Sarajevu, izjavio 4 žalbe, od čega su tri žalbe od strane Kantonalnog suda u Sarajevu odbijene kao neosnovane, dok je jedna žalba od istog suda uvažena kao osnovana.

Tokom 2021. godine na rješenja Općinskog suda u Sarajevu okrivljeni su izjavili 30 žalbi od kojih je Kantonalni sud u Sarajevu, tri uvažio kao osnovane, 23 žalbe su odbijene od strane istog suda kao neosnovane, dok su 4 žalbe u postupku rješavanja. Na sve podnesene žalbe dato je, blagovremeno, 30 pisanih odgovora.

Grafikon: Zbirni pregled donesenih sudskih rješenja

Ukupan broj formiranih i protokolisanih predmeta u izvještajnom periodu iznosi 42,187, broj zavedenih ulaznih predmeta iznosi 14,355, te broj pripremljenih i otpremljenih pošiljki ukupno iznosi 16,357.

U izvještajnom periodu primljeno je i dato u postupak ukupno 2004 telefonskih prijava i ukupno 407 viber prijava, te je prema procjenama putem dežurnog telefona dato cca 2.000 raznih informacija.

Stručni savjetnik za informisanje Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo u protekloj godini je za potrebe sredstava javnog informisanja (web Uprave, dnevne novine, tv, radio, portali) pripremio ukupno 318 informacija i odgovora na medijske upite o aktivnostima 27 inspekcija koje djeluju u sastavu Uprave, a o čemu je na kraju izvještaja sačinjena posebna tabela uz sortiranje podataka po vrsti medija, inspektorata i broju datih odgovora.

Osim navedenog referata, u okviru kojeg je i pravovremeno ažuriranje aktuelnih informacija na web portalu Uprave (<http://kuip.ks.gov.ba>), stručni savjetnik za informisanje ujedno obavlja i poslove službenika za informisanje, što podrazumijeva postupanje po zahtjevima koji se odnose na Zakon o slobodi pristupa informacijam FBiH (ZOSPI).

U protekloj godini u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove po navedenom osnovu je zaprimljena su 84 zahtjeva (dva više u odnosu na prethodnu godinu) od kojih je 70 obrađeno u 2021.godini, četiri zahtjeva za pristup informacijama pristigla krajem decemba, obrađeni su u januaru 2022.godine, te će biti prikazani u izvještaju za tekuću godinu, tri zahtjeva su proslijeđena na nadležno postupanje drugim organima, a pet zahtjeva na nadležno postupanje inspektoratima-organizacionim jedinicama Uprave, dok se u dva slučaja radilo o NN zahtjevima, po kojima su sačinjene službene zabilješke.

Osim što ažurira segment web stranice koji se odnosi na informacije (novosti) o radu inspektorata KUIP-a, službenik za informisanje unosi na web stranicu i zastupnička pitanja i inicijative, odnosno pojedinačne akte u skladu sa Uredbom o vrsti i postupku objavljivanja propisa i javnosti rada organa uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i pravnih lica čiji je osnivač Kanton Sarajevo. U

toku 2021.godine na web stranicu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove KS stručni savjetnik za informisanje unio je ukupno 188 pojedinačnih akata, od čega 145 rješenja i 43 zastupnička pitanja i inicijative, te 48 informacija.

Stručni savjetnik za informisanje (službenik za informisanje KUIP-a) u 2021.godini obradio	
Informacije za javnost i odgovori na novinarska pitanja	319
Zahtjevi za pristup informacijama	84
Informacije na web KUIP-a	48
Pojedinačni akti i zastupnička pitanja	188

Nakon zaprimljenog zahtjeva za pristup informacijama u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama poduzimaju se sve potrebne radnje da se tražena informacija pribavi, nakon čega se sa glavnim, odnosno postupajućim inspektorom razmatraju sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva. Kada odobri pristup informaciji u cjelosti ili djelimično službenik za informisanje rješenje o tome dostavlja podnosiocu zahtjeva, odnosno kopiju tražene informacije u prilogu, ako je tako traženo.

Ako nadležni javni organ odbije pristup informaciji u cjelosti ili djelimično, rješenjem obavještava podnosioca zahtjeva o tome, uz navođenje zakonskog osnova za status izuzeća informacije u smislu Zakona, uključujući sva materijalna pitanja važna za donošenje rješenja, kao i uzimanje u obzir faktora javnog interesa. Rješenje, kako je i definisano, sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kome se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao i uputu o pravu obraćanja Ombudsmanu sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje Ombudsmena.

Rješenja donesena u skladu sa Zakonom se dostavljaju poštom što je prije moguće, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Na osnovu člana 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama ("Sl.novine Federaciji Bosne i Hercegovine" broj:32/01 i 48/11), te člana 2. Pravilnika o pristupu informacijama Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, službenik za informisanje je u toku 2021.godine po podnesnim zahtjevima za pristup informacijama donio 70 rješenja, dok su četiri zahtjeva bila predmetom rješavanja u januaru 2022. godine.

Fizičkim licima donesena su 42 rješenja, 3 pravnim licima, 11 advokatskim kancelarijama, 8 udruženjima i 6 javnim ustanovama/preduzećima.

Pored donesenih rješenja u postupku rješavanja zahtjeva podnesenih na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama sačinjeno je i 11 službenih zabilješki, 11 obavijesti i jedan zaključak o spajanju predmeta.

Od ukupnog broja doensnih rješenja pristup informaciji u cjelosti je odobren u 45 slučajeva, u 17 je odbijen ili nije mogao biti obrađen, dok je u 8 slučajeva djelimično odobren pristup informacijama u posjedu KUIP-a. Tražene informacije su dostavljene slanjem poštom na adresu ili je podnositelju zahtjeva omogućen uvid u spis i/ili kopiranje u prostorijama Uprave što je ostvareno u 3 slučaja.

Pristup informacijama, između ostalog, najčešće nije odobren jer organ kojem se podnosilac obraća

ne raspolaže traženom informacijom ili radi utvrđenih izuzetaka u zaštiti privatnosti u smislu člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, s obzirom da se podnesenim zahtjevom tražilo otkrivanje identiteta podosilaca prijave za vršenje inspekcijskih nadzora. Navedena informacijama prema članu 25. stav (2) Zakona o inspekcijama KS ('Službene novine Kantona Sarajevo [02/17,37/21](#)) predstavlja službenu tajnu, a prilikom provođenja testa javnog interesa ocijenjeno je da saopćavanje takvih informacija nije opravdano javnim interesom.

U skladu sa članom 16. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine i Uputstvu za provođenje ovog zakona u prošloj godini podnositeljima zahtjeva ukupno su kopirana 62 akata kako je naveo tabelom, ili 132 kopije (stranica) traženih informacija (bez naplaćenih usluga kopiranja).

Vodičem o izmjenama Vodiča za pristup informacijama u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove KS (broj:14-02-49-04145/15 od 08.12.2016.godine) visina naknade troškova za kopiju informacije koja sadrži više od 10 stranica iznosi 0, 10 KM.

U prilogu i tabelarni prikaz o broju donesenih rješenja po inspektoratima iz čega je vidljivo da je najveći broj traženih i ustupljenih informacija iz nadležnosti Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite, kao što je bio slučaj i prethodne godine.

Nezadovoljna stranka može protiv rješenja službenika za informisanje podnijeti prigovor rukovodiocu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove u roku od osam dana, od dana prijema rješenja. U 2021.godini od 70 donesenih rješenja, izjavljeno je pet (5) žalbi od čega je u jednom slučaju žalitelju djelimično udovoljeno (u dijelu izostavljanja pouke o pravnom lijeku), dok je nakon provedenog žalbenog postupka drugostepeni organ u 4 slučaja žalbu ocijenio neosnovanom.

Pored navedenog ističemo i da je, s ciljem što efikasnije primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama i ovladavanjem mehanizmima uključivanja javnosti u proces odlučivanja, te jačanju integriteta u organima uprave, službenik za informisanje KUIP-a i u prethodnoj godini, osim u obukama u oblasti PR-a, uzeo aktivno učešće i u online obukama koje se odnose na primjenu citiranog zakona.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ima službeni web site <http://kuip.ks.gov.ba> putem kojeg se, osim informacija o Upravi i nadležnostima inspektorata, plasiraju najaktuelnije informacije, izvještaji i obavještenja, informacije o postupku javnih nabavki, najčešće postavljena pitanja, odgovori na pitanja zastupnika u Skupštini KS, aktuelne konkursne procedure, medijski natpisi o Upravi, kao i ostali informativni sadržaji u vezi sa radom organizacionih jedinica koje djeluju u sastavu Uprave.

Prema godišnjem pregledu broja posjetilaca Internet portala koji sačinjava Zavod za informatiku i statistiku KS, portal KUIP-a bilježi stalni porast broja posjetilaca.

Posebnu pažnju, putem stručnog savjetnika za informisanje, Uprava posvećuje promociji aktivnosti inspekcijskih organa u javnosti, što se ostvaruje svakodnevnom saradnjom sa predstavnicima medija. Cilj navedenih aktivnosti je:

- proaktivno, sistematično, kontinuirano, pravovremeno i tačno informisanje javnosti putem portala, pisanih i elektronskih medija, o aktivnostima inspektorata koji djeluju u sastavu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove;
- kreiranje i promovisanje pozitivne slike o Upravu i radu inspekcijskih organa.

Uzevši u obzir ove činjenice, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je i u toku 2021. godine imala stalnu saradnju sa predstavnicima portala, pisanih medija, radija i televizije, kojima smo u najkraćim rokovima nastojali obezbijediti informacije koje potražuju i na način na koji je svakome od njih potrebno, uz vođenje službene evidencije o svakom pojedinačnom zahtjevu i odgovoru.

Kako je i 2021.godina druga godina pandemije COVID-a 19, u istoj je nastavljeno razdoblje kriznog komuniciranja, te je službenik za informisanje cijeneći navedene okolnosti i značaj pravovremenog informisanja u kontinuitetu bio u kontaktu sa predstavnicima medija radnim i neradnim danima, pa čak i danima bolovanja i godišnjeg odmora.

Cijeneći princip proaktivnog informisanja i značaja istog u periodu krize, putem sredstava javnog informisanja (novina, portala, radija i TV-a), kao i službene web stranice KUIP-a, stručni savjetnik za informisanje redovno je izvještavao o aktivnostima koje inspektori provode s ciljem zaštite zdravlja stanovništva, kao i najavama kontrolnih aktivnosti subjektima nadzora, što je vid preventivnog djelovanja Uprave. Osim toga, nije se ni zanemario svakodnevno veliki broj pojedinačnih upita medijskih kuća i novinara, koji su predstavljali prioritet u postupanju, kako bi se građanima po mogućnosti još istog dana obezbijedila pravovremena, tačna i relevantna informacija. S ciljem analize datih informacija i podnesenih zahtjeva, odnosno onoga na šta su se iste odnosile, u prilogu je sačinjena tabela po vrsti medija i inspektorata na koji se dana informacija/odgovor odnosio:

	Info za javnost	TV	Radio	Portali	Štampa	UKUPNO
KUIP	10	4		8	5	27
Insp. prosvjetne. inspk.	2	5	2	12	6	27
Insp. urabaniš-grad, ekološke, komunalne i stamb. insp.		1		5	1	7
Insp. tržišno-turističke insp.	2	12	4	3	5	26
Insp. sanit. Zdravst., far, i inspekc za hranu	27	73	15	55	14	184
Insp. rada, zaštite na radu i socijalne zaštite	3	1	2	13	5	24
Insp. polj. vod i šum inspek.	3					3
Insp. veterinarsk		4	1	7	1	13
Inspek. saobraćaj i cest.		1		3	1	5

Insp. tehničke insp.	1			1		2
UKUPNO	48	101	24	107	38	318

Iz navedenog proizilazi da se od ukupnog broja datih informacija i odgovora iz nadležnosti KUIP-a, njih 184 ili 57,86 % odnosi na Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, a čemu doprinosi i aktuelna epidemiološka situacija u vezi sa aktivnostima koje Inspektorat provodi vezanim za kontrolu došenih zaključaka, naredbi i mjera nadležnih institucija, donesenih u kontekstu COVID-a 19.

Smatrajući da je omogućavanje javnosti da traži i prima informacije temeljni princip transparentne i otvorene vlasti, namjera nam je da i ubuduće intenziviramo razmjenu informacija s ciljnim javnostima, a sve u službi povećanja otvorenosti, ali i pravovremenog i nedvosmislenog informisanja. Ovakav pristup svakako je jedan od mehanizama koji doprinosi kreiranju atmosfere povjerenja javnosti u rad Uprave, a odsustvo transparentnosti povećava percepciju nepovjerenja i neučinkovitosti javnih organa uopšte.

Uzevši u obzir da je transparentnost u interesu društva kao cjeline, ali i interesu svih građana, primjenom odredaba Zakona oslobodi pristupa informacijama FBiH, ali i saradnjom sa medijima, ovaj organ nastoji obezbijediti proaktivno informisanje i dostupnost informacija nad kojima ima kontrolu. Time se građanima omogućava pravovremeno informisanje o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove KS, o planovima i aktivnostima ovog organa, te o načinu ostvarivanja građanskih prava.

Prijedlog mjera

Prijedlog mjera povezan je sa problemima i poteškoćama uočenim prilikom vršenja inspeksijskih nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine.

S tim u vezi predložene su mjere i aktivnosti na rješavanju uočenih problema, od kojih su neki u direktnoj nadležnosti ove Uprave, a neke probleme kandidujemo nadležnim institucijama izvršne i zakonodavne vlasti, bez čijeg rješavanja po hitnom postupku inspekcije koje djeluju unutar ove Uprave neće imati ambijent i okruženje za efikasan i efektivan rad i ne mogu se postići željeni efekti u suzbijanju negativnih pojava na području za koje je nadležna Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo.

Mjere koje su u direktnoj nadležnosti ovog organa su:

-Organizovanje stručne -tematske edukacije uposlenika -

Navedeno ima za cilj usavršavanje državnih službenika za obavljanje poslova radnog mjesta na koji su raspoređeni kao i poslova koje obavljaju kroz rad komisija formiranih od strane direktora Uprave, Vlade Kantona Sarajevo ili resornih ministarstava iz određene upravne oblasti. Obzirom da je ovaj organ kao samostalni organ državne službe u toku 2019.godine preuzeo poslove koji se odnose na provođenje postupka javnih nabavki tri državna službenika koji su članovi komisije za javne nabavke, su educirana u oblasti javnih nabavki na način što su prisustvovali seminarima iz navedene oblasti. Edukacija će se nastaviti i u narednom periodu.

-Stručna obuka inspektora i drugih uposlenika u segmentu primjene zakonskih propisa-

Članom 40. Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 2/17) propisano je da je inspektor obavezan da se neprestano stručno obrazuje i usavršava za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora u trajanju od najmanje 40 sati godišnje iz propisa koji se odnose na oblast inspeksijskog, upravnog i prekršajnog postupka. Shodno naprijed navedenoj zakonskoj odredbi stručna obuka će se vršiti u saradnji sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, a po potrebi i sa drugim stručnim institucijama.

- Osigurati mjesta, objekte za izolaciju životinja-

U cilju potpunog provođenja izrečenih zaštitnih mjera od strane veterinarske i poljoprivredne inspekcije potrebno je osigurati mjesta za izolaciju životinja kod oduzimanja prilikom kontrole držanja, kretanja, prijevoza i/ili smještaja životinja nepoznatog ili sumnjivog porijekla, kao i klanje životinja u slučaju iskorištavanja (kroz ugovorni odnos sa objektima za smještaj i držanje životinja, kao i objektima za klanje koji ispunjavaju potrebe uslove)

-Intenzivirati saradnju sa drugim organima na kantonalnom nivou -

Posebno je potrebno intenzivirati saradnju u oblasti socijalne zaštite i to sa nadležnim službama socijalne zaštite i i drugim subjektima (mjesne zajednice, općina i sl) a sve sa ciljem ostvarivanja socijalne pomoći i prava na što kvalitetniji i sigurniji način.

Saradnju je potrebno intenzivirati i sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u dijelu koji se tiče primjene zakona iz ove oblasti, i inicirati donošenje propisa koji će regulisati rad predškolskih ustanova u privatnom vlasništvu.

Inspektorat veterinarske inspekcije će na osnovu plana obuka na godišnjem nivou osigurati kvartalno obučavanje na ciljane tematske cjeline prema potrebi inspekcije (revizija HACCP sistema u objektima za proizvodnju hrane, kontrola i suzbijanje zaraznih bolesti pčela, papkara i pasa u držanju i uzgoju, ocjena zdravstvene ispravnosti sirovina i proizvoda, službeno uzorkovanje hrane sirovina i proizvoda životinjskog porijekla u svim fazama proizvodnje i prerade te u dijelu vođenja postupaka prisilnog izvršenja upravnih mjera, postupaka oduzimanja i/ili uništavanja predmeta prekršaja i sl.)

Za kvalitetan rad sanitarnih inspektora i inspektora za hranu potrebna je kontinuirana edukacija, posebno kada se radi o kontroli subjekata u poslovanju s hranom (SPH), uzimajući u obzir komplikovane propise koji su preuzeti iz EU, nove tehnologije koje SPH uvode u svoje pogone i odgovornost inspeksijskih organa koji na osnovu brojnih parametara treba brzo da donosu pravilne odluke. Organizovanjem stručnih tematskih edukacija, internog i eksternog karaktera, potrebno je izvršiti unaprjeđenje inspeksijskog nadzora kao poslovnog procesa, kroz procesno orijentisani reinžinjeriing, a sprovođenjem kontinuiranih aktivnosti potrebnih, kako za unifikaciju organizacionih struktura, tako i za standardizaciju naziva procesa i ujednačavanja najbolje inspeksijske prakse, povećati efikasnost vršenja inspeksijskog nadzora, odnosno unaprijediti poslovanje inspeksijskih službi.

-Nabavka aplikativnog softvera

Nabavkom novog aplikativnog softvera automatizirali bi se određeni procesi rada i postigla bi se efikasnost i ekonomičnost u postupanju. Trenutni kapacitet kojim raspolaže ovaj organ u

softverskom domenu nije dovoljan odnosno dešava se da zbog preopterećenosti dolazi do “pada sistema” ili je sam sistem usporen, što otežava i usporava rad uposlenika ovog organa. Iz tog razloga je neophodno izvršiti nabavku softvera.

Nabavkom novog softvera stvorile bi se informatičke pretpostavke za uspostavu baze podataka, i praćenje informatičkih trendova kao i unapređenje sistema rada modernom informatičkom tehnologijom, sa krajnjim ciljem povećanja efikasnosti rada inspeksijske službe, uvezanosti kako samih inspektora, tako i drugih institucija neophodnih za uvid u rad konkretnog subjekta nadzora.

-Povećati broj izvršilaca na pojedinim radnim mjestima inspektora

Cijeneći situaciju u kojoj se našao Kanton Sarajevo zbog pandemije koronavirusa i činjenicu da je došlo do drastičnog smanjenja priliva novčanih sredstva, ovdje moramo istaći potrebu za potpunom radnih mjesta koja je prisutna u gotovo svim inspektoratima.

-Podnošenje inicijative za izmjenu zakonskih propisa

Bez decidno regulisane pravne regulative i ispravnog pozicioniranja uloge nadzornih organa, odnosno inspeksijskih službi unutar institucije sistema ne može se stvoriti polazna platforma za efektivnu i efikasnu javnu upravu i javni sektor.

Ključni i najveći problem svake društvene zajednice od koga ponajviše zavisi uređenje jedne pravne države, predstavlja zakonska regulativa.

U okviru izmjena i dopuna važećih propisa bilo bi poželjno da se u svim materijalnim propisima predvidi da inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi koje regulišu uslove za obavljanje djelatnosti, odnosno obavezu registracije kod nadležnog suda ili pribavljanje odobrenja za rad, kao i ispunjavanje minimalno-tehničkih uslova, vrši inspekcija iz bilo koje upravne oblasti, čime bi se stvorile pretpostavke da svaki inspektor bez obzira o kojoj upravnoj oblasti se radi, može izreći i zabranu obavljanja djelatnosti, ukoliko se utvrdi da određeni subjekt nadzora posluje bez registracije, odnosno bez odobrenja nadležnog organa ili ispunjavanja minimalno tehničkih uslova uz obligatornu mjeru osiguranja izvršenja ove vrste upravne mjere putem pečaćenja objekta. Trenutno je navedeno u nadležnosti tržišne inspekcije, međutim cijeneći broj inspektora u ovoj inspekciji kao i njihovu nadležnost propisanu drugim zakonima nad kojima nadzoruju, smatramo da isti nisu u mogućnosti posvetiti posebnu pažnju ovom pitanju.

Ono što je prisutno i što otežava rad pojedinih inspektora su trenutni važeći propisi. Naime, istim nije precizno definisana nadležnost kantonalnih inspektora u odnosu na općinske i gradske inspekcije odnosno nije precizno definisano pitanje nadzora između inspekcije i ministarstva. Navedeno je posebno naglašeno u stambenoj i komunalnoj oblasti, iz tog razloga, u narednom periodu nakon što se još sagleda nedorečenost, nejasnost i nepreciznost pojedinih zakonskih normi namjeravamo pokrenuti inicijativu za izmjenu i dopunu zakona koji su doneseni na kantonalnom nivou.

Već duži vremenski period prisutan je problem a koji se odnosi se na tzv, “igraonice” koje pružaju usluge cjelodnevnog boravka djece, smatramo da se navedeno može spriječiti ili ublažiti samo donošenjem jasnih i preciznih propisa kojima će se navedeno pitanje urediti. Inspeksijski nadzori na navedene okolnosti su vršeni u proteklom periodu, ali zbog nedostatka precizne zakonske regulative problem je i dalje prisutan tako da se dječiji vrtići u kojima djeca borave cjelodnovno, otvaraju bez prethodno pribavljene dokumentacije, u kućama koje su privatno vlasništvo gdje inspektor ne može ući da izvrši inspeksijski nadzor jer nema istaknuta firma i sl.

Ujedno ističemo da je prilikom donošenja propisa neophodno konsultovati inspekciju jer dosadašnja praksa je pokazala da se donesu zakoni ili podzakonski propisi kojima se propisuje nadležnost inspektora, a ista je neusklađena sa materijalnim propisima.

Prilikom donošenja propisa u svim slučajevima kada je to bilo moguće, ovaj organ je učestvovao u javnoj raspravi, dostavio niz primjedbi i sugestija međutim iste od strane predlagača zakona ili podzakonskih propisa nisu prihvaćene. Aktivnim učešćem inspekcijskih službi u donošenju propisa stvorile bi se pretpostavke za lakšu i jednostavniju primjenu u praksi.

VIII - Programska orijentacija

Programska orijentacija KUIP KS usmjerena je prioritetno na zaštitu i poboljšanje zdravlja stanovništva u Kantonu Sarajevo, gdje ključnu ulogu imaju Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu te Inspektorat veterinarske inspekcije, a odmah nakon toga na suzbijanje "sive ekonomije" u Kantonu Sarajevo, gdje ključnu ulogu imaju tržišno - turistička inspekcija i inspekcija rada. Osim navedenih prioriteta, programska orijentacija usmjerena je i na efikasno i efektivno izvršavanje inspekcijskih poslova iz nadležnosti svih ostalih inspekcija koje djeluju u sastavu KUIP KS, a sve u skladu sa strateškim opredjeljenjima KUIP KS.

Poznato je da Glavni menadžment definira viziju i strateške ciljeve organizacije.

U odnosu na Programsku orijentaciju KUIP KS, ali i njene strateške aktivnosti, nakon provedene SWOT analize utvrđena su strateška opredjeljenja KUIP KS.

1) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA PRAVNO PROAKTIVAN I KONZISTENTAN PRISTUP U OBAVLJANJU INSPEKCIJSKIH POSLOVA

Pravno proaktivan i konzistentan pristup u obavljanju inspekcijskih poslova iz nadležnosti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo ogleda se u implementaciji strateških opredjeljenja u pogledu konzistentne primjene pravnih mehanizama i pravnih alata u postupcima inspekcijskih nadzora. Konzistentna primjena načela upravnog postupka, prije svega: *Načela materijalne istine* u pogledu utvrđivanja stvarnog stanja stvari u postupku inspekcijskog nadzora, *Načela saslušanja stranke*, da se stranci, subjektu nadzora, omogući izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima postupka, te dva neotuđiva načela koja stoje na raspolaganju inspektorima kao državnim službenicima s posebnim ovlaštenjima: *Načelo samostalnosti u radu* (inspektor u svome radu samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti i na osnovu toga samostalno primjenjuje propise) i *Načelo slobodne ocjene dokaza* (inspektori odlučuju koje će činjenice uzeti kao dokaze na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno).

2) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA EFIKASNOST I EFEKTIVNOST U OBAVLJANJU INSPEKCIJSKIH POSLOVA

Efikasnost i efektivnost su dvije bitne dimenzije vrednovanja rezultata trošenja budžetskih sredstava. *Efikasnost* podrazumijeva ostvarene učinke u odnosu na uložena sredstva a *efektivnost* ostvarene učinke u odnosu na planirane.

Definirano strateško opredjeljenje u obavljanju poslova iz nadležnosti inspekcija koje djeluju u sastavu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo znači da se u pogledu postizanja efikasnosti u radu insistira da se poslovi inspekcijskog nadzora obavljaju na pravi način i u skladu sa Zakonom o inspekcijama kao *lex specialis* zakona i Zakona o upravnom postupku kao *lex regularis* zakona, uključujući i Etičke kodekse za državne službenike u Federaciji BiH, a zatim i zakonima koji definiraju određene upravne oblasti nad čijom primjenom se vrše inspekcijski

nadzori kod subjekata nadzora. Ovakvim pravim pristupom neminovno se ostvaruju i statistike efektivnosti na nivou Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo i iste je moguće u svakom momentu iskazati i deskriptivno i tabelarno i grafički.

3) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA DRUŠTVENU ODGOVORNOST

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo u svom radu nastojala je i nastoji postići najviše standarde društvene odgovornosti, i to:

- ekonomske odgovornosti u pogledu efikasnog i efektivnog izvršavanja inspekcijskih poslova iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje djeluju u sastavu KUIP KS
- pravne odgovornosti u pogledu konzistentne primjene zakona i provedbenih propisa koji reguliraju oblasti iz nadležnosti KUIP KS
- etičke odgovornosti u pogledu poštivanja pravila i principa ponašanja uspostavljenih Etičkim kodeksom za državne službenike u Federaciji BiH, a zatim i odnosa prema strankama, međusobnih odnosa zaposlenih kao i radnog okruženja.

4) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA KONTINUIRANO STVARANJE I ISPORUKE JAVNE VRIJEDNOSTI

Misija Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo je da generiše javnu vrijednost, a za stvaranje javne vrijednosti potrebni su: **AUTORIZIRAJUĆE OKRUŽENJE** (grupa ljudi koji mogu dati legitimitet i podršku Upravi) te **OPERATIVNI KAPACITETI** (budžet, kvalitetni ljudski resursi i menadžment i efektivna komunikacija).

Cilj menadžera u javnom sektoru jeste proizvesti javnu vrijednost. Nije dovoljno reći da javni menadžeri stvaraju rezultate koji se vrednuju: oni moraju biti u stanju pokazati da su postignuti rezultati vrijedni uložениh troškova i tek tada možemo biti sigurni da je stvorena neka javna vrijednost.

Možemo konstatovati da je javna vrijednost stvorena kada je život ljudi poboljšан kao rezultat kvalitetno isporučenih javnih usluga.

I normativni dio Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo tretira stvaranje javne vrijednosti kroz sadržaj odredbi člana 4. stav (1) istog zakona, kojim je propisano *da se inspekcijskim nadzorom osigurava zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa*, i stav (2) istog člana, kojim je propisano *da je djelatnost inspekcijskog nadzora proglašena djelatnošću od javnog interesa za Kanton Sarajevo*.

Osiguravanje zakonitosti i zaštita javnog i privatnog interesa podrazumijevaju: 1) osiguravanje javnog zadovoljstva, 2) na adekvatnu zaštitu prava građana, 3) kvalitetnu isporuku javne usluge i, konačno, na 4) sticanje povjerenja i legitimiteta.

Osiguravanje zakonitosti i zaštita javnog i privatnog interesa putem inspekcijskog nadzora ostvaruju se poduzimanjem preventivnih i korektivnih mjera u postupcima inspekcijskog nadzora Preventivne mjere utvrđene su u sadržaju odredbi člana 27. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo kojim je propisano:

U preduzimanju preventivnih mjera inspektor je, između ostalog dužan naročito da:

- a) upoznaje subjekte nadzora o obavezama iz zakona i drugih propisa i sankcijama u slučajevima njihovog nepridržavanja;*
- b) ukazuje na štetne posljedice koje mogu nastati zbog nepridržavanja zakona i drugih propisa;*

- c) *upoznaje subjekte nadzora o pravima i obavezama koja imaju u postupku inspekcijskog nadzora;*
- d) *daje informacije i savjete subjektima nadzora o djelotvornijem načinu izvršenja zakona i drugih propisa;*
- e) *gradi povjerenje sa subjektima nadzora, koji mu se obraćaju zbog povrede zakona i drugih propisa;*

Korektivne mjere utvrđene su kroz sadržaj odredbi člana 67. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo kojima je propisano:

(1) Upravne mjere inspektor naređuje donošenjem pisanog rješenja. Osnov za donošenje rješenja predstavlja činjenično stanje navedeno u zapisniku o izvršenom inspekcijskom nadzoru.

(2) Kada u vršenju inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da je povrijeđen zakon, ili drugi propis čije izvršenje nadzire, inspektor ima ovlaštenje i obavezu da naloži sljedeće upravne i druge mjere:

- *narediti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone*
- *narediti preduzimanje odgovarajućih radnji koje su subjekti nadzora dužni da preduzmu;*
- *zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti sa zakonom, ili drugim propisom nad čijim provođenjem vrši nadzor;*
- *preduzeti i druge upravne mjere i radnje koje su određene ovim zakonom i posebnim propisom.*

Koliko god je preventivno i korektivno djelovanje inspekcije naspram subjekata nadzora važno, čini se ipak da je za kvalitetno stvaranje i isporuku javne vrijednosti putem inspekcijskog nadzora, ključna uloga konzistentne primjene sadržaja odredbi člana 30. Zakona o inspekcijama kojim je u stavu (3) propisano: *Nadležna inspekcija je dužna da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora obavi inspekcijski nadzor, a o utvrđenom činjeničnom stanju i eventualno poduzetim mjerama u roku od osam dana od dana okončanja inspekcijskog nadzora pisanim putem obavijesti podnosioca zahtjeva.*

Glavni menadžer insistira da se u obavljanju inspekcijskih poslova potpuno i kontinuirano poštuju i primjenjuju citirane odredbe člana 30. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, a sve u funkciji kvalitetne isporuke javne vrijednosti.

5) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA RAZVOJ POVJERENJA I LEGITIMITETA

Ključno je pitanje do koje mjere Uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo zadovoljava javnost u odnosu na opet ključnu dimenziju konkurentnosti isporučene javne vrijednosti, a to je povjerenje i legitimitet.

Legitimitet Uprave za inspekcijske poslove KS utvrđen je u Zakonu o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija KS („Službene novine KS“, broj: 02/12 i 13/17), kojim zakonom je propisan djelokrug rada Uprave za inspekcijske poslove KS te u Zakonu o inspekcijama KS („Službene novine KS“, broj: 02/17) kao *lex specialis* zakona, kojim je, kao što je već rečeno, u članu 4. stav (1) propisano *da se inspekcijskim nadzorom osigurava zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa*, dok je stavom (2) istog člana propisano *da je djelatnost inspekcijskog nadzora proglašena djelatnošću od javnog interesa za Kanton Sarajevo*. Ipak, za uspostavu i razvoj

povjerenja i legitimiteta, ključnu ulogu ima konzistentna primjena sadržaja odredbi člana 30. Zakona o inspekcijama, kojim je u stavu (3) propisano: *Nadležna inspekcija je dužna da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora obavi inspekcijski nadzor, a o utvrđenom činjeničnom stanju i eventualno poduzetim mjerama u roku od osam dana od dana okončanja inspekcijskog nadzora pisanim putem obavijesti podnosioca zahtjeva.*

Povjerenje i legitimitet manifestira se u obavezi nadležne inspekcije da izvrši inspekcijski nadzor po podnijetom zahtjevu bez obzira na vlastitu percepciju, odnosno procjenu o nužnosti za provođenje inspekcijskog nadzora. Time se inspekcija *legitimira* kao javna služba ustanovljena u korist građana, dok se istovremeno razvija povjerenje da i sami građani doprinose osiguranju zakonitosti i zaštiti javnog i privatnog interesa.

6) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA PRIMJENU OSNOVNIH MENADŽERSKIH FUNKCIJA U RADU

Uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo je opredijeljena da u svom radu primjenjuje osnovne menadžerske funkcije: *Planiranje* (kroz Godišnji program rada i mjesečne planove rada), *Organiziranje* (dodjeljivanje uloge i mjesta zaposlenima u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji), *Upravljanje* (popunjavanje i održavanje radnih mjesta u organizacionoj strukturi, odnosno obrazovanje, usavršavanje i trening zaposlenih kao i međusobni odnosi koji su uređeni Etičkim kodeksima za državne službenike i prema kojima se *odnosi između državnih službenika temelje* na: poštovanju, pristojnosti, povjerenju, saradnji i strpljenju.), *Vođenje* (sposobnost menadžera da motiviraju saradnike za ostvarivanje zajedničkih ciljeva), Motiviranost inspektora je formalizirana Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti KS kojim je propisano da se na ime posebnih uslova rada uvećava plaća inspektora za 30% i *Kontrola* (upoređivanje ostvarenih rezultata s planiranim), kroz Godišnji program rada i godišnji izvještaj o radu kao i mjesečne planove i izvještaje o radu.

7) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Prvi korak u borbi protiv korupcije načinjen je u 2018. godini kada se započelo sa popunjavanjem Sektora za internu kontrolu, koji je istina za vrijeme prethodnog menadžmenta bio sistematiziran, ali nije bio popunjen. Provedenom SWOT analizom u Upravi za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, kao jedna od *prijetnji* identificirana je Prijetnja od mogućnosti zloupotrebe *načela samostalnosti i načela slobodne ocjene dokaza* od strane inspektora kao državnih službenika sa posebnim ovlaštenjima, a što za posljedicu može imati pojavne oblike koruptivnog djelovanja. Upravo iz tih razloga Sektor za internu kontrolu treba bude taj korektivni faktor u borbi protiv korupcije. Za efikasniji i efektivniji rad ovog Sektora postoji hitna potreba za dopunama postojećeg Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo.

Dana 22.02. 2021. godine Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo zaključila je sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Memorandum o razumijevanju i saradnji u oblasti borbe protiv korupcije i upravljanja kvalitetom. Ovaj memorandum predstavlja okvir za saradnju i razmjenu informacija između potpisnika sa zajedničkim ciljem borbe protiv korupcije u Kantonu Sarajevo.

8) STRATEŠKO OPREDJELJENJE NA USPOSTAVU TOTALNOG UPRAVLJANJA KVALITETOM

Bitan uslov za uspostavu totalnog upravljanja kvalitetom TQM jeste prethodna uspostava i primjena osnovnih menadžerskih funkcija i primjena Demingovog kruga u poslovima iz nadležnosti

inspekcija organiziranih u sastavu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo koji se sastoji iz četiri faze: *Planiraj, Izvrši, Provjeri, Poboljšaj*. Upravo je u 2019. godini započeto sa implementacijom ova dva uslova.

Dana 23.04. 2021. godine Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo i Agencija za državnu službu Federacije BiH, potpisale su projekat Implementacije CAF-a (zajednički okvir procjene) koji predstavlja sistem upravljanja kvalitetom za institucije javne uprave, na osnovu kojeg zaposleni i menadžeri procjenjuju vlastitu organizaciju, utvrđuju njene prednosti i potencijale, te vrše permanentna poboljšanja. Dva su osnovna cilja CAF-a i to: 1) uspostava totalnog upravljanja kvalitetom TQM u organizaciji i 2) uspostava Demingovog kruga: *Planiraj, Izvrši, Provjeri, Poboljšaj*. Okončanje projekta se očekuje u Februaru 2022. godine čime će biti stvorene pretpostavke za konačnu uspostavu TQM.

IX - Izvršenje kontinuiranih poslova

Izvršenje kontinuiranih poslova odnosi se na rad organizacionih jedinica koje djeluju unutar ovog organa, odnosno inspektorata i sektora.

Aktivnosti koji se odvijaju u inspektoratu, prikazane su za svaku inspekciju pojedinačno a isto između ostalog sadrži: broj inspektora koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora, propise nad čijom primjenom su vršeni inspekcijski nadzori, broj planiranih i izvršenih inspekcijskih nadzora, broj donijetih rješenja, izdatih prekršajnih naloga i njihovu vrijednost, predmet u kojem su vršeni inspekcijski nadzori.

1. Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije

U Inspektoratu poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije organizacijski djeluje: poljoprivredna, vodna i šumarska inspekcija.

Inspektorat pored glavnog inspektora broji 7 inspektora od čega :

- **3 poljoprivredna inspektora**
- **2 vodna inspektora**
- **2 šumarska inspektora**

U izvještajnom periodu izvršena su ukupno 1790 inspekcijska nadzora, od čega je:

- poljoprivredna inspekcija izvršila 876 inspekcijska nadzora;
- vodna inspekcija je izvršila 426 inspekcijskih nadzora;
- šumarska inspekcija je izvršila 488 inspekcijskih nadzora.

U izvještajnom periodu doneseno je ukupno 91 rješenje kojim je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka u oblasti koje kontroliše. Zbog nepoštivanja zakona i propisa koji uređuju pojedinu oblast izdato je ukupno 74 prekršajna naloga u kojima su izrečene novčane kazne u iznosu 71.350,00 KM. Pored navedenog, inspektori u inspektoratu su izvršili i 191 inspekcijski pregled u oblasti zdravstveno-sanitarne inspekcije, gdje je doneseno i 43 rješenja kojima je naloženo otklanjanje nedostataka, a zbog kršenja propisa u ovoj oblasti izdato je 5 prekršajnih naloga u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu 9.500,00 KM, što nije prikazano u priloženoj tabeli.

Aktivnost i poslovi u Inspektoratu poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije u periodu od 01.01. do 31.12.2021.godine, su se provodili u skladu sa Planom i programom rada Uprave za inspekcijeske poslove Kantona Sarajevo za 2021.godinu uz napomenu da je program rada u potpunosti bio usklađen sa mjerama vezanim za proglašenje "prirodne nesreće" izazvane korona virusom "Covid 19" od strane nadležnih organa i institucija. Inspekcijski nadzori i ostala aktivnost je u potpunosti podređena proglašenoj "prirodnoj nesreći" – "pandemiji" i provođena je uz korištenje i primjenu propisa koji uređuju pojedine oblasti, sa posebnim akcentima na primjenu onih propisa koji unapređuju stanje i štite zdravlje ljudi, životinja i ukupne imovine u pojedinoj oblasti, kao što su mjere za unapređenje stočarske proizvodnje, kontrola evidencija poljoprivrednog zemljišta i kontrola podsticajnih mjera, što je uređeno Zakonom o stočarstvu u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" broj: 66/13), Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službene novine FBiH" broj: 42/10), Odlukom o držanju stoke na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 17/16), Zakonom o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 1/12 i 15/13), kao i drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kada je u pitanju poljoprivredna inspekcija.

Kada je u pitanju planiranje i postupanje u nadležnosti vodne inspekcije, aktivnost je bila planirana i provodila se u kontroli mjera koje obavezuju pribavljanje vodnih akata za upravljanje vodama u Kantonu Sarajevo uz posebne kontrole otpadnih voda, zatim zaštita vodotoka, kontrola vodotoka druge kategorije i dr., što je uređeno Zakonom o vodama u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" broj: 70/06), Zakonom o vodama u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 18/10 i 43/16), Odlukom o zonama sanitarne zaštite vodozahvata za javno snadbijevanje stanovništva i drugim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je uređeno postupanje vodne inspekcije. Planirani poslovi i zadaci u šumarskoj inspekciji su bili uglavnom usmjereni sveukupnoj zaštiti šuma u Kantonu Sarajevo, a provodili su se kroz kontrolu planskih sječa šuma s posebnim osvrtnom na zaštitu šuma od bespravnih sječa i bespravnog zauzimanja šumskog zemljišta, kontrole upravljanja i gospodarenja sa državnim šumama u Kantonu Sarajevo, što je uređeno Zakonom o šumama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 5/13) i drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kada je u pitanju šumarska inspekcija.

Ostvareni rezultati u radu su neznatno veći od planiranih za 2021. godinu, a veći su i kada se uporede sa ranijim rezultatima ovih inspekcija, što je uglavnom rezultat pojačanog rada u svim inspekcijama u inspektoratu, prije svega zbog provođenja odluka i naredbi nadležnih organa i institucija o pojačanoj aktivnosti na sprečavanju širenja korona virusa, a pored toga su bile planirane pojačane mjere nadzora u pojedinim oblastima kontrole, posebno u šumarskoj inspekciji koja je u toku godine provodila pojačane mjere na zaštiti šuma i sprečavanju bespravnih sječa na Kantonu Sarajevo.

Usporedbom ostvarenih rezultata rada sa rezultatima iz 2020. godine, može se konstatovati da je u toku 2021. godine izvršen veći broj inspekcijskih pregleda, bez obzira što je određen broj inspektora u određenim vremenskim periodima po posebnim nalogima i rješenjima direktora uprave bili angažovani na poslovima unutar inspektorata sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, gdje će njihovi rezultati rada biti i prikazani.

Posebno je potrebno istaći da su inspekcije u toku godine sačinile i dostavile nadležnim organima znatan broj informacija, obavještenja, odgovora na poslanička i druga pitanja, sve u skladu sa odredbama Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo.

1.1. Poljoprivredna inspekcija

Poljoprivredna inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o zaštiti zdravlja bilja („Sl.glasnik BiH“, broj 23/03),
- Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine („Sl.glasnik BiH“, broj 49/04)
- Zakon o mineralnim đubrivima („Sl.glasnik BiH“, broj 46/04),
- Zakon o genetički modificiranim organizmima ("Sl. glasnik BiH", broj: 23/09),
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Sl.novine Federacije BiH“, broj 55/01),
- Zakon o zaštiti bilja i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju („Sl.list SFRJ“, broj 74/89),
- Zakon o stočarstvu („Sl.novine Federacije BiH“, broj 66/13),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl.novine Federacije BiH“, broj 52/09),
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu ("Sl.novine Federacije BiH", broj 64/04),
- Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl.novine Federacije BiH“, broj 42/10),
- Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji („Sl.novine Federacije BiH“, broj 8/04),
- Zakon o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području KS ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 1/12),
- Pravilnik o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih đubriva te skladištenju i rukovanju mineralnih đubriva ("Sl.glasnik BiH", broj 90/09),
- Pravilnik o načinu i uslovima ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnje ("Sl.novine Federacije BiH", broj 56/13),
- Pravilnik o posebnim uslovima za ostvarenje prava na novčani podsticaj ("Sl.novine Kantona ", broj 21/13),
- Pravilnik o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području KS ("Sl.novine KS", broj 19/10),
- Odluka o mjerama za sprečavanje širenja i uništavanje korovske biljne vrste - ambrozije ("Sl.novine FB iH", broj 89/11).

Poljoprivredna inspekcija je u toku 2021. godine izvršila ukupno 876 inspeksijska pregleda, što je iznad nivoa od planiranog broja pregleda u toku godine. Ako se uporede rezultati sa brojem pregleda u prethodnoj godini, može se konstatovati da su dva inspektora u različitom periodu po naredbi direktora obavljali poslove u Inspektoratu sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu gdje su izvršili određen broj inspeksijskih pregleda i preduzimali mjera za otklanjanje nedostataka, čime sveukupni rezultati u toku godine znatno nadmašuju planirani broj pregleda i preduzetih mjera.

Za utvrđene nepravilnosti inspekcija je donijela 39 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zbog kršenja zakonskih propisa izdato je 48 prekršajnih naloga sa izrečenim novčanim kaznama u iznosu od 20.750,00 KM, uz napomenu da je većina prekršajnih naloga uglavnom realizovana, obzirom da su lica koja su činila prekršaje prihvatila prekršajnu odgovornost.

Pored navedenog, poljoprivredna inspekcija je izvršila i 86 inspeksijskih pregleda u oblasti zdravstveno-sanitarne inspekcije, gdje je doneseno i 26 rješenja kojima je naloženo otklanjanje nedostataka, a zbog kršenja propisa u ovoj oblasti izdata su 2 prekršajna naloga u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu 4.000,00 KM.

Poljoprivrednoj inspekciji u toku godine se od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva privrede Kantona Sarajevo dostavlja znatan broj zahtjeva,

koji su uglavnom vezani za kontrole različitih podsticajnih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji a koje inspekcija prioritetno uzima u rad i postupka po dostavljenim zahtjevima, o čemu se pismeno informišu navedena ministarstva o preduzetim mjerama inspekcije.

Zbog opšteg socijalnog stanja, sve veći broj lica nabavlja i drži stoku u gradskim zonama u kojima nije dozvoljeno držanje stoke, što ponekad otežava inspekciji preduzimanje mjera u skladu sa propisima, uz napomenu da se neki postupci ne mogu provesti do kraja zbog toga što nisu uređene mjere po kojima bi se stoka mogla eventualno privremeno izuzimati.

1.2. Vodna inspekcija

Vodna inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o vodama („Sl.novine Federacije BiH“, broj 70/06),
- Zakon o vodama („Sl.novine Kantona Sarajevo“, broj 18/10),
- Pravilnik o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada ("Sl.novine Federacije BiH", br. 62/07,46/09,79/11 i 88/12),
- Pravilnik o uslovima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu kojeg se izdaje vodni akt ("Sl.novine Federacije BiH", br.17/08 i 38/12),
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija i dostavljanje podataka o količinama zahvaćene vode ("Sl.novine Federacije BiH", broj 83/08),
- Pravilnik o načinu određivanja granice vodnog dobra i o postupku utvrđivanja pripadnosti zemljišne čestice javnom vodnom dobru ("Sl.novine Federacije BiH", broj 26/09),
- Pravilnik o načinu i uslovima ograničenog prava korištenja javnog vodnog dobra ("Sl.novine Federacije BiH", broj 26/09),
- Pravilnik o uslovima i kriterijima koje moraju zadovoljavati ovlaštena pravna lica za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti agencije za vode i načinu izdavanja ovlaštenja ("Sl.novine Federacije BiH", br. 75/09 i 43/10),
- Pravilnik o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu ("Sl.novine Federacije BiH", broj 71/09).

Vodna inspekcija je u 2021 godini izvršila ukupno 426 redovnih inspeksijskih pregleda što je neznatno više u odnosu na planirani broj pregleda.

Za utvrđene nepravilnosti doneseno je 25 rješenja u kojima je naloženo otklanjanje određenih nepravilnosti, a zbog kršenja zakonskih propisa, izdato je 11 prekršajnih naloga sa izrečenim novčanim kaznama u iznosu od 26.800,00 KM.

Uporedbom podataka o rezultatima rada sa prethodnom godinom, evidentne su neznatne razlike u broju izvršenih inspeksijskih pregleda. Po pitanju stanja u oblasti nadzora i dalje je prisutna problematika ne pribavljanja vodnih akata od strane lica koja koriste vodne resurse, zatim tendencije za korištenjem vode iz vlastitih izvora i bunara bez mjernih uređaja, kao i ne provođenje adekvatnih mjera za prečišćavanje tpadnih voda i ispuštanja tih voda u postojeće vodotoke i njihov tretman, na čemu će se u narednom periodu preduzimati pojačane aktivnosti. Isto tako sa nadležnim resornim Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, treba usaglasiti postupke izdavanja vodnih saglasnosti i odobrenja za upotrebu voda.

U toku godine na zahtjev Ministarstva privrede Kantona Sarajevo izvršen je određen broj usmjerenih inspeksijskih pregleda u kojima je vršena kontrola korištenja i plaćanja naknada za korištenje vodnih resursa, kao i kontrole ispuštanja otpadnih i oborinskih voda. Inspekcija je u toku godine, na zahtjev zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao i drugih organa i

subjekata, izradila 28 različitih vrsta informacija u oblasti koju kontrolišu.

1.3. Šumarska inspekcija

Šumarska inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o šumama („Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 5/13),
- Zakon o lovstvu („Sl.novine Federacije BiH“, br. 4/06,10/08),
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Sl.novine Federacije BiH“, broj 71/05),
- Zakon o uvjetima, načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta („Sl.novine Federacije BiH“, broj 27/97),
- Zakon o zabrani držanja koza („Sl.novine Kantona Sarajevo“, broj 7/98), te 17 podzakonskih akata pravilnika i odluka.

Šumarska inspekcija je u 2021. godini izvršila ukupno 488 redovnih inspekcijskih pregleda u oblasti šumarstva. Ako se podaci o broju pregleda u oblasti šumarstva uporede sa podacima o broju planiranih pregleda vidljivo je da je izvršen i premašen broj planiranih pregleda kao i broj pregleda iz prethodne godine, izuzev pregleda koje su izvršili šumarski inspektori u sanitarno zdravstvenoj inspekciji.

Po pitanju mjera koje preduzimaju inspektori u oblasti kontrole, vidljivo je da su za utvrđene nepravilnosti donijeli 27 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka u oblasti šumarstva.

Zbog kršenja zakonskih propisa, inspekcija je izdala ukupno 15 prekršajna naloga u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu od 23.800,00 KM.

Zbog kršenja odredaba Zakona o šumama Kantona Sarajevo od strane Kantonalnog javnog preduzeća za gospodarenje državnim šumama “Sarajevo-šume” d.o.o. Sarajevo, u toku godine je istima izdat određen broj prekršajnih naloga za propuste u radu vezane za gospodarenje i korištenje državnih šuma u Kantonu Sarajevo. Pored navedenog, šumarska inspekcija je izvršila i 105 inspekcijskih pregleda u oblasti zdravstveno-sanitarne inspekcije, gdje je doneseno i 17 rješenja kojima je naloženo otklanjanje nedostataka, a zbog kršenja propisa u ovoj oblasti izdata su 3 prekršajna naloga u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu 5.500,00 KM.

Problematika zaštite i čuvanja šuma od krađe i bespravnih sjeća, a za što su po Zakonu o šumama zaduženi lugari iz Kantonalne uprave za šumarstvo, ostaje i dalje najveća problematika obzirom da inspekcija ne može pokrenuti prekršajnu odgovornost čuvara šuma - lugara jer nije propisana Zakonom. Naša inicijativa koja je išla više puta pismeno i javno, je konačno prihvaćena i u Skupštini Kantona Sarajevo je pokrenuta aktivnost na izmjenama i dopunama Zakona o šumama Kantona Sarajevo.

Po pitanjima zaštite šuma na Kantonu Sarajevo i dalje postoji najveći problem u tome što čuvari šuma i Kantonalna uprava za šumarstvo koja čuva šume, nemaju nikakve prekršajne niti druge odgovornosti propisane Zakonom o šumama, u vezi čega postoji nada da će izmjenama i dopunama Zakona o šumama i ova problematika biti bar djelimično riješena.

2. Inspektorat veterinarske inspekcije

U Inspektoratu veterinarske inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, poslove inspekcijskog nadzora obavljaju kantonalni veterinarski inspektori i glavni veterinarski inspektor.

U izvještajnom periodu inspekcijske poslove obavljalo je 16 veterinarskih inspektora, uključujući glavnog veterinarskog inspektora. Po ukazanoj potrebi s obzirom na pojavu i širenje corona virusa, 9 veterinarskih inspektora je po ovlaštenju Direktora obavljalo je i poslove iz oblasti sanitarne inspekcije u različitom vremenskom početkom 2021.godine.

Kantonalni veterinarski inspektori, uključujući glavnog veterinarskog inspektora, su u periodu 01.01.-31.12.2021. godine izvršili ukupno 14.164 inspekcijska nadzora i kontrole, uključujući planirane i neplanirane inspekcijske nadzore i kontrole, kao i veterinarsko-zdravstvene preglede po zahtjevu poslovnih subjekata, koji obavljaju djelatnosti koje podliježu stalnom veterinarsko-zdravstvenom pregledu.

U okviru provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola doneseno je 229 upravnih mjera, rješenja, te je izrečeno 335 novčanih sankcija, izdavanjem prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 364.125,00 KM.

Inspektorat veterinarske inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo vrši nadzor nad provođenjem niže navedenih zakona i podzakonskih akata koji su doneseni na osnovu istih.

- Zakon o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“, br.34/02)
- Zakon o hrani („Službeni glasnik BiH“, br.50/04)
- Zakon o genetski modifikovanim organizmima („Službeni glasnik BiH“, br.23/09)
- Zakon o zaštiti dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, br.25/09)
- Zakon o veterinarstvu u FBiH („Službene novine FBiH“, br.46/00)
- Zakon o lijekovima koji se upotrebljavaju u veterinarstvu („Službene novine FBiH“, br.15/98,70/08)
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opće upotrebe („Službeni list SFRJ“, br.53/91)
- Zakon o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama i predmetima opće upotrebe („Službeni list SR BiH“, br.43/86,18/90)

Inspekcijski nadzor i službene kontrole iz nadležnosti veterinarske inspekcije nad izvršavanjem navedenih zakona i propisa donesenih na istih vrši se: nad radom veterinarskih organizacija, veterinarskih ustanova, samostalne veterinarske prakse i veterinarskih službi, nad objektima, opremom, sredstvima, te uslovima za držanje, uzgoj i proizvodnju životinja i proizvoda životinjskog porijekla, nad provođenjem naređenih mjera za sprječavanje, otkrivanje i suzbijanje zaraznih bolesti životinja koje provode veterinarske organizacije i vlasnici životinja, nad sredstvima za prijevoz i uvjetima prijevoza, te objektima, uvjetima i opremom za promet životinja i proizvoda životinjskog porijekla, nad objektima, opremom, uvjetima i načinom rada veterinarskih organizacija u obavljanju zdravstvene zaštite životinja, nad dobivanjem, proizvodnjom, skladištenjem sjemena za vještačko osjemenjivanje i oplodjenih jajnih ćelija, nad uvjetima skladištenja i upotrebe veterinarskih lijekova i pomoćnih lijekovitih sredstava, nad zdravstvenom ispravnošću hrane i vode za životinje, kao i nad svim objektima, sredstvima, predmetima i opremom koji mogu biti prenosnici zaraznih bolesti kod životinja ili na drugi način mogu ugroziti njihovo zdravlje i zdravlje ljudi u prometu preko teritorije Kantona.

Po službenoj dužnosti određenom učestalošću u 2021. godini veterinarski inspektori vršili redovne službene kontrole i nadzore nad radom 345 registrovanih i odobrenih objekta u veterinarstvu, subjekta na području Kantona Sarajevo, čije poslovanje, rad podliježe nadzoru veterinarske inspekcije.

U odobrenim i registrovanim objektima, u periodu izvještavanja, veterinarski inspektori su

postupajući po zahtjevu za obavljanje veterinarsko-zdravstvenih pregleda vršili i veterinarsko zdravstvene preglede životinja prije i poslije klanja, veterinarsko-zdravstvene preglede u proizvodnji, preradi i distribuciji, preglede kod utovara, istovara i pretovara i dr.

Osim u odobrenim objektima, redovan inspekcijski nadzor obavlja se i u objektima registrovanim pod posebnim uslovima kod nadležnog Ministarstva privrede KS (mesnice, ribarnice i dr. prodavnice neupakovanog mesa stoke za klanje i peradi i ribe), kao i drugim objektima, mjestima i prostorima u kojima se posluje proizvodima životinjskog porijekla i životinjama (tržnice, sajmovi i sl.).

Inspekcijski nadzor nad radom objekata vrši se redovno, određenom učestalošću na osnovu analize rizika prema planu službenih kontrola za tekuću godinu radi verifikacije postupanja subjekata u skladu sa relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima i/ili po zahtjevu subjekta u vezi sa obavljanjem veterinarsko zdravstvenih pregleda kod utovara, istovara sirovina, proizvoda, lijekova i dr., pregleda životinja prije i poslije klanja radi stavljanja na tržište proizvoda ocjenjenih prikladnim za javnu potrošnju.

U okviru izvršenih inspekcijskih nadzora i kontrola, uzeto je ukupno 7.724 uzoraka proizvoda životinjskog porijekla, sirovina, hrane za životinje, vode, briseva površina u kontaktu sa hranom i drugih materijala životinjskog porijekla za različita laboratorijska ispitivanja, njih 7.941 kako je prikazano u nastavku.

Vrsta laboratorijskog ispitivanja/analize	Broj po vrsti analize
Mikrobiološka analiza	5.958
Analiza rezidua veterinarskih lijekova	426
Analiza rezidua teških metala	475
Analiza rezidua pesticida	224
Analiza rezidua radionuklida	203
Toksini, metaboliti	105
BSE	200
Tržišni kvalitet	28
Brza pregledna ispitivanja (čistoće) u toku kontrole	322
Ukupno:	7.941

U izvještajnom periodu po laboratorijskom ispitivanju utvrđene su neusklađenosti kod ukupno 168 ispitanih uzoraka, i to u pogledu odstupanja od propisanih mikrobioloških normi kod 159 uzoraka, te u pogledu sadržaja štetnih, hemijskih kontaminanata u hrani i hrani za životinje iznad maksimalno dozvoljenih vrijednosti kod 9 uzoraka, čime je 2,21% učešće neusklađenih uzoraka u odnosu na ukupan broj uzetih uzoraka u izvještajnom periodu.

Neusklađenosti koje su detektovane mikrobiološkim analizama odnose se na nalaz povećanog broja aerobnih mezofilnih bakterija (60 uzoraka) i eneterobakterija (43 uzorka) u brisevima površina, nalaz listerije u uzorcima mlijeka (1 uzorak), nalaz kampilobakterija u uzorcima od mesa peradi (25 uzoraka), nalaz povećanog ukupnog broja bakterija u vodi (10 uzoraka) kao i nalaz salmonela u fecesu peradi (20 uzoraka), dok se neusklađenosti detektovane fizikalno-hemijskim analizama odnose na povećan sadržaj aflatoksina M1 u mlijeku (6 uzoraka), povećan sadržaj aflatoksina B1 u hrani za muzna goveda (2 uzorka) te sadržaj kokcidiostatika salinomicina u hrani za perad (1 uzorak) iznad propisanih normi.

U okviru provedenih inspekcijskih nadzora nad zdravstvenom ispravnošću kao i kvalitetom proizvoda životinjskog porijekla u proizvodnji i prometu, u izvještajnom periodu veterinarski

inspektori su u skladu sa zakonskim ovlaštenjima po činjenično utvrđenom stanju u pogledu zdravstvene neispravnosti i neprikladnosti za konzumaciju hrane, kao i neispravne hrane za životinje, naredili zabranu prometa i upotrebe te neškodljivo uništenje 184.087,86 kg proizvoda i sirovina životinjskog porijekla, kao i dodataka namijenjenih upotrebi u proizvodnji proizvoda životinjskog porijekla, te hrane za životinje.

U okviru veterinarsko-zdravstvenih pregleda u objektima za klanje prije i poslije klanja pregledano je 4.977 trupova goveda svih starosnih kategorija, 10.198 trupova ovaca svih starosnih kategorija.

U objektima za proizvodnju i promet proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje životinjskog i neživotinjskog porijekla izvršen je veterinarsko zdravstveni pregled 3.484 kamionske pošiljke u međunarodnom prometu, odnosno uvozu/izvozu.

U objektima koji su pod stalnim veterinarsko zdravstvenim nadzorom, prilikom veterinarsko zdravstvenih pregleda i kontrole pojedinačnih pošiljki proizvoda životinjskog porijekla koje se otpremaju u unutrašnjem prometu (kod utovara) izdato je 10.273 veterinarske potvrde - 2a obrazaca za proizvode namijenjene javnoj potrošnji i 1.261 2b obrazac za proizvode namijenjene daljoj preradi ili utilizaciji. Za obavljene veterinarsko zdravstvene preglede, veterinarski inspektori su obračunali i izdali 1.817 veterinarskih naknada/računa, a iznos obračunatih veterinarskih naknada za obavljene veterinarsko zdravstvene preglede za period izvještavanja jest 644.993,00 KM od čega je 80% - 515.994,40 KM prihod Kantona.

U periodu izvještavanja, veterinarski inspektori zbog utvrđenih prekršaja izrekli su ukupno 335 novčanih sankcija, izdavanjem prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 364.125,00 KM, u skladu sa zakonskim osnovom kako je prikazano u nastavku.

U periodu izvještavanja veterinarski inspektori su izdali 229 rješenja, zbog utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u radu.

Zbog zanemarivanja zdravlja i dobrobiti životinja, veterinarski inspektori su u izvještajnom periodu trajno oduzeli 14 pasa, koji su u daljem postupak predati na dalju brigu drugim zainteresiranim stranama.

Inspektorat veterinarske inspekcije je u izvještajnom periodu, osim redovnih planiranih inspeksijskih nadzora i kontrola u odobrenim i registrovanim objektima, obavio značajan broj inspeksijskih kontrola i pregleda po zahtjevu stranaka, što uključuje neplanirane inspeksijske nadzore i kontrole, kao i kontrolne preglede.

U periodu 01.01.-31.12.2021. godine, postupljeno je po 793 zahtjeva, prijave, predstavke ili inicijative građana, MZ, institucija, privrednih subjekata i policije u vezi sa različitim predmetom kontrole (pojava ili sumnja na zarazne bolesti, nepravilnosti u držanju životinja, nepravilnosti u prometu proizvodima životinjskog porijekla, psi lutilice, zahtjevi za ovjeru certifikata za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca i dr.). Najveći broj zahtjeva, u izvještajnom periodu, odnosi se na zahtjeve za pregled i ovjeru certifikata za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca (589 zahtjeva), zatim na prijave napade pasa lutilica (62 zahtjeva ili prijave), nepravilnosti kod držanja životinja (61 zahtjev), uočene nepravilnosti u prometu hrane (16 zahtjeva), pojavu ili sumnju na zarazne bolesti životinja (23 prijave), te ostale zahtjeve za vršenje pregleda objekata, životinja radi zaštite zdravlja životinja, zdravstvene ispravnosti i dr. (42 zahtjeva).

Značajan udio radnih aktivnosti veterinarske inspekcije tokom 2021. godine uključuje redovne, planirane aktivnosti, rad na praćenju stanja i provođenju intenzivnih preventivnih mjera sprječavanja pojave i širenja stočnih zaraznih bolesti, posebno mjera dijagnostičkih ispitivanja i preventivnih mjera koje su određene Programom mjera zdravstvene zaštite životinja, kao i

neplanirane kontrolne aktivnosti u slučajevima sumnje ili potvrde određene zarazne bolesti životinja.

U izvještajnom periodu zabilježeni su slučajevi salmoneloze kod peradi (4 slučaja), američka gnjiloča pčelinjeg legla kod pčela (16 slučajeva), trihinelozu kod divljih svinja (2 slučaja) te infektivna anemija kopitara kod konja (1 slučaj).

U okviru naređenih mjera pod nadzorom veterinarske inspekcije u periodu 01.01.-31.12.2021. godine, izvršena je pored ostalih mjera za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti (bio-sigurnosne mjere, dodatno laboratorijsko ispitivanje i dr.) eutanazija i neškodljivo 1 psa opasnog po okolinu u skladu sa Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja, 1 konja seropozitivnog na infektivnu anemiju kopitara te 58 pčelinjih zajednica sa košnicama iz američkom gnjiločom zaraženih pčelinjaka, kao i sanitarno klanje 56.280 životinja, brojlera sa salmoneloznih farmi.

Pored toga, kod 2 odstrijeljene divlje svinje utvrđeno je prisustvo trihinela, zbog čega su trupovi istih neškodljivo uništeni pod nadzorom veterinarske inspekcije.

Zbog sumnje u brucelozu dodatno je dijagnostički ispitano 6 goveda, 9 ovaca, 5 pasa, 7 koza i 4 konja. Zbog sumnje dodatno je laboratorijsko-dijagnostički ispitano 247 pčelinjih zajednica sumnjivih na američku gnjiloču, te 30 brojlera zbog sumnje u atipičnu kugu peradi.

Kantonalni veterinarski inspektori, uključujući glavnog veterinarskog inspektora, su u periodu 01.01.-31.12.2021. godine izvršili 14.164 inspeksijska nadzora i kontrole, 1.670 ili 13,36% nadzora više od planiranog broja inspeksijskih nadzora za isti period, a 1.003 ili 7,62% više u odnosu na broj izvršenih nadzora u 2020.godini.

U okviru provedenih inspeksijskih nadzora i kontrola doneseno je 235 rješenje, 286 ili 221,70% manje rješenja u upravnim mjerama u odnosu na broj rješenja u 2020.godini.

U izvještajnom periodu izdavanjem prekršajnih naloga izrečeno je 335 novčanih sankcija u novčanoj vrijednosti od 364.125,00 KM, što je za 18 ili 5,67% prekršajnih naloga više po broju, odnosno za 1.525,00 KM ili 0,42 % više u novčanom iznosu.

Radi zaštite zdravlja i interesa potrošača, kao i zdravlja životinja, u izvještajnom periodu veterinarski inspektori su zabranili promet i upotrebu 184.087,86 kg zdravstveno neispravnih proizvoda životinjskog porijekla i sirovina, kao i hrane za životinje, značajno više u odnosu na 2020.godinu, kada je van prometa i upotrebe stavljeno 7.403,87kg neispravnih proizvoda životinjskog porijekla i sirovina, kao i hrane za životinje.

U svrhu provjere higijenske i zdravstvene ispravnosti i kvaliteta u izvještajnom periodu uzorkovano je 7.724 uzoraka za različita laboratorijska ispitivanja, 1.490 ili 23,90 % uzoraka više u odnosu na broj uzoraka uzetih u 2020.godini, kada je za laboratorijska ispitivanja uzeto 6.234 uzoraka, odnosno 7.941 analiza što je za 1.408 ili 21,55% više u odnosu na broj analiza u 2020.godini, kada je izvršeno 6.533 različite analize.

S ciljem zaštite zdravlja ljudi i životinja od zaraznih bolesti, veterinarski inspektori su uspješno suzbili širenje 23 slučaja pojave zaraznih bolesti životinja, 4 slučaja salmoneloze peradi od značaja za javno zdravstvo u okviru kojih je izvršeno sanitarno klanje 56.280 brojlera sa zaraženih farmi, 16 slučajeva američke gnjiloče zbog koje je spaljivanjem uništeno 58 pčelinjih zajednica, te 2 slučaja trihinelozu svinja i 1 slučaj infektivne anemije kopitara koji su neškodljivo uklonjeni pod

nadzorom veterinarske inspekcije.

U okviru veterinarsko-zdravstvenih pregleda i kontrola pošiljki proizvoda životinjskog porijekla u međunarodnom prometu (uvoz/izvoz) u 2021.godini je pregledano ukupno 3.484 pošiljke, 339 ili 10,77 % više pošiljki u odnosu na 2020.godinu.

U okviru veterinarsko-zdravstvenih pregleda životinja prije i poslje klanja, u izvještajnom periodu veterinarski inspektori su pregledali 4.977 goveda svih starosnih kategorija, 904 ili 18,16% manje, a 10.198 ovaca svih starosnih kategorija, 3.151 ili 44,72% više u odnosu na 2020.godinu.

Godišnji obračun naknada za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede u svim objektima pod stalnim nadzorom (klaonice, rasjekaonice, prerade mesa i mlijeka, proizvodnja hrane za životinje, skladišta i dr.) za period 01.01.-31.12.2021. godine iznosi 644.993,00KM 635.159 KM, od čega je 80%, odnosno 515.994,40 KM prihod Kantona Sarajevo, što je za 9.834,00 KM ili oko 1,55 % više u odnosu na 2020.godinu.

Cijeneći prikazane parametre Inspektorat veterinarske inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo je u potpunosti realizovao Program rada za 2021.godinu, u pogledu broja inspekcijskih nadzora (realizacija 113,36%) uz značajan broj poduzetih upravnih i prekršajnih mjera.

Treba istaći da su u izvještajnom periodu svi programi kontrole doneseni na državnom i federalnom nivou u kojima je veterinarska kantonalna inspekcija bila izvršilac, implementirani s realizacijom 100% uključujući plan praćenja rezidua za 2021.godinu kojeg donosi ured za veterinarstvo, Monitoring salmonela kod žive peradi kao i plan službenog uzorkovanja hrane životinjskog porijekla za 2021.godinu koje donosi federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao i uzorkovanja i ispitivanja koja su financirana od strane Kantona Sarajevo, odnosno Monitoring zastupljenosti *Campylobacter* spp., *Salmonella* spp, *Listera monocytogenes* i *E.coli* O157:H7 u proizvodima animalnog porijekla (sirovo mlijeko i meso peradi i goveda) i kontrola mikrobiološke čistoće površina u objektima na području Kantona Sarajevo, kao i monitoring salmonela u jajima i mesu peradi u svim fazama poslovanja na području Kantona.

Za provedbu službenih kontrola u 2022. godini donosi se plan službenih kontrola zasnovan na procjeni rizika i potrebama sredine, a na osnovu kojeg se dalje izrađuju detaljni mjesečni planovi rada po objektima uz zaduženje svakog inspektora posebno. U objektima pod nadzorom veterinarske inspekcije KS odredit će se minimalna učestalost službenih kontrola radi efikasnosti službenih kontrola, gdje će se najviše kontrola izvršiti u objektima kod kojih je procjenjeni rizik po zdravstvenu i higijensku ispravnost hrane i hrane za životinje najviši.

Minimalna učestalost za provođenje službenih kontrola za objekte niskog rizika je 2 puta u toku godine dok je maksimalna učestalost za objekte srednjeg i visokog rizika 12 puta u toku godine, gdje se učestalost određuje za svaki objekat (ili grupu sličnih objekata) posebno na osnovu analize rizika. Predmetna učestalost ne uključuje dinamiku obavljanja veterinarsko-zdravstvenih pregleda po zahtjevu i/ili ukazanoj potrebi.

Posebnim Planom službenog uzorkovanja koji je usmjeren na provjeru ispravnosti proizvoda u pogledu mikrobioloških parametara, fizikalno-hemijskih parametara i dr. koji su određeni važećom legislativom, odredit će se broj i vrsta uzoraka ovisno o obimu i kapacitetima proizvodnje, prerade, skladištenja, distribucije i drugim uslovima, koji mogu uticati na zdravstvenu ispravnost i kvalitet proizvoda životinjskog porijekla.

U odnosu na prethodni period, u plan službenog uzorkovanja će se nastojati značajnije uključiti i druge laboratorijske metode i tehnike s ciljem provjere što većeg broja različitih zdravstvenih rizika, uključujući patohistološke i patomorfološke analize, parazitološke analize, serološke i druge pretrage radi sprečavanja i kontrole rizika od značaja za veterinarsko i javno zdravstvo uopće.

S obzirom na neusklađenosti u prethodnom periodu, posebna pažnja će se posvetiti uzorkovanju i ispitivanju hrane za životinje, primarno muznih grla i peradi. Uzorkovanje proizvoda životinjskog porijekla provesti će se ciljano i usmjereno na osnovu pojedinačnih Planova na nivou kvartala ili mjeseca, ovisno o periodu, sezoni, odnosno indikacijama, kao i dostupnim sredstvima. U 2022.godini planirano je da se kroz plan službenog uzorkovanja, ovisno o raspoloživim sredstvima, obuhvate i uzorci dijagnostičkog materijala (cijelih životinja, tkiva i organa životinja, krvi, urina, fecesa i dr.), prilikom svake sumnje ili indikacije na liniji klanja, prilikom sumnje ili pojave zaraznih bolesti, prilikom zaticanja životinja u proizvodnji i prometu sa nejasnom epizootiološkom situacijom, odnosno nepoznatog zdravstvenog statusa.

U 2022. godini, pojačane inspekcijske aktivnosti planirane su tokom mjeseca marta/aprila, na okolnosti pojačanoga prometa živih životinja pred i u vrijeme mjeseca Ramazana, zatim pred 1. Maj, krajem mjeseca juna i početkom jula zbog očekivanog pojačanog prometa životinja pred Kurban bajram. U drugom kvartalu, mjesec maj – juni planirani su pojačani nadzori u registrovanim pijacama i preradama mesa (proizvodnja roštiljskih proizvoda) s obzirom na rizik od kvarenja hrane uslijed porasta vanjskih temperatura, kao i ugostiteljskih objekata koji vrše pečenje jagnječeg mesa u sezoni proljeće, ljeto.

Kontrola u prometu, prijevozu životinja i proizvoda životinjskog porijekla u 2022.godini u saradnji sa policijom će se intenzivirati u periodu april – juli 2021.godine iz razloga općeg pojačanog prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla (zbog praznika, sezonalnosti animalne proizvodnje općenito, zatim kretanja zbog ljetne ispaše, učešća na izložbama i smotrama, kao i godišnjih odmora, kada se pojačava promet kućnih životinja).

Posebna pažnja u kontinuitetu u toku cijele će se posvetiti kontoli prometa svježeg mesa, jaja, ribe i dr. lahkokvarljivih proizvoda, radi zaštite zdravlja ljudi. Akcenat u kontroli proizvoda biti će stavljen na sljedivost – porijeklo, označavanje, organoleptička svojstva, ispravnost i tržišni kvalitet. Uz ove aktivnosti, provodit će se permanentna kontrola bespravnog uličnog prometa namirnica u saradnji sa drugim inspekcijama, kontrola sajмова i sličnih manifestacija, koji uključuju izlaganje i prodaju proizvoda izvan registrovanih objekata.

U 2022.godini će se usmjereno kontrolisati proizvodnja i promet meda i drugih pčelnih proizvoda, gdje je pored registrovanih objekata u veterinarstvu, planirana i usmjerena inspekcijska kontrola u objektima zdrave hrane i apotekama na području Kantona Sarajevo.

U saradnji sa inspekcijom za hranu planirani su timski inspekcijski nadzori u objektima koji su u nadležnosti oba inspektorata, prije svega s obzirom na procjenjeni rizik, objekti javne ishrane, obdaništa i ugostiteljski objekti koji na tržište stavljaju velike količine proizvoda od mesa iz vlastite proizvodnje (tradicionalne recepture).

U skladu sa Programom mjera zdravstvene zaštite životinja u 2022.godini, u kontinuitetu će se obavljati nadzori nad radom veterinarskih organizacija koje provode mjere zdravstvene zaštite životinja kao i vlasnika, držaoca životinja, koji su dužni voditi brigu o zdravstvenoj zaštiti na način i u rokovima određenim Programom.

Radi kontinuiranog obučavanja i usavršavanja veterinarara, planirano je da u toku godine svaki

inspektor prođe minimalno 40 sati potrebnih stručnih radionica, treninga i sličnih programa obuke, posebno jer je u toku 2021.godine usavršavanje znatno ograničeno, pa gotovo i onemogućeno pojavom i širenjem corona virusa.

Saradnja sa drugim inspekcijama ostvaruje se planiranim usmjerenim timskim radom sa inspekcijom za hranu, poljoprivrednom, tržišnom, komunalnom i inspekcijom rada, kako u okviru Uprave, tako i inspekcijama na federalnom i općinskom nivou.

Inspektorat je u svakodnevnoj korespondenciji sa nadležnim tijelima u oblasti veterinarstva, Uredom za veterinarstvo BiH, Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva te Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo. Saradnja sa svim mjerodavnim veterinarskim tijelima ostvaruje se i kroz Program obuke službenih veterinarata gdje redovno prisustvuju svi inspektori iz Inspektorata.

U 2022.godini, nastojat će se uspostaviti bolja saradnja sa nadležnim tijelima i ustanovama iz oblasti zdravstva, posebno u segmentu kontrole zaraznih bolesti zajedničkih za ljude i životinje (zoonoze). Radi zaštite zdravlja ljudi saradnja sa sektorom zdravstva planira se razvijati kroz koncept "Jedinstvenog zdravlja" u pogledu razmjene informacija o kretanju bolesti, zajedničkom radu na otkrivanju uzroka oboljenja, puta i načina prijenosa bolesti, kao i na određivanju najboljih mjera za kontrolu i praćenje zaraznih bolesti, posebno zoonoza.

Pri provođenju inspeksijskih nadzora, po potrebi, zahtjeva se pomoć i asistencija policije.

Nepostojanje odgovarajućeg objekta za smještaj životinja u situacijama kada veterinarski inspektor može privremeno oduzeti životinje, ima uticaj na efikasnost i kvalitet rada ove inspekcije, posebno u segmentu nadzora nad radom stočne pijace kao i nehumanog postupanja sa životinjama, neuslovnog držanja, nepoštivanja mjera ograničenja ili zabrane kretanja životinja u slučaju pojave zaraznih bolesti i dr. Nemogućnost djelovanja u ovom smislu, onemogućava kontrolu zaraznih bolesti na propisan način u slučaju pronalaska neoznačenih životinja u prometu preko stočne pijace, prijevozu odnosno transportu životinja prijevoznim sredstvima i u pregonu (ispaša). Posebno izražen problem u posljednje vrijeme je napuštanje kopitara, konja, koje je u toku 2020/2021.godine registrovano nekoliko puta na području Kantona.

S ciljem uspostave sistema kontrole držanja i trgovine životinjama, kontrole zaraznih i drugih bolesti životinja potrebno je osigurati odgovarajući prijevoz životinja (od mjesta oduzimanja), prostor za smještaj i boravak životinja, nadzor nad objektom i životinjama, uključujući hranu i vodu, veterinarsko zdravstveni red u pogledu ulaska/izlaska ljudi i životinja, bisigurnosne mjere itd., te kontrolu zdravlja (dijagnostičke i druge veterinarske preglede) za vrijeme trajanja karantina.

U inspektoratu veterinarske inspekcije Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo obavljaju se i poslovi redovnog veterinarsko zdravstvenih pregleda za koje se plaćaju naknade, koje su u određenom procentualnom iznosu pripadale i veterinarskoj inspekciji Kantona Sarajevo (namjenska sredstva za rad službenih veterinarata i veterinarskih inspektora i jačanje njihove kadrovske i tehničke opremljenosti) u skladu sa Pravilnikom o visini naknade i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu ("Sl.novine F BiH", br.51/11, 55/12). Doneseni Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini naknade i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu ("Sl.novine F BiH", br.5/16) je u suprotnosti sa odredbama Direktive EU 882/2004 o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja u dijelu koji se odnosi na finansiranje službenih kontrola, odnosno u Poglavlju V, članu 26.

Direktive, gdje stoji da države članice odnosno nadležna tijela osiguravaju dostatna financijska sredstva za osoblje i ostala sredstva potrebna za službene kontrole, na bilo koji način koji one smatraju primjerenim, uključujući i putem općeg oporezivanja ili uvođenjem pristojbi ili naknada.

Izmjena predmetnog Pravilnika u momentu sačinjavanja ovog izvještaja je još uvijek u nacrtu, koji predviđa odgovarajuću raspodjelu sredstava, uključujući i dio koji se odnosi na namjenska sredstva za rad službenih veterinarara i veterinarskih inspektora i jačanje njihove kadrovske i tehničke opremljenosti, te je nužno pratiti i inicirati njegovo donošenje u što kraćem roku.

3. Inspektorat urbanističko - građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije

Skupština Kantona Sarajevo je na 41.Radnoj sjednici održanoj dana 07.09.2021.g. donijela Zakon o izmjenama zakona o sportu , temeljem kojeg se inspekcijski nadzor u sportu više ne vrsi nadležno ministarstvo putem inspektora za sport, vec putem Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo.Članom 3. Zakona o izmjenama zakona o sportu ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 36/21) definisana je obaveza direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona da se uskladi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa djelokrugom poslova izmijenjenim i dopunjenim ovim zakonom.

Vlada Kantona Sarajevo dala je saglasnost Odlukom broj: 02-04-43454-19/21 od 02.12.2021. godine na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-02-05151/21.

U novom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo izmjenjena je odnosno dopunjena i unutrašnja organizacija i to na način što je kao posebna organizaciona jedinica sistematizovan Inspektorat komunalne inspekcije, zaštite prirode, zaštite dobara baštine i inspekcije za sport koji je djelovao unutar Inspektorata urbanističko-građevinske,ekološke, komunalne i stambene inspekcije.

Napominjemo da je izvještaj Inspektorata urađen prema ranijem Praviulniku o unutrašnjoj orgtanizaciji KUIP-a iz razlga što je Vlada Kantona Sarajevo na sjednici održanoj 14.1.2022.godine donijela odluku o davanju saglasnosti za popunu upražnjenih randih mjesta u novoj organizacionoj jedinici i to Glavni kantonalni inspektor komunalne inspekcije, zaštite prirode, zaštite dobara baštine i inspekcije za sport i kantonaln og inspektora za sport.

Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije KUIP-e je organizovan da vrši inspekcijski nadzor nad primjenom kantonalnih i federalnih materijalnih i procesnih zakona u sljedećih 6 oblasti :

- oblast urbanizma i građenja - urbanističko-građevinska inspekcija,
- oblast zaštite okoliša - inspekcija zaštite okoliša,
- oblast komunalnih djelatnosti - komunalna inspekcija,
- oblast zaštite prirode - inspekcija zaštite prirode,
- oblast zaštite dobara baštine - inspekcija za zaštitu dobara baštine,
- oblast upravljanja zajedničkim dijelovima zgrade - inspekcija u stambenoj oblasti.

Poslovi inspekcijskog nadzora u Inspektoratu sistematizovani su za glavnog inspektora i ukupno 20 inspektora, a popunjena su mjesta glavnog inspektora i 13 inspektora.

Tokom 2021. godine u Inspektoratu je radilo 10 inspektora što je 23% manje od planiranog

broja (13) a 50% manje od ukupnog broja sistematizovanih mjesta (20).
(tabela 1)

- 2 (1) urbanističko-građevinski inspektor, *planirano 4 inspektora*
Napomena:
Od 01.12.2021. godine poslove obavlja 1 inspektor
- 2 inspektora zaštite okoliša , *planirano 4 inspektora*
- 1 inspektor odsutan 14 mjeseci (bolovanje od novembra 2020. godine)
- 5 (4) komunalnih inspektora, *planirano 6 inspektora*
- 1 inspektor od odsutan februara 2020 godine (trudničko , porodijsko , pa neplaćeno odsustvo do 05.08.2023.g),
- 1 inspektor odsutan od 08.02.2021. (porodijsko)
- 1 inspektor zaštite prirode, *planiran 1 inspektor*
- 1 inspektor zaštite dobara baštine, *planiran 1 inspektor*
- 2 inspektora u stambenoj oblasti , *planirano 4 inspektora*

Oblasti u kojima nadzoruje Inspektorat predstavljaju bitan segment kontrole stanja kvaliteta života građana Kantona Sarajevo. Ove oblasti su istovremeno kompatibilne, interaktivne i transparentne te kao takve podložne stručnoj i svakoj drugoj analizi. Međutim, napredak u ovim oblastima nije brz i lagan i zahtijeva dugoročan kontinuitet u planiranju i postupanju. Iako se kroz brojne normativne definicije afirmiše se napredak u ovim oblastima, suštinski problemi u ovim oblastima su već godinama isti. Za efikasno otklanjanje uočenih nepravilnosti i poboljšanje stanja neophodna je sveukupna podrška i kontinuiran rad na podizanju svijesti svih učesnika u procesu odlučivanja u ovoj oblasti, a prvenstveno rad na otklanjanja uzroka koji dovode do problema, pri čemu inspeksijski nadzor predstavlja samo jedan od elemenata koji utiču na krajnji efekat.

Kvalitetna analiza postojećeg stanja uređenosti ovih oblasti, pravovremena razmjena informacija, planiranje poboljšanja stanja i kvalitetna zakonska regulativa su osnovni preduslovi za kvalitetan rad inspekcija i poduzimanje odgovarajućih zakonom predviđenih mjera, pri čemu je broj inspektora koji kontrolišu određenu oblast realan pokazatelj zainteresovanosti nadležnih organa da se ista uredi i ovim putem. U tom smislu neophodno je, prije svega, kadrovski i materijalno ojačati ove inspekcije, a zatim obezbijediti još kvalitetniju međusobnu saradnju sa općinskim i federalnim inspekcijama kao i ostvariti sinergiju sa resornim ministarstvima, zavodima, kantonalnim javnim preduzećima, javnim ustanovama i lokalnom zajednicom, kao i sa svima koji svojim djelovanjem utiču ili mogu uticati na stanje u prostoru.

Inspeksijski nadzori su tokom 2021. godine vršeni u skladu sa pravilima struke, ali su zavisili od raspoloživih kadrovskih kapaciteta i trenutne higijensko-epidemiološke situacije izazvane pandemijom COVID 19. U takvim okolnostima, prije svega je bilo neophodno osigurati kontinuitet u radu kako bi se u svim oblastima nadzora Inspektorata maksimalno obezbijedila zaštita života i zdravlja ljudi, odnosno zaštita javnog interesa Kantona Sarajevo i privatnog interesa građana. Iz tih razloga unutar planova postavljeni su prioriteti u inspeksijskom nadzoru na osnovu kojih je planiran rad inspektora i vršena trijaža pristiglih zahtjeva, a rad se usklađivao sa trenutnim stanjem i potrebama., a u skladu sa potrebama prilazilo se i davanju novih ovlaštenja inspektorima za vršenje nadzora u drugim oblastima. Inspeksijske nadzore je po potrebi obavljao i glavni inspektor.

Inspeksijski nadzori se provode kao redovni, usmjereni, kontrolni i preventivni. Redovni nadzori

se pokreću po službenoj dužnosti u skladu sa godišnjim i mjesečnim planom u cilju praćenja stanja i primjene postojeće regulative u okviru nadležnosti, obezbjeđenja kontinuiteta i podizanja kvaliteta u nadziranoj oblasti. Usmjereni inspekcijski nadzori se pokreću po predstavkama-prijavama građana, i veoma često povodom zastupničkih inicijativa i pitanja koje se prioritarno uzimaju u postupanje, a ciljevi su im isti kao i kod redovnih nadzora s tim što u osnovi zahtjeva primarno stoji interes za otklanjanje uočenih nepravilnosti. U skladu sa procjenom, nadzori se provode i kao timski, a mogu biti hitni ili pak kontinuirani posebno vezano za ekscesna stanja kada se vrše i preraspodjele inspektora, organizovanje dežura, pri čemu ovaj Inspektorat redovno preuzima i poslove koordinacije kantonalnih i općinskih inspekcija te koordinaciju sa kantonalnim javnim komunalnim preduzećima. Takođe, u cilju efiksnosti neophodno je upoznati građane i organe uprave o nadležnostima KUIP-e odnosno nadležnostima općina, grada, kantona i federacije u inspekcijskom nadzoru kako bi se izbjeglo da se svi zahtjevi dostavljaju KUIP-e iako ista nema nadležnosti za postupanje.

U skladu sa opredjeljenjima KUIP-e u obavljanju inspekcijskih poslova Inspektorat djeluje prema subjektima nadzora prije svega preventivno (ukazuje na: obaveze poštivanja zakona, štetne posljedice u slučaju nepoštivanja, njihova prava i obaveze u inspekcijskom nadzoru, daje informacije i savjete u pogledu pravilne primjene zakona i drugih propisa), korektivno (nalaže subjektima nadzora ispravljanje uočenih nepravilnosti i nezakonitosti), ali i represivno, u pogledu sankcioniranja prekršilaca izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka kod nadležnog suda. Iako je osnovna funkcija inspekcije da vrši nadzor nad primjenom propisa iz određene upravne oblasti, inspekcija ima i obavezu da kroz svoj rad utvrđuje manjkavost propisa nad čijom primjenom vrši nadzor te predlaže izmjene istih s ciljem povećanja sigurnosti i efikasnosti na terenu, što je i činjeno tokom izvještajnog perioda uvijek kada se za to ukazala potreba.

S obzirom na specifičnosti oblasti nadzorovanja Inspektorat nastoji uspostaviti interaktivni odnos sa subjektima kontrole radi dugoročne saradnje i uvođenja u sistem uz istovremeni rad na formiranju kvalitetne baze podataka u cilju praćenja stanja u oblasti nadzora. Iz tog razloga u prvi plan se stavlja edukativno i preventivno djelovanje, čiji cilj je prije svega otkloniti nepravilnosti i urediti oblast, odnosno dugoročno riješiti problem. Korektivnim i represivnim radnjama se pristupa po potrebi, odnosno na osnovu procjene postupajućeg inspektora, ali prvo na način koji je blaži po subjektu kontrole a kojim se postiže cilj.

Plan rada za 2021. godinu je sačinjen za 6 inspekcija i 13 inspektora. Iako je tokom ove godine Inspektorat je radio sa znatno manjim brojem inspektora umanjeње Plana nije vršeno.

U 2021. godini planirano je da se izvrši 3.600 nadzora. Tokom 2021. godine izvršeno je ukupno 3715 nadzora iz oblasti Inspektorata.

Broj ukupno izvršenih nadzora (3715) u odnosu na broj planiranih nadzora (3.600) je više za 115 ili 3,1% više, tako da index ispunjenja plana iznosi 1,03.

U naprijed navedenim inspekcijskim nadzorima, poduzete su sljedeće upravne mjere: Donijeto je ukupno 256 upravnih akata. Od ukupno donijetih upravnih mjera 122 su rješenja, a ostalo (134) su ostali upravni akti (zaključci).

Izvršenje je potvrđeno kod 246 izdatih upravnih akata, 6 izvršenja je u toku (u oblasti zaštite okoliša), a 3 rješenja nisu izvršena. Svako utvrđeno nepostupanje po upravnim aktima sankcionisano je izdavanjem prekršajnih naloga shodno procesnom zakonu.

Protiv donijetih upravnih i ostalih akata, uloženo je 12 žalbi. Od tog broja 9 žalbi je riješeno. U 6 predmeta žalba je odbijena/odbačena, a u 3 je predmet vraćen na ponovni postupak. U izvještajnom periodu zaprimljena je 1 odluka suda u upravnom sporu, koji je pokrenuo postupajući inspektor zaštite okoliša prije 4 godine, a kojim je predmet vraćen na ponovni postupak.

Na osnovu utvrđenog stanja izdato je 268 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 73.150KM. Od ukupnog broja izdatih naloga u 4 slučaja zatraženo je sudsko odlučivanje, a kod 35 je prekoračen rok za plaćanje. Za utvrđene nepravilnosti podnijeta je 1 prekršajna prijava (stambena oblast) .

Istovremeno, ovlašteni inspektori ovog Inspektorata su iz sanitarne oblasti izvršili ukupno 363 nadzora, izdali 65 rješenja i 3 PN u iznosu 4.500KM . Podaci o izvršenim sanitarnim nadzorima dati su u izvještaju informativno, a zbirno se prikazuju kroz izvještaj sanitarne inspekcije.

Shodno svemu naprijed navedenom, konstatovano je da je Inspektorat ispunio kumulativnu normu inspeksijskih nadzora utvrđenu planom za 2021. godinu. Nažalost, zbog velikog broja zahtjeva za inspeksijski nadzor povodom kojih se pokreću usmjereni postupci, dolazi do odlaganja planiranih redovnih nadzora. U izvještajnom periodu inspektori ovog Inspektorata su blagovremeno postupali prema dostavljenim zahtjevima građana i institucija, a za utvrđene nepravilnosti su djelovali na zakonom predviđen način. Za ovakve rezultate zaslužan je pojačan angažman inspektora kojim se pokušao nadomjestiti nedostatak inspektora po raznim osnovama.

Iako je na osnovu poređenja sa 2020. godinom, utvrđeno da je 2021. godine došlo do značajnog smanjenja parametara, bitno je istaći da poređenje između ove 2 godine ne daje ispravnu sliku iz više razloga. Najbitniji razlog je to što je 2020. godine na predmetima radio znatno veći broj inspektora nego 2021. godine. Upravo stoga, ostvarene rezultate rada moguće je ispravno valorizovati jedino uvažavajući sljedeće okolnosti koje su obilježile rad Inspektorata tokom 2021. godine:

Podkapacitiranost uzrokovana nedovoljnim brojem inspektora prema sistematizaciji, i nemogućnost prijema 3 nova inspektora na mjesto inspektora koji su duže odsutni radi bolesti (1 okoliš, odsutan od novembra 2020.), porodijskog odustva (1 komunalni, odsutan od februara 2021.) ili odlaska na neplaćeno odsustvo poslije trudničkog i porodijskog odsustva (1komunalni,odsutan skoro 2 godine).

Višekratna odsustva po osnovu bolovanja. Ne ulazeći u dublju analizu brojeva i razloga, ove godine je zabilježen najveći broj dana odsustva po osnovu bolovanja, u odnosu na 2 prethodne godine povećanje iznosi cca 50%. Inspektori su tokom 2021. godine odsustvovali po osnovu bolovanja ili korištenja porodijskog ukupno 906 dana (od čega najviše u komunalnoj inspekciji 581 dan (317 dana porodijskog i 264 dana bolovanja, inspekciji zaštite okoliša 239 dana, inspekciji zaštite prirode 32 dana, inspekciji zaštite baštine 22 dana, stambenoj inspekciji 18 dana i 14 dana u urbanističko-građevinskoj inspekciji). Radi usporedbe, tokom 2020 godine inspektori su po tom osnovu bili odsutni 628 dana, a 2019. godine 463 radna dana.

Pored toga, i glavni inspektor je tokom 2021. godine bio na bolovanju cca 2 mjeseca (u periodu odsustva zamjenu vršio inspektor zaštite prirode, odnosno inspektor u stambenoj oblasti). -Neplanirani odlasci 2 inspektora (01.09.2021. godine inspektor zaštite prirode koji je po ovl. vršio poslove zaštite okoliša, 01.12.2021. godine inspektor zaštite baštine), nakon kojih se upražnjeno radno mjesto odmah popunilo, ali na način kojim se umanjio kapacitet za vršenje nadzora po ovlaštenju u oblasti okoliša i nadzora u oblasti urbanizma i građenja.

Uticaj pandemije koronavirusa na vršenje inspeksijskih nadzora i s tim u vezi rad po ovlaštenju u sanitarnoj inspekciji u periodu 26.02. do 27.04.2021. godine. S obzirom da je na ovim poslovima radio 1 urbanističko-građevinski inspektor, 2 komunalna i 1 stambeni inspektor, rad Inspektorata u tom periodu bio je organizovan sa preostalim inspektorima.

U vezi sa naprijed navedenim ističemo da se nedostatak inspektora trenutno najviše osjeća u stambenoj oblasti koja zaprima i pokreće veliki broj predmeta, a zatim u inspekciji zaštite okoliša gdje se zbog velikog broja usmjerenih nadzora odgađaju planirani redovni nadzori. Pored toga, nedostatak inspektora je bitno uticao i na rad komunalne inspekcije, a posebno sa aspekta kontrole

komunalne čistoće. U ovoj oblasti već dugi niz godina postoji ozbiljan problem koji je vezan za neadekvatnu zakonsku regulativu odnosno za neadekvatnu organizaciju rada komunalnih redara KJKP "Rad" i KJKP "Park", njih više od 50, koji nemaju zakonsku mogućnost da sankcionišu nepravilnosti koje utvrde na terenu pa sl. zabilješke i dalje dostavljaju KUIP-e na nadležnost iako su svi upoznati da je nemoguće da se to uradi zbog malog broja inspektora kojima je to samo jedna od nadležnosti. Takvo stanje dovodi do nemogućnosti obrade dostavljenih sl. zabilješki u zakonom predviđenim rokovima, čime se zapravo obesmišljava ukupan provedeni postupak komunalnih redara. U cilju efikasnosti, vrši se trijaža dostavljenih sl. zabilješki, pri čemu se prioritarno u rad uzimaju hitne. Najbolje rješenje ovog problema je davanje većih ovlasti kom. redarima odnosno formiranje komunalne policije sa većim ovlastima. Ovo rješenje se predlaže više od 10 godina, ali je Kanton tek sad isto prepoznao i konačno su 2020. godine pokrenute aktivnosti u tom smislu. Krajem godine, i u urbanističko-građevinskoj inspekciji ukazala se potreba za hitnim prijemom inspektora, tako da bi u ovom trenutku neophodno bilo primiti najmanje 4 inspektora za rad u navedenim oblastima.

Pored naprijed navedenih osnovnih poslova, glavni inspektor i inspektori su učestvovali u postupku pripreme i donošenja zakonske i podzakonske regulative na nivou Kantona, odnosno uzimali učešće u javnim raspravama vezano za zakonsku regulativu u oblastima kojima nadzoruju. Pored toga, uključeni su u rad stručnih tijela na nivou Kantona, tako da imaju priliku svojim znanjem i iskustvom uticati i na oblast zakonodavstva a u krajnjem slučaju i na oblast inspeksijskog nadzora. U tom smislu, posebno ističemo učešće inspekcije u stambenoj oblasti u Radnoj grupi Vlade Kantona - Stanje protivpožarne zaštite u stambenom sektoru u Kantonu Sarajevo;

Inspektorat ima korektnu i konstruktivnu saradnju sa resornim Ministarstvima koja su uključena u pravljenje planova inspeksijskih nadzor i sa istima se održava redovna komunikacija. Zahtjevi resornih Ministarstava imaju prioritet u postupanju i istima se redovno dostavljaju izvještaji o privedenim inspeksijskim nadzorima, utvrđenom stanju i poduzetim mjerama, te predlažu mjere za unapređenje stanja u oblasti nadzorovanja.

Shodno opredjeljenju KUIP-e inspektori su tokom izvještajnog perioda imali mogućnost da prisustvuju dodatnim edukacijama i tematskim radionicama iz oblasti kojima nadzoruju, ali su iste zbog epidemiološke situacije bile u mnogo manjem obimu nego prethodnih godina i uglavnom su održavane u on-line formatu što još uvijek nije prihvaćeno od strane inspektora kao optimaln model te iste i nisu posjećene.

3.1. Kantonalna urbanističko-građevinska inspekcija

Poslove nadzora u ovoj oblasti obavljaju 2 inspektora do 01.12.2021. godine, a nakon toga 1 inspektor

Urbanističko-građevinska inspekcija, u bitnom, vrši nadzor nad primjenom sljedećih zakona:

- Zakon o prostornom uređenju ('Službene novine Kantona Sarajevo'24/17, 1/18),
- Uredba o postupku i uvjetima za legalizaciju građevina izgrađenih bez građevinske dozvole ('Službene novine Kantona Sarajevo',6/06,18/07,18/08,35/12,51/15),
- Uredba o urbanističko-tehničkim uvjetima, prostornim standardima i normativima za otklanjanje i sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za kretanje invalidnih lica koja koriste tehnička i ortopedska pomagala ('Službene novine Kantona Sarajevo',05/00),
- Zakon o građevinskim proizvodima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 78/09),
- Kontrola primjene Tehničkih pravilnika i normativa u oblasti projektovanja, građenja i upotrebe objekata,

-Kontrola postupanja u skladu sa prostornim i provedbenim planovima.

Iz oblasti zaštite okoliša, ova inspekcija postupuje u skladu sa sljedećim:

-Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16)

-Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', 44/19)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata, ova inspekcija tokom inspekcijskog nadzora primjenjuje i niz Pravilnika i tehničkih propisa.

Zakonom o prostornom uređenju ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 24/17 i 1/18) određeno je da nadzor iz oblasti urbanizma i građenja na području Kantona Sarajevo obavljaju općinski, gradski i kantonalni urbanističko-građevinski inspektori, svaki u okviru svojih nadležnosti.

Nadzori kantonalne urbanističko-građevinske inspekcije spadaju u red najsloženijih inspekcijskih nadzora. Na složenost posebno utiču postupci nadzora nad donošenjem planske dokumentacije, koji su sami po sebi složeni, multidisciplinarni i dugoročni, zatim nadzori nad složenim postupcima odobravanja građenja, veličina objekata, obim nadzora i veliki broj učesnika u građenju koji su subjekti nadzora u postupku kontrole građenja, kao i subjekti nadzora koji pripadaju općinskim i kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama. Urbanističko-građevinska inspekcija Kantonalne uprave za inspekcijske poslove tokom obavljanja inspekcijskog nadzora u oblasti urbanizma i građenja vrši nadzor nad radom učesnika u prostornom planiranju, nadzor nad radom organa uprave uključujući nadzor nad radom općinske i gradske urbanističko-građevinske inspekcije ; nadzor nad građenjem i izvođenjem radova, nadzor nad upotrebom i održavanjem građevine za objekte za koje postupak odobravanja provelo Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo. Ujedno, ova inspekcija kontroliše primjenu navedenih zakona i niza ostalih tehničkih propisa kao što su: pravilnici, standardi, naredbe o obaveznom atestiranju, uredbe, i slično. Pored toga, ova inspekcija pruža pomoć općinskim inspekcijama u primjeni Zakona o prostornom uređenju i Zakona o inspekcijama.

U izvještajnom periodu vršen je redovan nadzor nad građenjem stambeno-poslovnih objekata i stambeno poslovnih kompleksa za koje je urbanističku saglasnost i odobrenje za građenje donijelo Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo kao i nadzor nad upravnim aktima koje donosi Ministarstvo. Tokom 2021. godine nije došlo do aktiviranja novih gradilišta niti onih na kojima su ranije prekinuti radovi iz različitih razloga. Takva gradilišta se, bez obzira na njihov trenutni status, periodično kontrolišu sa aspekta bezbjednosti i zaštite života i zdravlja ljudi kao i radi preveniranja eventualnih nepravilnosti do kojih bi moglo doći ukoliko nastavak radova ne bi bio prijavljen ovoj inspekciji. Takođe, redovan nadzor obuhvata i nadzor nad radom 9 općinskih urbanističko-građevinskih inspekcija. Po potrebi, ili na traženje ovog organa, općinske inspekcije dostavljaju Izvještaj o radu za određeni izvještajni period (polugodišnji/godišnji) sa podacima o kadrovskoj popunjenosti i materijalno tehničkim uslovima u kojima djeluju. Zbirni izvještaj općinskih inspekcija je jedinstven pokazatelj stanja u ovoj oblasti za područje Kantona i isti se po okončanju postupka dostavlja Ministarstvu. Dosadašnjim kontrolama je utvrđeno da još uvijek postoje općinske inspekcije koje nisu uvezane u jedinstveni registar novčanih kazni, niti je uspostavljeno izdavanje prekršajnih naloga. U toku je postupak pribavljanja podataka o radu 9 općinskih urbanističko-građevinskih inspekcija za 2021. godinu, nakon čega će se sačiniti zbirni izvještaj koji će se, zajedno sa analizom utvrđenog stanja i ev. poduzetih mjera, blagovremeno dostaviti resornom Ministarstvu sa prijedlogom mjera za unapređenja stanja. Posebna pažnja biće posvećena kontroli postupanja vezano za segment represivnih mjera (krivična , prekršajna ,

prekršajni nalog) , s obzirom da je u prethodnom periodu kod skoro svih općinskih inspekcija uočen izraziti nesrazmjer u broju izdatih rješenja o rušenju i poduzetih represivnih mjera koje su propisane zakonaom. Ova inspekcija je do sada u više navrata pismeno upozoravala općinske inspekcije na naprijed navedeno i obavezu poštivanja zakonskih propisa.

Analiza inspeksijskih postupaka pokazuje da se ovoj inspekciji obraća sve veći broj stranaka. Usmjereni nadzori vršeni su po prijavama građana-fizičkih lica, pravnih lica te po anonimnim predstavkama. Procenat usmjerenih nadzora koji se tim povodom pokreću po službenoj dužnosti u odnosu na ukupno izvršeni broj nadzora u proteklom periodu iznosi skoro 90%. Nadzor nad radom općinskih urbanističko-građevinskih inspektora, najčešće je vezan za sljedeće okolnosti:

- postupci koji se odnose na kontrolu bespravnog izvođenja radova na prostoru općine,
- kontrola radova na objektima koji se izvode na osnovu odobrenja nadležnog općinskog organa a postoji opravdana sumnja ili je utvrđeno odstupanja od odobrene urbanističko- tehničke dokumentacije ili nastavak radova nakon obustave,
- kontrola donijetih rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje i upotrebnoj dozvoli vezano za pretpostavljene ili utvrđene nepravilnosti u odnosu na usvojenu prostorno-plansku dokumentaciju.

Takođe, stranke se često žale da postupci općinskih urbanističko-građevinskih inspektoratraju jako dugo te iz tog razloga nezadovoljni traže nadzor nad radom općinske inspekcije i intervenciju za izvršenje rješenja, iako isto nije u našoj nadležnosti obzirom da se radi o izvršnom postupku koji se vodi na osnovu Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine Federacije BiH", broj 2/98 i 48/99). Inspeksijski nadzori su sve češće vezani i za kontrolu izrade i provođenja planskih dokumenta koji se donose na nivou općine ili se zahtijeva kontrola usaglašenosti urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje i/ili upotrebne dozvole koje se donose u postupku odobravanja građenja u općinskim organima, a radi se o predmetima koji su u postupku legalizacije, koji se nalaze u zaštićenim pojasevima, u kojima se narušava privatnost ili su u pitanju neriješeni imovinsko-pravni odnosi ili se veoma često radi o narušenim međuljudskim odnosno rodbinskim odnosima. Takođe, aktuelni su i nadzori vezani za probleme u pristupu rješavanja odobravanja građenja vezano za primjenu okolinskih propisa, odnosno primjenu Uredbe o strategijskoj procjeni planova i programa na okoliš ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 32/11) i seta okolinskih propisa. Na osnovu utvrđenog stanja, a u odnosu na trenutni i planirani intenzitet građenja, neophodno je u cilju zaštite okoliša i unapređenja prostora hitno usaglasiti i ažurirati prostorno plansku dokumentaciju, interese i postupanje Kantona i Općina uz istovremeno jačanje inspeksijskih kapaciteta.

Nakon svega, podsjećamo da se i dalje nastavlja nepoštivanje Zakona o prostornom uređenju od strane općinskih službi za privredu vezano za odobravanje početka djelatnosti u prostorima koji se nalaze unutar objekata kolektivnog stanovanja za koje nije proveden postupak promjene namjene što je bila obaveza shodno odredbama Zakona o prostornom uređenju s obzirom da se u istima bitno mijenjaju ranije odobreni uslovi korištenja prostora. Činjenica da postoje Komisije za početak obavljanja ugostiteljske djelatnosti u praksi se nije pokazala kao dovoljan garant ispravnosti rada poslovnog prostora tako da se i dalje javlja niz problema koji se često reflektuju u oblasti nadzora inspekcije zaštite okoliša i inspekcije zaštite kulturne baštine ukoliko se isto dešava na objektima pod zaštitom. Takođe, kontinuiran problem predstavlja upotreba bespravno izgrađenih objekata ili objekata koji su u postupku legalizacije, objekata koji su promijenili namjenu ili uveli nove instalacije a da ne posjeduju upotrebnu dozvolu odnosno objekata na kojima nije izvršen tehnički prijem izvedenih radova.

U 2021. godini planirano je da se izvrši 440 nadzora.

Tokom 2021. godine izvršena su ukupno 574 nadzora iz oblasti Inspektorata . Broj ukupno

izvršenih nadzora (574) u odnosu na broj planiranih nadzora (440) je više za 134 , tako da index ispunjenja plana iznosi 1,3.

U naprijed navedenim inspekcijskim nadzorima, poduzete su sljedeće upravne mjere: Donijeto je ukupno 8 upravnih akata- rješenja upozorenja. Kontrola izvršenja se odvija u kontinuitetu. Na izdata rješenja nije bilo uložених žalbi.

U izvještajnom periodu nisu izricane sankcije.

Poređenje sa 2020. godinom pokazuje povećanje u segmentu provedenih nadzora. Tokom 2021. provedena su 574 nadzora, što je u odnosu na 493 iz 2020 povećanje za 81, a index rasta iznosi 1,16. Poređenje sa 2020. godinom pokazuje i povećanje u segmentu izdatih rješenja . Tokom 2021. godine izdato je 8 rješenja, a 2020. godine izdato je 5 rješenja, index rasta iznosi 1,6

Istovremeno, pored općih navoda koji utiču na rezultate izvještaja, kao bitno ističemo i sljedeće:
- 1 inspektor je bio angažovan kao sanitarni inspektor po ovlaštenju u periodu 26.02. do 27.04. 2021. godine. U sanitarnoj oblasti izvršeno je 96 nadzora i donijeta 23 rješenja.

- Sredinom godine inspektori su dobili ovlaštenje za rad u inspekciji zaštite okoliša i komunalnoj inspekciji

- 1 inspektor je 01.12. 2021. godine prešao na poslove inspektora zaštite dobara baštine, ali će u cilju osiguranja efikasnosti, do daljeg po ovlaštenju obavljati poslove urbanističko-građevinskog inspektora

-u izvještajnom periodu evidentirano je 14 dana bolovanja.

Na osnovu naprijed navedenog mišljenja smo da je ova inspekcija ispunila plan, savjesno pristupila rješavanju svih predmeta, te da su prioritetno, u obimu koji dopuštaju zakonski propisi, pokriveni segmenti za koje je procijenjeno da mogu bitno uticati na stanje u ovoj oblasti, a svi započeti a nezavršeni inspekcijski nadzori se nastavljaju po službenoj dužnosti.

Takođe, smatramo da je neophodno odmah pristupiti prijemu novih urbanističko-građevinskih inspektora.

3.2 Inspekcija zaštite okoliša

Tokom 2021. godine poslove inspekcije u ovoj oblasti obavljao je 1 inspektor, jer je drugi inspektor je na bolovanju od novembra 2020. godine.

Inspekcijski nadzori planirani su na bazi 2 inspektora

U cilju prevazilaženja ovakvog stanja, KUIP-e je ovlastila inspektore iz drugih upravnih oblasti za vršenje nadzora po ovlaštenju (1 inspektor januar-septembar i 1 inspektor januar-juni , i 1 inspektor sredinom ljeta, kraći period) .

Inspekcija zaštite okoliša u skladu sa nadležnostima vrši nadzor nad primjenom sljedećih zakona:

-Zakon o zaštiti okoliša ('Službene novine FBiH', 15/21)

-Uredba o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš ('Službene novine FBiH',51/21)

-Uredba kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolinsku dozvolu ('Službene novine FBiH',51/21)

-Pravilnik o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ('Službene novine FBiH',51/21)

- Pravilnik o sadržaju studije uticaja na okoliša ('Službene novine FBiH', 63/21)
- Pravilnik o registrima postrojenja i zagađivanjima (('Službene novine FBiH', 82/07)
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu ('Službene novine Kantona Sarajevo', 08/11)
- Zakon o zaštiti zraka ('Službene novine FBiH', 33/03 i 4/10)
- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', 23/16)
- Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', 44/19)
- Pravilnik o monitoringu kvalitete zraka ("Službene novine FBiH", 12/05 i 9/16)
- Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak ('Službene novine FBiH', 9/14 i 97/17)
- Pravilnik o emisiji isparljivih organskih jedinjenja ("Službene novine FBiH", 12/05)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje ('Službene novine FBiH', 3/13 i 92/17)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak ('Službene novine FBiH', 12/05)
- Pravilnik o uvjetima mjerenja i kontrole sadržaja sumpora u gorivu ('Službene novine FBiH', 6/08)
- Pravilnik o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvalitete zraka ('Službene novine FBiH', 1/12, 50/19 i 3/21)
- Zakon o zaštiti od buke ('Službene novine FBiH', 110/12)
- Zakon o zaštiti od buke ('Službene novine Kantona Sarajevo', 23/16)
- Zakon o upravljanju otpadom ('Službene novine FBiH', 33/03, 72/09 i 92/17)
- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama ('Službene novine FBiH', 9/05)
- Uredba o proizvodima koji poslije upotreba postaju posebna kategorija otpada i kriterijima za obračun i način plaćanja naknada ('Službene novine FBiH', 51/21)
- Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i o kategorijama otpada sa listama ('Službene novine FBiH', 9/05)
- Pravilnik o građevinskom otpadu (('Službene novine FBiH', 93/19)
- Pravilnik o upravljanju otpadom iz proizvodnje titan dioksida ('Službene novine FBiH', 20/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim gumama ('Službene novine FBiH', 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim vozilima ('Službene novine FBiH', 94/21)
- Pravilnik o postupanju sa uređajima i otpadom koji sadrže poliklorirana jod. ('Službene novine FBiH', 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim baterijama i akumulatorima ('Službene novine FBiH', 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim uljima ('Službene novine FBiH', 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda (Službene novine FBiH', 87/12, 107/14, 8/16, 79/16 i 12/18)
- Pravilnik koji određuje postupanje sa opasnim otpadom koji se ne nalazi na listi otpada ili čiji je sadržaj nepoznat ('Službene novine FBiH', 9/05)
- Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom ('Službene novine FBiH', 88/11, 28/13, 8/16, 54/16, 103/16, 84/17, 85/20)
- Pravilnik o životinjskom otpadu i drugim neopasnim materijalima prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe (('Službene novine FBiH', 8/08)
- Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala ('Službene novine FBiH', 35/98)
- Uredba o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala ('Službene novine Kantona Sarajevo', 16/02)
- Uredba o obavezi dostavljanja godišnjeg izvještaja o ispunjenju uvjeta iz dozvole za upravljanje otpadom ('Službene novine FBiH', 31/06)
- Uredba o naknadama za plastične kese tregerice ('Službene novine FBiH', 9/14)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata, ova inspekcija tokom inspekcijskog nadzora primjenjuje i niz pravilnika te tehničkih propisa.

U 2021. godini inspekcija zaštite okoliša vršila je redovne i usmjerene nadzore nad sprovođenjem propisa iz oblasti zaštite okoliša, zaštite zraka, zaštite od buke i upravljanja otpadom. Uvažavajući nedostatak inspektora te važnost i složenost ove oblasti poslove inspektora zaštite okoliša je po ovlaštenju direktora KUIP-e u periodu 01.01. do 01.09.2021. obavljao inspektor zaštite prirode, a u periodu 01.01. do 24.06. 2021. i inspektor zaštite baštine i to u mjeri koja ne ometa postupanje u redovnoj oblasti nadzora. Inspekcijske nadzore je po potrebi obavljao i glavni inspektor.

Redovan nadzor ove inspekcije tokom 2021. godine vršen je u skladu sa ovlaštenjima u oblasti primjene zakona i podzakonskih akata, pri čemu je početkom godine usvojen set propisa iz oblasti zaštite okoliša: Međutim, nadzori su bitno reducirani u odnosu na plan sa aspekta redovnih nadzora zbog podkapacitiranosti inspekcije. Tokom 2021. godine pokrenut je veliki broj usmjerenih nadzora na osnovu dostavljenih prijava, a isti su vršeni su po zahtjevu stranaka i uglavnom su se odnosili na okolnosti kontrole primjene zakona o zaštiti zraka, zakona o zaštiti od buke, a dio i na kontrole upravljanja otpadom. Izvršeni redovni nadzori vezani su za oblast zaštite zraka i upravljanja otpadom – kontrola obaveznog godišnjeg monitoringa emisija u zrak i kontrola obaveznih godišnjih kontrola upravljanja otpadom. Veliki broj prijava doveo je do odlaganja planiranih redovnih nadzora.

Najveći broj postupanja i dalje je vezan za kontrole zaštite zraka. Nadzori su vršeni vezano za pojave koje se odnose na emisije iz ugostiteljskih objekata, emisije iz postrojenja za proizvodnju toplotne energije i postrojenja za tehnološke procese, loženje vatre na otvorenom i u velikom broju slučajeva tokom grijne sezone na emisiju iz kućnih ložišta nad kojom ova inspekcija nema nadležnosti. Pored toga, veliki broj nadzora odnosi se na buku: buku od rashladnih uređaja, od rada na vanjskom prostoru uključujući gradilišta, buku od manifestacija na otvorenom, od muzike sa uređaja za reprodukciju zvuka unutar ugostiteljskih objekata ili na buku od muzike uživo. Građani su prijavljivali i buku unutar stambenih zgrada te stavljali primjedbe na glasnoću ezana ili zvona sa vjerskih objekata. Primjedbe građana često se odnose i na mirise i buku koje emituju pekare, buregdžinice, fast-food objekti, nargile, ali i objekti uslužne djelatnosti kao što se autolakirnica i sl. Problem povećanog intenziteta buke i neugodnih mirisa, pojačano se javlja dolaskom proljeća i toplijeg vremena, s tim što pojam "neugodnih" mirisa, nije dovoljno definisan postojećim propisima niti postoje granične vrijednosti u odnosu na koje se može vršiti monitoring. Za određeni broj prijava utvrđeno je da rješavanje istih nije obuhvaćeno zakonskom regulativom odnosno da su postupanja u nadležnosti drugih organa pa su takve proslijeđene na dalje postupanje stvarno nadležnim organima.

Poučeni iskustvom ranijih godina kada je Kanton Sarajevo bio izložen enormnom zagađenju zraka u zimskom periodu, ovaj Inspektorat je najveći dio aktivnosti tokom cijele 2021. godine usmjerio ka kontinuiranom preventivnom djelovanju vezano za zaštitu zraka. U tom smislu, kantonalni inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, nadležni za kontrolu provođenja Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/16) i Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 44/19) su nastavili inspekcijske kontrole s ciljem zaštite i poboljšanja kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo. Početkom i krajem 2021. ova inspekcija je vršila intenzivne nadzore tokom proglašanih epizoda. Kontrole su vršene i prema spisku koje je dostavilo resorno Ministarstvo. Kod subjekata kontrole je p.p. naređeno vršenje monitoringa kako bi se provjerile emisije u zrak. Rezultati monitoringa nisu pokazali povećane

vrijednosti polutanata. Inspekcija zaštite okoliša ima ulogu koordinatora aktivnosti KUIP-e tokom izvještajnog perioda 15.oktobra-16.aprila . Rad KUIP-e je timski , a Tim su činile sve inspekcije KUIP-e koje se pominju kao nosioci aktivnosti u Odluci (komunalna, građevinska, tržišna i saobraćajna) svaka u skladu sa nadležnostima. O izvršenim nadzorima i provedenim mjerama redovno se dostavlja informacija Ministarstvu u periodu 15.10. do 16.04. tekuće godine, kao i zbirna informacija. Posebno napominjemo da ova inspekcija ni tokom 2021. godine nije zaprimila negativne izvještaje o izvršenom monitoringu uključujući i postrojenja koja se nalaze na Listi Ministarstva. U cilju uređenja ove oblasti, neophodno je što prije u saradnji sa općinama sačiniti bazu podataka vezano za vrstu i kapacitet ložišta i energenta, te ostvariti kvalitetniju saradnju sa KUIP-e koja na području Kantona Sarajevo nadzire objekte koji posjeduju federalnu okolinsku dozvolu, odnosno formirati Registar zagađivača kako je planirano. Ovaj Inspektorat ima redovnu saradnju sa resornim Ministarstvom tokom koje se dostavljaju i razmjenjuju podaci bitni za rad oba organa. S obzirom da je sačinjavanje baze podataka o subjektima kontrole jedan od najvažnijih elemenata za uspješan nadzor, nadamo se da će se u postupak ažuriranja podataka uključiti i ostali nadležni organi kako bi se prije sljedeće sezone stvorila što potpunija, tačnija i kvalitetnija osnova za dalje postupanje. Takođe, očekujemo da će i druge sugestije KUIP-e koje su istaknute u cilju efikasnosti biti blagovremeno razmotrene.. Takođe, u zimskom periodu, Inspektorat zaprima veliki broj prijava kojima se traži kontrola kućnih ložišta. Uglavnom, sumnja se stavlja na korištenje nekvalitetnog uglja, loženje raznih materija, neispravne i neodržavane dimovodne kanale. Iako je poznato da ova problematika shodno postojećoj regulativi nije u nadležnosti KUIP-e odnosno kantonalne inspekcije zaštite okoliša, apelujemo na sve nadležne organe da u cilju zaštite zdravlja građana i kvalitete življenja poduzimaju sve mjere koje su im na raspolaganju kako bi se omogućilo da plin ponovo postane pristupačan svim građanima .

Kao poseban segment u oblasti zaštite okoliša potrebno je izdvojiti upravljanje otpadom. Predstavnik Inspektorata učestvovao je u radu Kantonalnog odbora za upravljanje otpadom. U cilju poboljšanja stanja u navedenoj oblasti, Inspektorat ostvaruje sinergiju u postupanju inspekcije zaštite okoliša i komunalne inspekcije. Tokom izvještajnog perioda ova inspekcija je u vrhu prioriteta imala redovne kontrole vezane za odlaganje otpada iz proizvodnih procesa i odlaganje građevinskog otpada. U tom smislu, identifikovani su problemi vezano za tretman navednog otpada i nepostojanje lokacije za odlaganje zemlje iz iskopa i građevinskog otpada na području Kantona Sarajevo. Veliki problem predstavlja i postojanje velikog broja divljih deponija, deponija koje se prave oko napuštenih objekata te formiranje deponija na privatnom zemljištu, a sve može biti ili jeste povezano sa nelagalnim odlaganjem građevinskog ili proizvodnog otpada ,odnosno nepostojanjem lokacije za legalno odlaganje istog.

Tokom 2021. godine u ovoj oblasti i dalje je aktuelan problem uzrokovan odobravanjem građenja ili namjene prostora odnosno promjene namjene prostora bez preciziranja uslova zaštite okoliša koje je potrebno ispuniti za konkretan objekat ili djelatnost, kao i bez provjere ispunjavanja propisima određenih uslova prije donošenja odobrenja za obavljanje neke djelatnosti, posebno u kontekstu namjene prostora, a prema karti namjene. Najveći problem predstavlja odobravanje ugostiljskih i sličnih sadržaja (kafana, restoran, picerija, etc...) , a posebno odobravanje obavljanje pekarske i slične djelatnosti (buregdžinica, ćevabdžinica, fast-food i sl.) u poslovnom prostoru stambeno-poslovnih zgrada koje su projektovane za opću namjenu (trgovina, kancelarije i sl.), a da prije izdavanja odobrenja za obavljanje konkretne djelatnosti nije izvršena prehodna provjera ispunjavanja uslova određenih posebnim zakonima (toplotna izolacija, zvučna izolacija, odvodnja toplote i mirisa) odnosno nije izvršena promjena namjene shodno odredbama Zakona o prostornom uređenju iako u je cilju obavljanja posebne djelatnosti potrebno ispuniti određene minimalno tehničke i sanitarne uslove, odnosno izvršiti rekonstrukciju prostora i/ili uvođenje novih

instalacija čime se bitno mijenjaju uslovi korištenja postojećeg prostora. Takvo postupanje rezultira velikim nezadovoljstvom stanara radi neadekvatne odvodnje mirisa i povećane buke koju proizvode novi uređaji „ uređaji za klimu-ventilaciju, odnosno uređaji za reprodukciju muzike. Iz tog razloga se dešava da inspekcija zaštite okoliša, umjesto da vrši nadzor nad stvarnim zagađivačima i velikim objektima (industrijska postrojenja , proizvodnja, etc), rješava probleme koji su mogli i trebali biti riješeni u prethodnom postupku, a stranke korisnici prostora se dovode u situaciju pravne nesigurnosti. Za rješavanje navedenog problema potrebno je sistemsko djelovanje.

Tokom 2021. godine planirano je 440 inspekcijskih nadzora.

Tokom 2021.godine izvršeno je ukupno 449 inspekcijskih nadzora , od čega 44 redovna , 370 usmjerenih i 35 ostalih nadzora (kontrolnih/preventivnih).

U odnosu na planirani broj pregleda u oblasti zaštite okoliša (440) izvršeno je 9 nadzora više pa se konstatuje da je plan ispunjen 1,02%

U istom periodu donijet je 61 upravni akt i to : 35 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka - kojima se naređuje monitoring zraka, monitoring buke, izgradnja ventilacionog kanala;21 rješenja o upozorenju u oblasti zaštite zraka i upravljanja otpadom; 1 zaključak o nenadležnosti, 2 zaključka o obustavi , 2 zaključka o dozvoli izvršenja prinudnim putem) . Od ukupnog broja izdatih upravnih akata 54 su izvršena, 6 je u toku, 1 nije izvršen . Za sva neizvršena rješenja izdati su PN shodno procesnom zakonu.

Protiv navedenih upravnih akata izjavljene su 3 žalbe, i sve 3 su riješene. U izvještajnom periodu dostavljena je odluka sudau upravnom sporu koji je pokrenut prije 4 godine. Tokom izvještajnog perioda inspektori zaštite okoliša izdali su ukupno 4 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 6.000.

Poređenje sa 2020. godinom pokazuje sljedeće:

Poređenjem broja izvršenih nadzora tokom 2021. godine (449) sa brojem nadzora izvršenih 2020 godine(711), utvrdi se smanjen broj nadzora, tako da je index realizacije 0,61 %

Poređenjem izdatih PN u 2021.(4=6.000) sa 2020. godinom (24 = 33.000) utvrdi se index realizacije od 0,16 odnosno 0,18

Poređenje broja izdatih rješenja / upravnih akata tokom 2021. (61) sa brojem iz 2020.(52) utvrdi se povećanje za 9 ili index od 1,17.

S obzirom da se obim poslova u ovoj oblasti svakodnevno povećava, za kvalitetan inspekcijski nadzor neophodno je hitno povećanje broja izvršilaca na mjestu inspektora zaštite okoliša. Optimalan broj inspektora bi trebao da odgovara potrebama i obimu posla kako bi se veća pažnja mogla posvetiti redovnim kontrolama u cilju poboljšanja stanja u oblasti okoliša.

3.3 Kantonalna komunalna inspekcija

Tokom 2021. godine poslove inspekcije u ovoj oblasti obavlja 5 (4) inspektora.

- 1 inspektor od odsutan od februara 2020 godine (trudničko, porodijsko, pa neplaćeno odsustvo do 05.08.2023.g),

- 1 inspektor odsutan od 08.02.2021. (porodijsko)

Inspekcijski nadzori planirani su na bazi 5 inspektora

Komunalna inspekcija vrši nadzor nad primjenom sljedećih zakona:

-Zakon o komunalnim djelatnostima ('Službene novine KS"14/16;43/16;10/17 i 19/17, 20/18 i 22/19)

- Zakon o komunalnoj čistoći ('Službene novine KS" 14/16;43/16; 10/17 i 19/17, 20/18 i 22/19)
- Zakon o obavezama i ovlaštenjima kontrolora operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo("Službene novine Kantona Sarajevo",37/14)
- Odluka o uslovima i načinu prokopavanja javnih površina na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", 2/10,22/05,30/08)
- Odluka o uređivanju i održavanju gradskih grobalja ("Sl. novine Grada Sarajeva",br. 27/84)
- Uredba o opštim uslovima za snadbijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda ("Službene novine Kantona Sarajevo", 22/16)
- Uredba o snadbijevanju prirodnim gasom Kantona Sarajevo ("Službene novine K.S", 22/16)
- Uredba o održavanju javne rasvjete ("Službene novine Kantona Sarajevo", 22/16)
- Uredba o uređivanju i održavanju zelenih i rekreativnih površina u KS ("Sl. novine KS ", 22/16)
- Uredba o opšt. uslovima za proizvodnju i isporuku i korištenje topl.energije("Službene novine KS", 22/16)

Pored toga, ova inspekcija postupala u skladu sa sljedećim:

- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine KS" ',23/16)
- Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u KS ('Sl.novine KS',44/19)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata komunalna inspekcija KUIP-e Kantona Sarajevo tokom inspeksijskog nadzora primjenjuje više pravilnika i tehničkih propisa.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti na području Kantona vrše kantonalni, gradski i općinski komunalni inspektori. Kantonalnim inspektorima u radu pomažu komunalni redari KJKP "Rad" i KJKP "Park". Nadzori ove inspekcije su vršeni kao redovni, usmjereni i preventivni.

Redovan nadzor tokom 2021. godine vršen je u oblasti komunalnih djelatnosti čije obavljanje obezbjeđuje Kanton, u prvom redu nadzor nad komunalnim djelatnostima i nadzor nad komunalnom čistoćom. Ovaj nadzor obuhvata postupanje po službenim zabilješkama i zapisnicima komunalnih redara KJKP "Rad" i KJKP "Park" koji se redovno dostavljaju ovoj inspekciji na dalje postupanje. Disproporcija u broju redara i inspektora već godinama predstavlja problem u radu ove inspekcije sa kojim su svi upoznati, a čije se rješenje nazire u najavljenom formiranju komunalne policije na nivou Kantona. Usmjereni inspeksijski nadzori odnosili su se na zahtjeve za sanaciju kvarova na vodovodnim i kanalizacionim instalacijama, te na manipulacijama n aunutrašnjim instalacijama grajanja. Zahtjevi ove vrste su u stalnom porastu i dijelom su uzrokovani neblagovremenom sanacijom već evidentiranih kvarova od strane nadležnih službi KJKP ViK.

Takođe, u prethodnom periodu inspekcija je postupala i po prijavama vezanim za održavanje javne rasvjete. Najveći broj prijava odnosi se na segment komunalne čistoće kojem je posvećena velika pažnja. Predmeti u kojima se prijavljuju problemi vezani za Zakon o komunalnoj čistoći su prioritet u rješavanju. Veliki problem u ovoj oblasti predstavlja nepostojanje propisa kojima bi bilo regulisano održavanje čistoće na privatnim posjedima, a posebno u slučajevima nepoznatog ili nedostupnog vlasnika. Iako je veliki napredak u oblasti komunalne čistoće predstavljalo usvajanje Elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskom planu, i dalje se veliki broj predstavlja odnosi na problem lociranja posuda za odlaganje otpada. Shodno naprieje navedenom, neophodno je hitno iznaći drugačije i logičnije rješenje od postojećeg lociranja i nabavki posuda.

Poučeni iskustvom ranijih godina kada je Kanton Sarajevo bio izložen enormnom zagađenju zraka u zimskom periodu, kantonalna komunalna inspekcija je veliki dio aktivnosti usmjerila ka kontinuiranom preventivnom djelovanju vezano za kontrolu primjene Zakona o komunalnoj čistoći ('Službene novine Kantona Sarajevo" broj 14/16;43/16; 10/17 i 19/17, 20/18 i 22/19), a sve vezano za odredbe Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona

Sarajevo“, broj 23/16) i Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 44/19). Intenzivirane su i preventivne inspekcijske kontrole.

Kao i uvijek, ističemo zadovoljstvo saradnjom sa komunalnim redarima KJKP "Rad" i KJKP "Park" koji su velika pomoć ovoj inspekciji. Međutim, u cilju efikasnijeg funkcionisanja ovog sistema bilo bi neophodno da što prije zaživi projekat komunalne policije. Potreba za formiranjem komunalne policije je po uzoru i u skladu sa pozitivnim iskustvima iz okruženja, uz određivanje većih oblasti nadzora u odnosu na sadašnje oblasti rada komunalnih redara, uključujući i segmente zaštite okoliša, pogotovo što su komunalni redari već prepoznati kao eko policija i određeni za kontakte prilikom ekscenstivnih ekoloških dešavanja na području Kantona Sarajevo. Prema iskustvu i mišljenju ovog organa postojeći kapacitet službe komunalnih redara bi svakako trebalo prepoznati i iskoristiti na način njihovog direktnog djelovanja.

Takođe, smatramo da se posebna pažnja treba posvetiti problematici priključaka bespravnih objekata na komunalnu infrastrukturu, a kao važan segment borbe protiv bespravne gradnje odnosno obaveze poštivanja postojeće zakonske legislative iz oblasti urbanizma i građenja. Takođe, evidentan problem u ovoj oblasti predstavlja i nepostojanje propisa kojima bi bilo regulisano održavanje čistoće na privatnim posjedima, a posebno u slučajevima nepoznatog ili nedostupnog vlasnika.

Tokom 2021. godine planirano je 1800 inspekcijskih nadzora.

Tokom 2021.godine izvršen je ukupno 1731 inspekcijski nadzor, od čega 588 redovnih, 1113 usmjerenih i 35 ostalih nadzora (preventivnih).

U istom periodu donijet je 159 upravnih akata i to : 49 rješenja od čega 48 rješenja o upozorenju, 104 zaključka u postupku odobravanja hitnih intervencija na javnim zelenim površinama, te 6 zaključaka. Svi upravni akti su izvršeni, nije bilo uloženi žalbi niti pokrenutih upravnih sporova.

Tokom izvještajnog perioda inspektori su izdali su ukupno 213 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 45.500KM.

Poređenje sa 2020. godinom pokazuje sljedeće:

Poređenjem broja izvršenih nadzora tokom 2021. godine (1731) sa brojem nadzora izvršenih 2020 godine (1800), utvrdi se smanjenje za 69 nadzora, pa je index realizacije 0,96.

Poređenjem broja (213) i iznosa (45.500) izdatih PN u 2021. sa 2020. godinom (311 u ukupnom iznosu 67.050) utvrdi se index realizacije od 0,68.

Poređenje broja izdatih rješenja upravnih akata tokom 2021. (159) sa brojem iz 2020.(52) utvrdi se povećanje za 107 ili index od 1,96.

Podkapacitiranost inspekcije izazvana odsutvostom inspektora, i to:

- 1 inspektor od odsutan od februara 2020 godine (trudničko , porodijsko, pa neplaćeno odsustvo do 05.08.2023.g).

- 1 inspektor odsutan od 08.02.2021. (porodijsko)

- 2 inspektora su bila angažovana kao sanitarni inspektori po ovlaštenju u periodu 26.02. do 27.04. 2021. godine. Ovlašteni inspektori ovog Inspektorata su iz sanitarne oblasti izvršili ukupno 184 nadzora, izdali 8 rješenja i 3 PN u iznosu 4.500KM . Podaci o izvršenim sanitarnim nadzorima dati su u izvještaju informativno, a zbirno se prikazuju kroz izvještaj sanitarne inspekcije.

srednom godine 1 inspektor je dobio ovlaštenje za rad u prosvjetnoj inspekciji i u tom periodu par

mjeseci nije obavljao poslove komunalnog inspektora.

U vezi sa naprijed navedenim je i podatak da je u izvještajnom periodu evidentirano je 581 dana bolovanja (317 porodiljsko + 216).

Sve naprijed navedeno zahtijevalo je pojačan angažman inspektora, koji je u konačnici rezultirao naprijed navednim izvještajem. Broj izvršenih pregleda , poduzetih mjera u naprijed navedenim okolnostima rezultat je odgovornog pristupa inspektora u ovoj oblasti , tako da smatramo da je komunalna inspekcija realizirala planirane aktivnosti predviđene planom i programom.

U cilju prevazilaženja problema izazvanih nedovoljnim brojem inspektora, potrebno je što prije pristupiti popunjavanju upražnjenih mjesta .

3.4 Inspekcija zaštite prirode

Poslove nadzora u ovoj oblasti je do odlaska iz KUIP-e 01.09.2021. godine obavljao 1 inspektor, koji je ujedno obavljao i poslove inspektora zaštite okoliša po ovlaštenju. Od 01.09.2021. godine ove poslove obavlja novi inspektor, koji je ranije radio kao tržišno-tuistički inspektor KUIP-e , a koji ne ispunjava uslove za dalje obavljanje poslova inspektora zaštite okoliša.

Kantonalna inspekcija zaštite prirode vrši nadzor nad primjenom sljedećih zakona:

- Zakon o zaštiti prirode ('Službene novine F BiH',66/13)
- Zakon o proglašenju šireg područja Vodopada "Skakavac" Spomenikom prirode ('Službene novine Kantona Sarajevo',11/10)
- Zakon o proglašenju Spomenika prirode "Vrelo Bosne" ('Službene novine Kantona Sarajevo',6/10-Prečišćeni tekst)
- Zakon o proglašenju zaštićenog pejzaža "Bijambare" ('Službene novine K.S.6/10)
- Zakon o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Trebević" ('Službene novine KS',15/14)
- Pravilnik o sadržaju i načinu izrade Plana upravljanja zaštićenim područjima

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti obavljaju federalni i kantonalni inspektori zaštite prirode, svaki u okviru zakonom određenih nadležnosti.

Na osnovu procjene potreba a u cilju efikasnosti i funkcionalnosti rada KUIP-e inspektor zaštite prirode je tokom 2021 godine obavljao i poslove inspektora zaštite okoliša po ovlaštenju direktora Uprave, sve do 01.09.2021. kada je otišao iz KUIP-e . Takođe, u jednom periodu je mijenjao glavnog inspektora u periodu njegovog odsustva. Novi inspektor je odmah počeo sa radom, ali ne ispunjava uslove za rad u inspekciji zaštite okoliša , te se ne može nastaviti ovaj nadzor.

Oblast nadzora ove inspekcije obuhvata prije svega redovnu kontrolu svih zaštićenih područja na području Kantona Sarajevo kojima upravlja KJU za zaštićena prirodna područja, a to su: Vrelo

Bosne, Bijambare, Skakavac, Trebević i Bentbaša. Nadzor nad radom KJUJP obuhvata kontrole planova upravljanja, kontrolu programa rada i promocije zaštićenih područja. Ovaj nadzor obuhvata i oblast sanitarne sječe te poduzimanje mjera vezano za kontrolu prisustva invazivnih biljnih vrsta na ZP nelegalnu sječu šume unutar zaštićenih područja. Pored toga, vršeni su i nadzori upotrebe motornih sanki u prirodi- lokalitet Igman, Bjelašnica, Trebević. U cilju očuvanja prirodnih staništa vršena je kontrola paljenja otpada i očuvanje prirode u smislu kontrole općih uslova, kontrole poljoprivrednih djelatnosti . Takođe, vršene su i kontrole odvodnje otpadnih voda

na ZP Trebević.

Naglasak u inspekcijskim nadzorima je prije svega stavljen na upoznavanje subjekata nadzora sa zakonskim obavezama odnosno na preventivno djelovanje u skladu sa Zakonom o inspekcijama. Ovaj način se pokazao veoma učinkovit i prihvatljiv za subjekte nadzora koji su u bitnim stvarima u svemu pokazali visok stepen odgovornosti i postupali u skladu sa upozorenjima i uputama. Prisustvo inspektora na terenu rezultiralo je ranije pokretanjem postupaka prvokupa zemljišta kod prometovanja zemljištem unutar zaštićenih područja. Kontrole ove inspekcije na ZP Vrelo Bosne uticale su na prestanak ili smanjenje prometovanja zemljištem na tom lokalitetu, a u konačnici i smanjenim brojem novozapočetih objekata. Inspekcijski nadzori se po potrebi vrše u koordinaciji sa općinskom urbanističko-građevinskom inspekcijom.

Ova inspekcija održava redovnu i aktivnu saradnju sa resornim Ministarstvom prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, Zavodom za planiranje, Zavodom za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa, Zavodom za izgradnju grada Sarajeva, Federalnom upravom za inspekcijske poslove, kao i sa srodnim inspekcijama. Posebno napominjemo da, iako je to predviđeno zakonom, još uvijek nije formiran Zavod za zaštitu prirode tako da primarnu ulogu o stanju u ovoj oblasti ima isključivo resorno Ministarstvo- Sektor zaštite okoliša.

Posebno skrećemo pažnju da je u cilju poboljšanja stanja u ovoj oblasti potrebno pokrenuti postupke upisa zaštićenih područja u ZK čime bi se postigao adekvatan stepen zaštite i obezbijedila zabilježba da se nekretnine i zemljište nalaze unutar ZP i kao takve potpadaju pod poseban režim.

Analiza postupanja ove inspekcije pokazuje da je riječ o složenim, planiranim nadzorima koji će benefite pokazivati u narednom periodu. Posebno ističemo doprinos inspektora koji je pružio u oblasti zaštite okoliša. Tokom izvještajnog perioda inspektor je aktivno učestvovao u pripremi zakona, na okruglim stolovima i radionicama koji su organizovane.

Veliki dio problema koji se javlja na zaštićenim područjima uzrokovan je i nedostatkom prostorno-planske dokumentacije, koja iako obavezna, još uvijek nije donijeta. To se, prije svega, odnosi na prostorne planove. Takođe, potrebno je posvetiti pažnju planovima upravljanja šumskim sortimentom odnosno pojačati nadzor nad zdravstvenim stanjem i sječom šuma. Opći stav je da je u cilju poboljšanja stanja neophodno jačati vještine nadzorničke službe koja djeluje pri JUZP.

Tokom 2021. godine planirano je 220 inspekcijskih nadzora.

Tokom 2021.godine izvršeno je ukupno 50 nadzora, od čega 14 redovnih i 36 usmjerenih. Index realizacije je 0,35.

U istom periodu donijeta su 2 upravna akta-rješenja. 1 upravni akti je izvršen, 1 je u toku, nije bilo uložених žalbi niti pokrenutih upravnih sporova.

Tokom izvještajnog perioda inspektori su izdali su ukupno 1 prekršajni nalog u ukupnom iznosu od 100KM

Poređenje sa 2020. godinom pokazuje sljedeće:

Poređenjem broja izvršenih nadzora tokom 2021. godine (65) sa brojem nadzora izvršenih 2020 godine (77), utvrdi se smanjenje za 12 nadzora, pa je index realizacije 0,84.

Poređenjem broja (1) i iznosa (100) izdatih PN u 2021. sa 2020. godinom (2 u ukupnom iznosu 4.000) utvrdi se index realizacije od 0,5 odnosno 0,03.

Poređenje broja izdatih rješenja upravnih akata tokom 2021. (2) sa brojem iz 2020.(1) utvrdi se povećanje za 1 ili index od 2,0

Istovremeno, pored općih navoda koji utiču na rezultate izvještaja, kao bitno ističemo i sljedeće:

- inspektor tokom godine obavljao poslove zamjene gl. inspektora i vršio poslove insp. zaštite

okoliša po ovlaštenju na kojem je izvršio 57 nadzora i donio 6 rješenja, uglavnom vezano za odlaganje građevinskog otpada. Inspektor je prestao sa radom 01.09., a poslove je preuzeo novi inspektor koji je prije i nakon toga zbog bolesti bio odsutan neko vrijeme.

- u izvještajnom periodu evidentirana su 32 dana bolovanja

Ukupan broj izvršenih pregleda, poduzetih mjera u naprijed navedenim okolnostima rezultat je odgovarajućeg selektivnog pristupa koji je u navedenom periodu bio usklađen sa prioritetima i potrebama KUIP-e. Okolnosti su ove godine uslovile i ograničile postupanje svih inspekcija, ali ukupni angažman inspektora je u svemu bio veoma produktivan ali je u narednom periodu potrebno je isto u naprijediti na odgovarajući način.

3.5. Inspekcija za zaštitu dobara baštine

Poslove nadzora u ovoj oblasti je u periodu 01.01. do odlaska iz KUIP-e 01.12.2021. godine obavljao 1 inspektor, koji je po ovlaštenju radio i na poslovima komunalnog inspektora, inspektora zaštite okoliša i stambenog inspektora. Od 01.12. 2021. godine ove poslove obavlja novi inspektor koji je do tada radio kao urbanističko-građevinski inspektor u ovom Inspektoratu, a koji zbog potreba posla nastavlja vršiti taj nadzor po ovlaštenju.

Kantonalna inspekcija za zaštitu dobra baštine vrši nadzor nad primjenom sljedeće zakonske regulative:

- Zakon o zaštiti kulturne baštine ("Službene novine Kantona Sarajevo", 2/00, 37/08),
- Zakon o muzejskoj djelatnosti ("Službene novine Kantona Sarajevo", 13/17),
- Zakon o provedbi odluke Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema aneksu 8. Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine FBH" br. 2/02, 8/02, 6/04, 51/07)

Provedbena planska prostorna dokumentacija kojom se određuju prostori pod zaštitom i propisuju mjere zaštite (regulacioni planovi, urbanistički projekti,...)

Pored toga, ova inspekcija u svom radu koristi i sljedeće propise:

- Zakon o prostornom uređenju ('Službene novine Kantona Sarajevo', 2417 i 1/18))

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti obavljaju federalni i kantonalni inspektor, svaki u okviru zakonom propisanih nadležnosti.

Pored inspekcije, poslove zaštite u ovoj oblasti na području Kantona vrši i Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Kantona Sarajevo kao relevantna institucija koja daje stručna mišljenja za potrebe nadležnih službi u postupku odobravanja građenja, odnosno za potrebe građana, prati stanje na terenu, pruža stručnu pomoć i nadzire izvođenje radova. Putem Zavoda ova inspekcija dolazi do vjerodostojnih podataka bitnih za vršenje inspeksijskog nadzora, uključujući i bazu subjekata kontrole i stručne podatke o nivou zaštite. Istovremeno, shodno odredbama Zakona o zaštiti kulturne baštine i Zakona o muzejskoj djelatnosti ova inspekcija kontroliše rad Zavoda i lica koji se bave muzejskom djelatnošću vezano za postojanje zakonom propisanih uslova za obavljanje navedenih poslova

U cilju ispravnog postupanja Inspektorat i ova inspekcija su tokom 2021. godine nastavili redovnu i aktivnu saradnju sa resornim Ministarstvom kulture i sporta Kantona Sarajevo, Zavodom za planiranje Kantona Sarajevo, Federalnom upravom za inspeksijske poslove, Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika FBiH, općinama kao i sa srodnim inspekcijama.

Oblast nadzora ove inspekcije obuhvata prije svega redovne nadzore po zahtjevu Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa Kantona Sarajevo, te redovne nadzore nad zaštićenim

pojedinačnim objektima i lokalitetima u cilju preveniranja negativnih uticaja na stanje zaštićenih objekata i lokaliteta. Usmjereni nadzori vrše se po zahtjevima stranaka ili po službenoj dužnosti.

Posebno su specifični nadzori ove inspekcije nad objektima koji su u vlasništvu ili posjedu Općine a na kojima radove izvodi pravno ili fizičko lice koje je sa Općinom sklopilo ugovor o zakupu poslovnog prostora nakon čega je pristupljeno radovima konstruktivne sanacije bez saglasnosti Zavoda. Takođe, inspekcijski nadzori su vršeni i na okolnosti izvođenja građevinskih radova u zaštićenim cjelinama.

Takođe, potrebno je naglasiti da su se donošenjem odluke Komisije za očuvanje nacionalnih sponike BiH kojom se historijski urbani krajolik Sarajeva proglašava nacionalnim sponikom BiH ("Sl. glasnik BiH", broj 1/21), pojavile nejasnoće vezano za nadležnosti u inspekcijskom nadzoru u ovoj oblasti, te očekujemo da će se iste van svake sumnje otkloniti u narednom periodu kako ne bi dolazilo do zastoja u radu.

S obzirom na sve naprijed navedeno, u izvještajnom periodu naglasak je prije svega stavljen na upoznavanje subjekata nadzora sa zakonskim obavezama odnosno na preventivno djelovanje u skladu sa Zakonom o inspekcijama. Ovaj način se pokazao kao veoma učinkovit i prihvatljiv za subjekte nadzora, zato što je cijeli postupak pribavljanja saglasnosti veoma složen i često ovisi o nizu faktora, a ne samo o dobroj volji subjekta nadzora.

U odnosu na planirani broj pregleda (220) i realizovanih 50 od čega 14 redovnih i 36 usmjerenih, čime je izvršeno ispunjenje plana čiji je index 0,23.

U istom periodu donijeto je 8 upravnih akata i to 4 rješenja i 4 zaključka. Od ukupnog broja izvršeno je 6 rješenja, 2 rješenja nisu izvršena i inspektor je djelovao na zakonom propisan način. Protiv rješenja su uložene 3 žalbe i sve 3 su riješene (2 su odbačene, a 1 vraćena prvo stepeni postupak).

U ovom periodu inspektor je izdao ukupno 6 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 6.100KM.

Komparativna analiza pokazuje da je tokom 2021 godine izvršeno 750 nadzora što je za 20 manje u odnosu na 770 izvršenih 2020. godine, te je index 0,71. Usporedba broja upravnih mjera pokazuje index 0,7. Broj izdatih prekršajnih naloga u 2021. godine je 6 ukupnog iznosa 6100, što u odnosu na 8 u iznosu 3.750 tokom 2020. godine, iznosi index broja naloga 0,75, a index ukupnog iznosa 1,62.

Istovremeno, pored općih navoda koji utiču na rezultate izvještaja, kao bitno ističemo i sljedeće: Inspektor je tokom godine obavljao poslove inspektora po ovlaštenju u 3 oblasti.

- Ukupno je izvršeno 218 nadzora, od čega je po ovlaštenju izvršen 171 nadzor. Ukupno je donijeto 27 upravnih akata, od čega po ovlaštenju 19 upravnih akata i izdato ukupno 18 prekršajnih naloga, od čega 3 prekršajna naloga u iznosu 3.000KM. Kao inspektor zaštite okoliša po ovlaštenju inspektor je izvršio 81 nadzor, donio 13 upravnih akata i izdao 2 prekršajna naloga u iznosu 2.000 KM. Kao komunalni inspektor po ovlaštenju inspektor je izvršio 35 nadzora i donio 6 rješenja upozorenja, te izdao 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 1.000 KM. Kao stambeni inspektor po ovlaštenju inspektor je izvršio 62 usmjerena nadzora.

- u izvještajnom periodu evidentirana su 22 dana bolovanja.

Tokom 2021. godine epidemija koronavirusa je uticala na planirane inspekcijske nadzore. Svi usmjereni nadzori su odmah pokrenuti i provedeni, a podnosiocima zahtjeva dostavljena je informacija. U svim slučajevima utvrđenih nepravilnosti, inspektor je djelovao izricanjem upravnih mjera – donošenjem rješenja odnosno izdavanjem prekršajnog naloga. Postignuti rezultati mogu se veoma afirmativno posmatrati i mjeriti brojem donijetih upravnih mjera i izdatim prekršajnim

naložima u izvještajnom periodu, jednako kao i ukupnim zalaganjem inspektora .

3.6 Inspekcija u stambenoj oblasti

Poslove nadzora u ovoj oblasti obavljaju 2 inspektora.

Kantonalna inspekcija u stambenoj oblasti vrši inspekcijski nadzor nad primjenom sljedeće zakonske regulative

- Zakon o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade ("Službene novine Kantona Sarajevo",19/17) (primjena od 19.05.2017. godine

Podzakonski akti ("Sl. novine Kantona Sarajevo",broj 30/17) (primjena od 04.08.2017.)

- Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravnika
- Pravilnik o određivanju prinudnog predstavnika etažnih vlasnika
- Uputstvo o preuzimanju zajedničkih dijelova zgrade na upravljanje i načinu promjene upravnika
- Uputstvo o sadržaju obrasca "Godišnji izvještaj o radu upravnika"
- Uputstvo o sadržaju obrasca"Evidencija zgrada, stanova, samostalnih prostorija i etažnih vlasnika "
- Uputstvo o zapisniku o odlučivanju etažnih vlasnika
- Upute za popunjavanje zapisnika na obrascu ZS-1
- Upute za popunjavanje zapisnika na obrascu ZS-2
- Instrukcije o načinu prijave i otklanjanju kvara.

Ova inspekcija ima veliki obim posla i nadležnosti, u KUIP-e je formirana 2017. godine. Inspekcijskim nadzorima obuhvaćeni su upravnici, predstavnici etažnih vlasnika i etažni vlasnici. Podaci iz evidencije Ministarstva o broju zgrada, broju predstavnika etažnih vlasnika te broju upravnika, sami po sebi govore o koliko složenosti ove oblasti I velikom broju subjekata naadzora. Ova inspekcija konstantno zaprima veliki broj zahtjeva za inspekcijski nadzor uključujući i zahtjeve Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i zastupnička pitanja. .Veliki broj zastupničkih pitanja i inicijativa predstavljao je veliku obavezu za postupanje ove inspekcije s jedne strane, a sa druge je omogućeno ubrzano sagledavanje stanja u ovoj oblasti. Prema raspoloživoj evidenciji tokom 2021.godine dostavljeno je 20 zastupničkih pitanja/inicijativa u stambenoj oblasti. Tim povodom ova inspekcija je pokrenula nadzore, veoma često i više njih. Podnosiocima prijave se odmah po završetku postupka dostavlja odgovor. Uvidom u evidenciju utvrđeno je da su od 26.03.2019. godine dostavljene 84 inicijative. Za 58 je završen postupak, a za 26 postupak još uvijek traje. U ovom periodu izdato je prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 48.450 KM , od čega 40.200 za upravnike i 7.950 za PEV-a. Istovremeno podnijeto je 6 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv upravnika. Shodno prednje navedenom i činjenici da u ovoj oblasti rade samo 2 inspektora, u zavisnosti od složenosti predmeta ponekad nužno dolazi do pomjeranja rokova koji su predviđeni za dostavu odgovora. O ovome su blagovremeno upoznati nadležni u KUIP-e kao i podnosioci inicijative/pitanja, a sa resornim Ministrstvom je dogovoreno postupanje u cilju racionalizacije postupaka i podizanja efikasnosti. Rad na preostalim zastupničkim pitanjim/inicijativama je u toku.

Veoma često ova inspekcija uzima učešće u Timu KUIP- e kada na rješavanju određenih problema zajednički rade srodne inspekcije. Uglavnom se radi o saradnji sa komunalnom i sanitarnom inspekcijom. Inspektori redovno primaju stranke, a upute strankama se daju pismeno, mailom ili telefonom. Redovni nadzori se vrše po zahtjevu Ministarstva. Usmjereni nadzori vrše se po zahtjevima stranaka, a inspektori određuju prioritet u postupanju.Najmanje jednom godišnje nakon što Ministarstvo izvrši godišnje kontrole u ovoj oblasti inspektori pokreću postupke radi utvrđenih

nepravilnosti. U cilju prevazilaženja uočenih nedostataka u zakonskoj regulativi i poboljšanja stanja, održavani su redovni kontakti sa Ministarstvom te dogovoren način postupanja

Najveći broj nadzora ove inspekcije u izvještajnom periodu vezan je za oštećenja objekta izazvana procurenje atmosferilija odnosno kvarove na unutrašnjim VIK instalacijama, atmosferilija, kontrolu i pregled liftova, stanje PP zaštite odnosno opreme (PP aparata i gromobranske instalacije), izradu i dostavu plana i izvještaja, zaključivanje Ugovora o osiguranju na osnovu odluke EV i ugovora o pozajmici, poziv na godišnji skup EV, postupak postavljanja reklama na fasadi zgrade, usklađivanje ugovora, etc...

Vlada Kantona je prepoznala problem PP zaštite te je formirana Radna grupa koja je sačinila informaciju o stanju protivpožarne zaštite u stambenom sektoru u Kantonu Sarajevo, nakon čega će se formirati nova komisija koja će uraditi analizu i prijedlog mjera. Problem sistemskog uređenja u oblasti održavanja liftovskih postrojenja i dalje je aktuelan, i s tim u vezi smatramo da bi hitno trebalo pristupiti izmjenama i dopunama zakona i donošenju podzakonske regulative kako bi se na jasan način odredili postupanje svih učesnika (EV, PEV i upravnici) te jasno propisalo postupanje u inspekcijskom nadzoru. Pored toga, podsjećamo na neophodnost uređenja oblasti kojom se propisuje Kućni red i mir u stambenim zgradama.

Svoje prijedloge za izmjenu zakonske regulative inspektori su podnijeli još 2020. godine, a krajem 2021. godine isto je dostavljeno i Vladi KS na dostavljeni zahtjev.

Tokom 2021 godine postupajući kantonalni inspektori u stambenoj oblasti izvršili su ukupno 846 nadzora, od čega 235 redovnih i 611 usmjerenih.

U istom periodu donijeto je ukupno 18 upravnih akata od čega 3 rješenja i 15 zaključaka. Svi upravni akti su izvršeni, a protiv istih je izjavljeno 6 žalbi, od kojih je 5 riješeno na način da su 3 žalbe odbijene/odbačene a 2 vraćene na prvostepeni postupak. U ovom periodu inspektori su izdali 44 PN u ukupnom iznosu 15.450 KM.

Za utvrđene nepravilnosti inspektori su nadležnom sudu podnijeli 1 prekršajnu prijavu.

Planirani broj pregleda za 2021. godinu bio je 480. Uzimajući u obzir planirani broj pregleda (480) i broj realizovanih pregleda (846) inspektori u stambenoj oblasti izvršili su više od planiranog za 366 nadzora. Procenat izvršenja iznosi 1,76.

Komparativna analiza izvršenih nadzora tokom 2021 godine (846) i nadzora tokom 2020 (671) pokazuje povećanje za 175 nadzora, te je index 1,26. Usporedba broja upravnih mjera 2021 (18) u odnosu na 2020. (22) pokazuje index 0,7. Broj izdatih prekršajnih naloga u 2021. (44) ukupnog iznosa 6100, u odnosu na 2020. (91) u iznosu 61.770, pokazuje smanjenje te je index 0,61, odnosno 0,43.

Zahvaljujući pojačanom angažmanu inspektora ova inspekcija je postigla veoma dobre kvantitativne i kvalitativne rezultate tokom 2021. godine, iako je na postupanje u izvještajnom periodu, uticala činjenica da je inspektor stambenoj oblasti vršio i poslove sanitarnog inspektora po ovlaštenju te da je mijenjao glavnog inspektora u periodu odsustva, a takođe je evidentirano i 18 dana bolovanja.

Shodno naprijed navedenom, ova inspekcija je u svemu opravdala svoj rad i postojanje. Analiza postupanja ove inspekcije pokazuje svu složenost izvršenih nadzora i pozitivan kvalitativni učinak. Postignuti rezultati mogu se veoma afirmativno posmatrati i mjeriti brojem donijetih upravnih mjera i izdatim prekršajnim nalogima u izvještajnom periodu, ali isti govore istovremeno o velikom trudu i velikoj opterećenosti inspektora.

4. Inspektorat tehničke inspekcije

Inspektorat pored glavnog inspektora broji 5 inspektora od čega:

- **1 elektroenergetski inspektor**
- **2 termoenergetska inspektora**
- **1 rudarski inspektor**
- **1 geološki inspektor**

Inspektori Inspektorata tehničke inspekcije u 2021. godini imali su za cilj vršenje inspekcijskog nadzora nad provođenjem zakona i podzakonskih akata, tehničkih normativa i standarda kod pravnih i drugih lica u okviru nadležnosti ovoga Inspektorata, koji se odnose na oblasti:

- elektroenergetike;
- termoenergetike;
- geoloških istraživanja i
- oblasti rudarstva.

Inspektori Inspektorata tehničke inspekcije inspekcijskim nadzorom preduzimali su i preventivne mjere u skladu sa Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo i drugim propisima.

Inspektorat tehničke inspekcije planirao je za 2021. godinu ukupno 840 nadzora, a ostvario 1024 nadzora ili 122 %.

U Inspektoratu tehničke inspekcije djeluje: elektroenergetska, termoenergetska, rudarska i geološka inspekcija.

U izvještajnom periodu u ovom Inspektoratu izvršeno je 1024 inspekcijskih nadzora što je u odnosu na planirani broj inspekcijskih nadzora (840) više za 184 inspekcijska nadzora ili 122% .

Inspektorat tehničke inspekcije u 2021. godini je izvršeno ukupno 1024 nadzora i to:

- 315 redovna nadzora (R);
- 651 nadzora po zahtjevu stranaka (U) i
- 58 kontrolnih nadzora (K).

Izdato je 626 rješenja i to: 40 rješenja o otklanjanju nedostataka; 23 rješenja o zabrani upotrebe; 563 odobrenja za upotrebu postrojenja i posuda pod pritiskom i 16 zaključaka

Izdato je 32 isprave za postrojenja i posude pod pritiskom koji se prvi put puštaju u upotrebu. Administrativna taksa je naplaćena u ukupnom iznosu od 9.671,00 KM

Ukupno je izdato šest prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 12.000,00 KM.

4.1. Elektroenergetska inspekcija

Elektroenergetska inspekcija je u 2021. godini imala za cilj vršenje inspekcijskih nadzora nad provođenjem zakona, podzakonskih akata, tehničkih normativa i standarda kod pravnih i drugih lica u okviru svoje nadležnosti, propisane članom 98 stav (2) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 66/19, 94/15 i 54/19).

Elektroenergetska inspekcija vrši nadzor nad primjenom:

- Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH”, broj: 66/13, 94/15 i 54/19);
- Opšti uslovi za isporuku električne energije („Službene novine FBiH”, broj: 89/14 i 7/19);
- Zakon o upravnom postupku ("Službene novine FBiH", broj: 2/98);
- Zakon o prekršajima ("Službene novine FBiH", broj: 63/14);
- Zakon o inspekcijama u Kantonu Sarajevo ("Službene novine KS" broj: 2/17);
- Zakon o prostornom uređenju Kantona Sarajevo ("Službene novine KS" broj: 24/17 i 1/18);
- Zakon o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01);
- Naredba o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije ("Službeni glasnik BiH", broj 67/12 i 75/14).

II Pravilnicima o tehničkim normativima koji se odnose na oblast elektroenergetike:

- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova ("Sl.list SFRJ" broj: 6/92);
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400 kV ("Sl.list SFRJ" broj: 65/88 i "Sl. list SRJ", br.18/92);
- Pravilnik o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova ("Sl. list SRJ", br.41/93);
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja ("Sl. list SRJ", br.11/96);
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Sl.list SFRJ" broj 53/88, 54/88, 28/95);
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava ("Službene novine FBiH", broj 18/15);
- Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Sl. list SRJ", br.61/95) i
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih i transformatorskih stanica ("Sl.list SFRJ" broj 13/78 i "Sl. list SRJ", br.37/95).

U Kantonu Sarajevo instalirano 648 dionice DV 20(10) kV sa svim odcjepima i 1905 trafostanica sa RP, nadzemnom/podzemnom niskonaponskom mrežom, koji opslužuju 239.211,00 registrovana kupca električne energije u JP Elektroprivreda BiH d.d Sarajevo, Podružnica "Elektrodistribucija" Sarajevo, koji su u nadležnosti kantonalne elektroenergetske inspekcije.

Elektroenergetska inspekcija u izvještajnom periodu 2021. godini, sa 1 (jednim) inspektorom, izvršila je 201 inspekcijski nadzor i to: 102 redovna inspekcijska nadzora (R); 68 nadzora po zahtjevu stranaka (Z) i 31 kontrolni inspekcijski nadzori izvršenja rješenja (K), čime je ispunjen 100 % godišnji plan pregleda u 2021. godini.

U 2021. godini izdato je ukupno 28 rješenja i to: Dvadeset i šest (26) rješenja o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u skladu sa članovima 105. i 106. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 66/13, 94/15 i 54/19) i člana 67. stav 1. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, ("Službene novine KS", broj: 2/17), Jedno (1) rješenje o zabrani upotrebe elektroenergetskog objekta UKB 10 (20) kV VUKOVIĆI (1051) – VUKOVIĆI 2 (3260), tj. dovođenja istog u beznaposko stanje – isključenje. Zabrana traje do ispunjenja uslova -

uspostavljanja nove SN veze 10 (20) kV VUKOVIĆI (1051) – VUKOVIĆI 2 (3260) prema odobrenoj projektnoj dokumentaciji. Jedno (1) rješenje zabrane izvođenja radova u blizini elektroenergetskog objekta UKB 10 (20) kV VUKOVIĆI (1051) – VUKOVIĆI 2 (3260), čijim izvođenjem se ugrožava njegov pravilan rad i dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi kao i nastanak materijalne štete većeg obima. Zabrana traje do ispunjenja uslova - izmještanja UKB 10 (20) kV VUKOVIĆI (1051) – VUKOVIĆI 2 (3260).

Na izdata rješenja, doneseno je tiri (3) Zaključaka o produženju roka u skladu sa članom 87. Zakona o inspekcijama u Kantona Sarajevo ("Službene novine KS", broj 2/17), jer izvršenje rješenja o upravnoj mjeri nije izvršeno zbog objektivnih okolnosti kao što su dozvole za građene izdate od nadležnih općinskih organa, te okončanje procedura javnih nabavki neophodnih za izvršenje istih.

Jedan (6) Zaključaka o nenadležnosti podnesene predstavke za inspeksijski nadzor (Zaprimljene u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Kantona sarajevo pod brojem:

Jedan (1) Zaključak o obustavljanju postupka na zahtjev stranke ponsene predstavke za inspeksijski nadzor (Zaprimljene u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Kantona sarajevo pod brojem: UP-1-14-07-13.2-10371/21).

Izdata su četiri (4) prekršajna naloga i to za nepoštivanje: čl. 107, st. (1), tačka 3, Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj 66/13, 94/15 i 54/19): PN za pravno lice u iznosu od 3.000,00 KM, i PN za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 1.000,00 KM. čl. 70, st. (2), Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", broj 66/13, 94/15 i 54/19): PN za pravno lice u iznosu od 3.000,00 KM, i PN za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 1.000,00 KM. Ukupan iznos PN je 8.000,00 KM.

U 2021. godine su prenesena 3 rješenja u roku iz ranijeg perioda 2020. godine, a ista izvršena i kontrolisana u 2021. godini.

Nadzori elektroenergetske inspekcije su vršeni prema planu i programu koji obuhvata: pogonsku sigurnost i ispravnost elektroenergetskih objekata / postrojenja u cilju ocjene njihove tehničke ispravnosti, pogonske spremnosti, bezbjednosti pogona, pogonskog i drugog osoblja; rješavanje žalbi građana, koje se odnose na primjenu Opštih uslova za isporuku električne energije („Službene novine FBiH”, broj: 89/14 i 7/19); prigovor korisnika distributivnog sistema na kvalitet napona električne energije; sigurnost isporuke i snabdjevanja; održavanje mjernog mjesta, kontrola mjernih uređaja (brojila); promjene na postojećem priključku i obračunskom mjernom mjestu kao i na bilo kojem drugom dijelu distributivne mreže i dr.

Predmet nadzora u 2021. godini bili su:

- Niskonaponska 0,4 kV i srednje naponska mreža 10 kV i 20 kV.....680 nadzora;
- Transformatorske stanice TS 10 (20)/0,4 kV..89 nadzora;
- Mjerna mjesta krajnjih kupaca16 nadzora i
- Ostalo (rješavanje žalbi građana, koje se odnose na primjenu Opštih uslova za isporuku električne energije („Službene novine FBiH”, broj: 89/14 i 7/19):27 nadzora.

Obzirom na programske ciljeve elektroenergetske inspekcije u planu i programu rada za 2021. godinu, može se konstatovati da su isti u potpunosti ostvareni po realizaciji zahtjeva stranaka.

U svom radu kantonalni elektroenergetski inspektorje vršio inspeksijske nadzore nad primjenom gore navedenih zakona i drugih propisa koji se odnose na:

- Izvršenje zakona, propisa, standarda, tehničkih normativa i opštih akata u postupku projektovanja, planiranja, izgradnje, rekonstrukcije, eksploatacije i održavanje elektroenergetskih objekata, postrojenja, instalacija, uređaja i opreme koja nisu stavljena u nadležnost federalnog inspektora;
- Elektroenergetske tehničke standarde i normative;

- Proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije;
- Korištenje, održavanje i unapređenje elektonergetskih postrojenja;
- Tehničko upravljanje elektroenergetskim sistemom;
- Kontrolu elektroenergetske opreme, aparata i uređaja koji su uvezani;
- Upotrebe i održavanja elektroenergetskih postrojenja u cilju ocjene njihove tehničke ispravnosti, pogonske spremnosti, sigurnosti pogona, pogonskog i drugog osoblja;
- Prati i proučava izmjene zakona i drugih propisa, sprečavanja nastajanja štetnih posljedica i otklanjanja uzroka koji mogu dovesti do štetnih posljedica i o tome donosi rješenje;
- Upoznaje subjekte nadzora o pravima i obavezama koja imaju u postupku inspekcijskog nadzora u skladu sa zakonom;
- Daje informacije i savjete subjektima nadzora o djeotvornijem načinu izvršenja zakona i drugih propisa;
- Gradi povjerenje sa subjektima nadzora, koji mu se obraćaju zbog povrede zakona i drugih propisa;
- Permanentno i stručno se obrazuje i usavršava za vršenje poslova inspekcijskog nadzora iz propisa koji se odnose na oblast inspekcijskog, upravnog i prekršajnog postupka;

U izvještajnom periodu elektroenergetska inspekcija je radila i u saradnji sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove. Saradnja se ogleda u kontaktima sa elektroenergetskim inspektorima, razmjeni mišljenja i iskustava o pojedinim pitanjima koja nisu jasno precizirana zakonima iz određenih upravnih oblasti kao i u povremenim zajedničkim inspekcijskim nadzorima.

Neophodno je uraditi izmjene i dopune Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 66/19, 94/15 i 54/19), kako bi se otklonili propusti i nedostaci koji su napravljeni u navedenom Zakonu.

Važno je napomenuti da je direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo donio Rješenje broj: 14-02-04-01128-23/21 od 25.02.2021. godine kojim se ovlašćuje kantonalni elektroenergetski inspektor da pored poslova na koje je raspoređen obavlja i poslove iz nadležnosti kantonalnog sanitarnog inspektora.

Navedeno Rješenje prestaje da važi sa danom 26.04.2021. godine donošenjem novog Rješenja broj 14-02-30-020488-15/21.

Neophodno je uraditi izmjene i dopune Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 66/19, 94/15 i 54/19), kako bi se otklonili propusti i nedostaci koji su napravljeni u navedenom Zakonu.

Zahtjev za inspekcijski nadzor (žalbe) je dostavljala JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica "Elektrodistribucija" Sarajevo koji se odnose na nepropisno izgrađene objekte u blizini, pored, iznad ili ispod elektroenergetskog objekta i postrojenja čijim izvođenjem ili upotrebom se ugrožava njihov pravilan rad ili dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, ili ako to može prouzrokovati materijalnu štetu većeg obima.

U pojedinim dijelovima grada uočene su loše naponske prilike za krajnjeg kupca. Razlog lošeg kvaliteta napona je izgradnja novih objekata čiji priključak se vrši na postojeću distributivnu mrežu bez izgradnje novih elektroenergetskih objekata i postrojenja.

Elektroenergetski inspektor inspekcijskim nadzorom na terenu i uvidom u predočenu dokumentaciju uslova kvaliteta isporuke električne energije krajnjem kupcu postupa u skladu sa članom 15. stav (5) Opštih uslova za isporuku električne energije („Službene novine FBiH”, broj 89/14); U pojedinim slučajevima postojećih korisnika distributivnog sistema u udaljenim

područjima sa dužim vodovima, odstupanja pokazatelja kvaliteta napona mogu biti veća od propisanih, a dovođenje pokazatelja kvaliteta napona na propisani nivo rješava se u skladu sa rokovima koje odobri FERK, ukoliko JP Elektroprivreda BiH d. d. Sarajevo, podružnica Elektrodistribucija Sarajevo nije u mogućnosti riješiti taj problem u trogodišnjem planu razvoja i izgradnje.

Stanje elektroenergetske distributivne mreže je pogoršano i bespravnom izgradnjom objekata, koji su u blizini, pored, iznad ili ispod elektroenergetskog objekta i postrojenja čijim izvođenjem ili upotrebom se ugrožava njihov pravilan rad ili dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, a isti objekti mogu prouzrokovati materijalnu štetu većeg obima.

4.2. Termoeenergetska inspekcija

Termoeenergetska inspekcija je u 2021. godini imala za cilj vršenje inspekcijskih nadzora nad provođenjem zakona, podzakonskih akata, tehničkih normativa i standarda kod pravnih i drugih lica u okviru svoje nadležnosti.

Termoeenergetska inspekcija vrši nadzor nad primjenom sljedećih zakona i pravilnika

Zakoni:

1. Zakon o termoeenergetskoj inspekciji ("Sl. novine R BiH", broj: 23/92 i 13/94),
2. Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 81/15),
3. Zakon o upravnom postupku ("Službene novine FBiH" 2/98 i 48/99)
4. Zakon o prekršajima u FBiH ("Službene novine FBiH" 63/14)

Uredba:

Uredba sa zakonskom snagom o termoeenergetskoj inspekciji ('Službeni list R BiH' 23/92 i 113/94)

Pravilnici:

1. Pravilnik o tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrijača pare i zagrijača vode ("Sl. list SFRJ", broj: 07/57, 23/57, 56/72 i 61/72),
2. Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom ("Sl. list SFRJ", broj: 16/83),
3. Pravilnik o tehničkim normativima za pokretne zatvorene sudove za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove ("Sl. list SFRJ", broj: 25/80 i 9/86), i drugih podzakonskih akata i propisa koji uređuju navedenu oblast.
4. Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod tlakom za ukapljene atmosferske plinove (kisik, dušik i argon) ('Službeni list SFRJ' 9/86)
5. Pravilnik o tehničkim normativima za pregled i ispitivanje tlačnih posuda za tekući ugljični dioksid ('Službeni list SFRJ' 76/90)
6. Pravilnik o tehničkim normativima za radove pri čišćenju i odmašćivanju opreme za kisik ('Službeni list SFRJ' 74/90)
7. Pravilnik o izgradnji stanica za snabdjevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva ('Službeni list SFRJ' 27/71)
8. Pravilnik o tehničkim normativima za pokretne zatvorene sudove za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove ('Službeni list SFRJ' 25/80 i 9/86)
9. Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom ('Službeni list SFRJ' 16/83)
10. Tehnički propisi za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrejača pare i zagrejača vode ('Službeni list FNRJ' 7/57, ispravka 22/57, dopuna 3/58)
11. Tehnički propisi za izradu i upotrebu zatvorenih sudova za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove ('Službeni list R BiH' 2/92)
12. Tehnički normativi za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove („Službeni list SFRJ", broj 25/80);

13. Pravilnik o izmjenama i dopunama tehničkih propisa za izradu i upotrebu parnih kotlova, pregrijača pare i zagrijača vode („Službeni list SFRJ”, broj 56/72).

Instrukcija ili naredba

1. Naredba o opremi pod pritiskom ('Službeni glasnik Bosne i Hercegovine' 52/11).

Stanje u oblasti termoeenergetike se najbolje ogleda u činjenici da u ovoj godini u oblasti koju nadgledamo nije bilo havarija koje su izazvale teške posljedice odnosno ugrozile život i zdravlje ljudi, ili izazvale veću materijalnu štetu. Uglavnom je oprema koja se kontroliše stara ili uvezena bez odgovarajuće dokumentacije, što prouzrokuje potrebu za složenim i dugim pregledima od strane termoeenergetske inspekcije, a da bi se ispunio glavni cilj, a to je siguran rad opreme i postrojenja. Oprema koja se kontroliše radi i sa pritiscima do 450 bara, a fluidi kojima je napunjena su povremeno otrovni ili zapaljivi.

Povećan broj zahtjeva za pregled dovodi do potreba za bržom obradom nego što su stručni normativi, iako se radi o oblasti gdje može doći do havarija sa teškim posljedicama. Kako su u pitanju upotrebne dozvole obrada mora biti blagovremena, jer drugačije izazivamo zastoj u proizvodnji i na taj način materijalnu štetu vlasnicima opreme.

Obzirom na ciljeve u planu i programu rada termoeenergetske inspekcije za 2021. godinu, a iz tabele 2.1. je vidljivo da se uglavnom radilo po zahtjevima stranaka, a broj nadzora po zahtjevima je nadmašio i ukupni planirani broj nadzora.

Termoeenergetska inspekcija u svom sastavu ima 2 termoeenergetska inspektora (prema sistematizaciji treba biti tri inspektora), a u 2021. godine je izvršila 586 nadzora i to: 1 redovan pregleda (R), 566. pregleda po zahtjevu stranaka (U) i 19 kontrolnih pregleda (K).

Planirani broj nadzora za 2021. godinu je bio 400, a ostvareni 586. Izvršenje plana je 147%. U dogovoru sa glavnim inspektorom i odobrenjem od direktora Uprave radilo se i u neradnim danima (subote, nedelje, praznici, popodnevni sati), kako bi se stiglo sve uraditi. Razlog za takav rad je bio da bi se stigli ispuniti zahtjevi stranaka i da ne bi trpio proces proizvodnje u privrednim subjektima.

Izrečene su upravne mjere, kako slijedi: Izdato ukupno 589 rješenja i to 11 rješenja o otklanjanju nedostataka, Zabrane 15 rješenja i Rješenja o upotrebi 563.

Problemi koji su obilježili ovu oblast u 2021. godini su :

1. Pokretne posude pod pritiskom

Problem se manifestovao dolaskom na naše područje boca koje su atestirali na drugim područjima ili nisu uopće atestirali. Takve slučajeve kada smo našli smo odstranjivali i promptno vraćali vlasnicima. Ono što je atestirano na području Kantona Sarajevo nije izazvalo nikakva problem sa bezbjednostnog aspekta.

Kao najveća firma u ovoj oblasti je MESSER TEHNOPLIN d.o.o. Sarajevo u kojoj smo imali više pregleda u toku svake sedmice, vikendom i praznicima kao i pogoršano stanje sa posudama za medicinski kisik za cijelu državu Bosnu i Hercegovinu, jer se boce ispituju u pomenutoj firmi koja je jedina ovlaštena za medicinski kiseonik tako da je samo za kiseonik ispitano i pušteno u promet na punjenje 5.668, a za sve fluide pregledano 12.998 boca raznih fluida.

2. Zastarjela oprema

Problem je što većina korisnika nije u stanju da zanovi opremu, pa tak na području Kantona Sarajevo smo u situaciji da radimo pojačane kontrole, tako da dio opreme koji može dobiti po pravilniku 3 godine upotrebe, zbog sigurnosti, pregledamo svake godine. Dio opreme koji ne može zadovoljiti bezbjednosne zahtjev se zabranjuje i izbacuje.

3. Uvoz korištene opreme

Dosta čest slučaj je uvoz korištene opreme koja dovodi do problema od puštanja u rad, do kasnije

eksploatacije. Tu je naročito veliki problem kod rezervoara TNP-a koji spadaju u opremu visokog stepena opasnosti, te zahtjevaju složene preglede.

Rješenja o zabrani su izdata u cilju sigurnosti postrojenja i opreme, jer bi njihov rad ili upotreba mogla dovesti u opasnost živote ili zdravlje ljudi, te prouzrokovati materijalnu štetu većeg obima.

Izdato je 563 rješenja odobrenja za upotrebu koja su izvršna.

Izdato je 32 isprava za posude pod pritiskom;

Pregledano je 40 kotlova;

Pregledano je 153 stabilne posude pod pritiskom

Pregledano je 47 rezervoara komprimiranog zraka (kompresorski agregati)

Pregledano je 343 pokretnih posuda pod pritiskom i

Pregledano je 12.998 boce, ŠTO JE DUPLO VIŠE OD PRETHODNE GODINE 6285 boce.

Ispitano i dato u promet je 5.668 boca za medicinski kiseonik za potrebe cijele Bosne i Hercegovine.

Kao što je ranije naglašeno Termoeenergetska inspekcija uglavnom radi po zahtjevima stranaka, za inspekcijski pregled opreme pod pritiskom, a da bi dobili rješenja o upotrebi iste, od strane ove inspekcije. Za navedene preglede se naplaćuje administrativna taksa i to po tarifnom stavu 29. Zakona o administrativnim taksama – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 30/01, 22/02, 10/05 i 26/08) u iznosu od 15 KM za rješenja o upotrebi i za isprave posuda, a po tarifnom stavu 1. istog zakona, u iznosu od 2 KM na podnešeni zahtjev. Taksa se lijepi na pomenute akte i poništava. Administrativna taksa je naplaćena u ukupnom iznosu od 4.353,00+5318,00 =9.671,00 KM

Pregledi po vrstama opreme su u direktnoj vezi sa zahtjevima vlasnika ili korisnika opreme, koji zavisi od toga kada im ističe upotrebna dozvola (dužina rješenja za upotrebu opreme se izdaju zavisno od stanja opreme i potrebe za kontrolom, i pravilnika za pojedinu vrstu opreme koji regulišu najduži period odobravanja korištenja). Iz toga proizilazi da se samo može upoređivati ukupni broj pregleda, a upoređivanje po vrstama opreme ne daje stvarne rezultate zbog velike različitosti opreme pod pritiskom.

4.3. Rudarska inspekcija

Rudarska inspekcija vrši nadzor nad provođenjem:

1. Zakon o rudarstvu FBiH („Sl. novine FBiH”, broj: 26/10),
2. Zakon o privrednim društvima („Sl. novine FBiH”, broj: 81/15),
3. Zakon o upravnom postupku ('Službene novine FBiH' 2/98 i 48/99)
4. Zakon o rudarstvu ('Službene novine Kantona Sarajevo' 29/12)
5. Zakon o prekršajima u FBiH ('Službene novine FBiH' 63/14)
6. Zakon o geološkim istraživanjima ('Službene novine Kantona Sarajevo' 41/12)
7. Zakon o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova („Službeni list SRBIH”, broj 39/89 i 36/90);
8. Zakona o zaštiti na radu („Službeni list SRBIH”, broj 22/90) i
9. Pravilnika, koji se odnose na tehničke normative zaštite na radu i protiv požarne zaštite pri izvođenju rudarskih radova iz oblasti rudarstva na površinskim kopovima.

Predmet inspekcijskog nadzora bila su 23 objekta nadzora, a svaki od njih je bio predmet nadzora od 3-5 puta u toku godine. To su kamenolomi (pozajmišta) na kojima se vršila eksploatacija u ranijem periodu, shodno Uredbi sa zakonskom snagom o rudarstvu („Službeni list R BiH”, broj 24/93 i 13/94), kao i kamenolomi koji su eksploataciju obavljali u skladu sa odobrenjima i dozvolama u skladu sa Zakonom o rudarstvu Kantona Sarajevo, („Službene novine Kantona

Sarajevo”, broj 29/12).

Svrha ovog nadzora je upravljanje mineralnim sirovinama s ciljem:

- postizanja racionalne i održive eksploatacije mineralnih sirovina;
- postizanje društvenog i privrednog razvoja;
- zaštite rudnog blaga;
- osiguranje učestvovanja javnosti u donošenju odluka koje se odnose na rudna bogatstva i
- upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za optimalnu eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina koje će vršiti kantonalna vlast.

U 2021.godini rudarski inspektor je izvršio 116 (stošesnaest) inspeksijska nadzora, 101 redovan, 7 kontrolnih i 8 usmjerenih inspeksijskih nadzora.

U mjesecu martu inspektor je radio po ovlaštenju direktora kao sanitarni inspektor i obavio je 79 (sedamdeset devet), inspeksijskih nadzora.

Predmet inspeksijskog nadzora rudarskog inspektora bili su kamenolomi na teritoriji Kantona Sarajevo koji su aktivni kao i pozajmišta (kamenolomi), na kojim su se u predhodnom periodu izvodili radovi eksploatacije a koji su bili predmet eksploatacije ostalih mineralnih sirovina shodno Uredbi o rudarstvu od 1993.godine, do izrade Federalnog zakona o rudarstvu 2010. odnosno kantonalnog zakona 2012.godine.

Rudarski inspektor je pri vršenju inspeksijskih nadzora izdao 5 (pet) rješenja, od toga 2(dva) rješenja o otklanjanju nedostataka i 3(tri) rješenja o zabrani obavljanja rudarskih radova do pribavljanja potrebne dokumentacije i dozvola u skladu sa zakonom.

U toku 2021.godine kontrolisana su i 2 (dva) rješenja koja su prenesena iz 2021.godine, i to 1 (jedno) rješenje o otklanjanju nedostataka i 1(jedno) rješenje o zabrani izvođenja rudarskih radova.

Inspektor je u toku 2021.godine podnio 2 (dva) prekršajna naloga privrednom društvu “Halilović d.o.o. Sarajevo, Ilijaš”, zbog ne postupanju po rješenju inspektora i to pravno lice 3.000,00 KM i odgovornom licu 1.000,00 KM.

U toku 2021.godine održano je jedno sudsko ročište u predmetu iz 2020.godine. Rješenjem 65 0 Pr 857076 29 Pr od 02.12.2020.godine, Općinski sud u Sarajevu, je odgovorno lice privrednog društva Amina trade d.o.o. Sarajevo, Albinu Kriještorac kaznio sa 400,00 KM, zbog ne poštivanje ZoR KS.

Stanje kamenoloma na kraju 2021.godine:

-PK-Kamenolom **“Rudnik-Vinjage”**: Inspektor je rješenjem UP-1-14-07-18.2-12407/18-07/11-003 od 03.07.2018.godine zabranio izvođenje rudarskih radova eksploatacije na Pk-kamenolomu Rudnik-Vinjage. Na navedeno rješenje izjavljena je Žalba Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo, ali ista još nije razmatrana.

U toku 2021.godine na navedenom kopu nisu izvođeni rudarski radovi.

-PK-Kamenolom **“Duboki do”** u Rakovici:

Privredno društvo **NEXE d.o.o. Sarajevo** je do 21.11.2019.godine na kopu izvodilo rudarske radove eksploatacije mineralne sirovine kamena dolomita,(kada je isteklo odobrenje odnosno dozvola za eksploataciju) angažovanjem shodno članu 11. ZoR KS, privredno društvo Amina trade d.o.o. kao izvođača radova. Nije bilo miniranja niti se radilo na drobljenju i klasiranju mineralne sirovine. Nije bilo rezervi u osnovnom polju.

Uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo, dana 15.11.2019.godine, privredno društvo **“Amina trade”d.o.o. Sarajevo** je potpisalo ugovor o koncesijama za eksploataciju mineralnih sirovina kamena dolomita na PK-kamenolomu “Duboki do” u Rakovici, sa rokom važenja 5 (pet) dana i sa

mogućnošću produženja.

Rješenjem Ministarstva privrede KS, izjavljeno na Žalbu Nexe doo Sarajevo, od 21.11.2019.godine, privredno društvo **“Amina trade” d.o.o. Sarajevo**, postaje subjekt nadzora na PK-kamenolomu “Duboki do”u Rakovici, iako je ugovor o koncesiji prestao da važi 21.11.2019.godine, kao i sva odobrenja i dozvole za eksploataciju mineralne sirovine kamena-dolomita na ovom ležištu, koja su prenesena sa Nexe d.o.o. Sarajevo.

Treba napomenuti da se od 21.11.2019.godine do kraja 2021.godine, nije produžio ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralne sirovine kao ni pribavilo odobrenje i dozvole iz člana 8. ZoR KS, a da privredno društvo može se reći konstanto vrši iskop i izvoz (eksploataciju) skladno svojim potrebama.

Pri izvođenju tih i takvih radnji privredno društvo ugrožava živote uposlenih, radova obavlja bez stručnog nadzora pri obavljanju istih, vrši iste bez projektne dokumentacije a sami radovi su takvi da su sada u stanju da isti prijeti obrušavanje (kosine ežaža su visine 25-30m), a projektovane su 15m. Ne postoji važeći projekat na osnovu koga se izvode radovi.

Za izvođenje radova subjekt nadzora je kažnjavao 4 PN, izvođač radova 2 PN, tri puta je izdavano rješenje o zabrani, svaki put je izjavljena žalba na rješenje, a ministarstvo je izjavilo žalbu, a na jedno rješenje iz polovine 2020.godine je pokrenut upravni spor.

Nažalost i u 2021.godini privredno društvo je nastavilo da izvodi radove iako za obavljanje istih nema pravo na eksploataciju iz člana 8 Zakona o rudarstvu Kantona Sarajevo, (Službene novine Kantona sarajevo, broj 29/12).

-PK-Kamenolom **“Rijeka Rača-Visojevići”** u Srednjem, sud krajem 2013.godine donio mjeru zabrane eksploatacije do završetka sudskog spora. U međuvremenu društvo Kunovac Company d.o.o. Sarajevo završilo sa stečajem i isto je izbrisano iz sudskog registra.Nije radio u toku 2020.godine.

-PK-Kamenolom **“Zenik”** u Misoči, zabrana obavljanja rudarskih radova od strane FUIP-e od 2011.godine.Nije radio u toku 2021.godine.

-PK-kamenolom **“Zobov do”**. Privredno društvo House Milos d.o.o. Ilidža-u stečaju je Ministarstvo privrede obavijestilo da im ustupa kamenolom ali nije dostavilo projektну dokumentaciju jer je nije posjedovalo, ista nije data od strane vlasnika. Nije radio u toku 2021.godine.

-PK-Kamenolom **“Hadžići”**: Hidrogradnja d.d. Sarajevo-u stečaju, izvodi rudarske radove eksploatacije mineralne sirovine kamena dolomita na kopu, iako je inspektor svojim rješenjem UP-1-14-07-18.2-07004/18-07/11-003 od 18.04.2018.godine zabranio rad a Ministarstvo privrede svojim rješenjem broj:07-04-18-799/18 od 28.05.2018.godine, odbilo Žalbu Hidrogradnje i potvrdilo rješenje inspektora o zabrani izvođenja rudarskih radova. Na rješenje je pokrenut upravni spor pred Kantonalnim sudom.

Kantonalni sud po zahtjevu Hidrogradnje d.d. Sarajevo-u stečaju do okončanja upravnog spora donosi Rješenje broj: 09 0 U 031454 18 U od 06.07.2018.godine o odlaganju izvršenja osporenog rješenja tuženog, a od 30.07.2018.godine po obavještenju Hidrogradnje, se nastavljaju radovi na Pk-kamenolomu Hadžići.

PK-kamenolom Hadžići u toku 2021.godine je radio na eksploataciji mineralnih sirovina. **Čeka se upravni spor.**

-PK-Kamenolom **“Puhovik”**: Nosioc odobrenja i dozvola je privredno društvo Amina trade d.o.o. Sarajevo, radove shodno ugovoru a vezano za član 11. stav 2. ZOR KS, izvodi privredno društvo Citarprodukt d.o.o. Visoko. Naručilac radova posjedovanje potrebne dozvole i projektно tehničke dokumentacije za eksploataciju tehničkog kamena krečnjaka i krečnjačkog dolomita na kopu. U toku 2020.godine na kopu je instalirana kamionska vaga a proizvodnja se obavljala po potrebi izvođača radova. U toku 2021.godine radovi su se odvijali po potrebi i planu izvođača radova.

-PK opekarske gline **“Rapailo”** u Rakovici, subjekt nadzora je Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo, je aktivan samo u toku sušnih mjeseci godine, kada je moguće vršiti eksploataciju ove mineralne

sirovine i njeno deponovanje u krugu fabrike opeke. Radove izvodi uz svu neobhodnu dokumentaciju. U toku 2021.godine rudarski radovi eksploatacije mineralne sirovine opekarske gline obavljani su od 24.05.2021.godine do 13.12.2021.godine, kada je subjekt nadzora po obavještenju Ministarstva privrede KS i KUIP-a stupio u privremenu plansku obustavu izvođenja rudarskih radova, shodno članu 51. ZOR KS.

-Lokalitet istražnog prostora **“Šabanci”** Nišićka visoravan, općina Ilijaš. Društvo Halilović d.o.o.-Sarajevo, Ilijaš je sa Vladom KS potpisalo ugovor o koncesijama za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine kamena krečnjaka na lokalitetu Šabanci, broj: 02-05-31662/18 od 07.09.2018.godine.

Društvo je sa Vladom Kantona Sarajevo, potpisala Anex 1. Ugovora o koncesiji iz 2018.godine, broj: 02-14-46017/20 od 18.11.2020.godine.

Poslije pribavljanja odobrenja i dozvola shodno zakonu društvo je u decembru 2020.godine krenulo sa izvođenjem radova na navedenom PK-kamenolomu.

U toku 2021.godine društvo je radove izvodilo povremeno u skladu sa svojim potrebama.

-Kamenolomi (pozajmišta): **“Zovik”**, **“Ormanj”**, **“Oštrik-izvorište Danac”**, **“Presadla”** i **“Žunovnica”**, na teritoriji općine Hadžići, **“Vrela”**, **“Tavni do”** na teritoriji općine Ilijaš, **“Rudnik-Krečana”** općina Ilidža, **“Presjenica”** i **“Bijele vode”**, **“Donja Grkarica”**, na teritoriji općine Trnovo, **“Nova Hreša”**, na kojim se u proteklom periodu vršila eksploatacija mineralnih sirovina nisu više aktivna na eksploataciji u 2021.godini. Sami lokaliteti navedenih pozajmišta ostavljeni su u takvom stanju da im je potrebna sanacija i rekultivacija.

-Lokalitet **“Obhodža”**, općina Stari grad, lokalitet koji je potencionalni lokalitet na kome se vrši nelagalna eksploatacija. Radi se o privatnoj imovini, postavljena rampa na pristupnom putu. Na navedenom lokalitetu su izgrađeni objekti i parkirane mašine Trans kiko d.o.o. Sarajevo.

Nisu primjetne aktivnosti na iskopu i izvozu u 2021.godini, ali su vidljive promjene na terenu.

-Šljunkara **“Butmir”** u Butmiru, općina Ilidža, nije aktivna što se tiče eksploatacije šljunka iz korita rijeke Željeznice, ali je predmet stalnog odlaganja građevinskog otpada na navedenom lokalitetu uz granicu sa entitetom a promjene su svakodnevne. Nije bilo aktivnosti na iskopu i izvozu 2021.godine.

Stanje sudskih ročišta po prekršajnim nalogima:

-Odgovorno lice u pravnom licu “Amina trade” d.o.o. Sarajevo, rješenjem općinskog suda broj: 65 0 Pr 857076 20 Pr od 02.12.2021.godine proglašava se odgovornim za prekršaj iz člana 69. ZOR KS i kažnjava sa 400,00 KM.

PREKRŠAJNI NALOZI IZ 2020.GODINE (izjavljene žalbe na prekršajne naloge a sudska ročišta nisu održana);

-Za obavljanje rudarskih radova na PK-kamenolomu **“Duboki do”** u Rakovici **u julu 2020.godine**, bez prava na eksploataciju i dozvola za rad, privredno društvo **“Amina trade” d.o.o. Sarajevo** je kažnjeno PN u iznosu 10.000,00 KM a odgovorno lice u pravnom licu sa 1.000,00 KM. Na navedene prekršajne naloge upućen je zahtjev za sudske odlučivanje. U 2021godini sud je odlučivao za odgovorno lice(gore navedeno rješenje) a za Pravno lice se nije odlučivalo.

-Za obavljanje rudarskih radova na PK-kamenolomu **“Duboki do”** u Rakovici u novembru 2020.godine, bez prava na eksploataciju i dozvola za rad, privredno društvo **“Amina trade” d.o.o. Sarajevo**, (pošto je povratnik u prekršaj), je kažnjeno u sticaju PN u iznosu 25.000,00 KM a odgovorno lice u pravnom licu sa 2.500,00 KM. **(Termin za sudske odlučivanje za odgovorno lice je 01.02.2022.godine).**

Za isti prekršaj kažnjeno je i privredno društvo-izvođač radova **Rudex d.o.o. Sarajevo** sa PN u visini 10.000,00 KM a odgovorno lice u PL na kaznu u iznosu 1.000,00 KM.

Na navedene prekršajne naloge zatraženo je sudske odlučivanje. **(Termin za sudske odlučivanje je 16.02.2022.godine).**

U toku 2021.godine pokrenute su dvije žalbe na rješenje kantonalnog rudarskog inspektora, prema

Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo, kao II stepenom organu i to:

1. Na rješenje broj: UP-1-14-07-14.1-13457/21 od 23.06.2021.godine. Drugostepeni organ je potvrdio rješenje rudarskog inspektora ali je privredno društvo KJP "Sarajevo šume" d.o.o. Sarajevo, Tužbom u upravnom sporu traži poništenje istog.

2. Na rješenje broj: UP-1-14-07-14.1-22301/21-07/11-003 od 11.11.2021.godine, upućena je žalba od strane privrednog društva Amina trade d.o.o. Sarajevo. (Žalba je upućena putem KUIP-a, a kompletan predmet je dostavljen na protokol KS 02.12.2021.godine.)

-Još uvijek nije završen Upravni spor **"Hidrogradnja"d.d. Sarajevo, u stečaju**, pokrenut protiv rješenja Ministarstva prirede Kantona Sarajevo, broj: 07-04-18-799/18 od 28.05.2018.godine u vezi rješenja o zabrani eksploatacije minerale sirovine kamena dolomita na ležištu "Hadžići" u Hadžićima, od strane kantonalnog rudarskog inspektora broj: UP-1-14-07-18.2-07004/18-07/11-003 od 18.04.2018.godine.

-Upravni spor **"Amina trade"d.o.o. Sarajevo**, pokrenut protiv rješenja Ministarstva prirede Kantona Sarajevo, broj: 07-03-14-1069-2/20 od 13.08.2020.godine u vezi rješenja o zabrani eksploatacije minerale sirovine kamena dolomita na ležištu "Duboko do" u Rakovici, od strane kantonalnog rudarskog inspektora broj: UP-1-14-07-14.1-16168/20-07/11-003 od 07.07.2020.godine.

-Upravni spor KJP **"Sarajevo šume"d.o.o. Sarajevo**, pokrenut protiv rješenja Ministarstva prirede Kantona Sarajevo, broj: 07-03-22-1305-1/21 od 23.07.2021.godine u vezi rješenja o zabrani eksploatacije minerale sirovine kamena dolomita na ležištu "Vrela" u Čevljanovićima, od strane kantonalnog rudarskog inspektora broj: UP-1-14-07-14.1-13457/21 od 23.06.2021.godine.

Rudarska inspekcija sa jednim (1) izvršiocem u 2021. godine izvršila je 116 pregleda, plan je bio 120, te je ispunjen sa 97 %, i to:101 redovna pregleda (R); 8 po zahtjevu stranaka (U) i 7 kontrolna pregleda (K).

Rezultat poduzetih mjera su:U potpunosti je spriječena bespravna eksploatacija mineralnih sirovina na teritoriji Kantona Sarajevo.Mogu se pojaviti pojedinačni slučajevi, gdje se poduzimaju mjere odmah po saznanju.

Izrečene su upravne mjere kako slijedi:izdata 2 rješenja o otklanjanju nedostataka;izdata 3 rješenja o zabrani obavljanja rudarskih radova zbog nedostatka dokumentacije, i dozvola u skladu sa zakonom. U toku 2021.godine kontrolisana su 7 rješenja o otklanjanju nedostataka i rješenja o zabrani izvođenja rudarskih radova.

4.4. Geološka inspekcija

Geološka inspekcija vrši nadzor nad provođenjem:

1. Zakon o rudarstvu FBiH ("Sl. novine FBiH", broj: 26/10),
2. Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj: 81/15),
3. Zakon o upravnom postupku ('Službene novine FBiH' 2/98 i 48/99),
4. Zakon o rudarstvu ('Službene novine Kantona Sarajevo' 29/12)
5. Zakon o prekršajima u FbiH ('Službene novine FBiH' 63/14)
6. Zakon o geološkim istraživanjima ('Službene novine Kantona Sarajevo' 41/12)

Tokom 2021. godine, kantonalni geološki inspektor izvršio je 121 inspeksijski nadzor.

Izvršeno je 111 redovnih inspeksijskih nadzora, 9 usmjerenih i 1 kontrolni inspeksijski nadzor. Izdata su 2 (dva) rješenja, od kojih je jedno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti, drugo je rješenje o otklanjanju nedostataka, što je sa aspekta primjene Zakona o inspekcijama KS kao lex specialis propisa koji primjenjuje ovaj inspektorat i Zakona o geološkim istraživanjima, neispravno jer su oba rješenja trebala biti zabrana obavljanja djelatnosti budući da su po istom osnovu naložene mjere za otklanjanja nedostataka u drugom subjektu nadzora. Iz tog razloga sačinjena je službena zabilješka jer je inspektor donio Zaključak o obustavljanju postupka što je u suprotnosti sa zakonom. Po osnovu ovoga pokrenuta je i disciplinska prijava protiv postupajućeg inspektora od

strane Sektora za internu kontrolu.

Kada je riječ o subjektima nadzora koji se bave geološkim istražnim radovima, u suštini nije bilo nekih značajnijih promjena, osim povećanja broja istih i upošljavanje novih inženjera geologije. Važno je istaći da svako privredno društvo koje je registrovano za obavljanje poslova iz oblasti geologije u Kantonu Sarajevo ne počinje izvođenje geoloških istražnih radova, a da pri tom ne posjeduje uredno rješenje od Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, kojim se odobrava izvođenje detaljnih geoloških istražnih radova za određenu lokaciju. Naravno, sve ovo podrazumjeva da posjeduju urednu i ostalu dokumentaciju. Subjekti nadzora poštuju važeće zakone a posebno se poštuju Zakona o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo, (Službeni novine Kantona Sarajevo, broj: 41/12).

Tokom 2021 godine, geološka istraživanja na području Kantona Sarajevo su izvođena u značajno manjem obimu u odnosu na prethodne godine, najvjerovatnije zbog pandemije korona virusa. Inspektor je kontrolisao rad na svim lokacijama, za koje je imao informaciju da se obavljaju poslovi iz oblasti geoloških istraživanja.

Kod subjekata nadzora koji se bave eksploatacijom mineralne sirovine su prisutni problemi druge prirode, mada se mora istaći da je i sa ovim privrednim društvima nastavljen veoma dobar odnos u smislu komunikacije i poštivanja Zakona o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo, (Službeni novine Kantona Sarajevo, broj: 41/12). Naime svako privredno društvo koje se bavi eksploatacijom mineralne sirovine, ako nema svoju geološku službu, dužno je poslove geološke djelatnosti povjeriti privrednom društvu ili javnoj ustanovi koja ispunjava uslove za obavljanje tih poslova za period dok traje eksploatacija. Dakle, u prošloj godini, svako privredno društvo koje je vršilo eksploataciju mineralne sirovine se pridržavalo ovog zakonskog načela. Tako se može istaći da nije bilo eksploatacije mineralne sirovine a da pri tom nisu vršena određena geološka istraživanja i nije izrađena potrebna geološka dokumentacija.

Na području Kantona Sarajevo nalaze se 23 eksploataciona polja, odnosno pozajmišta koja su nekada bila aktivna i na kojima se vršila eksploatacija mineralne sirovine.

Na kraju ovog izvješta treba dodati da je neophodno uraditi izmjene i dopune Zakona o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo, (Službeni novine Kantona Sarajevo, broj: 41/12), kako bi se otklonili propusti i nedostaci koji su napravljeni u navedenom Zakonu i Zakonu o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine, (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 9/10). Takođe je neophodno uraditi Zakon o klizištima Kantona Sarajevo.

5. Inspektorat tržišno - turističke inspekcije

U Inspektoratu tržišno-turističke inspekcije nadzor nad primjenom zakona iz oblasti trgovine, turizma, ugostiteljstva i obrta obavljaju tržišno-turistički inspektori.

Inspektorat pored glavnog inspektora broji

- **20 tržišno-turističkih inspektora**

U izvještajnom periodu, u ovom Inspektoratu izvršeno je 7313 inspeksijskih nadzora, što je u odnosu na planiranih 5571 nadzora više za 1742 odnosno 31,27 %, od čega su 5652 redovna nadzora i 1661 nadzor po zahtjevu stranke. Od ukupnog broja naprijed navedenih nadzora, evidentirano je 5681 urednih, te 1632 subjekata nadzora koji su zatečeni u momentu nadzora u prekršaju. Po svim podnesenim zahtjevima za vršenje inspeksijskog nadzora blagovremeno je

izvršen inspekcijski nadzor.

U navedenim inspekcijskim nadzorima poduzete su slijedeće mjere: doneseno je 509 rješenja, od čega 154 rješenja o zabrani rada, i to: 79 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 35 rješenja o zabrani obavljanja trgovačke djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad izdatog od nadležnog organa ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 31 rješenja o zabrani obavljanja obrtničke djelatnosti izdatih fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 2 rješenja o zabrani rada po zakonu o mjeriteljstvu i 7 rješenja o zabrani rada izdata pravnim i fizičkim licima zbog nepoštivanja odredbi drugih Zakona.

Od ukupnog broja rješenja doneseno je i 355 rješenja o otklanjanju nedostataka.

Pored navedenog, izdata su 1632 prekršajna naloga u novčanoj vrijednosti od 1.739.916,00 KM i podneseno je 29 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pri čemu je izrečena zaštitna mjera, privremeno oduzimanje robe - predmeta prekršaja u vrijednosti od 26.144,10 KM .

Tržišno-turistička inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona, i to:

- Zakon o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 25/06),
- Zakon o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“ broj 63/10),
- Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10),
- Zakon o javnim skijalištima („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 54/12),
- Zakon o poticaju razvoja male privrede („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/15),
- Zakon o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07 i 84/08, 81/15, 75/21),
- Zakon o fiskalnim sistemima ("Sl.novine Federacije BiH" broj 81/09),
- Zakon o unutrašnjoj trgovini („Službene novine FBiH“ broj 40/10, 79/17),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti („Službene novine FBiH“ broj 32/09),
- Zakon o turističkoj djelatnosti („Službene novine FBiH“ broj 32/09),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 35/09, 75/21),
- Zakon o kontroli cijena („Službene novine FBiH“ broj: 2/95 i 70/08),
- Zakon o kontroli predmeta od plemenitih metala („Službene novine FBiH“ broj: 6/98, 35/9 i 11/99, 76/04),
- Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina („Službene novine FBiH“ broj 23/06, 50/11),
- Zakon o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala („Službene novine FBiH“ broj 16/02),
- Zakon o mjeriteljstvu u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 8/05),
- Zakon o standardizaciji („Službene novine FBiH“ broj 19/01),
- Zakon o turizmu („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 19/16, 31/17, 13/21),
- Zakon o posredovanju u prometu nekretnina ("Sl.novine Federacije BiH" broj 75/21),
- Zakon o žigu („Sl.glasnik BiH”, broj 53/10)

Podzakonski akti koji regulišu navedenu oblast koji se primjenjuju u vršenju inspekcijskog nadzora:

- Pravilnik o uslovima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga ("Sl. novine Federacije BiH" broj 49/12),
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja trgovačke knjige ("Sl. novine FBiH" broj 28/06),
- Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupine "Restorani", "Barovi", "Catering objekti" i "objekti jednostavnih usluga" ("Sl. novine FBiH" broj 40/10),
- Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u pokretnim objektima ("Sl. novine Federacije BiH" broj 40/10),
- Pravilnik o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda ("Sl. glasnik BiH" broj 76/10),
- Pravilnik o pekarskim proizvodima ("Sl. glasnik BiH" broj 77/10),
- Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti prerađivačke industrije ("Sl. novine FBiH" broj 112/12),
- Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji BiH ("Sl. novine FBiH" broj: 84/11 i 39/11),
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbi ("Sl. novine FBiH" broj 40/10),
- Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti ("Sl. novine FBiH" broj : 47/09 i 72/11),
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i popisa gostiju ("Sl. novine FBiH" broj 40/10), kao i drugi podzakonski akti (odluke i uredbe).
- Pravilnik o iskaznici za turističke vodiče ("Sl. novine FBiH" broj 30/10),
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja registra izdatih licenci ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj, 31/17)
- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16),
- kao i drugi podzakonski akti (odluke i uredbe)

Aktivnosti u Inspektoratu tržišno-turističke inspekcije u izvještajnom periodu odvijale su se na osnovu unaprijed planiranih godišnjih i mjesečnih zadataka koji su zasnovani na širokom spektru nadležnosti, vrlo čestim pojavnim oblicima na terenu, zahtjevima stranaka, kao i nadležnih institucija iz ove upravne oblasti te u skladu sa stanjem u kojem se društvo nalazilo zbog opasnosti od širenja zarazne bolesti uzrokovane koronavirusom na području Kantona Sarajevo.

Federalna vlada donijela je Odluku o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena V.broj: 411/2020 od 16.03.2020. godine kojom je utvrdila postojanje uslova za propisivanje mjera neposredne kontrole cijena, a kao mjeru ove kontrole propisuje za pojedine proizvode zadržavanje cijena na zatečenom nivou odnosno utvrđenom nivou (zatečene cijene) i Odluku V.broj: 517/2020 od 09.04.2020. godine kojom propisuje da su pravne i fizičke osobe obavezne utvrditi i primjenjivati marže tako da iste ne prelaze razinu marže tih proizvoda na dan 05.03.2020.godine, dok je Vlada Kantona Sarajevo dana 18.12.2008. godine donijela Odluku o mjerama neposredne kontrole cijena određenih proizvoda od interesa za Kanton Sarajevo, utvrđivanjem marži ("Sl.novine KS",broj 40/08). Također, Federalna vlada je donijela Odluku o izmjeni odluke o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode V.broj: 596/2021 od 08.04.2021.godine kojom je

utvrdila postojanje uslova za propisivanje mjera neposredne kontrole cijena, a kao mjeru ove kontrole propisuje za pojedine proizvode obavezno utvrđivanje i primjenjivanje marže tako da iste ne prelaze visinu marži tih proizvoda u procentualnom iznosu na dan 31.12.2020.godine. Dana 01.04.2021.godine Vlada FBiH je donijela Odluku o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derivate V.broj: 528/21 od 01.04.2021. godine kojom je utvrdila postojanje uslova za propisivanje mjere neposredne kontrole cijena na području Federacije Bosne i Hercegovine, a kao mjeru ove kontrole propisuje utvrđivanje maksimalne visine marži u trgovini (kalkulativne cijene), i to privrednim društvima koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko naftnim derivatima propisuje se maksimalna visina marže u apsolutnom iznosu od 0,06 KM/litru derivata, dok se privrednim društvima koja obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima propisuje maksimalna visina marže u apsolutnom iznosu od 0,25 KM/litru derivata.

Redovni inspekcijski nadzori u periodu stanja prirodne i druge nesreće zbog opasnosti od širenja zarazne bolesti uzrokovane koronavirusom (COVID -19) su odabrani tako da se omogući i realizira što efikasnija kontrola nad sprovođenjem ovih Odluka u svim subjektima koji se bave prometovanjem.

U izvještajnom periodu prioriteta inspekcijskog djelovanja bili su fokusirani na kontrolu primjene odredaba naprijed navedenih Odluka o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena kojom je propisano kao mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanje marže u trgovini (kalkulativne cijene) za pojedine proizvode.

Inspekcijski nadzor je vršen kod pravnih lica koji imaju benzinske pumpne stanice na području Kantona Sarajevo, u dijelu koji se odnosi na kontrolu ispunjenosti propisanih uslova, opreme i uređaja u skladu sa Pravilnikom o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", 84/11 i 39/12) kojim je propisan postupak i način evidentiranja i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama putem elektronskih mjernih sistema, tehnički zahtjevi za ugrađenu opremu i ovlašteni serviseri, način uvezivanja ugrađene opreme i njeno stavljanje u upotrebu te Uputstvom .

Federalnog ministra trgovine, vezano za informacije od Federalnog ministarstva trgovine o benzinskim pumpnim stanicama koji ne dostavljaju AMN i XML izvještaje.

Također se vršio nadzor i po Odluci o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena V.broj: 528/2021 od 01.04.2021.godine kojom je propisana kao mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanje marži u trgovini za naftne derivate. Privrednim društvima koja obavljaju djelatnost trgovine na veliko naftnim derivatima propisana je se maksimalna veleprodajna marža u apsolutnom iznosu u visini od 0,06 KM/litru derivata, te se privrednim društvima koja obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima propisuje maksimalna maloprodajna marža u apsolutnom iznosu u visini od 0,25 KM/litru derivata.

Poseban angažman ostvaren je i u inspekcijskim nadzorima nad primjenom Zakona o zaštiti potrošača u BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli cijena te Zakona o unutrašnjoj trgovini a koji su bili usmjereni prevashodno na kontrolu cijena proizvoda prije i nakon sniženja a sve u interesu zaštite potrošačkih prava.

Obzirom da je akcenat predmetnih inspekcijskih nadzora bila zaštita potrošačkih prava, inspektori ovog inspektorata su prilikom vršenja nadzora posebnu pažnju posvetili kontroli istaknutih maloprodajnih cijena artikala koji su zatečeni u prodaji, odnosno da li istaknuta maloprodajna cijena artikla zatečena u prodaji odgovara kalkuliranoj maloprodajnoj cijeni istih artikala te da li je jasno i vidljivo označen proizvod koji je na rasprodaji cijenom prije i cijenom nakon sniženja.

U izvještajnom periodu zapaženo je da je oblik trgovine putem online platformi sve više zastupljen a što predstavlja i specifičan vid trgovine (tzv."virtualne prodavnice"). Naime, članom 47. Zakona o

unutrašnjoj trgovini u FBiH precizirana je prodaja na daljinu kao oblik trgovine na malo robom i uslugama koje trgovac vrši ponudom putem sredstava za komunikaciju potrošaču koji nije neposredno prisutan. Prodaju na daljinu može organizovati samo trgovac registriran za tu vrstu trgovine. Prodaja na daljinu - daljinska trgovina je trgovina robom na malo, kao i pružanje usluge potrošačima, koju trgovac organizira upotrebom sredstava za komunikaciju između fizički udaljenih lica i za tu vrstu trgovine trgovac mora biti registrovan i mora posjedovati odgovarajući poslovni prostor za obavljanje administrativnih poslova kao i odgovarajuća sredstva i opremu, zavisno od oblika daljinske trgovine koju obavlja. Za obavljanje ovog oblika trgovine trgovac je dužan da osigura odgovarajuće skladište robe koju prodaje i robom rukuje na način da osigura očuvanje njenog kvaliteta. Razvojem informacionih tehnologija proces trgovine se sve češće završava na internetu. Ovdje moramo napraviti razliku između registrovanih subjekata koji pored prodaje u poslovnom prostoru nude potrošačima i mogućnost kupovine putem njihovih internet stranica, ili putem drugih internet stranica i fizičkih lica koja putem društvenih mreža, u vlastitim domovima nelegalno nude različite proizvode i usluge, čije korišćenje za same građane predstavlja veliki potrošački rizik. Napominjemo da je pitanje ulaska u privatne prostorije i vršenje pretresa istih prioritetno u nadležnosti istražnih organa. Za suzbijanje nelegalnog rada u stambenim prostorijama neophodno je da se intenzivnije angažuju nadležni organi koji su ovlašteni da vrše istrage i da ulaze u privatni prostor građana. Veliki problem predstavlja i mogućnost identifikacije lica koja vrše internet prodaju.

Imajući u vidu navedeno primarno je donijeti odnosno izmjeniti i dopuniti postojeće pozitivne zakonske propise koji samo donekle razrađuju ovaj oblik trgovine poznat kao djelatnost oglašavanja preko medija koja uključuje prodaju vremena i prostora za različite vrste medijskog oglašavanja i kojim će se preciznije regulisati nadležnost za provođenje inspeksijskog nadzora nad ovim subjektima.

U izvještajnom periodu, kontinuirano su vršeni inspeksijski nadzori koji podrazumijevaju kontrolu obavljanja trgovine bez odobrenja nadležnog organa i kontrolu prometa robe bez vjerodostojne dokumentacije, sa akcentom na prometovanje akcizne robe cigareta i rezanog duhana, koji su bili organizovani u priepodnevnim i u popodnevnim turnusima, kao i u danima vikenda na frekventnim lokalitetima Kantona Sarajevo, sa ciljem sprječavanja bespravnog prometa. Inspektori inspektorata tržišno-turističke inspekcije su u toku svojih aktivnosti koje su obavljene u skladu sa akcionim planom, ostvarili saradnju sa drugim inspekcijama uprave kroz rad u mješovitim timovima, uz asistenciju službenika MUP-a Kantona Sarajevo.

Istakli bi da se u toku ovih kontrolnih aktivnosti akcenat stavio na prometovanje akcizne robe i izuzeto je 6004 komada kutija cigareta i 39 kg rezanog duhana. Roba u vrijednosti od 26.144,10 KM koja je bila predmetom prekršaja je oduzeta i predata u Direkciju robnih rezervi Kantona Sarajevo do okončanja prekršajnog postupka koji je pokrenut kod nadležnog suda.

Također želimo istaći da se od strane ovog organa aktivnosti na suzbijanju bespravnog prometa na svim frekventnim lokalitetima Kantona Sarajevo, u saradnji sa pripadnicima policije MUP-a, vrše u kontinuitetu, u skladu sa raspoloživim resursima i drugim aktivnostima koje smo obavezni vršiti, te da samo ovaj organ ne može eliminirati pojavu nelegalnih uličnih prodavača, obzirom da je to kompleksnija problematika koja predstavlja opšti društveni problem.

U toku redovnih kontrolnih aktivnosti, posebna pažnja je data i kontroli ispunjenosti minimalno-tehničkih uvjeta za obavljanje obrtničke djelatnosti i obavljanja djelatnosti trgovine u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora, kao i drugih uvjeta utvrđenih važećim zakonima i podzakonskim propisima (minimalni uvjeti).

U izvještajnom periodu vršeni su nadzori i u oblasti turizma obzirom da je Kanton Sarajevo prepoznat kao turistička destinacija. Prihodi od turizma daju veliki doprinos razvoju privrede pa je prilikom planiranih aktivnosti rada ovog organa akcenat bio na ovoj integralnoj oblasti i ostalim

komplementarnim djelatnostima kako bi se osiguralo efikasnije korištenje turističkih potencijala. U ovom periodu izvršen je nadzor nad radom subjekata koji obavljaju turističku djelatnost odnosno koji pružaju turističke usluge i koji posreduju u turističkom prometu. Kontrolama su obuhvaćena pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti kao i pružaoci turističkih usluga u smještajnim objektima. Smještajnim objektom, u smislu zakona se smatra hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.

Nadzor se izvršio u 464 objekta koji pružaju uslugu smještaja u Kantonu Sarajevo, s tim što se poseban akcenat stavio na prijavu boravka lica koja se koriste uslugama noćenja, odnosno na obračun, naplatu i uplatu boravišne takse. U izvršenim inspekcijskim nadzorima utvrđeno je da je obračunata i uplaćena boravišna taksa u iznosu od 290.218,00 KM. U slučajevima gdje su inspektori utvrdili prekršaje, poduzete su zakonom predviđene mjere, odnosno izdato je 35 prekršajnih naloga i izdato je 9 rješenja o otklanjanju nepravilnosti..

Intenziviranim djelovanjem inspekcije po pitanju kontrola plaćanja članarine Turističkoj zajednici koju su dužni plaćati obavezni i dobrovoljni članovi zavisno od pravnog statusa obveznika (fizičko ili pravno lice) je uplaćena članarina u iznosu od 1 286.091,46 KM

Za utvrđene nepravilnosti izdata su 52 prekršajna naloga i 17 rješenja o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti.

Pojačani inspekcijski nadzori su ostvareni u pogledu kontrole primjene Zakona o fiskalnim sistemima sa posebnim akcentom na neizdavanje računa i neposjedovanje fiskalnog sistema. Pojačane aktivnosti najavljivane su i putem medija, sa ciljem da pravna i fizička lica koja posluju na području Kantona Sarajevo preispitaju poslovanje i blagovremeno ga usklade sa zakonskim propisima, te na taj način izbjegnu represivne mjere. Inspekcijski nadzori su vršeni u timu u periodu od 08,00 do 24,00 sata.

Prilikom vršenja ovih kontrola imala se u vidu Odluka o određivanju drugih djelatnosti koje ne podliježu obavezi evidentiranja prometa putem fiskalnih uređaja, kojom su određene djelatnosti kod čijeg obavljanja, polazeći od tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog sistema i specifičnosti obavljanja tih djelatnosti ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja propisana u Zakonu o fiskalnim sistemima. Pojačani inspekcijski nadzori nastavljeni su u kontinuitetu do 31.12.2021. godine, sa napomenom da je vršena pojačana kontrola organizovana kroz rad više timova nad povratnicima u činjenju prekršaja po ovom osnovu. U toku ovih aktivnosti izvršeno je 890 inspekcijskih nadzora i izdato je 244 prekršajna naloga u vrijednosti novčane kazne u iznosu od 574.770,00 KM.

Imajući u vidu intenzitet, odnosno broj izvršenih inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu, koji su vršeni kod određenih subjekata više puta sedmično, prema objektivnim potrebama jer se radilo o povratnicima u činjenju prekršaja neizdavanja računa, a shodno izvještajima na ove okolnosti, procijenjeno je da su postignuti zadovoljavajući rezultati, odnosno da se smanjio broj prekršaja po osnovu neizdavanja računa.

U cilju suzbijanja obavljanja ugostiteljske djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, u ovom izvještajnom periodu vršeni su nadzori subjekata koji su nakon što su izvršili odjavu, nastavili sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, kao i kod subjekata koji su prije dobijanja odobrenja nadležnog organa započeli sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti (tzv. "radnje u pripremi"). Predmetni inspekcijski nadzor je izvršen kod 1100 subjekata pri čemu je doneseno 65 rješenja o otklanjanju nepravilnosti te 79 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti i izdat je 341 prekršajni nalog u vrijednosti od 122.872,00 KM.

U toku ovih kontrolnih aktivnosti, posebna pažnja je data i kontroli usluživanja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina.

Na lokalitetima Općina Centar i Stari Grad te Novi grad, Novo Sarajevo i Ilidža vršene su kontrole koje su bile organizovane u popodnevним turnusima u vezi sa primjenom Odluke o radnom vremenu u određenim djelatnostima, sa akcentom na radno vrijeme ugostiteljskih objekata u poslijepodnevним satima i danima vikenda.

Također je od strane ovog organa vršena kontrola u pogledu primjene Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište, sa posebnim osvrtom na kontrolu korištenja, prijevoza brašna i netačnog vođenja propisane evidencije.

Od strane ovog organa vršeni su inspekcijski nadzori u kontekstu primjene Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo. Kontrola je vršena u objektima koji se bave prometom uglja u skladu sa odobrenjem nadležnog organa za rad te provjerom posjedovanja certifikata o zadovoljavanju uslova o prodaji i upotrebi uglja koji ima ukupni sadržaj gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg. Za trgovce koji nisu posjedovali dokaz o ispunjavanju uslova o ukupnom sadržaju gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg izdat od akreditovane agencije prema BAS EN ISO 17025, izdato je rješenje kojim se zabranjuje obavljanje djelatnosti maloprodaje uglja i prekršajni nalog pravnim licima i nalog odgovornim licima u tim pravnim licima.

Problem u radu tržišno-turističke inspekcije je neusklađenost važećih zakonskih propisa, zakoni doneseni na različitim nivoima (državni, federalni), koji nisu sinhronizovani za primjenu; neosnovane predstavke (prijave) građana i obiman prateći administrativni dio inspekcijskog posla.

Naime, Zakonom o inspekcijama Federacije BiH je definisano kada federalnim propisom nije određeno koji organ će vršiti inspekcijski nadzor, nadzor iz odgovarajuće upravne oblasti će vršiti federalna inspekcija. Također je propisano da će federalna inspekcija vršiti inspekcijski nadzor i u slučaju kada je propisom BiH utvrđeno, da inspekcijski nadzor vrše entitetske inspekcije, s tim da je data mogućnost da po ovlaštenju direktora Federalne uprave nadzor vrši i nadležni kantonalni inspektor te upravne oblasti, uz suglasnost rukovodioca kantonalnog organa za inspekcijske poslove ili premijera vlade Kantona.

Dakle, iz navedenog jasno proizilazi da kantonalni inspektori nisu nadležni da vrše nadzor nad primjenom federalnih zakonskih propisa u kojima nije određeno koji će organ vršiti inspekcijski nadzor, a takvih propisa je veliki broj, kao i propisa BiH u kojima je utvrđeno da inspekcijski nadzor vrše entitetske inspekcije, tako da tržišno-turistički inspektori zasnivaju svoju nadležnost na pojedinačnim rješenjima, odnosno ovlaštenjima direktora Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Naprijed navedeno ukazuje da se hitno mora krenuti u proceduru izmjene niza materijalnih propisa kojima će se jasno definisati inspekcijski nadzor i nadležnost inspekcije za vršenje tog nadzora. Mišljenja smo da bi trebalo donijeti lex specialis zakone, kojima će se na kantonalnom nivou urediti upravne oblasti u kojima nadzor vrše tržišno-turistički inspektori i kojim bi se jasno propisala nadležnost za postupanje kao i ovlaštenja.

6. Inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite

Inspektorat pored glavnog inspektora broji 15 inspektora od čega:

- **10 inspektora rada**
- **2 inspektora rada u oblasti zaštite na radu**
- **2 inspektora socijalne zaštite**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo na nivou Inspektorata rada, zaštite na radu i socijalne zaštite predviđeno je ukupno 27 inspektora plus 1 glavni inspektor od čega 20 kantonalnih inspektora rada, 5 kantonalnih inspektora rada u oblasti zaštite na radu i 2 kantonalna inspektora socijalne zaštite. Iz navedenog proizlazi da je popunjenost ovog Inspektorata 51,85%.

U 2021. godini jedan inspektor rada u oblasti zaštite na radu, pored navedenih poslova, obavljao je i poslove i iz nadležnosti druge inspekcije /Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije/, a na osnovu ovlaštenja direktora Kantonalne uprave, a jedan inspektor na radnom mjestu kantonalni termoeenergetski inspektor je po osnovu ovlaštenja direktora obavljao poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti kantonalnog inspektora rada u oblasti zaštite na radu i to poslove koje se odnose na pripravnost za rad izvan radnog vremena /vršenje uviđaja/.

U 2021. godine, četiri inspektora rada i dva inspektora socijalne zaštite su zbog proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom korona virusa, a zbog nedovoljnog broja sanitarnih inspektora, privremeno, određeni vremenski period, na osnovu ovlaštenja direktora Kantonalne uprave bili raspoređeni na poslove sanitarnog inspektora. Shodno navedenom, inspektori ovog Inspektorata su ukupno 64 radna dana, odnosno 512 radnih sati radili kao sanitarni inspektori po ovlaštenju.

U izvještajnom periodu inspektori ovog Inspektorata su proveli ukupno 432 radna dana, odnosno 3456 radnih sati na bolovanju. Treba istaći da je u ovoj godini zabilježen značajan rast odsustva s rada po osnovu privremene spriječenosti za rad u odnosu na prošlu godinu kada su inspektori proveli 269 radnih dana, odnosno 2152 radnih sati na bolovanju.

Planom rada za 2021. godinu planirano je da se na nivou Inspektorata izvrši 4554 inspekcijskih nadzora sa ukupno 14 izvršilaca /10 inspektora rada, 2 inspektora rada u oblasti zaštite na radu i 2 inspektora socijalne zaštite/.

U 2021. godini realizovano je 4601 inspekcijski nadzor ili 101,03 %, iz čega proizilazi da je ovaj Inspektorat prebacio planirane zadatke, odnosno izvršio 47 inspekcijskih nadzora više od planiranih, što je uvećanje za 1,03%.

Pored navedenog, inspektori ovog Inspektorata su određeni vremenski period rješenjem direktora Kantonalne uprave bili raspoređeni na poslove sanitarnog inspektora, te su kao sanitarni inspektori izvršili ukupno 192 inspekcijska nadzora.

Ukupno je izdato 604 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 666.442,00 KM i dva /2/ zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Od strane inspektora ovog Inspektorata izdato je ukupno 271 rješenje, od toga 123 rješenja o naređenju i 148 rješenja o upozorenju.

6.1. Inspekcija rada

Inspekcija rada vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

Inspekcija rada vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o radu („Službene novine Federacije BiH“ broj 26/16 i 89/18);
- Zakon o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“ broj 111/12);
- Zakon o vijeću uposlenika („Službene novine Federacije BiH“ broj 38/04);
- Zakon o štrajku („Službene novine Federacije BiH“ broj 14/00);
- Zakon o plaćama i naknadama u javnim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo broj 17/15);
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo broj 19/21);
- Uredba o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo broj 37/20, 27/21);

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na

radu („Službene novine Federacije BiH“ broj 92/16);

- Pravilnik sa kriterijima za prijem radnika u radni odnos u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama čiji je osnivač Kanton Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/21, 31/21 i 52/21);
- Pravilnik sa kriterijima za iskazivanja prestanka potrebe za zaposlenicima koji su djelomično ili potpuno ostali bez radnih zadataka i postupak popune upražnjenih radnih mjesta u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 26/15);
- Pravilnik o izboru, imenovanju i razrješenju direktora osnovnih škola u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 2/18, 32/18 i 30/19).
- Kolektivni ugovori;

Ciljevi inspekcije rada koji su planirani Programom rada za 2021. godinu /3270 inspeksijskih nadzora/, realizovani su u procentu od 104,22%, iz čega proizilazi da je ova inspekcija prebacila planske zadatke za 138 inspeksijskih nadzora, odnosno 4,22%.

Naime, u toku 2021. godine, inspektori rada su izvršili 3408 inspeksijskih nadzora, kako kod poslodavaca pravnih lica, tako i kod fizičkih lica, od kojeg broja je izvršeno 1234 redovnih inspeksijskih nadzora /17 više u odnosu na prošlu godinu/, 1639 usmjerenih nadzora /12 manje u odnosu na prošlu godinu/, te 481 kontrolnih inspeksijskih nadzora, po kom osnovu je izdato 73 rješenja o naređenju, 146 rješenja o upozorenju, 604 prekršajnih naloga u iznosu od 666.442,00 KM, te dva /2/ zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. U izvještajnom periodu evidentiran rad 170 lica bez zaključenog ugovora o radu i prijave na osiguranje.

Zbog proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom korona virusa, a zbog nedovoljnog broja sanitarnih inspektora, četiri inspektora rada su rješenjem direktora Kantonalne uprave privremeno na određeni vremenski period bili raspoređeni na poslove sanitarnog inspektora. Shodno navedenom inspektori rada ovog Inspektorata su ukupno 44 radna dana, odnosno 352 radnih sati radili po ovlaštenju direktora kao sanitarni inspektori, te izvršili ukupno 140 inspeksijskih nadzora po ovom osnovu.

Također, jedan inspektor rada je u periodu od 03.05. do 27.05.2021. godine privremeno obavljao poslove sekretara Uprave. U izvještajnom periodu ciljevi inspekcije rada realizovani su i na način preventivnog djelovanja na poslodavce u pogledu dosljedne primjene odredbi Zakona o radu i drugih propisa kojima je uređena oblast radnih odnosa, te omogućavanje radnicima ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Također, ciljevi Inspekcije rada se odnose i na blagovremeno postupanje po podnesenim pismenim predstavkama, zahtjevima za vršenje inspeksijskog nadzora, prijavama građana i sl., a koje se odnose na nezakonite pojave i radnje iz nadležnosti ove inspekcije.

Na osnovu saznanja, kako od građana, a posebno od radno angažovanih lica u proizvodnoj i trgovinskoj djelatnosti, da radnici rade veći broj sati od radnog vremena (40 sati sedmično) i da se prekovremeni rad ne plaća, odnosno da je uveden suprotno Zakonu u radu, izvršeni su inspeksijski nadzori, poduzete mjere, te na taj način u znatnoj mjeri usklađeno poslovanje sa odredbama navedenog zakona.

Inspekcija rada, poučena dosadašnjim iskustvima sa terena, u okviru Programa rada za 2021.godinu, planirala je pojačane inspeksijske nadzore, a posebno u periodu trajanja turističke sezone i

održavanja Sarajevo Film Festivala.

Pojačani inspeksijski nadzori su najavljeni putem službene web stranice, kao i putem medija, sa ciljem da pravna i fizička lica koja posluju na području Kantona Sarajevo preispitaju svoje

poslovanje i blagovremeno ga usklade sa zakonskim propisima, te na taj način izbjegnu represivne mjere.

U periodu od 13.08. do 20.08.2021. godine u okviru radnog vremena i van radnog vremena, odnosno za vrijeme održavanja Sarajevo Film Festivala, od strane direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove organizovan je pojačan inspekcijski nadzor, između ostalog, i na kontroli radno pravnog statusa radnika.

Programom pojačanog nadzora suzbijanja "sive ekonomije" Federalne uprave za inspekcijske poslove predviđeni su mješoviti inspekcijski timovi federalnih i kantonalnih inspektora na području svih kantona Federacije BiH. Učešće u realizaciji ovog Programa na području Kantona Sarajevo uzela su dva inspektora rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove u periodu od 06.12. do 10.12.2021. godine.

Rad u drugoj smjeni i rad u dane vikenda organizovan je u skladu sa potrebama i mogućnostima, obzirom na odsustva inspektora po osnovu privremene spriječenosti za rad, rada kao sanitarni inspektori, te velikog broj prijava koje su prioritet u postupanju.

Inspektori rada su i u ovoj godini, pored svih teškoća s kojima su se susretali vršili pojačane inspekcijske nadzore u dane praznika /Nova godina, Dan nezavisnosti, Praznik rada, Dan državnosti/ uglavnom u objektima koji se bave trgovinom i ugostiteljstvom, odnosno većim trgovačkim lancima marketa, na način evidentiranja radnika koji su radili na dan praznika, te poslodavcima nalagali dostavljanje dokaza o uvećanju plaće radnicima koji su radili na dan praznika. Na ovaj način omogućeno je radnicima ostvarivanje uvećanja plaće po osnovu rada u dane praznika. Za rad na dan praznika kontrolisano je ukupno 1969 poslovnih jedinica kontrolisanih pravnih subjekata koje posluju na području Kantona Sarajevo, sa oko 16.500 radnika.

Obzirom da je Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju Kantona Sarajevo propisana nadležnost inspektora rada u dijelu koji se odnosi na konkursnu proceduru i zaštitu prava iz radnog odnosa, to su inspektori rada vršili inspekcijske nadzore u osnovnim školama na području Kantona Sarajevo u dijelu koji se odnosi na provođenje konkursne procedure i procedure izbora direktora, te osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo u dijelu koji se odnosi na iskazivanjetehnološkog viška. U 2021. godini, po ovom osnovu, zaprimljeno je oko 220 prijava za vršenje inspekcijskog nadzora. Najveći broj zaprimljenih prijava odnosio na okolnosti ispravnosti bodovanja kandidata prilikom provođenja konkursne procedure u osnovnim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo, a koji nadzori se smatraju veoma složenim obzirom da su inspektori bili obavezni i sami bodovati kandidate, kako bi utvrdili da li je ustanova pravilno primjenila odredbe Pravilnika ministarstva.

I u 2021. godine ova inspekcija je zapimala prijave koje su se odnosile na provedbu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama, pravnim licima s javnim ovlaštenjima na teritoriji kantona, grada ili općine, u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji su osnivači kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima kanton, grad ili općina učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala, a koja je stupila na snagu dana 08. marta 2019. godine, odnosno Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo, a koja je stupila na snagu dana 11.05.2021. godine, te je po ovom osnovu zaprimljeno preko 150 prijava koje su se odnosile na provjeru ispravnosti provođenja konkursne procedure.

Također, 18.09.2020. godine na snagu je stupila Uredba Vlade Kantona Sarajevo o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo, što je svakako doprinijelo povećanju broja prijava za kontrolu konkursne procedura. U izvještajnoj godini inspekcija rada je zaprimila oko 470 prijava koje su se odnosile na kršenje prava iz radnog odnosa u javnim ustanovama, javnim preduzećima, zavodima i drugim pravnim licima, odnosno javnom sektoru

koje su u nadležnosti ove inspekcije.

Inspekcija rada u izvještajnom periodu, pored naprijed navedenog, imala je i slijedeće aktivnosti:

- zajedničke aktivnosti /timski rad/, najviše sa tržišno – turističkom, sanitarnom inspekcijom i prosvjetnom inspekcijom, a po potrebi i sa drugim inspekcijama unutar Uprave;
- Postupanje po zahtjevu Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, a kojih je prema evidencijama bilo oko 15,
- Postupanje po zahtjevima Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, a kojih je prema podacima kojima raspolažemo bilo oko 115,
- inspekcijski nadzor poslodavaca iz javnog i privatnog zdravstvenog sektora po Zaključku Vlade Kantona Sarajevo od 18.3.2021. godine
- Postupanje po zahtjevima Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstva rada i socijalne politike Kantona Sarajevo, Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, Federalne uprave policije i drugih institucija,
- Informacije po zastupničkim pitanjima
- postupanje po pismenim predstavkama od strane pravnih i fizičkih lica;
- dostava informacija po zahtjevima Tužilaštva Kantona Sarajevo, Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo - Sektor kriminalističke policije, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Institucije Ombudsmena/Ombudsmana Federacije BiH, Federalnog MUP-a, Ministarstva sigurnosti BiH, Transparency International BiH i drugih institucija.
- druge aktivnosti po zahtjevu nadležnih organa.

U skladu sa Programom rada ovog Inspektorata za 2021. godinu, inspekcijski nadzori inspektora rada za oblast radnih odnosa su kontinuirano vršeni u svim oblastima rada subjekata nadzora, pri čemu je prioritet, kako je to predviđeno Programom rada, posvećen kontroli rada “na crno”, odnosno kontroli radnog angažovanja zatečenih osoba, zatim na kontroli zakonskih odredbi koje se odnose na prekovremeni rad i isplatu plaća u zakonom propisanom roku. Međutim, veliki broj zahtjeva za vršenje inspekcijskih nadzora koji se odnose na kontrolu provođenja konkursnih procedura u javnom sektoru uveliko je uticao na manji broj redovnih inspekcijskih nadzora u privatnom sektoru posvećen suzbijanju sive ekonomije.

Kao što je već navedeno inspektori rada za oblast radnih odnosa su u svim aktivnostima prvenstveno bili usmjereni na suzbijanje radnog angažovanja osoba bez zaključenih ugovora o radu, odnosno suzbijanja svih oblika nezakonitog radnog angažovanja. Ovdje je bitno napomenuti da se inspekcijski nadzor može obavljati samo kod subjekata nadzora koji posjeduju uredne isprave za obavljanje djelatnosti, bez obzira da li se radi o subjektima nadzora koji se registruju kod nadležnog suda ili nadležnih općinskih službi.

Na osnovu važećih zakonskih propisa, a prvenstveno na osnovu Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, inspektori su u svom radu primjenjivali i odredbe koje se odnose na izricanje preventivnih mjera /izricanje upozorenja, davali upute i informacije vezane za nove zakonske propise/.

U izvještajnom periodu inspektori rada su proveli ukupno 298 radnih dana, odnosno 2384 radnih sati na bolovanju, što je značajni porast u odnosu na prošlu godinu kada su inspektori rada bili odsutni 148 radnih dana, odnosno 1184 radnih sati.

6.2 Inspekcija zaštite na radu vrši nadzor na primjenom zakona i to:

- Pravilnik o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima („Službeni list SRBiH“ broj 2/91);
- Pravilnik o postupku skraćivanja radnog vremena na poslovima sa povećanim rizikom („Službene novine FBiH“ broj 24/21);

- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu („Službene novine FBiH“ broj 23/21);
- Pravilnik o vođenju evidencija, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu („Službeni list SRBiH“ broj 2/91);
- Pravilnik o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu („Službene novine FBiH“ broj 23/21);
- Pravilnik o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu („Službeni list SRBiH“ broj 38/86);
- Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca („Službene novine FBiH“ broj 34/21);
- Pravila o procjeni rizika („Službene novine FBiH“ broj 23/21);
- Opći pravilnik o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu („Službeni list FNRJ“ broj: 16/47, 18/47 i 36/50);
- Pravilnik o higijensko i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u kudeljarama („Službeni list FNRJ“ broj: 46/47);
- Pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u grafičkim preduzećima („Službeni list FNRJ“ broj 56/47);
- Pravilnik o higijenskim i tehničkim mjerama pri radu u kamenolomima i ciglanama, kao i kod vađenja gline, pijeska i šljunka („Službeni list FNRJ“ broj: 69/48);
- Pravilnik o tehničkim i zdravstveno - tehničkim zaštitnim mjerama na radu pri hemijsko - tehnološkim procesima (prilog br. 8. uz „Službeni list FNRJ“ broj: 55/50);
- Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri ronilačkim radovima („Službeni list FNRJ“ broj: 36/58);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri održavanju motornih vozila i prijevozu motornim vozilima („Službeni list SFRJ“ broj: 55/65);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru tereta u teretna motorna vozila i istovaru tereta iz takvih vozila („Službeni list SFRJ“ broj: 17/66);
- Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi („Službeni list SFRJ“ broj: 34/68);
- Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu („Službeni list SFRJ“ broj: 42/68 i 45/68);
- Pravilnik o tehničkim normativima za dizalice („Službeni list SFRJ“ broj 65/91);
- Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni list SFRJ“ broj 35/69)
- Pravilnik o posebnim mjerama i normativima za zaštitu na radu pri preradi i obradi kože, krzna i otpadaka kože („Službeni list SFRJ“ broj: 47/70);
- Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama („Službeni list SFRJ“ broj: 29/71);
- Pravilnik o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad („Službeni list SFRJ“ broj 18/91)
- Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu („Službeni list SRBiH“ broj: 20/85);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala („Službeni list SRBiH“ broj: 5/86);
- Pravilnik o zaštiti na radu u željeznicama („Službeni list SRBiH“ broj: 42/86 i 3/87)
- Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namjenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore („Službeni list SRBiH“ broj: 5/88);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije („Službeni list SRBiH“ broj: 34/88);

Ciljevi inspekcije rada u oblasti zaštite na radu koji su planirani Programom rada za 2021. godinu / 900 inspeksijskih nadzora/, realizovani su u procentu od 107,66%, iz čega proizlazi da je ova inspekcija prebacila planske zadatke za 69 inspeksijskih nadzora, odnosno 7,66%. U toku 2021. godine, inspektori rada u oblasti zaštite na radu izvršili su 969 inspeksijska nadzora, od kojeg broja

je izvršeno 770 redovnih inspekcijskih nadzora, 116 usmjerenih inspekcijskih nadzora, te 83 kontrolnih inspekcijskih nadzora, po kom osnovu je izdato 44 rješenja, od kojih 34 rješenja naređenja, 9 rješenja o zabrani rada i 1 rješenje o upozorenju. U izvještajnom periodu evidentirano je 539 povreda na radu i to 513 lakših i 26 težih povreda. Od strane inspektora rada u oblasti zaštite na radu obavljeno je ukupno 32 uviđaja nesreće na radu.

Ciljevi ove inspekcije su se ogledali kroz djelovanje na poslodavce u pogledu dosljednog provođenja propisanih mjera zaštite na radu, blagovremeno postupanje i vršenja uviđaja po prijavljenim težim povredama na radu.

Ovako iskazani rezultati inspekcije rada za oblast zaštite na radu odraz su niza isključivo objektivnih razloga. Naime, zbog zakonske obaveze izlaska na teren u slučajevima prijavljenih težih povreda na radu, ova inspekcija je u izvještajnom periodu bila limitirana, kako ljudskim tako i vremenskim kapacitetima, da ostvari veći broj redovnih inspekcijskih nadzora iz oblasti zaštite na radu, a koji se ne odnose na povrede na radu.

Dakle, inspektori rada za oblast zaštite na radu su u ovom izvještajnom periodu vršili inspekcijske nadzore koji su bili usmjereni na kontrolu subjekata nadzora, posebno u segmentu provođenja mjera lične zaštite radnika od mehaničkih povreda od strane sredstava rada, kontrolu u djelu koja se odnosi na obuke i provjere znanja radnika iz oblasti zaštite na radu, kontrola ispravnosti sredstava rada /blagovremeni periodični pregledi i upotrebne dozvole/, kontrola vršenja periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, kao što su rad na visini, rad u vlazi, buci, zatim rad na radnim mjestima koja imaju štetno djelovanje na zdravlje radnika, bilo da se radi o radnim ili pomoćnim prostorijama.

Inspektori rada u oblasti zaštite na radu su po potrebi učestvovali i u zajedničkim mješovitim timovima unutar Uprave vršeći nadzor iz svoje oblasti. Nakon izvršenih uviđaja i drugih radnji vezano inspektorat rada, zaštite na radu i socijalne zaštite Kantonalna uprava za inspekcijske poslove 11 za povrede na radu blagovremeno su sačinjavali zapisnik, koji je dostavljan Federalnoj upravi za inspekcijske poslove i drugim nadležnim organima.

Dakle, inspekcijski nadzori ove inspekcije su bili usmjereni na kontrole svih mjesta gdje se prema procjeni inspektora rada u oblasti zaštite na radu pojavljuju visoki rizici po zdravlje i život radnika.

U izvještajnom periodu inspektori rada u oblasti zaštite na radu su proveli ukupno 4 radna dana, odnosno 32 radna sata na bolovanju, što je manje u odnosu na prošlu godinu kada su po ovom osnovu odsustvovali 14 radnih dana, odnosno 112 radnih sati.

6.3 Inspekcija socijalne zaštite vrši inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i to:

Zakon o socijalnoj zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 38/14 - Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18);

- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom („Službene novine FBiH“, broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18);

Zakon o ustanovama („Službeni list RBiH“ broj :6/92, 8/93 i 13/94);

- Porodični zakon Federacije BiH ("Službene novine Federacije", broj: 35/05, 41/15 i 31/14);
- Zakon o hraniteljstvu („Službene novine FBiH, broj 19/17);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji osoba sa invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 09/10);
- Zakon o udruženjima i fondacijama („Službene novine FBiH“ broj 45/02);
- Uredba o subvencioniranju troškova boravka djece u predškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:09/20);
- Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 4/05, 7/08, 37/13, 51/14, 8/18 i 9/19, 5/20);
- Uredba o regulisanju troškova dženaze – sahrane – ukopa („Službene novine Kantona Sarajevo“,

broj: 31/17);

- Uredba o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 10/17 i 22/19);
 - Uredba o dodjeli novčanog iznosa za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/14 i 31/21);
 - Pravilnik o učešću u troškovima smještaja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite i srodnika obaveznih na izdržavanje („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 22/13, 34/14 i 8/15);
 - Pravilnik o općim i posebnim uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 24/10, 46/15 i 9/16);
 - Pravilnik o normativu namirnica za jedan topli obrok („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 21/17);
 - Pravilnik o obliku, formi i sadržaju kartice za topli obrok („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 37/17);
 - Instrukcija o iznosima novčanih davanja po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 20/17, 45/17, 28/18, 18/19, 44/19, 17/20, 45/20 i 17/21);
- Instrukcija o visini mjesečnog novčanog iznosa subvencioniranja troškova grijanja, („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 10/19, 44/19, 7/20 i 42/20);
- Uputstvo o regulisanju kupovine čvrstog goriva („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 40/13);
 - Uputstvo o vođenju evidencije o korisnicima i pruženim uslugama u javnim ustanovama („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 34/05);

Ciljevi Inspekcije socijalne zaštite koji su planirani Programom rada za 2021. godinu /384 inspeksijska nadzora/, realizovani su u procentu od 58,33%, iz čega proizilazi da je inspekcija izvršila 160 inspeksijskih nadzora manje u odnosu na planirano. Naime, u toku 2021. godine, inspektori socijalne zaštite su izvršili 224 inspeksijska nadzora, i to 154 redovnih, 28 usmjerenih nadzora, te 42 kontrolna inspeksijska nadzora, po kom osnovu je izdato sedam /7/ rješenja o naređenju i jedno /1/ rješenje o upozorenju.

Zbog proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom korona virusa, a zbog nedovoljnog broja sanitarnih inspektora, dva inspektora socijalne zaštite su rješenjem direktora Kantonalne uprave privremeno, na određeni vremenski period, bili raspoređeni na poslove sanitarnog inspektora. Shodno navedenom inspektori socijalne zaštite su ukupno 20 radnih dana, odnosno 160 radnih sati radili kao sanitarni inspektori po ovlaštenju, te po tom osnovu izvršili 52 inspeksijska nadzora.

Razlog neizvršavanja planiranih zadataka ove inspekcije pored dužeg odustva s rada zbog privremene spriječenosti za rad i angažmana na poslovima sanitarnog inspektora je i činjenica da su subjekti nadzora u ovoj oblasti posebno pogođeni situacijom uzrokovanom epidemijom COVID 19, imajući u vidu da je naredbama kriznih štabova u određenim periodima bila zabranjena posjeta ustanovama socijalne zaštite, a sve u cilju zaštite zdravlja korisnika usluga socijalne zaštite koji spadaju u rizične kategorije. Također su navedenom epidemiološkom situacijom pogođena i udruženja koja se bave, između ostalog, zaštitom prava posebnih kategorija stanovnika koji spadaju u rizične kategorije, a što je uticalo na smanjeni broj redovnih inspeksijskih nadzora obzirom da udruženja nisu radila u punom kapacitetu ili nisu uopšte obavljali rad u prostorijama sjedišta udruženja.

Ciljevi su uglavnom realizovani kroz preventivno djelovanje na poslodavce u pogledu primjene Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i drugih propisa iz ove oblasti, prava iz oblasti zaštite porodice s djecom, isl.

Inspeksijski nadzori inspektora socijalne zaštite bili su posebno usmjereni na kontrolu rada

ustanova socijalne zaštite, vođenje službene evidencije i dokumentacije ustanova, kontrolu korištenja prava iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, udruženja i drugo.

U izvještajnom periodu postupajući inspektori socijalne zaštite su proveli ukupno 130 radnih dana, odnosno 1040 radnih sati na bolovanju, što je bitno utjecalo na rezultate koje je postigla ova inspekcija i što je više u odnosu na prošlu godinu kada su po ovom osnovu odsustvovali 107 radnih dana, odnosno 856 radnih sati.

I ovaj izvještajni period, kao i prethodne godine, upućuje na neke karakteristične pojave, kao što je kontinuirano povećanje broja pismenih predstavljenosti upućenih od strane pravnih i fizičkih lica, koje se ogledaju u podnošenju više pismenih podnesaka u relativno kratkom vremenskom periodu, od strane isti podnosioca, pa se može zaključiti da se radi o jedinstvenom predmetu inspeksijskog nadzora.

U ovoj godini inspekcija rada je zaprimila 12 prijava manje u odnosu na prethodnu godinu, odnosno ukupno 1693 prijave, s tim da je zaprimljeno više prijava koje se odnose na konkursnu proceduru u odnosu na prošlu godinu.

Ono što je karakteristično je da se od ukupno 1693 prijava za vršenje inspeksijskog nadzora, 840 prijava odnosilo na poslodavce iz javnog sektora, a što je gotovo polovina zaprimljenih prijava. I u ovoj godini zaprimljeni su zahtjevi od strane Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, Institucije ombudsmana za ljudska prava, kao i zahtjevi od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova i Poslanička pitanja. Također, zaprimljen je određeni broj zahtjeva po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 32/01).

Rad na crno kao konstantan pojavni oblik je i dalje prisutan, ali u puno manjem obimu nego prethodnih godina, te je prestao biti masovna pojava u društvu. Inspektori rada u izvještajnom periodu u kontrolisanim subjektima su zatekli 170 lica na području Kantona Sarajevo bez zaključenog ugovora o radu i prijave na osiguranje, što je u odnosu na prethodnu godinu za 44 lica manje (214).

Također, “rad na crno” i dalje je zastupljen najčešće u djelatnostima registrovanim kao ugostiteljska djelatnost, a koji rad se pretežno odvija u poslijepodnevnom i noćnim satima i koji rad će od strane ovog organa u narednom periodu biti i dalje tretiran. Pored “rada na crno”, kao konstantni pojavni oblik je i prekovremeni rad, rad u dane sedmičnog odmora, rad na državne praznike, sa posebnim osvrtnom na tržne centre.

Razlozi koji su negativno utjecali na stanje u ovoj oblasti je osim posljedica globalne ekonomske krize, u ovoj godini i epidemiološka situacija izazvana pojavom corona virusa, koja je dovela do povećanja broj otkaza, odnosno neproduživanje radnog odnosa radnicima angažovanim po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme.

Pored epidemiološke situacije koja je bitno uticala na nemogućnost ostvarivanja osnovnih prava iz radnog odnosa /otkazni rok, pravo na odmor, posebno odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor/ jeste i činjenica da je od strane poslodavaca radno angažovan minimalan broj radnika potrebnih za obavljanje poslova radnog mjesta.

Ovaj Inspektorat, u čijem sastavu su tri inspekcije raspolaže sa pet motorna vozila, što je još uvijek nedovoljno za brzo i efikasno obavljanje planiranih zadataka, posebno imajući u vidu činjenicu da

se radi o tri različite oblasti vršenja inspekcijskih nadzora. Dakle, suočeni smo sa svakodnevnim problemom nedostatka službenih vozila, što stvara dodatne poteškoće pri radu. Navedeni problemi se djelimično prevazilaze organizovanjem poslova u poslijepodnevnim i noćnim satima, te u dane vikenda i kroz timski rad.

I u narednom periodu kao primarni zadatak inspekcije rada će biti poduzimanje svih potrebnih mjera s ciljem da se nastavi trend smanjenja nezakonitog radnog angažmana, odnosno rada "na crno". U tom smislu, a u zavisnosti od epidemiološke situacije, će se odvijati pojačane aktivnost i u tekućoj godini, na način što će se rad organizirati u poslijepodnevnim i noćnim satima, kao i u neradne dane i za vrijeme državnih praznika.

Inspekcija rada se na terenu susreće sa pojavnim oblikom "iznajmljivanje radne snage", a što nije prepoznato odredbama radnog zakonodavstva na području Federacije BiH. S toga potrebno je što prije zakonski propisati uslove i način angažovanja radnika po ovom osnovu, što bi doprinijelo spriječavanju zloupotrebe ovog pojavnog oblika.

7. Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu

U Inspektoratu u 2021. godini organizacijski su djelovale 4 inspekcije: sanitarna, zdravstvena, farmaceutska inspekcija i inspekcija za hranu.

Dakle, broj zaposlenih u Inspektoratu na kraju izvještajne godine je 12 inspektora, od čega :

- 1 glavni inspektor
- 5 sanitarnih inspektora
- 2 zdravstvena inspektora
- 1 farmaceutski inspektor i
- 3 inspektora za hranu.

Program rada za 2021. godinu je sačinjen za 13 inspektora uz činjenicu da je zdravstvena inspektorica Senada Bradić stekla uslov za penziju, početkom juna 2021. godine. Plan za 2021. godinu je realizirao najvećim dijelom dva zdravstvena inspektora, a zbog malog broja sanitarnih inspektora i enormno uvećanog broja zahtjeva za inspekcijski nadzor u pandemijskoj godini, inspektori za hranu i zdravstveni inspektori po ovlaštenju direktora obavljaju poslove sanitarnog inspektora.

Uposlenici su kraće odsustvovali po osnovu godišnjih odmora, kraćeg bolovanja, državnih i vjerskih praznika i edukacije.

Imajući u vidu potkapacitiranost Inspektorata sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu kao ključnog inspektorata u čijoj nadležnosti je nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, u pogledu popunjenosti radnih mjesta (dvanest) inspektora s glavnim inspektorom, od čega samo pet sanitarnih i dva zdravstvena inspektora) u odnosu na sistematizirani broj radnih mjesta (23), trebalo je hitno tražiti rješenja u okvirima raspoloživih ljudskih resursa, odnosno inspektora kao državnih službenika s posebnim ovlaštenjima, kako bi se moglo odgovoriti evidentnim prijetnjama pandemije COVID 19.

U vezi s naprijed navedenim, broj sanitarnih inspektora iz drugih upravnih oblasti, po ovlaštenju direktora preraspodjelom se mjenjao u zavisnosti od epidemiološke situacije uz preraspodjelu radnog vremena u dvije smjene, dane vikenda i praznika, te je rad Inspektorata značajno promjenjen da bi mogli odgovoriti svim zahtjevima koje je zahtjevala pandemija, posebno kod rasta broja oboljelih od koronavirusa u KS, u martu i aprilu.

Redovni plan nije realiziran na način kako je planirano nacrtom plana i programa Inspektorata za 2021. godinu, a zbog trajanja pandemije koronavirusom, već se realizovao u zavisnosti od situacije

na terenu, aktuelnih naredbi kriznih štabova, koje su predstavljale apsolutni prioritet u radu, a broj izvršioca je 5, uz inspektore po ovlaštenju iz Inspektorata i drugih Inspektorata (30) do cca 40 inspektora u martu i aprilu, kada je u KS iznimno bio povećan broj oboljelih.

Inspeksijski timovi, raspoređeni na području svih devet općina, provodili su nadzore kod subjekata koji su u svom poslovanju obavezni primjenjivati donesene naredbe i specifične mjere kriznih štabova, a posebno mjesta okupljanja većeg broja posjetilaca, odnosno ugostiteljske objekte, nargila barove, trgovačke centre i trgovine, javni gradski prijevoz, kladionice, kockarnice, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne zaštite, bazene, vrtiće, škole i druge objekte, te održane sportske manifestacije.

Dosadašnje iskustvo u ostvarivanju nadležnosti inspekcija i obaveza usklađivanja procedura sa standardima EU, posebno u pojedinim oblastima nadzora, kao i pandemija nužno upućuju na potrebu daljeg jačanja inspeksijskog kadra, kao i kadra koji mu pruža logističku podršku, a što se posebno odnosi na zdravstvenog inspektora, zbog sticanja uslova za odlazak u penziju u martu mjesecu 2021. godine i sanitarnih inspektora u vanrednim uslovima.

Izvještajni period je obilježila pandemija izazvana koronavirusom (Covid 19), što je u značajnoj mjeri odredilo rad Inspektorata, jer kontrola poštivanja svih donesenih naredbi Kriznog štaba Federalnog Ministarstva zdravstva, Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Kriznih štabova civilne zaštite je imala apsolutni prioritet u radu, a sve u cilju sprečavanja zarazne bolesti i zaštite zdravlja stanovništva u Kantonu Sarajevo.

U nadzoru nad primjenom materijalnih propisa iz svoje nadležnosti, inspekcije su postupale u skladu sa Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo, Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o prekršajima.

Rad inspekcija uređen je i posebnim propisima, zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zakonom o sanitarnoj inspekciji, zakonom o zdravstvenoj zaštiti, zakonom o apotekarskoj djelatnosti i zakonom o hrani i drugim zakonskim i podzakonskim aktima.

Nadzori su vršeni i organizovanjem zajedničkih, mješovitih kontrola kojima se postižu višestruki efekti, počev od bolje iskorištenosti resursa, preko manje opterećenosti subjekata kontrole, do povećanja kvaliteta kontrola zbog kompleksnosti i sljedivosti inspeksijskih nadzora.

Inspeksijski nadzori vršili su se i:

- preduzimanjem preventivnih radnji (u skladu sa zakonom) u cilju upoznavanja subjekata u poslovanju s hranom sa zakonskim odredbama koje se odnose na njihovu konkretnu djelatnost i poticanje obveznika u izvršavanju propisima određenih obaveza, upozorenje subjektima nadzora na obaveze iz propisa, ukazivanje na štetne posljedice, predlaganje mjera za otklanjanje njihovih uzroka.
- preduzimanjem korektivnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u izvršavanju zakona i drugih propisa (upravne mjere).

Izvještajna godina prošla je i u znaku koordiniranog pristupa inspekcija u sprovođenju brojnih strateških dokumenata Vlade Kantona Sarajevo, počev od Akcionog plana za suzbijanje infekcije izazvane koronavirusom do saradnje sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Agencijom za državnu službu FBIH (CAF projekat ili Zajednički okvir procjene u sklopu Evropskog modela za unapređenje javnih organizacija i uprava kroz samoprocjenu).

Svakako treba naglasiti, da je izvještajnu godinu karakterisala i otvorenost Uprave prema javnosti, u dijelu koji se odnosio na službene kontrole, u cilju podizanja svijesti subjekata nadzora o potrebi poštivanja propisa i stvaranja kvalitetnog životnog i poslovnog ambijenta, odnosno priprema subjekata za inspeksijsku kontrolu, posebne najave specifične za naredbe.

Inspekcije Inspektorata su u izvještajnoj godini realizovale svoje aktivnosti u okviru propisanih nadležnosti, a u skladu sa svojim dinamičkim planovima i godišnjim programom rada provodile su inspekcijske nadzore na cijeloj teritoriji Kantona Sarajevo u sljedećim oblastima nadzora: zaštita zdravlja stanovništva primjenom opštih i posebnih mjera, zaštita zdravlja stanovništva sa akcentom na pružanje zdravstvenih usluga, proizvodnju i promet namirnica i predmeta opšte upotrebe, promet lijekova, mjere zaštite životne sredine, praćenje zdravstvene ispravnosti vode za piće iz distributivne mreže, bazenskih i lokalnih izvora.

U navedenim oblastima u izvještajnoj godini inspekcije Inspektorata izvršile su ukupno 8984 inspekcijska nadzora po programu rada, zahtjevima pravnih, fizičkih lica i institucija.

U izvještajnom periodu u Inspektoratu izvršeno je 8984 inspekcijska nadzora, što je u odnosu na planiranih 4601 nadzor, više za 4383 nadzora ili 195,26 %.

Od navedenog broja inspekcijskih nadzora obavljeno je 4499 redovnih, 1529 usmjerenih i 1738 kontrolnih nadzora.

Izdato je 217 rješenja-sanitarnih saglasnosti na projektnu dokumentaciju, izvršen je nadzor nad 114 prijenosa umrlih lica (spirovodi), od toga 22 ekshumacije, izvršene 589 kontrola nad kliconošama (rješenja o privremenoj zabrani rada do obesklješnja), 459 rješenja o početku rada-obesklješnja.

Doneseno 2315 rješenja za otklanjanje nepravilnosti u radu, 40 rješenja-privremene zabrane rada objektima, 6 rješenja zabrane prometa zdravstveno neispravnom hranom, 4 uništenja zdravstveno neispravne hrane.

Dalje, za utvrđene nepravilnosti izdato je 585 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu 990.890,00 KM.

Od četiri inspekcije u Inspektoratu tri inspekcije su ostvarile plan rada iz naprijed navedenih razloga; farmaceutska inspekcija je obavila jedan nadzor više u odnosu na planirani broj, dok su inspekcija za hranu i sanitarna inspekcija-objedinjene u izvještaju, a zdravstvena inspekcija-dva izvršioca realizirala plan (samo 13 nadzora manje od planiranog), iako je planom predviđeno 3 izvršioca do juna.

U izvještajnom periodu inspektori Inspektorata izdali ukupno 2315 rješenja o otklanjanju nedostataka sa dužim ili češće kraćim rokom izvršenja naređenih mjera (zbog hitnosti mjera). Zbog hitnosti mjere, usljed ugroženosti života i zdravlja stanovništva u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, na licu mjesta su nalagane hitne korektivne mjere, koje su ispoštovane u toku nadzora, što je u odnosu na prethodni izvještajni period kada je doneseno 2054 rješenja više za 261 ili 112,77% rješenja o otklanjanju nedostataka više, kada izuzmemo rješenja o zabrani kretanja.

Inspektori Inspektorata u prethodnoj godini izdali ukupno 7766 rješenja, od toga 6251 rješenje o zabrani kretanja i 1515 rješenja o otklanjanju nedostataka sa dužim ili češće kraćim rokom izvršenja naređenih mjera (zbog hitnosti mjera), uz napomenu da od 16.12.2020. godine proces izdavanja rješenja u elektronskoj formi vrši Ministarstvo zdravstva KS.

Broj rješenja je veći kad se dodaju rješenja o zabrani rada objekata (40), privremene zabrane obavljanja djelatnosti (18), od čega 10 privatnih zdravstvenih ustanova i 8 privatnih praksi, zabrane prometa zdravstveno neispravnom hranom (6) i zabrana prometa predmeta opće upotrebe (2), rješenja o privremenoj zabrani rada uposlenicima, kliconoštva (589), rješenja o početku rada, obesklješnja (459) i rješenja, sanitarna saglasnost (217) na projektnu dokumentaciju.

Osim otklanjanja nepravilnosti, usaglašavanja utvrđenog stanja sa propisima, što je predmet inspeksijskog nadzora u ostvarivanju cilja sadržanog u zaštiti zdravlja ljudi, posredni uticaj nadzora i mjera preduzetih od strane inspektora ima mnogo širi obim, tj. legalizovanje svih segmenata u vršenju djelatnosti.

Pored navedenih upravnih mjera, inspektori su u 2021. godini izdali 585 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 990.890,00 KM, što je u odnosu na prethodni izvještajni period kada je izdato 688 prekršajnih naloga u novčanom iznosu 1.160.446,00, manje za 103 prekršajna naloga ili %.

Nadzori ugostiteljskih objekata vršeni su kontinuirano, ali su aktivnosti inspekcije u ovoj oblasti pojačane tokom ljetne i zimske turističke sezone, kada je organizovan i zajednički, timski inspeksijski nadzori od strane više inspekcija (tržišno-turističke, inspekcije rada), posebno kod najava događaja, uz asistenciju policijskih službenika MUP-a KS.

Dalje, sanitarna i inspekcija za hranu, po ovlaštenju sanitarni inspektori su provodile pojačane inspeksijske nadzore, u dane vikenda i praznika tokom izvještajne godine kao i nadzore prije i za vrijeme održavanja sportskih i kulturnih manifestacija u KS (27. Sarajevo Film festival, utakmice reprezentacije, trke, parada ponosa, black friday, sanitarno-higijenski nadzor objekata gdje su boravile VIP-delegacije i niz drugih događaja), a sve u cilju zaštite zdravlja i života građana.

7.1 Sanitarna inspekcija i inspekcija za hranu, po ovlaštenju sanitarna inspekcija

Sanitarna inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o sanitarnoj inspekciji ("Sl. list SRBiH", broj 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90, 2/92);
- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH", broj 29/05);
- Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj 50/04);
- Zakon o općoj sigurnosti proizvoda ("Sl. glasnik BiH", broj 102/09);
- Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina ("Sl. novine FBiH", broj 6/98, 35/98, 11/99 i 50/11);
- Zakon o zaštiti potrošača ("Sl. glasnik BiH", broj 25/06);
- Zakon o nadzoru nad tržištem ("Sl. glasnik BiH", broj 45/04, 44/07, 102/09);
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe ("Službeni list SFRJ", broj 53/91), Zakon o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SRBiH broj 43/86, 18/90) preuzeti Uredbom sa zakonskom snagom (Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/94).

Inspekcija za hranu nadzore obavlja u skladu sa nadležnostima koje su određene Zakonima:

- Zakon o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04);
- Zakon o genetički modificovanim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09);
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH ("Sl. glasnik BiH", broj 25/06);
- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH", broj 29/05);
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe ("Službeni list SFRJ", broj 53/91), Zakon o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SRBiH broj 43/86, 18/90) preuzeti Uredbom sa zakonskom snagom (Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/94).

U izvještajnom periodu sanitarni inspektori i inspektori za hranu, po ovlaštenju sanitarni inspektori izvršili su 8185 inspeksijskih nadzora i to: 4318 redovnih, 1074 usmjerenih, 1578 kontrolnih nadzora.

Usmjereni nadzori su vršeni i po zahtjevu; ekshumacije i sprovednice 114, od toga 22 ekshumacije, sanitarne saglasnosti 217, kliconoštvo 589, obeskličenje 459, uništenje robe isteklog roka 70, 68 zahtjeva o neizvršenoj obavezi imunizacije djece, ostali zahtjevi i odgovori. Za utvrđene nedostatke izdato je 2157 rješenje upravnih mjera, 33 zabrane rada (ugostiteljskim objektima, kladionicama i kockaranicama).

Od ukupno 1578 izvršenih kontrolnih nadzora ukupno 8 subjekata nadzora nije izvršilo naložene mjere rješenjem u ostavljenom roku, o čemu su izdati prekršajni nalozi u skladu sa Zakonom o inspekcijama KS. Pored navedenog izdato je 521 prekršajni nalog u novčanoj vrijednosti od 829.860,00 KM.

Djelokrug rada sanitarne inspekcije ostvaruje se neposrednim inspekcijskim nadzorom nad pridržavanjem propisa i mjera proisteklih iz zakona i podzakonskih akata s ciljem zaštite i unapređenja zdravlja stanovništva na području Kantona Sarajevo.

Sanitarna inspekcija vrši nadzor nad općom higijenskom i epidemiološkom situacijom u Kantonu Sarajevo; nadzor nad snabdijevanjem stanovništva higijenski ispravnom vodom za piće i ispunjavanje higijensko-sanitarnih zahtjeva objekata i uređaja, uređaja i opreme za vodosnabdjevanje; osiguranje zdravstvene ispravnosti hrane i sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u objektima za proizvodnju i promet hrane; nadzor u objektima za smještaj i ishranu ljudi, hotelima i sl., socijalnim i azilantnim ustanovama; održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u javnim zgradama i javnim mjestima, nadzor nad javnim prevoznim sredstvima; nadzor u zdravstvenim ustanovama i to bolnice i domovi zdravlja, kao i privatna praksa; sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u školama, vrtićima, igraonicama; nadzor nad zdravstvenim stanjem lica koja svojom djelatnošću mogu ugroziti zdravlje drugih ljudi; preventivni inspekcijski nadzor nad izgradnjom objekata koji su pod sanitarnim nadzorom; nadzori nad ekshumacijom i izdavanjem sprovednice za umrla lica; nadzor nad provođenjem ostalih propisanih higijenskih zahtjeva radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, i postupanjem u skladu sa propisima kako bi se ostvario što veći stepen zaštite zdravlja ljudi i interesa potrošača.

Obzirom na šarolikost, obimnost nadzora i potrebu za primjenom najveće moguće stručnosti i odgovornosti jer se uglavnom radi o zaštiti ili unapređenju zdravlja, djelovanje inspekcije je ograničeno zbog malog broja inspektora u odnosu na rastući broj djelatnosti i objekata koje treba kontrolisati, te preuzete obimne i kompleksne zakonske legislative iz EU, a koju je trebalo do sada već implementirati.

Nadzor se provodio u objektima u kojima se vrši proizvodnja i promet hrane, kao i nadzor nad zdravstvenim stanjem lica koja dolaze u kontakt s hranom, nadzor materijala koji dolaze u kontakt s hranom, zatim timski inspekcijski nadzori-ulična prodaja hrane i nadzor bespravnog prometa na području Općina Kantona Sarajevo.

Usmjereni pregledi uglavnom su se odnosili na: nezadovoljavajući higijenski uslovi u objektima, promet zdravstveno neispravnim namirnicama, hrana promjenjena organoleptički, prisustvo primjesa i onečišćenja, protekli rok namirnica, obavijesti od nadležnih institucija o zabrani prometa hrane neodgovarajućeg kvaliteta putem EU RASFF sistema za brzo uzbunjivanje za hranu i hranu za životinje, nehigijenski uslovi u objektima za proizvodnju, promet i distribuciju hrane, neodgovarajući temperaturni uslovi čuvanja lakokvarljivih namirnica, alimentarne intoksikacije, kao prioritet u postupanju.

Osim vršenja senzorskog pregleda i kontrole sljedivosti hrane, posebnim planom i programom uzorkovanja izvršeno je i planirano uzimanje uzoraka hrane na mikrobiološko ispitivanje, kao i uzimanje briseva ruku, radnih površina, opreme i pribora koji dolaze u kontakt s hranom, radi utvrđivanja higijenskog stanja u objektima. Sanitarni inspektori i inspektori za hranu su u izvještajnom periodu vršili nadzor nad bezbjednošću hrane, uređaja, opreme i objekata u kojima se vrši proizvodnja i promet hrane, kao i nadzor nad zdravstvenim stanjem lica koja dolaze u kontakt s

hranom.

Najčešće nepravilnosti su se odnosile na: nepridržavanje higijensko epidemioloških mjera, neodržavanje higijene uređaja, prostorija, opreme, nehigijensko postupanje sa hranom, neobezbjedjivanje adekvatnih rashladnih uređaja, neprovođenje preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u skladu sa Pravilnikom, pojava žohara i miševa i slično. U manjem broju slučajeva evidentirano je i neposjedovanje propisane dokumentacije i deklaracija na proizvodima u momentu nadzora u ugostiteljskim objektima, trgovinama, pekarama i drugim objektima pod sanitarnim nadzorom.

Izvršenje poslova i radnih zadataka za period od 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine odnosilo se na rad kantonalnih inspektora, zavisno od trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, te od konkretnih dobijenih posebnih zahtjeva od nadležnih organa, a koji u Programu nisu bili planirani.

Hitnost inspekcijskih nadzora, a samim tim odstupanje od Programa rada često je diktirano pojavama na terenu i uslovima tržišta, a najčešće nepoštivanjem propisanih higijensko epidemioloških mjera.

Aktivnosti u vrijeme pandemije COVID 19

Aktivnosti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove u pogledu angažmana u borbi protiv koronavirusa započete su još u mjesecu februaru, tačnije 03.02.2020. godine, kada je na poziv Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo po Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva broj 01-33-0547/20 od 03.02.2020. godine formiran Krizni štab na nivou kantona, u koji je kao član imenovan i predstavnik KUIP-a nastavljene su kontinuirano u toku 2021. godine.

U toku 2021. godine svaka poduzeta mjera kod subjekata nadzora bila je u funkciji nastojanja da se upravlja kriznom situacijom izazvanom epidemijom i porastom broja oboljelih na "valove", a radi zaštite zdravlja stanovništva u Kantonu Sarajevo, uključujući naravno i sve zaposlene u Upravi za inspekcijske poslove KS.

Nastavljeno je provođenje sanitarno inspekcijskih nadzora na terenu i donošenje upravnih mjera, nadzora nad kliconošama, nadzora nad transportom umrlih, izdavanjem sanitarnih saglasnosti i drugi referati iz nadležnosti ove dvije inspekcije.

Ažurnošću Uprave su se pratile i provodile sve donesene naredbe, ali Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu objektivno, sa svega pet sanitarnih inspektora nije mogao odgovoriti enormnom povećanju broja zahtjeva za inspekcijski nadzor, te se zbog nedovoljne kapacitiranosti brojem inspektora, izvršilo preraspoređivanje inspektora, kao i preraspodjela radnog vremena u mjesecima povećanog broja oboljelih (kraj februara, mart i april), kad je broj oboljelih u KS iznosio preko 1000 dnevno.

U vezi sa prednjim i Zaključkom Vlade KS od 24.2.2021. godine kojim se naložilo KUIP-u da angažuje sav raspoloživi kadar za provođenje mjera i odredbi Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, a u cilju prevazilaženja prepoznatog problema nedostatka ljudskih resursa i odgovora na veliki broj zahtjeva institucija, pravnih i fizičkih lica, naravno i građana, djelujući u ovim kriznim situacijama, direktor KUIP KS je, po hitnom postupku, donio rješenja za inspektore iz drugih upravnih oblasti da obavljaju inspekcijske nadzore iz sanitarne oblasti, u vezi sa prethodno utvrđenom prioritarnom programskom orijentacijom KUIP KS kao i odluku o preraspodjeli radnog vremena što se nametnulo kao jedino rješenje u odgovoru na kontrolu svih subjekata nadzora u KS.

Naredbama Kriznih štabova naložene higijensko epidemiološke mjere mjere u pogledu broja ljudi u otvorenom i zatvorenom prostoru, držanje distance, nošenje maske preko nosa i usta, zabrane organizacije muzike uživo, ograničavanje radnog vremena ugostiteljskim objektima i drugim, prisustvo covid redara zbog opasnosti od širenja zarazne bolesti uzrokovane koronavirusom (COVID 19) i druge mjere su se svakodnevno kontrolisale kako slijedi kroz mjesece, hronološki:

Januar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (ograničenje radnog vremena ugostiteljskim objektima do 23:00 h, zabrana konzumiranja nargile u zatvorenom prostoru, skijališta).

Februar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (ograničenje radnog vremena ugostiteljskim objektima do 23:00 h, zabrana konzumiranja nargile u zatvorenom prostoru, skijališta).

Naredbe Kriznog štaba Ministarstva zdravstva KS (zabrana posjeta u socijalnim ustanovama, zabrana okupljanja više od 30 lica, zabrana muzike uživo u ugostiteljskim objektima, rad do 23h -UR, kladionice, kockarnice, takmičenja bez publike itd.).

Zaključak Vlade KS kojim se zadužuje KUIP da pojača nadzor nad okupljanjem ljudi na javnim mjestima.

Zaključak Vlade KS o angažovanju svog raspoloživog kadra za provođenje mjera iz odredbi Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Mart

Naredbe Kriznog štaba FMZ (ograničenje radnog vremena ugostiteljskim objektima do 23:00, zabrana konzumiranja nargile u zatvorenom prostoru, skijališta, zabrana okupljanja više od 20 lica, zabrana kretanja stanovništva iza 21:00 h, kasnije iza 23:00 h);

Naredbe Kriznog štaba Ministarstva zdravstva KS (zabrana okupljanja više od 30 lica, zabrana muzike uživo, zabrana posjeta u socijalnim ustanovama, takmičenja bez publike itd.) i nalog Vlade KS i Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša komunalnim redarima da pruže podršku KUIP-u

Zaključak Vlade KS-Zabrana rada svim poslovnim subjektima iza 20:00 h (osim esencijalnih), sportska takmičenja dozvoljena samo na otvorenom;

Zaključak Vlade KS-Zabrana rada ugostiteljski objekti, bazeni, spa centri, fitnes centrima, sportski i rekreativni treninzi, kladionice i kockarnice.

April

Naredbe Kriznog štaba FMZ (ograničenje radnog vremena ugostiteljskim objektima do 21:00 h, skijališta, zabrana okupljanja više od 20 lica, zabrana kretanja stanovništva iza 21:00 h);

Zaključci Vlade KS (dozvoljava se rad UR putem šaltera i dostava, fitnesa i wellnessa, dozvoljava se razredna nastava po kombinovanom modelu, dozvoljava se rad UR do 20:00 do 20 lica u objektu, dozvoljava se rad kladionica i kockarnica do 20:00 sati, dozvoljava se rad bazena);

Od 24.2.2021. godine do 30.4.2021. godine uzimajući u obzir poboljšanja i pogoršanja epidemiološke situacije u KS u prosjeku 30-40 inspektora radilo je svakodnevno u prvoj i drugoj smjeni, vrlo često do iza ponoći, kao i u dane vikenda. Rad se odnosio na praćenje kontrole poštivanja svih donesenih naredbi Kriznog štaba Federalnog Ministarstva zdravstva, Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Zaključke Vlade KS.

Maj

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 30 lica u zatvorenom i 70 na otvorenom);

Zaključci Vlade KS (dozvoljava se rad UR do 22:30 h, do 20 lica u objektu, dozvoljava se rad kladionica i kockarnica do 22:30 sati, od 20.05. 2021. godine nema ograničenja radnog vremena i zabrana okupljanja više od 30 lica u zatvorenom i 70 na otvorenom).

Juni

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom, uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji);

Zaključci Vlade KS (dozvoljava se rad UR bez ograničenja radnog vremena);

Juli

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, od 28.07.2021. godine vakcinacija kroz naredbu);

Avgust

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, vakcinacija); Zaključci Vlade KS (organizovanje nastave u školama od 26.08.2021. godine, pojačan nadzor u ugostiteljskim objektima);

Septembar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, vakcinacija); Zaključci Vlade KS (usvojana izmjena Zakona o inspekcijama KS-zatvaranje objekta kod nepoštivanja epidemioških mjera, pojačan nadzor u ugostiteljskim objektima, vakcinacija).

Oktobar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom, uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, vakcinacija); Zaključci Vlade KS pojačan nadzor u ugostiteljskim objektima, vakcinacija).

Novembar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, vakcinacija); Zaključci Vlade KS (produženje naredbi, vakcinacija).

Decembar

Naredbe Kriznog štaba FMZ (zabrana okupljanja više od 50 lica u zatvorenom i 100 na otvorenom ili izuzetno 150 u zatvorenom i 300 na otvorenom uz jedan od uslova negativan antigenski test, potvrdu o prebolovanom Covid 19 ne stariji od 6 mjeseci ili potvrdu o vakcinaciji, vakcinacija); Zaključci Vlade KS (produženje naredbi, dozvola za organizovani doček Nove godine i uslovi, vakcinacija, skijališta).

Zbog dugog trajanja pandemije, potpune ili djelimične zabrane rada određenih djelatnosti i velikog broja naredbi i preporuka zdravstvene struke, na oklonosti izazvane pandemijom koronavirusa COVID 19, inspektori su kroz inspeksijske nadzore, prema subjektima nadzora preduzimali isključivo **mjere preventivnog i korektivnog karaktera**. S tim u vezi, prema subjektima nadzora djelovalo se, prije svega preventivnim mjerama propisanim Zakonom o inspekcijama KS i korektivnim mjerama, rješenjima sa kratkim rokom izvršenja, a sve u cilju sprečavanja širenja zarazne bolesti, **ali pogoršanjem epidemiološke situacije, posebno u martu i aprlu 2021. godine** kod grubih kršenja higijensko-epidemioloških mjera i kod subjekata koji su "ponavljači" u vršenju prekršaja, izricane su i **represivne mjere-izdavanjem prekršajnih naloga**.

Pojačani inspeksijski nadzori, posebno u danima vikenda i u noćnim satima, postali su prioritet u djelovanju sanitarne inspekcije, s obzirom da je u ovim periodima utvrđeno najčešće kršenje propisa i mjera od strane subjekata nadzora.

Sanitarni inspektori su kontrolisali poštivanje higijensko epidemioloških mjera i uslova za održavanje događaja (mjesto okupljanja većeg broja posjetilaca), kao što je: Parada ponosa, Odbrana BiH-Igman 2021, premijere filmskih projekcija u kinu i pozorištu, sportske manifestacije u zatvorenom i otvorenom (fudbalske utakmice, turniri u gimnastici), skijališta, tržni centri i punktovi za vakcinaciju i drugo.

Tokom izvještajnog perioda pri vršenju složenih inspeksijskih nadzora, posebno noću (petak, subota) nadzori vršeni u **mješovitim timovima**, sa tržišno-turističkim inspektorima, u ugostiteljskim objektima, uz asistenciju policijskih službenika Jedinice za podršku MUP-a KS.

Najčešće utvrđene nepravilnosti:

- **Ugostiteljstvo**
distanca između stolova, socijalna distanca, veći broj gostiju od dozvoljenog, nisu istaknute upute i preporuke zavoda za javno zdravstvo, nepravilno ili nenošenje zaštitne maske, konzumiranje nargile u unutrašnjosti objekta, nekorištenje jednokratnog crijeva, odsustvo minimum higijenskih sredstava, rad iza 23:00h, nedostatak adekvatnog dezinfekcionog sredstva;
- **Tržni centri**
posjetioци ne nose zaštitne maske unutar objekta, broj posjetilaca, nedržanje distnace;
- **Javni gradski prijevoz**
nije osigurana distanca između putnika, prekomjernost putnika, nepravilno/nenošenje maski, nedostatak covid redara, nedostatak dezinfekcionog sredstva u manjem broju;
- **Škole, Vrtići**
distanca, neodgovarajuća dezinfekciona sredstva;
- **Trgovine**
nepravilno i/ili nenošenje zaštitne maske, nepotpune deklaracije proizvoda, neposjedovanje dezinfekcionog sredstva;
- **Pekare**
nepravilno nošenje ili nenošenje zaštitne maske uposlenika, nisu osigurana dezinfekciona sredstva;
- **Kladionice i kockarnice**
radno vrijeme suprotno Zaključku Vlade KS, nepravilno nošenje ili nenošenje zaštitne maske, nije osigurana distanca;
- **Banke, pošte i druge šalterske institucije**
socijalna distanca;
- **Zdravstvene ustanove i ustanove socijalne zaštite**
nepoštivanje kriznog plana pripravnosti;
- **Benzinske pumpe**
nepravilno nošenje ili nenošenje zaštitne maske, nije osigurana distanca;
- **Upravnici**
dezinfekcija;
- **Ostali subjekti nadzora (institucije, sportski objekti, pravna lica)**
(distanca, maske, krizni plan pripravnosti);
- **Skijališta**
(distanca, maske);
- **Autopijaca**
prekomjernost, distanca, nedostatak Covid redara.

Shodno Zaključku Vlade Kantona Sarajevo od 04.03.2021. godine sanitarni inspektor Inspektorata sanitarne zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu izvršio je nadzor nad svih 10 upravnika koji obavljaju poslove upravnika na 4.189 zgrada u KS.

U toku inspeksijskih nadzora nad upravnicima, za zgrade koje su metodom slučajnog uzorka odabrane, a za koje je konstatovano da nije vršena dezinfekcija zajedničkih dijelova zgrade od strane ovlaštene firme, upravnicima je radi zaštite stanovništva Kantona Sarajevo rješenjemnaloženo da izvrše dezinfekciju zajedničkih dijelova zgrada u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo.

Svi upravnici su upozoreni na Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, te da su obavezni vršiti redovnu dezinfekciju zajedničkih dijelova zgrade na svim zgradama u kojima obavljaju poslove upravnika. Kontrolni inspeksijski nadzori izvršeni i okončani, nakon isteka roka i konstatovano je da su upravnici postupili po naloženim mjerama i Zaključku Vlade Kantona Sarajevo.

U periodu povećanog broja oboljelih u KS (mart-april) kontrolom sanitarnih inspektora izvršeno je 3862 inspeksijska nadzora, za utvrđene nedostake izdato 849 rješenja o otklanjanju nedostataka i 268 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 450 440,00 KM.

U ovom periodu, kao i tokom izvještajne godine što se tiče najčešće izrečenih represivnih mjera i izdavanja prekršajnih naloga subjektima u postupcima inspeksijskog nadzora ugostiteljski objekti, kladionice, kockarnice, trgovine, tržni centri i javni gradski prijevoz su najčešće sankcionisani subjekti nadzora zbog nepoštivanja donesenih higijensko-epidemioloških mjera za prevenciju širenja koronavirusa COVID 19, kako slijedi:

- javni gradski prijevoz (100 PN/175.000,00 KM)
- ugostiteljski objekti (72 PN/131.589,00 KM), 5 zabrana rada poslije 23:00 h
- kladionice i kockarnice (58PN/ 101.501,00 KM), 10 zabrana rada poslije 21,00 h
- tržni centri i trgovine (29/53.040,00 KM)

Početkom godine kontrolisane su Naredbe Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i specifične mjere za skijališta Zavoda za javno zdravstvo FBiH, koje su obavezujućeg karaktera u smislu distance među skijašima i maski. Od početka januara do aprila izvršen 31 nadzor na skijalištima, izdato 8 rješenja i dva prekršajna naloga u ukupnom novčanom iznosu od 3.500,00 KM, uz često cjelodnevno prisustvo inspektora na terenu.

Izvajamo pojačane nadzore vezano za Naredbe i Zaključke iz marta i aprila, kada je za dva mjeseca izvršeno 168 inspeksijskih nadzora kladionica i kockarnica, za utvrđene nepravilnosti izdato 23 rješenja o otklanjanju nedostataka i 58 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 101.501,00 KM, uz 10 zabrana rada.

U naprijed navedenom periodu, zbog pogoršanja epidemiološke situacije, kantonalni sanitarni inspektori, ulažući maksimalne napore, uz angažman svih raspoloživih kapaciteta, pored ostalih subjekata nadzora, vršili su pojačan nadzor u vozilima javnog gradskog prijevoza i izvršili 734 inspeksijska nadzora, oba prijevoznika (sve vrste vozila). Radi utvrđenih nepravilnosti je izdato je ukupno 55 rješenje o otklanjanju nedostataka. Kako se situacija na terenu i u vozilima nije poboljšala, odnosno kako rješenja sa korektivnim mjerama nisu dala rezultate, nastavilo se sa represivnim mjerama. U vezi s naprijed navedenim, izdato je 100 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 175.000,00 KM (80 prekršajnih naloga/140.00,00 KM KJKP GRAS d.o.o. Sarajevo i 20 prekršajnih naloga/35.000,00 KM Centrotrans d.d. Sarajevo).

Utvrđene nepravilnosti su: prekobrojnost putnika u vozilima javnog prevoza, kršenje propisane fizičke distance između putnika i nije obezbijeđeno prisustvo Covid redara u vozilima, a ostale naložene mjere su ispoštovane. Inspektorima su asistenciju pružali pripadnici MUP-a KS.

Dalje, pojačani nadzori ugostiteljskih objekata vršeni su i u vrijeme održavanja SFF-a (Sarajevo film festivala), također uz asistenciju policije u noćnim satima, sa akcentom na noćne barove i klubove u kojima se okuplja veći broj ljudi.

Tokom održavanja 27. Sarajevo Film Festivala u KUIP-u je izvršena preraspodjela radnog vremena (08:00-02:00) kako bi se adekvatno izvršili nadzori na festivalskim lokacijama i vanfestivalskim lokacijama, pratećim ugostiteljskim objektima. Organizacija SFF je izvršena uz saglasnost i uslove Ministarstva zdravstva KS i Zavoda za javno zdravstvo KS. U inspeksijskim nadzorima festivalskih lokacija nije utvrđeno kršenje epidemioloških mjera. Najčešće utvrđeni nedostaci su na

vanfestivalskim lokacijama, u ugostiteljskim objektima i to: neprovođenje higijensko-epidemioloških mjera (nenošenje ili nepravilno nošenje maski, distanca između stolova i gostiju, prekobrojnost). U ovom periodu 6 sanitarnih inspektora (4 u mješovitom timu sa tržišno turističkim inspektorima) izvršilo je 110 inspekcijskih nadzora na području Kantona Sarajevo. Za utvrđene nedostatke izdato je 44 rješenja o otklanjanju nedostataka i 6 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 11.000,00 KM (ponovljeno nepoštivanje higijensko-epidemioloških mjera u 4 ugostiteljska objekta).

Aktivnosti su se nastavili provoditi početkom školske 2021/2022 godine vršenjem inspekcijskih nadzora prioritarno u javnim i privatnim školskim i predškolskim ustanovama na području KS, a s ciljem zaštite zdravlja učenika, nastavnog i drugog osoblja, kao i članova njihovih porodica.

Predmet inspekcijskih nadzora u odgojno-obrazovnim ustanovama su: kontrola poštivanja zaštitnih mjera i fizičke distance za đake i školsko osoblje, vrsta i količina dezinfekcionih sredstava i sredstava za ličnu higijenu, organizacija produženog boravka, te uspostavljanje i pridržavanje kriznog plana pripravnosti na nivou ustanova.

Sanitarно-higijenski nadzor poštivanja općih i posebnih higijensko-epidemioloških mjera je izvršen u 169 odgojno-obrazovnih ustanova, od čega 91 u osnovnim školama, 44 u srednjim školama i 34 u predškolskim ustanovama. Najčešće utvrđene nepravilnosti: nisu izrađene radne upute za sanitacijske postupke, uposlenici zaduženi za provođenje sanitacijskih postupaka nisu pravilno educirani o postupcima čišćenja i dezinfekcije, dezinfekcijska sredstva koja se koriste u pojedinim školama nisu ispravna (nepravilna koncentracija pripreme radne otopine, koriste se za čišćenje umjesto deterdženta, osobe koje rukuju hemikalijama nisu educirane o pravilima, proizvod nije propisno označen i nije navedeno da se radi o koncentrovanom sredstvu, te nema oznake i mjere koje moraju biti jasno naznačene, nije naveden naziv proizvođača, adresa i slično). U pojedinim školama, na području opštine Novi Grad i Stari Grad su utvrđene i nepravilnosti vezane za dezinfekciona sredstva koja nisu bila deklarirana na propisan način u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH (što je slučaj i sa zatečenim dezinfekcionim sredstvom DeziClor), protekli rok trajanja ili nepotpuno deklarirani proizvodi zbog čega su inspektori naložili mjeru-zabrana upotrebe takvih preparata.

Nadalje, utvrđeno je da se sporno dezinfekciono sredstvo DeziClor koristilo za dezinfekciju podova ali ne i za dezinfekciju ruku, za što se koriste dezinfekciona sredstva na bazi alkohola.

U vezi sa utvrđenim nepravilnostima Inspektorat je sačinio detaljnu informaciju koju je prosljedio Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, inspektora za otrove na nadležno postupanje i Ministarstvu za odgoj i obrazovanje KS, na znanje. Radi utvrđenih nepravilnosti izdato je 70 rješenja sa korektivnim mjerama koja su u ostavljenom roku izvršena.

Za vrijeme trajanja “Black Friday-a” u periodu od 26.11.2021. godine do 28.11.2021. godine planske aktivnosti kantonalnih sanitarnih inspektora su isključivo bile usmjerene na kontrole poštivanja higijensko-epidemioloških mjera, posebno u velikim trgovačkim centrima na području KS, a u skladu sa najavljenim vikendom velikih akcijskih prodaja (Black Friday) i organiziranom imunizacijom u TC. Izvršeno 45 nadzora u tržnim centrima i za utvrđene nedostatke izrečeno 9 zapisnički hitnih mjera, rješenja o otklanjanju nedostataka zbog osiguranja provedbe higijensko-epidemioloških mjera (blokiranje ulaza u TC, osiguranje distance i nošenje maski u zatvorenom prostoru), uz napomenu da su inspektori bili na terenu cjelodnevno od 8-23 h.

S ciljem provođenja pojačanih inspekcijskih kontrola povodom obilježavanja novogodišnjih praznika na području Kantona Sarajevo sanitarni inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove KS su tokom mjeseca decembra poduzimali intenzivne pripremne i planske aktivnosti u koordinaciji s Upravom MUP-a KS radi sačinjavanja operativnog plana rada u dane 31.12.2021.godine, te 01.januar i 02. januar 2022. godine, a u vezi sa provođenjem Naredbe

Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva i Zaključka Vlade KS od 09.12.2021. godine. S tim u vezi, dana 27.12.2021. godine održan je sastanak predstavnika Uprave policije KS i KUIP-a KS na kojem su navedene aktivnosti finalizirane, te formirani timovi za vršenje pojačanih inspekcijskih nadzora na lokalitetima odnosno objektima koji su ocijenjeni mjestima potencijalno visokog rizika za kršenje epidemioloških mjera, ugostiteljski objekti.

U vezi sa navedenim, a kako bi nadzori nad važećim naredbama kriznih štabova protekli bez incidenata i na zadovoljavajući način, osigurana je ispomoć i asistencija policijskih organa, kao podrška efektivnom i efikasnom provođenju inspekcijskih nadzora na terenu. Istovremeno, javnost je putem sredstava javnog informisanja upoznata, a privredni subjekti i građani pozvani da kroz individualnu odgovornost zaštite kolektivno zdravlje, odnosno na saradnju i pridržavanje svih propisanih epidemioloških mjera, kako bi izbjegli represivna sankcionisanja policijskih i inspekcijskih organa. Iako izvještajni period završava 31.12.2021. godine, rad u novogodišnje praznike obuhvata i dva dana januara naprosto je neodvojiv i čini dio izvještaja. U toku provedenih nadzora u dane 31.12.2021.godine, te 01.01.2022. godine, sanitarni inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo su, uz asistenciju Jedinice za podršku Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo tokom novogodišnjih praznika izvršili 35 inspekcijskih nadzora u ugostiteljskim objektima na području KS, nad primjenom i poštivanjem naredbi i mjera Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva, te Zaključka Vlade KS od 9. decembra 2021. godine. Za utvrđene nedostatke (nepoštivanja distance i nenošenja maski u 17 objekata izdate upravne mjere, rješenja, sa rokom izvršenja odmah, što znači da je uspostavljanje mjera izvršeno još u momentu nadzora, te prekršajni nalozi nisu izricani. Napominjemo, da su u svim kontrolisanim objektima organizatori proslave osigurali poštivanje pravila VTP, odnosno "vakcinisan-testiran-prebolio".

Dalje, na skijalištu izvršeno 5 inspekcijskih nadzora, kontrolisan KJP ZOI'84 Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo i ugostiteljski objekti oko skijališta. Za utvrđene nedostatke (nedržanje distance) izdato 3 rješenja o otklanjanju nedostataka (nepoštivanje distance).

Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo broj 02-04-31997 od 26.08.2021. godine naloženi su pojačani inspekcijski nadzori u ugostiteljskim objektima sa ciljem kontrole poštivanja higijensko-epidemioloških mjera. S tim u vezi u periodu 26.08.2021.godine do 31.12.2021. godine izvršeno je 498 inspekcijskih nadzora. Za utvrđene nedostatke doneseno je 292 rješenja (najčešće utvrđene nepravilnosti su nepoštivanje distance između gostiju ili stolova, nenošenje maske od strane uposlenika, prekomjernost gostiju).

Od usvajanja izmjena i dopuna Zakona o inspekcijama KS ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj 37/21) od 24.09.2021. godine u 10 ugostiteljskih objekata je izrečena mjera privremene zabrane rada (osam objekata na 48 sati i dva objekta na 8 dana) zbog grubog kršenja naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.

Kod jednog ugostiteljskog objekta izdato rješenje o privremenoj zabrani rada zbog loših sanitarno-higijenskih uslova do otklanjanja nedostataka. Prekršajno su sankcionisana samo gruba kršenja zakona i to 32 prekršajna naloga u ukupnom novčanom iznosu 56.350,00KM.

Saradnja sa laboratorijama

U 2021. godini, kontinuirano prema izvještajima o laboratorijskom ispitivanju uzoraka vode lokalnog vodovoda od strane ovlaštene laboratorije o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, a zbog hitnosti postupka, uz zabranu korištenja vode, nalagane su korektivne mjere (25) radi osiguranja zdravstvene ispravnosti vode za piće lokalnih vodovoda i javnih česmi, za 22 izvršeni kontrolni nadzori, uz dostavljeni kontrolni nalaz usaglašen sa Pravilnikom.

Prema izvještajima o laboratorijskom ispitivanju uzoraka vode gradskog vodovoda od strane ovlaštene laboratorije o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, a zbog hitnosti postupka, uz zabranu

korištenja vode, nalogane su korektivne mjere (2) radi osiguranja zdravstvene ispravnosti vode za piće, za oba izvršeni kontrolni nadzori, uz dostavljeni kontrolni nalaz usaglašen sa Pravilnikom.

Nadalje, prema izvještajima o laboratorijskom ispitivanju uzoraka vode bazena (88) od strane ovlaštene laboratorije o zdravstvenoj ispravnosti, a zbog hitnosti postupka, uz zabranu korištenja bazena, naložene su korektivne mjere i ponovne kontrole vršene po službenoj dužnosti (81), uz dostavljeni kontrolni nalaz usaglašen sa Pravilnikom.

Osim vršenja senzorskog pregleda i kontrole sljedivosti hrane, kod sumnje na trovanje hranom vršeno je i uzimanje uzoraka hrane (21) na mikrobiološko ispitivanje, kao i uzimanje briseva ruku, radnih površina, opreme i pribora koji dolaze u kontakt s hranom (17), radi utvrđivanja higijenskog stanja u objektima i svi uzorci zdravstveno ispravni, po dostavljenim nalazima ovlaštene laboratorije Veterinarskog fakulteta.

Stadioni

Izvršena su dva usmjerena inspekcijska nadzora, po zahtjevu, na dva gradska stadiona-Asim Ferhatović Hase i Grbavica, u vezi ispunjavanja sanitarno higijenskih uslova sanitarnih čvorova i svlačionica, a radi odigravanja prvenstvenih utakmica na istim i dato je pozitivno mišljenje u oba slučaja.

Imunizacija

Sanitarna inspekcija Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, a na osnovu dostavljenih potvrda o nekompletnom vakcinalnom statusu zdrave djece JU Dom zdravlja KS i upućenih poziva roditeljima/starateljima da se izjasne o razlozima nepoštivanja zakonske obaveze i izdaje prekršajne mjere u slučaju nepoštivanja zakonske obaveze, a sve u cilju povećanja kolektivnog imuniteta u KS.

Od januara do kraja decembra 2021. godine, a na osnovu dostavljenih potvrda o nepotpunom vakcinalnom statusu iz organizacionih jedinica JU Dom zdravlja KS, sanitarni inspektori KUIP-a su po službenoj dužnosti dostavili ukupno 68 poziva roditeljima/starateljima da se izjasne o razlozima odbijanja vakcinacije.

Pozivu inspektora do sada se odazvalo 58 roditelja, od kojih je 27 roditelja odbilo vakcinaciju djece, te su radi propuštanja te zakonske obaveze za svakog od njih pojedinačno izrečene novčane sankcije od 100,00 KM, dakle, ukupno 27 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 2.700,00 KM (27 PN).

Od ukupnog broja roditelja/staratelja, 26 roditelja se izjasnilo da će vakcinisati dijete u dodatno odobrenom roku od dva mjeseca, što inspektori prate po službenoj dužnosti.

Za 5 djece su dostavljene potvrde o izvršenoj vakcinaciji, dok je preostali broj roditelja (10) u postupku službenog izjašnjenja.

Roditelji koji su se odazvali pozivima ističu da je razlog odbijanja vakcinacije djece sumnja na kvalitet vakcina, te bojazan od eventualnih posljedica vakcinisanja.

Saradnja sa Agencijom za za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Kantonalni inspektori za hranu kontinuirano, u sklopu Programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog porijekla Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koja je organizovana uz podršku USAID/Sweden FARMA II projekta, provode inspekcijske nadzore, te tokom izvještajnog perioda nastavili su sa provođenjem programskih aktivnosti u cilju podizanja kapaciteta nadležnih institucija u sektoru zaštite sigurnosti hrane, uzimanjem uzoraka hrane na području Kantona Sarajevo.

U sklopu redovnog monitoringa, ispitivani uzorci voća i povrća (ukupno 12 uzoraka), od kojih svih 12 uzoraka odgovara odredbama Pravilnika.

Izdvajamo, u toku 2021. godine proizvodi zabranjeni u prometu kako slijedi:

- Nakon zahtjeva FUZIP-a izvršen usmjereni nadzor kod uvoznika hrane u KS i izdato rješenje o privremenoj zabrani stavljanje na tržište i promet nejdირane soli za ljudsku ishranu u ukupnoj količini 2304 kg: natural table salt noniodized and unrefined u količini 1152 kg i natural crystal salt

noniodized and unrefined u količini 1152 kg, zbog neusaglašenosti sa važećim propisima o hrani;

- EU RASFF hitna obavjest-nedozvoljena supstanca-chlorethanol u organskom kurkuma prahu iz Indije. Hrana povučena iz prometa, pokrenut opoziv proizvoda od potrošača u količini od 24 pakovanja od 150 grama, ukupno 3,6 kg;
- 20 kg hrane proteklog roka upotrebe ili nepotpune deklaracije (grickalice, čokolade, puding, mesne prerađevine);
- 210 kg različitog povrća (kukuruz, kupus) bez dokaza o prijeklu i sljedivosti (bespravni promet);
- 28 komada čokolade izmjenjenih organoleptičkih osobina;
- Proizvodi, uništeni poplavom u zahvaćenim područjima, još uvijek se sumiraju količine uništene u objektima.

Agencija za nadzor nad tržištem BiH

Po zahtjevu Agencije za nadzor nad tržištem BiH izvršeni inspekcijski nadzori u trgovinama igračaka-2 uzorka dječijih igračaka i bojica, izuzeti uzorci dostavljeni laboratoriji Zavoda za javno zdravstvo FBiH na analizu.

Vezano za navedeni akt, dana 15.6.2021. godine, izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor u Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo ulica Rajlovačka cesta broj 41 i tom prilikom je na analizu uzet uzorak bojica Fatih Metallic Jumbo Colored Pencils Boya Kalem, Proizvođača Fatih Kalem sanali A.S. Turska "Sofia Fashion Show" Model: FB42682

Dobijeni analitički izvještaj uzetih uzoraka bojica Fatih Metallic Jumbo Colored Pencils Boya Kalem, proizvođača Fatih Kalem sanali A.S. Turska "Sofia Fashion Show" Model: FB42682 broj 08-06-A11/21 od ovlaštene laboratorije dostavljen 21.7.2021. godine i isti nije u skladu sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda (Sl. glasnik BiH" br. 102/09), proizvod ne ispunjava zahtjeve prema standardu BAS EN 71-3-2020 i predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje zbog utvrđene migracije hroma (Cr VI) u ispitanom uzorku od 0,1702 mg/kg. Dana 22.7.2021. godine, zbog hitnosti mjera, sanitarni inspektor je privrednom subjektu Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo zapisnički naložio mjere o povlačenju i opozivu bojica iz svih poslovnica, o čemu je izdato i pisano rješenje. Dana 17.8.2021. godine utvrđeno da je nakon povlačenja prikupljeno 16 kompleta bojica i uništene na licu mjesta.

Kontrola je nastavljena kod uvoznika R.Time d.o.o. Sarajevo naprijed navedenih bojica. Sa tržišta povučene drvene bojice Aero color school leisure office top model iz Austrije, bar kod: 9014400264345, uvoznik Aero-exclusive d.o.o. Sarajevo; drvene bojice Top model by Depesche iz Kine, bar kod: 2122233344213, uvoznik R.Time d.o.o. Sarajevo i METALLIC JUMBO Colored Pencils Boya Kalem iz Turske, bar kod: 8690216333607, uvoznik R.Time d.o.o. Sarajevo.

Dalje, na osnovu naloga za obavljanje inspekcijskog pregleda dana 03.8.2021. godine, izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor u Aero exclusive d.o.o. Sarajevo, a vezano za dopis Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske o laboratorijskoj analizi proizvoda drvene bojice Aero Color school Leisure office (drvene bojice 24 komada) bar cod: 9014400264345 čiji je uvoznik privredno društvo Aero exclusive d.o.o. Sarajevo i da proizvod nije usklađen sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda ("Sl. glasnik BiH" br.102/09) i isti ne ispunjava standarde BAS EN 71-3-2020 i predstavlja ozbiljan rizik zbog migracije hroma (Cr VI) u ispitanom uzorku koji iznosi 0,1762 mg/kg.

Inspektor je privrednom subjektu Aero exclusive d.o.o. Sarajevo je 13.8.2021.godine izdao rješenje o povlačenju i opozivu proizvoda: iz svih poslovnica izvrši povlačenje preostalih neprodatih bojica kao i da putem oglasa u objektima obavjesti kupce da kupljene bojice mogu vratiti u prodavnicu i za iste će dobiti novac.

Dana 09.09.2021. godine inspektor je izvršio kontrolni nadzor poslije obavijesti o izvršenom rješenju u Aero exclusive d.o.o. gdje je utvrđeno da je u skladište povučeno ukupno 22 kompleta bojica, ali da proizvođač od uvoznika traži da se uradi superanaliza proizvoda i da po dobivanju rezultata isti će obavijestiti inspekciju.

Dana 13.10.2021. godine sanitarni inspektor je po dobivenoj obavjesti ponovo izvršio nadzor u privrednom subjektu Aero exclusive d.o.o. Sarajevo, upoznat da nije urađena super analiza bojica, te je inspektor navedenu količinu od 22 kompleta bojica uništio na licu mjesta u prostorijama Aero exclusiv d.o.o. Sarajevo.

Dodajemo da je uzeti službeni uzorak dječije igračke-lutke, nakon dostavljenog nalaza uredan.

Sistematska deratizacija

U periodu od 10.05.2021. godine do 15.06.2021. godine na području Kantona Sarajevo izvršena je obavezna proljetna sistematska deratizacija za 2021. godinu (kasnije od predviđenog termina (01.04.2021. godine do 30.05. 2021. godine, radi procedure javnih nabavki). Na osnovu Odluke broj 10-33-19629-2/21 od 28.4.2021. godine Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo o vršenju usluga obavezne proljetne preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo za 2021. godinu izvršena je deratizacija javnih površina i javnih dobara na području Kantona Sarajevo. Ista je vršena prvenstveno na otvorenim i zatvorenim vodotocima, divljim deponijama, parkovima, grobljima, objektima koji nisu privedeni urbanističkoj namjeni, saobraćajnicama, mostovima, otvorenim i zatvorenim parkiralištima, trgovima, javnim nužnicima, oko odlagališta smeća (kontejnera) i drugim javnim mjestima na kojima postoji mogućnost zadržavanja i razmnožavanja glodara poredanih po prioritetima kao i drugim mjestima koja su locirana i predložena od građana Kantona Sarajevo. Izvođač deratizacije je firma "Sanitacija" d.o.o. Sarajevo.

Zaključak: Sistematska deratizacija-proljetna faza u Kantonu Sarajevo se ocjenila sa uslovno zadovoljavajućom ocjenom usljed izostanka sistematske deratizacije kanalizacionog sistema. Izvršeni dio je zadovoljavajući, ali je neophodno da se postupak u potpunosti izvrši u skladu sa Programom izvođenja obavezne preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo za peripperiod 2020-2022 godina ("Sl. novine KS br. 41/19 i 42/19) kako bi se ista proglasila uspješnom.

Naime, Odlukom broj: 10-33-19629-2/21 od 28.4.2021. godine o vršenju usluga obavezne proljetne preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo za 2021. godinu nisu obuhvaćena sva mjesta i lokacije u skladu sa Programom izvođenja obavezne preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo za period 2020-2022 godina ("Sl. novine KS br. 41/19 i 42/19) uključujući i prioritetne lokacije: kanalizaciona mreža (637 km) i glavnu sanitarnu deponiju. U periodu 12.4.2021. godine do 27.4.2021. godine JJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo je putem IDS-Zdrava sredina d.o.o. Sarajevo izvršio obaveznu (preventivnu) dezinsekciju i deratizaciju kanalizacione mreže i to, 861 šaht u Kantonu Sarajevo.

Na osnovu Programa izvođenja obavezne preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo za period 2020-2022 godina ("Sl. novine KS br. 41/19 i 42/19) i Odluke Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, broj :10-33-19629-3/21 od 16.09.2021. godine izvršena je jesenja faza deratizacije javnih površina i javnih dobara na području Kantona Sarajevo, u periodu od 01.10.2021. godine do 30.11.2021. godine.

Sanitarni inspektori KUIP-a vršili su inspekcijske nadzore nad provođenjem obavezne (proljetne i jesenje faze) sistematske deratizacije prema dostavljenim operativnim planovima izvođenja sistematske deratizaciju na području Općina KS.

Važno je istaknuti da je jesenja dezinsekcija i deratizacija kanalizacionog sistema u KS, po prvi put, usklađena i izvođena u isto vrijeme provedbe jesenje sistematske deratizacije u KS (što do sada nije bio slučaj), a koju je na osnovu komercijalnog ugovora sa JKP VIK d.o.o. Sarajevo izvodilo privredno društvo IDS Zdrava sredina d.o.o.Sarajevo. Posebno je pozitivna bila saradnja izvođača radova u toku vršenja sistematske deratizacije sa predstavnicima mjesnih zajednica na području KS, tako da su i oni svojim sugestijama i primjedbama na licu mjesta mogli davati prijedloge za dodatne mjere deratizacije u lokalnim zajednicama.

Stručni nadzor nad provedbom jesenje faze sistematske deratizacije vršio je JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.

Zaključak: Sistematska deratizacija-jesenja faza u Kantonu Sarajevo je ocjenjena sa zadovoljavajućom ocjenom.

DDD mjere

Na osnovu praćenja tokom proteklih godina, posebno u 2019. godini, 2020. godini i 2021. godini na određenim područjima Kantona Sarajevo u razdoblju toplih mjeseci godine pojavljuju se u povećanom broju pojedine vrste štetnih insekata, žohara koje mogu biti prijenosnici zaraznih bolesti, kao i glodara, a ujedno su smetnja građanima, stoga je bio povećan broj prijava građana, posebno iz Općine Stari Grad, Centar i Novo Sarajevo.

Preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavezni su obavljati vlasnici ili korisnici objekata, prema zakonom propisanim pravilima što sanitarna inspekcija kontroliše u sklopu inspeksijskih nadzora kao obavezno "ček pitanje", a problem predstavljaju privatni, napušteni ili posjedi čije vlasništvo se ne može utvrditi.

Evaluacijom kretanja prijavljenih zaraznih oboljenja na području ovih Općina, kao i na području Kantona Sarajevo, u saradnji sa JU Zavod za javno zdravstvo KS je utvrđeno da nije bilo pojave zaraznih oboljenja, u izvještajnom periodu, da bi se dezinsekcija mogla provoditi kao protuepidemijska mjera.

7.2 Zdravstvena inspekcija

Zdravstvena inspekcija nadzore obavlja u skladu sa nadležnostima koje su određene zakonima:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13);
- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11);
- Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Zakon o liječništvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 56/13)
- Zakon o stomatološkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12);
- Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 43/13);
- Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 37/12);
- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH", broj 29/05);

Programom i planom rad za 2021. godinu previđeno je da tri (dva od juna 2021. godine) zdravstvena inspektora izvrše 576 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je 563 nadzora što je za 13 nadzora manje ili 97,74 % od planiranog izvršenja, uz napomenu da su sve planirane nadzore u protekloj godini izvršili dva zdravstvena inspektora. Naime, jedan zdravstveni inspektor od 01.01.2021. godine do 11.6.2021. godine, kad je stekao pravo na penziju bio odsutan s posla zbog privremene spriječenosti za rad (4 mjeseca) i godišnji odmor (29 dana).

Od ukupnog broja nadzora izvršeno je 44 redovna nadzora, 106 kontrolnih i 409 usmjerenih nadzora vršenih po zahtjevu stranke i institucija.

Za utvrđene nepravilnosti zdravstveni inspektori su izdali 103 rješenja za otklanjanje nedostataka, 6 zabrana pružanja zdravstvenih usluga zdravstvenim ustanovama (2 privatne zdravstvene ustanove, 2 privatne prakse, 1 javnu socijalnu ustanovu za smještaj starih i bolesnih lica, 1 privatna ustanova za smještaj starih i bolesnih lica) i 39 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 79.900,00 KM.

U 2021. godini ukupan broj nadzora koje je obavila zdravstvena inspekcija i izdatih upravnih mjera

odstupa od planiranog zbog pandemije izazvane koronavirusom, jer dva zdravstvena inspektora radili su i kao sanitarni inspektori, po ovlaštenju direktora. Iako je jedan zdravstveni inspektor, odsustvovala tokom izvještajnog perioda zbog privremene spriječenosti za rad (4 mjeseca) i godišnji odmor (29 dana) plan je ostvaren i realiziran od strane dvije zdravstvene inspektorice uz dodatne napore skoro i realiziran.

Zdravstvena inspekcija je vršila zdravstveno-inspekcijske nadzore u zdravstvenim ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštiti, te nadzor nad radom privatnih ordinacija, poliklinika, i socijalnih ustanova. Bile su obuhvaćene zdravstvene ustanove, privatnog i javnog sektora, a prioritetno su nadzori vršeni po predstavkama stranki/institucija.

Većina zdravstvenih nadzora, zbog kompleksnosti vršena je u timskom radu dva zdravstvena inspektora, a u pojedinim slučajevima vršeni su nadzori i u mješovitim inspekcijskim timovima u kojima je pored zdravstvenog učestvovao tržišni inspektor, inspektor rada i inspektor socijalne zaštite.

Zaprimljene prijave/predstavke odnosile su se na nezadovoljstvo pruženim zdravstvenim uslugama, nedostatak kadra, rad ljekara i medicinskih sestara/tehničara-neprofesionalan odnos zdravstvenih radnika pri pružanju zdravstvenih usluga, nejavljivanje na telefon, duga čekanja ispred ambulanti, nedostatak materijala za rad, neblagovremeno izdavanje PCR testova, neprijavljivanje zaraznih bolesti, dopunski rad ljekara u suprotnosti sa zakonskim propisima, nepravilnosti u "vođenju bolovanja", neadekvatno odlaganje infektivnog otpada, nemogućnost produžetka terapije, neispunjavanje uslova za rad direktora zdravstvene ustanove, nepružanje zdravstvenih usluga zbog štrajka zdravstvenih radnika, nezadovoljstvo pruženim stomatološkim uslugama, različiti rezultati analiza testova krvi u privatnoj i javnoj zdravstvenoj ustanovi, refundiranje troškova od Zavoda zdravstvenog osiguranja KS, pružanje usluga alternativne medicine suprotno zakonu, ilegalni rad zdravstvenih radnika i drugo. Najveći broj predavki se odnosio na nepravilnosti u JU Dom zdravlja KS, kako slijedi:

- nedostatak ljekara, posebno specijalista porodične medicine, pedijatar, specijalista školske medicine, kao i medicinskih i stomatoloških sestara-tehničara,
- "pad" informacionog sistema i nemogućnost vođenja elektronskih evidencija,
- nepravilno i/ili nepotpuno i neblagovremeno vođenje evidencija,
- zatvaranje područnih ambulanti zbog nedostatka kadra,
- štrajk zdravstvenih radnika tokom epidemije,
- nezadovoljstvo građana pruženom zdravstvenom uslugom i neprofesionalan odnos zdravstvenih radnika.

U JU Dom zdravlja KS, OJ Centar, Covid ambulanta, te na na "drive in" punktovima Vrbanja i Novi Grad, izvršeni su inspekcijski nadzori u martu izvještajne godine.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja izdata su rješenja o otklanjanju nedostataka sa hitnim mjerama, a koja se odnosi na nabavku medicinske opreme, lijekova, veći angažman zdravstvenog kadra, te izdavanje jasnih uputa i smjernica o organizaciji rada kako uposlenicima covid ambulante tako i ljekarima porodičnih ambulanti (covid ambulanta) i na sanitarno higijenske uslove u drive in punktovima. Nedostaci otklonjeni u ostavljenom roku. Tokom inspekcijskih nadzora inspektori su informisani da ljekari imaju kontinuirane probleme sa Centralnim informacionim sistemom što je uticalo na obustavu rada i/ili otežano pružanje zdravstvenih usluga.

Nastavljene su kontrole specijalističkih službi JU Dom zdravlja KS, obzirom na pružanje zdravstvenih usluga pacijentima samo sa uputnicama porodičnih ljekara na kojima je naznačeno "CITO". Inspekcijskim nadzorom naloženo da se uspostavi pružanje specijalističkih zdravstvenih usluga uz obavezno provođenje trijaže.

U JU Dom zdravlja KS vršeni su inspekcijski nadzori i stomatološke službe, po osnovu prijave nedostatka materijala za pružanje stomatoloških usluga. Inspekcijskim nadzorom utvrđeno u

momentu kontrole da je služba opremljena ograničenom količinom materijala, ali da isto proizilazi zbog provođenja tenderske procedure koja jako dugo traje i najčešće je ista komplikovana.

Na osnovu prijava građana vršeni su inspekcijski nadzori Službi za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju JU Dom zdravlja KS, te je utvrđeno neispunjavanje uslova u pogledu prostora, sanitarno-higijenskih uslova i smanjen broj zdravstvenih usluga. Za isto izdata rješenja o otklanjanju nedostataka. Po rješenju postupljeno, međutim zbog situacije uzrokovane pandemijom COVID 19 došlo je do privremenog izmještanja pomenutih službi na lokacije koje nisu prihvatljive za pružanje ove vrste zdravstvenih usluga, o čemu je upoznato nadležno ministarstvo zdravstva.

Zdravstvena inspekcija vršila je kontrolu i u JU Zavod za medicinu rada KS vezano za uvođenje pacijenata u samoizolacije zbog potvrđene zarazne bolesti, te je utvrđeno da se o istom ne vode evidencije i da nije vršeno blagovremeno upućivanje pacijenata u samoizolaciju. Za isto izdato rješenje kao i novčana sankcija.

Zdravstveni inspektori su vršili nadzore u privatnim laboratorijama, na osnovu Naredbe Ministarstva zdravstva KS od 19.3.2021. godine kojom se nalaže svim privatnim zdravstvenim ustanovama, kod kojih se detektuju Covid pacijenti da obavijeste Zavod za javno zdravstvo KS i doktore u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Privatnim laboratorijama su izdata upozorenja, prema kojima je postupljeno.

Tokom izvještajnog perioda izvršeni su inspekcijski nadzori u JU Zavod za javno zdravstvo KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS a u vezi vođenja evidencija o imunizaciji u Centralnom informacionom sistemu, te izvještavanje Federalnog zavoda za javno zdravstvo. Utvrđeno je propisno vođenje evidencija kao i blagovremeno dostavljanje izvještaja.

Zdravstvena inspekcija zaprimila je nekoliko zahtjeva opunomoćenih advokata kojim je zatražena kontrola medicinske dokumentacije za četvero umrlih pacijenata od COVID19. Obzirom da se rade o pacijentima koji su bili hospitalizirani na KCUS-u, zahtjevi su dostavljeni Federalnoj upravi za inspekcijske poslove na nadležno postupanje.

Zdravstveno inspekcijski nadzor izvršen je i u jednoj privatnoj zdravstvenoj ustanovi vezano za obavljanje edukacije sanitarno higijenskog minimuma, te je izrečena zabrana obavljanja navedene javnozdravstvene djelatnosti. Vršen je nadzor i kod pružanja javnozdravstvene djelatnosti sportske medicine, odnosno pružanje usluga sistematskih pregleda sportista, po osnovu čega je izrečena zabrana pružanja pomenutih pregleda u jednoj zdravstvenoj ustanovi.

Inspekcijski nadzori su vršeni i u JU Opća bolnica "Prim. dr Abdulah Nakaš", te je kontrolisano postupanje direktora prema žalbama pacijenata, za što je izdato upozorenje o postupanju shodno čl. 41. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Sl. novine FBiH", broj 40/10), potom je kontrolisano provođenje procedura za zaštitu od intrahospitalnih infekcija, te je naloženo vođenje evidencija o provedenim mjerama kod potvrđenih intrahospitalnih infekcija. Zabranjeno je otpuštanje pacijenata prije završenog liječenja, obzirom da su pacijentima na otpusnim pismima pisane preporuke za primanje terapije putem JU Dom zdravlja KS, i to terapija koja je predviđena za stacionarne zdravstvene ustanove.

U izvještajnom periodu zaprimljen je zahtjev za inspekcijski nadzor od Ureda za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, u vezi izdavanja Potvrde o kvalifikaciji bolesti od JU Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika MUP-a Kantona Sarajevo, radi izdavanja naknada koje nemaju karakter plaće. Zdravstveni inspektor tokom vršenja službene kontrole došao je do saznanja da se Potvrde izdaju na osnovu Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 17/19). Dalje, Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva ("Sl. novine FBiH", broj 37/12) ne propisuje sadržaj i način vođenja predmetnih potvrda. Kako zakonskim propisima nije uređen način rada komisije, kao ni vođenje bilo kakvih evidencija vezanih za predmetne potvrde, zdravstvenom inspektoru nije data pravna potpora za upravno djelovanje o čemu je izvješten podnosioc zahtjeva.

Zaprimljen je zahtjev za vršenje inspekcijskog nadzora u Hotelu Holiday i Hotelu Apart Skenderija

s ciljem utvrđivanja neovlaštenog pružanja zdravstvenih usluga. Naime, iskazana je sumnja da nepoznata firma poziva građanstvo putem telefona na besplatne kardiološke preglede koji se organizuju u pomenutim hotelima. Izvršeni su inspekcijski nadzori, te je utvrđeno da se radi o prezentiranju proizvoda koji se prodaju na licu mjesta, te se u sklopu prezentacije obavlja pregled iz domena alternativne medicine. Odnosno vrši se analiza pomoću kvantnog magnetnog analizatora. Utvrđeno je obavljanje alternativne medicine suprotno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Sl.novine FBiH", broj 46/10 i 75/13), za što je u momentu nadzora na zapisnik izrečena zabrana. Izvršena je i kontrola postupanja prema naloženoj mjeri, te je utvrđeno izvršenje istog. Kontrolni nadzor vršen je u timskom radu sa tržišnim inspektorom, obzirom da su uočene nepravilnosti iz domena tržišne inspekcije, te je iniciran inspekcijski nadzor, a što je bilo opravdano shodno činjenici da je tržišna inspekcija utvrdila nepravilnosti i za isto izrekla novčane sankcije. Kako je u momentu nadzora utvrđeno obavljanje usluga od lica koja nisu državljani Bosne i Hercegovine isto je prijavljeno i Službi za poslove sa strancima, Terenski ured Sarajevo.

Zaprimljena su dva zahtjeva za vršenje inspekcijskih nadzora u zdravstvenim ustanovama radi kontrole posjedovanja certifikata AKAZ-a, dostavljen od Agencije za kvalitet u akreditaciju u zdravstvu u FBiH i zahtjev za kontrolom verifikacije mjeriteljskih instrumenata u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama dostavljen od Verifikacionog laboratorija Verlab.

Na zahtjeve je odgovoreno da zdravstvena inspekcija će u redovnim nadzorima planirati kontrolu vezanu za AKAZ, a obzirom da verifikacija medicinskih instrumenata nije regulisana propisima o zdravstvenoj zaštiti verifikaciju medicinskih aparata i instrumenata zdravstvena inspekcija nije u mogućnosti kontrolisati.

Kontrolisano je i provođenje donesenih epidemioloških mjera JU Zavod za javno zdravstvo KS. Tokom izvještajnog perioda su vršeni inspekcijski nadzori u javnim i privatnim ustanovama socijalne zaštite u vezi pružanja zdravstvenih usluga. Najčešće mjere koje su naložene rješenjima se odnose na:

- zabranu obavljanja zdravstvene djelatnosti dok se ne ispune uvjeti propisani zakonima o zdravstvenoj zaštiti;
- korektivne mjere-otklanjanja nedostataka u pogledu sanitarno-higijenskih uslova i dopune personalne dokumentacije zdravstvenih radnika;
- ažuriranje medicinske dokumentacije i uspostavljanje propisne medicinske dokumentacije, a najčešći utvrđeni nedostatak je nepropisno vođenje obaveznih evidencija iz oblasti zdravstva, a prioritetno medicinske dokumentacije.

Zdravstvena inspekcija izrekla je dvije zabrane pružanja zdravstvenih usluga do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i to, jednom privatnoj socijalnoj ustanovi i jednoj javnoj socijalnoj ustanovi.

Sadržajem odredbi člana 29. Zakona o inspekcijama propisano je: Inspekcija je samostalna u svom radu i poslove inspekcijskog nadzora vrši prema programu svog godišnjeg rada, a određene preglede može da izvrši i na pismeni zahtjev: a) Vlade Kantona, b) kantonalnog resornog ministra i c) direktora Kantonalne uprave.

Shodno sadržaju odredbi navedenog člana, vršeni su pojačani inspekcijski nadzori, po zahtjevu Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo za vršenje inspekcijskih nadzora u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama, na okolnosti pružanja zdravstvenih usluga u skladu sa djelatnostima koje su odobrene rješenjem nadležnog ministarstva, usklađenost prostora, opreme, kadra i evidencija sa zakonskim propisima, te kontrola dopunskog rada.

Na osnovu zahtjeva za inspekcijski nadzor izvršeno je ukupno 16 zdravstveno inspekcijskih nadzora, s ciljem kontrole angažmana zdravstvenih radnika po osnovu dopunskog rada iz javnozdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo, i to: 13 nadzora u privatnim zdravstvenim ustanovama i 3 u javnozdravstvenim ustanovama. Izdata su 3 rješenja kojima je zabranjeno angažiranje zdravstvenih radnika suprotno čl. 183-185. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl.novine FBiH", broj 46/10 i 75/13).

Tokom inspekcijskih nadzora odgovorna lica privatnih zdravstvenih ustanova iskazali su nejasnoću: "zašto doktorima medicine Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu nije odobreno obavljanje dopunske djelatnosti, obzirom da je isto zakonom propisano, te da sve druge javne zdravstvene ustanove na području Kantona Sarajevo odobravaju svojim uposlenicima obavljanje dopunske djelatnosti. Uposlenici Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu su podnosili zahtjeve za odobravanje dopunske djelatnosti međutim na iste nikada nije odgovoreno."

Pravilnik o načinu, postupku i uvjetima, kao i drugim pitanjima od značaja za organiziranje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi ("Sl. novine FBiH", broj 60/12), u čl. 8. i 9. propisuje: "u slučajevima odobravanja dopunskog rada zdravstvenom radniku, odobrenje za obavljanje dopunskog rada izdaje se u formi rješenja";

" u slučaju neodobravanja dopunskog rada zdravstvenom radniku, direktor, po prethodno pribavljenom mišljenju Komisije donosi rješenje kojim se zahtjev za obavljanje dopunskog rada odbija kao neosnovan". Kako za navedeno zdravstveni inspektori nisu nadležni, dostavljena je informacija Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo na nadležno postupanje.

Kontrolom usklađenosti obavljanja djelatnosti, prostora, opreme i kadra u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi, zdravstvena inspekcija izrekla je 6 zabrana pružanja zdravstvenih usluga zdravstvenim ustanovama i to: za 2 privatne zdravstvene ustanove, 2 privatne prakse, 1 javnu socijalnu ustanovu za smještaj starih lica, 1 privatna ustanova za smještaj starih i bolesnih lica. Tokom službenih kontrola zatečeno je ukupno 5 zatvorenih objekata, i to 4 privatne zdravstvene ustanove i 1 privatna praksa, a kojima Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo nije donijelo rješenje o prestanku rada, te je o istom navedeno Ministarstvo informisano radi daljeg nadležnog postupanja. Zdravstvena inspekcija izrekla je i privremene zabrane obavljanja pojedinih djelatnosti, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, za ukupno 18 subjekata nadzora i to: 10 privatnih zdravstvenih ustanova i 8 privatnih praksi.

Izdvajamo, usmjereni inspekcijski nadzori izvršeni po zahtjevu Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, prema kojima se kontrolisalo usklađenost prostora, opreme i kadra sa propisima iz oblasti zdravstva. Nadzori izvršeni u Privatna specijalistička ordinacija Halimić, PSO ordinacija Bejtović i Privatna specijalistička ordinacija Rožajac. Za sva tri navedena subjekta nadzora izdata Rješenja o zabrani pružanja zdravstvenih usluga u općoj anesteziji. Naloženo izmještanje anesteziološke mašine iz prostora u vlasništvu PSO Bejtović. Naloženo propisno vođenje evidencija u skladu sa zakonom za sva tri subjekta nadzora i servisiranje medicinsko-tehničke opreme u ordinacijama od ovlaštenog servisera po predhodno sklopljenom ugovoru s istim. Izrečena zabrana dopunskog rada doktorici iz Zenice do dobivanja licence nadležne komore. Po zahtjevu Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, vezano za smrt djevojčice iz Kaknja informacije o utvrđenom činjeničnom stanju dostavljene: Ministarstvu zdravstva KS, MUP-u KS, Vladi KS i Kantonalnom tužilaštvu KS u skladu s čl. 9. Zakona o inspekcijama KS ("Sl. novine KS", broj 2/17) - sumnja na počinjeno krivično djelo.

Zahtjev za kontrolu dopunskog rada u vlastitim ordinacijama zdravstvenih radnika koji su uposlenici javnozdravstvenih ustanova, zatražila je i Ljekarsko-Liječnička komora Kantona Sarajevo, odnosno nadzor nad primjenom člana 162. stav 1. tačka 6. i člana 183. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj 46/10 i 75/13).

Zdravstvena inspekcija cijenila je da nije osnovano vršenje zdravstveno inspekcijskog nadzora kod subjekata nadzora privatnih praksi čiji su nosioci ljekari zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama, odnosno nadzor nad primjenom člana 162. stav 1. tačka 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Pravilnik o načinu, postupku i uslovima, kao i drugim pitanjima od značaja za organizovanje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u zdravstvenoj ustanovi ili privatnoj praksi ("Sl. novine FBiH", broj 60/12), uređuje način, postupak i uslove, kao i druga pitanja od značaja za organizovanje i obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u zdravstvenoj ustanovi ili

privatnoj praksi, te u čl. 3. stav 2. propisuje da ukoliko je privatna praksa organizovana kao vlastita privatna praksa zdravstvenog radnika, obavezno je da ista ispunjava uslove propisane Zakonom i propisima donesenim na osnovu tog zakona, izuzev uslova iz člana 162. stav 1. tačka 6. Zakona.

S tim u vezi, ljekari koji su zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama, nosioci su privatnih praksi, kojima Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo rješenjem utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje dopunskog rada u vlastitoj privatnoj praksi, a što je propisano čl. 165. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine FBiH", broj 46/10 i 75), kao i čl. 3. stav 3. gore citiranog Pravilnika. Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, kao donosioc rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje privatne prakse, odnosno odobrenja za rad privatne prakse, prema čl. 173. - 176. Zakona, donosi i rješenja o prestanku obavljanja privatne prakse. Nadalje, član 183. Zakona o zdravstvenoj zaštiti obavezuje zdravstvenog radnika da pribavi mišljenje nadležne komore, kako bi mogao obavljati poslove svoje struke u dopunskom radu, ali ne duže od jedne trećine punog radnog vremena, a što je propisano i čl. 162. stav 1. tačka 9. Zakona.

Zdravstvena inspekcija službenim putem zaprima rješenja Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, kojima je odobrena privatna praksa, te uvidom u nekoliko nasumično odabranih rješenja utvrđeno je da u obrazloženju istih stoji "uz zahtjev je priložena potrebna dokumentacija kao dokaz o ispunjavanju formalno-pravnih uslova za rad, utvrđenih u čl. 162. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (osim tačke 6. obzirom da je imenovani uposlenik zdravstvene ustanove- naziv iste)".

Zdravstvena inspekcija zaprimila je i zahtjeve zdravstvenih radnika, prema kojem su u procesu osnivanja grupne privatne prakse, predali zahtjev Ljekarskoj-Liječničkoj komori Kantona Sarajevo za izdavanje mišljenja za osnivanje iste, a pomenuta Komora im je zatražila: "izlazak po službenoj dužnosti kantonalne zdravstvene inspekcije da postupi iz svoje nadležnosti (vjerovatno kontrolu ispunjenja minimalno tehničkih uvjeta za obavljanje djelatnosti) iako zvanično privatna praksa nije započela sa radom".

Slijedom zaprimljenog akta, zdravstvena inspekcija dostavila je odgovore podnosiocima zahtjeva, ali i Ljekarsko-Liječničkoj komori Kantona Sarajevo, da je čl. 215. do čl. 217. Pravilnika o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 5/20), te čl. 58. do 61. Pravilnika o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom ("Sl. novine Federacije BiH", broj 104/13, 16/14 i 66/15) definisan način i postupak verifikacije obavljanja zdravstvene djelatnosti u oblasti zdravstva.

Tokom 2021. godine zdravstvena inspekcija zaprimila je izvještaje o kontroli procesa sterilizacije, mikrobiološkom analizom spore, od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, prema čemu u 18 zdravstvenih ustanova nije uredna sterilizacija. Na osnovu istog izvršeno je ukupno 18 zdravstveno-inspekcijskih nadzora te su izrečene zabrane upotrebe sterilizatora ili autoklava koji se koriste za sterilizaciju instrumenata i materijala, a za koje prema izvještaju JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo sterilizacija nije uredna.

Nakon iseka roka za izvršenje naloženih mjera inspektori su izvršili 106 kontrola izvršenja rješenja i utvrdili da je 97 subjekta nadzora postupilo po rješenju, a devet subjekta nadzora nisu izvršili naložene mjere, o čemu su izdati prekršajni nalozi u skladu sa Zakonom o inspekcijama KS.

Broj zdravstvenih inspektora je nedovoljan da bi se moglo provesti preventivno djelovanje na terenu, a što otežava i kvalitetno odgovaranje svim potrebama i pitanjima u oblasti javnog zdravstva (pogotovo u doba pandemije) koji su rastući iz dana u dan, što pokazuje mali broj izvršenih redovnih nadzora.

Broj predavki u kojima se traži zaštita prava i druga pomoć od nadležne inspekcije je sve veći, tako da je skoro nemoguće obavljanje redovnih-planiranih nadzora, a posebno rad na složenijim problemima, zahtjeva veću posvećenost i vrijeme koje je potrebno izdvojiti, kao i veći broj izvršilaca, uz napomenu da zdravstveni inspektor Senada Bradić stekla uslov za penziju u junu

2021. godine.

7.3 Farmaceutska inspekcija

Farmaceutska inspekcija nadzore obavlja u skladu sa nadležnostima koje su određene sljedećim zakonima:

- Zakon o apotekarskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Zakon o lijekovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 109/12);
- Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik BiH“, broj 58/08);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13);
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH ("Sl.glasnik BiH", broj 25/06);

Planom za 2021. godinu je predviđeno 235 nadzora, a izvršeno 236 nadzora, što je za 1 nadzor ili 100, 44 %, više od planiranog.

Od 236 nadzora, izvršeno je 137 redovnih nadzora, 54 kontrolnih i 46 usmjerenih nadzora. Za utvrđene nedostatke donesena su 55 rješenja o otklanjanju nedostataka i 1 rješenje o zabrani rada ogranka apoteke. Izdato 25 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 81.130,00 KM.

Farmaceutski inspektor vrši inspeksijski nadzor u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti, Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Primarni načelni stavovi farmaceutsko inspeksijskog nadzora pravnih i fizičkih lica koja vrše promet lijekova na malo je osiguranje ispravnosti djelotvornosti lijekova koji se upotrebljavaju u medicini, kao njihova zloupotreba, utvrđivanje uvjeta za dobijanje odobrenja za stavljanje lijeka u promet, proizvodnja, primjena kao i kontrola kvaliteta, utvrđivanje tragova neadekvatnog rukovanja sa upustvom o lijeku, utvrđivanje broja farmaceutskih timova, poštivanje Pravilnika o utvrđivanju marže, odnosno cijene lijekova, utvrđivanje ispunjavanja posebnih uvjeta propisanih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti za pravna i fizička lica, praćenja evidencije o izvršenim kontrolama kvaliteta lijekova.

Inspeksijski nadzor farmaceutski inspektor je vršio nad prometom lijekova na malo u apotekama javnog i privatnog sektora, specijaliziranim trgovinama-trgovine za promet medicinskih sredstava na malo i nad primjenom lijekova u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Kanton.

U redovnim i usmjerenim nadzorima u izvještajnom periodu akcenat sveobuhvatnih farmaceutsko-inspeksijski nadzora je bio sljedeći:

- Kontrola režima izdavanja lijekova (akcenat na sljedeće lijekove: tramadol, azitromicin, testosteron ampule, bromezepame, doksicikline itd.).
- Gotovi lijekovi da se izdaju isključivo u originalnom pakovanju, ne "komadno" (na tableticu).
- Kontrola zdravstvenih ustanova da li vrše nabavku registrovanog lijeka-medicinskog kiseonika od registrovanog dobavljača.
- Testiranje brzim antigenskim testovima na Covid 19 u apotekama te izdavanje nalaza na osnovu dobivenog rezultata.
- Kontrola poštivanja mjera naredbi od nadležnih kriznih štabova.
- Kontrola medicinskih sredstava (brzih antigenskih testova na Covid 19), da li su registrirana, te da li imaju adekvatnu deklaraciju na sekundarnom pakovanju.
- Kontrola odlaganja farmaceutskog otpada.

U svim inspeksijskim nadzorima, zbog trenutne epidemiološke situacije, izvršena je kontrola poštivanja svih mjera u apotekama po aktuelnim naredbama izdatim od nadležnih organa,

ukazivano na određena odstupanja zapažena u nadzoru, a koja su u nadležnosti sanitarnih inspektora.

U navedenom periodu izvršena je kontrola lijekova koji se izdaju na komad, posebno lijek generičkog naziva sildenafil, koji se koristi za poboljšanje potencije kod muškaraca.

Lijek sildenafil u tekućoj godini prodavan je u originalnom pakovanju, a ne na komad, obzirom da je postupajuća inspektorica u predhodnim godinama prodaju lijeka na komad represivno sankcionisala, tako da nije bilo odstupanja.

Dalje, tokom kontrole zdravstvenih ustanova zaključeno je da većina istih nabavlja lijek-medicinski kiseonik koji je registrovan kod nadležne Agencije, izuzetak je bila samo jedna zdravstvena ustanova za koju je izdato rješenje o otklanjanju nedostatka, te je rješenje izvršeno u cijelosti.

Odstupanja koja se ponavljaju i ove godine, bila su evidentirana i prehodnih jeste-nedostatak stručnog kadra u apotekama. Uglavnom većina prekršajnih naloga su izdata iz razloga što u apotekama u momentu kontrole postupajući inspektor ne zatiče magistra farmacije u apoteci, već u istoj bude sam farmaceutske tehničar, što nije u skladu sa zakonom.

U proteklom periodu vršeni su inspekcijski nadzori u apotekama pri čemu je kontrolisano da li se vrši testiranje brzim antigenskim testovima na Covid 19, te izdaju nalazi pacijentima na osnovu dobivenog rezultata. Firma Medit d.o.o. Sarajevo poslala je aplikaciju apotekama da se iste "uvežu" sa njima na način da vrše testiranje pacijenata brzim Ag testovima na Covid 19, te putem aplikacije iz Medita izdaju nalaze sa potpisom i pečatom magistra farmacije.

S obzirom da navedena radnja nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti, te da se u apotekama ne može raditi dijagnostika i izdavanje nalaza postupajuća inspektorica je vršila kontrolu istih. Tom prilikom izdata su tri rješenja o zabrani rada dijagnostike i izdavanja nalaza u apotekama. Postupajući inspektor o situaciji zatečenoj na tereni pismenim putem obavijestio Federalnu upravu za inspekcijeke poslove i Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo. S obzirom da je Medit o naprijed navedenoj aktivnosti dobio odobrenje od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo da se naprijed navedene radnje mogu obavljati u apotekama, na način da su na zvaničnoj stranici ministarstva objavljene Smjernice za uvođenje brzog antigenskog testiranja u apotekama Federalno ministarstvo zdravstva kao donosioc Zakona o apotekarskoj djelatnosti, dostavilo akt svim kantonalnim inpekcijama i ministarstvima u Federaciji BiH saopštenjem da testiranje i izdavanje nalaza u apotekama nije u skladu sa aktuelnom zakonskom regulativom, te samim tim i sa smjernicama izdatim od strane Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo.

Predmet kontrole-poštivanje režima izdavanja lijekova, tj. da li se lijekovi na čijim sekundarnim pakovanjima piše da se izdaju na ljekarski recept to i poštuje. Poseban akcenat je dat za lijek generičkog naziva tramadol, zbog mogućnosti njegove zloupotrebe posebno kod mladih, kao i lijek azitromicin, trenutno "popularni" antibiotik, koji se koristi kao lijek izbora kod pacijenata oboljelih od Covid 19. Azitromicin spada u skupinu makrolidnih antibiotika, na čijem sekundarnom pakovanju jasno piše da se izdaju na recept, te se može dati isključivo po preporuci ljekara, a ne na slobodnu prodaju, u prevenciji.

Tokom redovnih nadzora konstatovano je da jedna apoteka nema rješenje od nadležnog ministarstva da obavlja apotekarsku djelatnost, na licu mjesta zabranjen rad, što je zapisnički konstatovano, a onda izdato i pisano rješenje zabrane rada dok ne pribavi rješenje o obavljanju djelatnosti od nadležnog organa.

Na ukupno 55 izdatih rješenja u tekućoj godini nije bilo žalbi upućenih ka drugostepenom ogranu, već su ista uglavnom izvršena u cijelosti ili eventualno traženo produženje roka za izvršenje mjere naložene po rješenju. Samo dva rješenja od ukupnog broja nisu izvršena u ostavljenom roku, te su izdati prekršajni nalozi za neizvršenje rješenja i zaključci o novom roku za izvršenje naložene upravne mjere u skladu sa zakonom o inspekcijama. Naložene mjere izvršene.

Prekršajni nalozi koje je izdao farmaceutski inspektor u izvještajnom periodu bili su na osnovu Zakona o apotekarskoj djelatnosti, Zakona o zaštiti potrošača u BiH i Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo.

- Prekršajni nalozi za PZU, JU i privatne apoteke su izrečene zbog:
- nepoštivanja režima izdavanja lijekova;
- u momentu nadzora u apoteci se ne zatiče magistar farmacije;
- neslaganje materijalnog stanja lijekova u apoteci sa materijalnim stanjem u programu apoteke;
- neadekvatne deklaracije na sekundarnom pakovanju lijeka;
- neistaknutog roka upotrebe na lijeku;
- zbog neizvršenja rješenja kao upravne mjere.

Tokom inspekcijskih nadzora u Specijaliziranim trgovinama za promet medicinskih sredstava na malo uočena je najčešća nepravilnost da nemaju rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti izdato od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo ili da u rješenju nije navedena odgovorna osoba za stručni rad specijalizirane trgovine, što je u suprotnosti sa članom 24. Zakona o apotekarskoj djelatnosti. Tokom redovnih nadzora postupajuća inspektorica je za utvrđene nepravilnosti djelovala rješenjem kao upravnom mjerom.

- Upravne mjere koje je donio farmaceutski inspektor realizovane su na osnovu Zakona o apotekarskoj djelatnosti ("Službene novine FBiH", broj 40/10), Zakona o zaštiti potrošača u BiH ("Službene novine BiH", broj 25/06,88/15) i Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Službene novine KS", broj 2/17).
- Po osnovu donesenih rješenja u apotekama (PZU, JU i privatne apoteke) naloženo je sljedeće:
- Poštivanje režima izdavanja lijekova (čest slučaj da se lijek izdaje na nalaz, što nije u skladu sa Zakonom, jer se nalaz kopira vrati pacijentu, te samim tim isti lijek pacijent može podići u drugoj apoteci, gdje dolazi do zloupotreba);
- Gotove lijekove izdavati isključivo u originalnom pakovanju;
- Apoteka mora obezbijediti magistra farmacije da bude prisutan tokom cijelog radnog vremena, jer je isti odgovoran za stručni rad u istoj;
- Na određenim magistralnim i galenskim lijekovima u apoteci uočeno je da nemaju naveden rok upotrebe ili im je isti istekao, što je u suprotnosti sa zakonom;
- Lijekovi isteklog roka i oštećenog sekundarnog pakiranja moraju se adekvatno odlagati u farmaceutski otpad, te svaka ustanova mora imati potpisan ugovor za zbinjavanja farmaceutskog otpada sa ovlaštenim operaterom;
- Nabavljati lijekove i medicinska sredstva od ovlaštenih veleprometnika, tj. onih koji su upisani u Registar veleprometnika kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH;
- Prometovati samo registrovanim lijekovima i medicinskim sredstvima;
- Kontrola materijalnog stanja lijekova u apoteci i pri tom upoređivati sa materijalnim stanjem lijekova u programu apoteke;
- Prometovati lijekovima koji imaju istaknutu deklaraciju, uvoznika, proizvođača za navedeni lijek, te istaknut rok upotrebe;
- Zabraniti dijagnostiku i izdavanje nalaza dobivenih testiranjem brzim Ag testovima u apoteci;
- Zabraniti rad apoteke jer nema rješenje o obavljanju djelatnosti izdato od nadležnog organa.
- Prilikom vršenja inspekcijskih nadzora iz ove oblasti utvrđeni su prekršaji koji se odnose na:

- izdavanje lijekova suprotno utvrđenom režimu;
- izdavanje lijekova na osnovu neispravne medicinske dokumentacije;
- izdavanje gotovih lijekova na ljekarski recept od strane neovlaštenog lica-farmaceutski tehničar;
- u apoteci nije prisutan magistar farmacije tokom cijelog radnog vremena;
- lijekovi i hemikalije proteklog roka upotrebe nisu odloženi i zbrinuti kao farmaceutski otpad.

Subjektima kod kojih su utvrđeni određeni nedostaci i nepravilnosti u radu izdata su rješenja kojima je naloženo otklanjanje istih u ostavljenom roku.

7.4. Inspekcija za hranu

Planom za 2021. godinu predviđeno je da tri inspektora za hranu izvrše 903 inspekcijska nadzora. Zbog trajanja pandemije i podkapacitiranosti Inspektorata, inspektori za hranu rade kao i sanitarni inspektori, po ovlaštenju, izvještaj je neodvojiv i u sastavu je izvještaja sanitarne inspekcije.

Generalni cilj je povećanje broja i efikasnosti vršenja nadzora na zaštiti zdravlja ljudi, sprečavanju i suzbijanju nastanka zaraznih bolesti i provođenju opštih i posebnih mjera, što će određivati pandemija izazvana koronavirusom.

8. Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije

Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije u periodu januar-decembar 2021.godine vršio je poslove neposrednog inspekcijskog nadzora nad provođenjem zakona i drugih propisa iz oblasti cesta i cestovnog prijevoza.

Inspektorat se sastoji od dvije inspekcije i to:

-Inspekcije za ceste

-Saobraćajne inspekcije

Inspekcijski nadzor je vršilo 9 inspektora i to:

-1 inspektor za ceste - po ovlaštenju Direktora KUI-a

-8 saobraćajnih inspektora

U periodu od 01.01.do 31.12.2021.godine Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije na osnovu Programa rada za 2021.godinu realizovao je slijedeće:

-izvršeno je **2.906** inspekcijskih nadzora (+**468** inspekcijska nadzora po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna **3.374** inspekcijskih nadzora)

-donijeto je **88** rješenja o nalaaganju mjera

-iz saobraćaja privremeno je isključeno 0 vozila

-Sudu je podnijeto **1** zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka

-izdato je 884 prekršajnih naloga

-izrečene su kazne u novčanom iznosu od **370.850 ,00 KM**

Program rada Inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije za 2021.godinu koji planirano je izvršenje **2** inspekcijska nadzora za jednog saobraćajnog inspektora u toku jednog radnog dana a na mjesečnoj osnovi (20 radnih dana), odnosno **40** inspekcijskih nadzora mjesečno za jednog

saobraćajnog inspektora što iznosi izvršenje **320** inspekcijskih nadzora mjesečno a za 8 saobraćajnih inspektora ($8 \times 40 = 320$) odnosno **3.520** inspekcijskih nadzora za 2021.godinu. Uvažavajući gore navedeno za period januar -decembar 2021.godinu Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije planirao je izvršenje **3.760** inspekcijskih nadzora (**3.520** inspekcijskih nadzora za saobraćajnu inspekciju + **240** inspekcijskih nadzora za inspektora za ceste-po ovlaštenju).

U periodu januar-decembar 2021.godine Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije izvršio je **2906** inspekcijskih nadzora iz svoje nadležnosti kao i **468** inspekcijska nadzora iz nadležnosti sanitarnih inspektora.

U periodu 01.01. do 31.12.2021.godine saobraćajni inspektori su u skladu sa Zakonom o obavezama i ovlaštenjima kontrola operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj 37/14) vršili su pokretanje prekršajnih postupaka na osnovu dostavljenih zapisnika kontrolora operatera javnog prijevoza putnika .

U ovom izvještajnom periodu vršeni su i kontinuirani inspekcijski nadzori javnog linijskog prijevoza putnika kao i kontinuirani inspekcijski nadzori prijevoza tereta na području Kantona Sarajevo.

Pored gore navedenog u toku 2021. godine a zbog ukazane potrebe za većim brojem sanitarnih inspektora i pojačanih inspekcijskih nadzora sa ciljem sprječavanja širenja COVID-19 saobraćajni inspektori su vršili inspekcijske nadzore iz nadležnosti sanitarnih inspektora na osnovu ovlaštenja Direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

8.1 Inspekcija za ceste

Inspektor za ceste (po ovlaštenju) je vršio je nadzor nad primjenom zakona iz oblasti cesta i to:

- Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine"broj :12/10,13/10 i 66/13);
- podzakonskim aktima donijetim na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine;
- kantonalnim propisima koji regulišu oblast cesta

Inspektoru za ceste (po ovlaštenju) Programom rada Inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije planirano je izvršenje **240** inspekcijskih nadzora u toku 2021.godine.

U periodu januar-decembar 2021.godine Inspekcija za ceste na osnovu Programa rada za period januar-decembar 2021. godine realizovala je slijedeće mjere i radnje iz nadležnosti:

-izvršeno je 435 inspekcijskih nadzora Programom rada za period januar-decembar 2021.godine planirano je da Inspekcija za ceste izvrši 240 inspekcijskih nadzora a izvršeno je 435 inspekcijskih nadzora tako da je izvršeno 195 inspekcijskih nadzora više od planiranog što je za 181,25 % više od planiranog.

Primjena Odluke o kategorizaciji cesta u autoceste, magistralne ceste i regionalne ceste("Službene novine Federacije BiH"broj 24/14) koja je trebala započeti 15.11.2014. i kojom bi određeni broj lokalnih i gradskih cesta bile kategorisane kao regionalne ceste a samim tim i bile i u nadležnosti inspekcijskog nadzora kantonalnih inspektora za ceste pomjerena je za 15.03.2018.god.stavljena je van snage tako da su u nadležnosti kantonalnog inspektora za ceste u ovom izvještajnom periodu bile samo regionalne ceste na području Kantona Sarajevo.

Na području Kantona Sarajevo određene su slijedeće regionalne ceste:

- R -442a-dionica Hadžići-Igman-granica Entiteta u dužini 28.97 km
- R-442b-dionica G.Grkarica-Krstac-Darkovac-Pendičići u dužini od 25,52 km
- R-443 -dionica Tarčin-granica Kantona u dužini od 3,45km
- R-444-dionica Podlugovi-granica Kantona u dužini od 1,21 km
- R-445-dionica Semizovac-Podlugovi-Vratnica u dužini od 13,21 km
- R-447-dionica Dariva-granica Entiteta u dužini od 5,11km

8.2 Saobraćajna inspekcija

Saobraćajni inspektori su vršili nadzor nad primjenom zakona koji regulišu oblast prijevoza i to:

- Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine "broj :28/06 i 02/10);
- Zakon o taksi prijevozu u Kantonu Sarajevo("Službene novine Kantona Sarajevo"broj:11/14 i 26/14);
- Zakon o obavezama i ovlaštenjima kontrola operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj :37/14);
- Odluka o uređivanu javnog prijevoza lica zaprežnim vozilima-fijakerima ("Službene novine Kantona Sarajevo"broj:28/14);
- podzakonskim aktima donijetim na osnovu Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine.

U toku perioda januar-decembar 2021.godine Saobraćajna inspekcija je na osnovu Programa rada za period januar-decembar 2021.godine realizovala slijedeće mjere i radnje iz nadležnosti:

-izvršeno je **2.471** inspekcijskih nadzora (+**468** inspekcijska nadzora po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna 2939 inspekcijskih nadzora)

-donijeto je 88 rješenja o nalažanju mjera

-sudu je ponijeto **1** zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka

-izdato je **884** prekršajnih naloga (+**72** prekršajna naloga po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna 956 prekršajna naloga)

-izrečene su novčane kazne u iznosu od **370.850,00 KM** (+**126.000 KM** po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna **496.850,00 KM**).

Programom rada za period januar-decembar 2021.godine planirano je da Saobraćajna inspekcija izvrši **3.520** inspekcijskih nadzora a izvršeno je **2.471** inspekcijska nadzora što je za **1049** inspekcijska nadzora manje od planiranog što je za **29.80 %** manje od planiranog.

Ukoliko bi zbog objektivnih okolnosti (bolovanje u trajanju 401 radnih dana i pandemija COVID 19) koje se nisu mogle predvidjeti Programom rada a uz uvažavanje činjenice da je Programom rada za jednog saobraćajnog inspektora predviđeno minimalno izvršenje 2 inspekcijska nadzora u toku 1 radnog dana i da u toku 2021.godine izvršili korekciju Programa rada predviđeni broj inspekcijskih nadzora bi trebalo umanjiti za **802** inspekcijskih nadzora tako da bi planirani broj inspekcijskih nadzora iznosio **2.718**.

SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12. 2020. GODINE U OBLASTI JAVNOG VANLINIJSKOG PRIJEVOZA PUTNIKA-TAKSI PRIJEVOZA

U toku perioda januar-decembar 2021.godine Saobraćajna inspekcija je na osnovu Programa rada za period januar-decembar 2021.godine realizovala slijedeće mjere i radnje iz nadležnosti:

- izvršeno je 2.471 inspekcijskih nadzora (+468 inspekcijska nadzora po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna 2939 inspekcijskih nadzora)
- donijeto je 88 rješenja o nalaganju mjera
- sudu je ponijeto 1 zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka
- izdato je 884 prekršajnih naloga (+72 prekršajna naloga po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna 956 prekršajna naloga)
- izrečene su novčane kazne u iznosu od 370.850,00 KM (+126.000 KM po ovlaštenju za rad iz nadležnosti sanitarnih inspektora tako da je ukupno saobraćajna+sanitarna 496.850,00 KM) Programom rada za period januar-decembar 2021.godine planirano je da Saobraćajna inspekcija izvrši 3.520 inspekcijskih nadzora a izvršeno je 2.471 inspekcijska nadzora što je za 1049 inspekcijska nadzora manje od planiranog što je za 29.80 % manje od planiranog.

Ukoliko bi zbog objektivnih okolnosti (bolovanje u trajanju 401 radnih dana i pandemija COVID 19) koje se nisu mogle predvidjeti Programom rada a uz uvažavanje činjenice da je Programom rada za jednog saobraćajnog inspektora predviđeno minimalno izvršenje 2 inspekcijska nadzora u toku 1 radnog dana i da u toku 2021.godine izvršili korekciju Programa rada predviđeni broj inspekcijskih nadzora bi trebalo umanjiti za 802 inspekcijskih nadzora tako da bi planirani broj inspekcijskih nadzora iznosio 2.718.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU CILJEVA I PLANIRANIH ZADATAKA SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12. 2021.GODINE ZA OBLASTI PRIJEVOZA TERETA

U periodu januar-decembar 2021.godine vršeni su inspekcijski nadzori prijevoza tereta na području Kantona Sarajevo.

U toku ovih inspekcijskih nadzora nadzora saobraćajni inspektori blagovremeno poduzima mjere u skladu sa svojim ovlaštenjima propisanim Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj:28/06 i 02/10) tako da su u periodu januar-decembar 2021. godine poduzeli slijedeće mjere i radnje iz nadležnosti:

- izvršeno je 1665 inspekcijska nadzora
- izdato je 733 prekršajnih naloga
- izrečene novčane kazne u iznosu od 316.890,00 KM Programom rada za period januar-decembar 2021. godine u oblasti prijevoza tereta planirano je izvršenje 1.600 inspekcijskih nadzora a izvršeno je 1.665 inspekcijska nadzora tako da je izvršeno 65 inspekcijska nadzora više od planiranog što je za 4,06 % više od planiranog.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENIM INSPEKCIJSKIM NADZORIMA U PERIODU POVEĆANJE ZAGAĐENOSTI ZRAKA NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

Pored blagovremenog poduzimanja mjera iz nadležnosti kantonalnih saobraćajnih inspektora vršeni

su i inspekcijki nadzori prijevoza uglja na području Kantona Sarajevo u kontekstu primjene člana 17. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16).

U izvršenim inspekcijskim nadzorima vozila kojima se vršio prijevoz uglja u periodu januar-decembar 2021. godine utvrđeno je da su ista u vlasništvu fizičkih lica (samostalni autoprijevoznici) te da ne posjeduju dokaz o zadovoljenju uslova iz stava 1. člana 17. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16) izdat od strane akreditovane laboratorije za analzu uglja prema BAS EN ISO 17025.

S obzirom da se radilo o fizičkim licima a da članom 60. stav 5. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16) nije predviđena kazna za iste zbog prekršaja iz člana 17. Odluke isti su upozoreni na obavezu posjedovanje dokaza o zadovoljenju uslova iz stava 1. člana 17. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj : 23/16) izdat od strane akreditovane laboratorije za analzu uglja prema BAS EN ISO 17025.

Sva fizička lica koja su vršila prijevoz uglja a nisu posjedovali dokaz o zadovoljenju uslova iz stava 1. člana 17. Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16) izdat od strane akreditovane laboratorije za analzu uglja prema BAS EN ISO 17025 su upozorena a ista nisu prekršajno sankcionisana iz gore navedenih razloga .

U toku mjeseca januara 2021. godine prioriteta aktivnost kantonalnih saobraćajnih inspektora bila je realizacija Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj 04/17) u skladu sa Odlukom o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj 23/16) kao i Zakona o zaštiti zraka ("Službene novine Federacije BiH" broj 33/03 i 04/10).

Ovi inspekcijki nadzori su vršeni uz organizaciju rada kantonalnih saobraćajnih inspektora u dvije smjene u periodu od 08 do 22 sata kao i radom u dane vikenda.

U zavisnosti od Odluke o proglašene epizode od strane Stručnog tijela za koordinaciju i nadzor -Operativnog štaba kantonalni saobraćajni inspektori su vršili nadzor automobila na potezu Bašćaršija-Ilidža čiji benzinski motori imaju normu EURO1 i manju a dizel motori imaju normu EURO 2 i manju (epizoda "PRIPRAVNOST") odnosno vozila čiji benzinski motori imaju normu EURO 2 i manju a dizel motori imaju normu EURO 3 i manju (epizoda "UPOZORENJE")...

U vezi gore navedenog izvršeno je **577** inspekcijskih nadzora vozila i njihovih motora u pogledu zadovoljenja uslova euro normi. Sva vozila koja nisu ispunjavala uslove za kretanje na realaciji Bašćaršija-Ilidža preusmjerena na alternativne pravce u skladu Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj 04/17) .

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU CILJEVA I PLANIRANIH ZADATAKA SAOBRAĆAJNE INSpeKCIJE ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2019. GODINE ZA OBLASTI NELEGALNOG KOMBI PRIJEVOZA PUTNIKA VOZILIMA (1+8)

U periodu januar-decembar 2021. godine kantonalni saobraćajni inspektori su kontinuirano vršili inspekcijske nadzore nelegalnog prijevoza putnika vozilima (1+8) -nelegalni kombi prijevoz. Inspekcijki nadzori vršeni su na trasama kojima se odvija javni linijski prijevoz putnika a zbog epidemiološke situacije smanjeno su vršeni na području Međunarodnog aerodroma Sarajevo s obzirom da je u većem dijelu godine aerodrom nije bio u funkciji a priliv putnika minimalan. .

Inspekcijski nadzori na trasama po kojima se odvija javni linijski prijevoz putnika vršeni su uz asistenciju policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

Otežavajuću okolnost za vršenje ovih inspekcijskih nadzora predstavlja nedostatak zakonske regulative kojom bi ova oblast kao oblik nelegalnog prijevoza bila preciznije uređena s obzirom da se za sada na Sudu mora dokazivati obavljanje javnog prijevoza uz svjedočenja zatečenih putnika koji u većini slučajeva negiraju da su izvršili plaćanje prijevoza a posebno je ovaj problem izražen prilikom inspekcijskih nadzora na području Međunarodnog aerodroma Sarajevo kada su u većini slučajeva putnici strani državljani.

Na trasama po kojima se odvija javni linijski prijevoz putnika-gradski prijevoz putnika u toku 2021.godine uočen je manji broj nelegalnih kombi prijevoznika u odnosu na predhodni izvještajni period najvjerovatnije zbog redovnijeg javnog linijskog prijevoza putnika koje obavljaju dva prijevoznika.

Zbog gore navedenog u ovom izvještajnom periodu izvršen je manji broj inspekcijskih nadzora od planiranog.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU CILJEVA I PLANIRANIH ZADATAKA SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2021. GODINE ZA OBLAST RAD PO ZAPISNICIMA KONTROLORA OPERATERA JAVNOG LINIJSKOG PRIJEVOZA PUTNIKA KJKP"GRAS"do SARAJEVO

U periodu januar-decembar 2021.godine u skladu sa Zakonom o obavezama i ovlaštenjima kontrolora operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo "broj:37/14) kantonalni saobraćajni inspektori izdavali su prekršajne naloge na osnovu zapisnika kontrolora operatera javnog linijskog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo.

U tom smislu obrađeno je 92 zapisnik kontrolora operatera javnog linijskog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo od kojih je 23 bilo nepotpuno tako da je izdato ukupno 69 prekršajnih naloga kojim su izrečene novčane kazne u iznosu od 3.450,00 KM.

Probleme u toku rada po zapisnicima kontrolora operatera javnog linijskog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo predstavljaju netačno navedeni matični brojevi putnika tako da se nakon izdavanja prekršajnog naloga isti ne mogu upisati u registar novčanih kazni o čemu je u više navrata obavještavan prijevoznik KJKP "GRAS" d.o.o Sarajevo.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU CILJEVA I PLANIRANIH ZADATAKA SAOBRAĆAJNE INSPEKCIJE ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12. 2021.GODINE ZA OBLAST JAVNOG LINIJSKOG PRIJEVOZA PUTNIKA

U periodu januar-decembar 2021. godine vršeni su inspekcijski nadzori javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo .

Inspekcijski nadzori su vršeni s aspekta redovnosti vršenja javnog linijskog prijevoza putnika u skladu sa registrovanim redovima vožnje kao i posjedovanja Rješenja o registraciji redova vožnje izdatih od strane Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo.

Inspekcijskim nadzorima su bili obuhvaćeni operateri javnog linijskog prijevoza putnika na području Kantona Sarajevo odnosno KJKP GRAS d.o.o Sarajevo i CENTROTRANS-EUROLINES d.d. Sarajevo.

Izvršeno je 124 inspekcijskih nadzora na osnovu predavki građana na neredovnog održavanja autobuskih linija od strane operatera javnog linijakog prijevoza putnika.

U toku ovih inspekcijskih nadzora je bilo 11 prekršajnih naloga sa izrečenih 8040.00 KM donijetih mjera te iz razloga što su toku 2018.godine izvršeni su inspekcijski nadzori na 101 autobuskom i minibus linijom na kojima prijevoz putnika obavlja KJKP "GRAS" d.o.o. Sarajevo za koje je utvrđeno da se obavljaju neredovno i neuredno.Zapisnici o utvrđenom činjeničnom stanju proslijeđeni su Ministarstvu saobraćaja Kantona Sarajevo radi poduzimanja mjera iz nadležnosti iz člana 33.stav 2 Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH " broj 28/06 ,02/10) odnosno da izvrši brisanje redova vožnje iz Registra redova vožnje.

Nakon izvršenih inspekcijskih nadzora podnosioci prijava su uredno obavještavani o poduzetim mjerama od strane saobraćajnih inspektora kao i tome da se ove linije nalaze na nadležnom rješavanju Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo.

9. Inspektorat prosvjetne inspekcije

Tokom 2021.godine popunjenost Inspektorata prosvjetne inspekcije bila je sa osam izvršilaca. Međutim, potrebno je istaći da je Glavni inspektor Inspektorata prosvjetne inspekcije privremeno spriječena za rad (na bolovanju) cijeli izvještajni period odnosno cijelu kalendarsku 2021.godinu.

Programom rada za 2021.godinu planiran je broj inspekcijskih nadzora za tri (3) inspektora za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i za 2 (dva) inspektora za visoko obrazovanje.

Programom rada za 2021.godinu planirano je da se izvrši ukupno 789 inspekcijskih nadzora na nivou Inspektorata i to 495 inspekcijskih nadzora od strane prosvjetne inspekcije za oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i 294 inspekcijska nadzora od strane prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje.

U 2021. godini izvršeno je ukupno 947 inspekcijska nadzora ili 120, 02 %, i to 70 redovnih inspekcijskih nadzora, 766 usmjerenih inspekcijskih nadzora i 111 kontrolnih inspekcijskih nadzora.

Inspektori u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, od ukupno planiranih 495 inspekcijska nadzora, izvršili su ukupno 656 inspekcijskih nadzora (132,5%) i to 60 redovnih inspekcijski nadzor, 525 usmjerenih i 71 kontrolni inspekcijski nadzor.

Inspektori u oblasti visokog obrazovanja, od ukupno planiranih 294 inspekcijska nadzora, izvršili su ukupno 291 inspekcijskih nadzora (98,97%) i to 10 redovnih inspekcijska nadzora, 241 usmjerenih i 40 kontrolnih inspekcijskih nadzora.

U odnosu na ostvarene rezultate iz oblasti visokog obrazovanja, odnosno činjenicu da je izvršen 291 inspekcijski nadzor u odnosu na 294 planirana inspekcijska nadzora potrebno je ponovo istaći da inspektor za visoko obrazovanje od 05.10.2020.godine pored poslova Kantonalnog prosvjetnog inspektora za visoko obrazovanje obavlja i poslove Glavnog inspektora Inspektorata prosvjetne inspekcije po ovlaštenju, da drugi inspektor za visoko obrazovanje od 16.08.2021.godine pored pored poslova Kantonalnog prosvjetnog inspektora za visoko obrazovanje obavlja i poslove Sekretara Uprave, te da jedan prosvjetni inspektor od 01.01.2021 do 15.05.2021.godine pored poslova kantonalnog prosvjetnog inspektora, obavljala poslove kantonalnog prosvjetnog inspektora za visoko obrazovanje, od 17.08.2021.godine pored poslova kantonalnog prosvjetnog inspektora

obavlja i poslove kantonalnog prosvjetnog inspektora za visoko obrazovanje, odnosno u toku izvještajnog perioda nijedan inspektor za visoko obrazovanje nije obavljao samo poslove svog radnog mjesta što je dovelo do toga da Program rada nije ispunjen za tri inspekcijska nadzora.

Na nivou Inspektorata, u 2021. godini, doneseno je ukupno 103 rješenja, od čega je 63 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i 40 rješenja o upozorenju. Od ukupno 63 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, 42 rješenja su izvršena, dok 3 rješenja nisu izvršena. Ukupno je uloženo 16 žalbi na rješenja inspektora, te je drugostepeni organ po žalbama donio 17 rješenja.

Inspektori u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja izdali su ukupno 76 rješenja, od čega je 47 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i 29 rješenja o upozorenju. Od 47 izdatih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, 31 rješenje je izvršeno, dok 2 rješenja nisu izvršena dok za ostala rješenja teče rok za izvršenje. Uloženo je ukupno 9 žalbi na rješenja inspektora, a drugostepeni organ donio je 8 rješenja po predmetnim žalbama, te je jedan postupak po žalbi u toku.

Inspektorat prosvjetne inspekcije u izvještajnom periodu je vršio nadzor nad primjenom Zakona i na osnovu njega donesenih propisa i to:

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/08, 21/09);
- Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 23/17, 33/17, 30/19, 34/20);
- Zakon o srednjem obrazovanju (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 23/17, 30/19);
- Zakon o obrazovanju odraslih (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 40/15, 40/20);
- Zakon o visokom obrazovanju /“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 33/17, 35/20 i 40/20);
- Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/16);
- Odluka o Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 46/16);
- Odluka o pedagoškim standardima i normativima za osnovnu školu (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 30/18)
- Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 23/04 i 27/08),
- Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 17/19);
- Pravilnik sa kriterijima za iskazivanje prestanka potreba za zaposlenicima koji su djelimično ili potpuno ostali bez radnih zadataka i postupak popune upražnjenih radnih mjesta u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/15);
- Pravilnik sa kriterijima za prijem radnika u radni odnos u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 35/17);
- Pravilnik o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim, srednjim školama i domovima učenika (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 19/04);
- Pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 24/18);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije u predškolskoj ustanovi (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 22/16);
- Pravilnik o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi (“Službene

- novine Kantona Sarajevo”, broj 46/18);
- Statut Univerziteta u Sarajevu iz 2018.godine;
- Pravila studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu;
- Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu Sarajevu – doktorski studij;
- Pravilnik o priznavanju inostranih visokoskolskih kvalifikacija ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 51/17);
- Pravilnik o sticanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 50/16) i drugi.

Inspektori prosvjetne inspekcije za oblast visokog obrazovanja vršili su nadzore nad primjenom Zakona i na osnovu njega donesenih propisa i to:

- Zakon o visokom obrazovanju /“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 33/17, 35/20 i 40/20 i 39/21)
- Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/16)
- Zakon o obrazovanju odraslih (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 40/15, 40/20)
- Statut Univerziteta u Sarajevu iz 2018.godine
- Statuti privatnih visokoškolskih ustanova
- Pravila studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu
- Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu Sarajevu – doktorski studij
- Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 17/19)
- Pravilnik o priznavanju inostranih visokoskolskih kvalifikacija ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 51/17)
- Pravilnik o sticanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 50/16, 5/18)
- Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa na visokoškolskim ustanovama u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj 21/19).
- Propisi Univerziteta u Sarajevu koji su doneseni na osnovu Zakona o visokom obrazovanju.

Inspektori u oblasti visokog obrazovanja izdali su ukupno 27 rješenja, od čega je 16 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i 11 rješenja o upozorenju. Od 16 donesenih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, 11 rješenja je izvršeno, dok 1 rješenje nije izvršeno. Uloženo je ukupno 7 žalbi na rješenja inspektora, a drugostepeni organ donio je 9 rješenja po žalbi.

U izvještajnom periodu izdato je ukupno 47 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 86.100,00 KM i to 36 prekršajnih naloga u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja u ukupnom novčanom iznosu od 47.100,00 KM, dok su u oblasti visokog obrazovanja inspektori izdali 11 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 39.000,00 KM.

Naime, Programom rada za 2021.godinu planirano je da se izvrši ukupno 789 inspeksijskih nadzora na nivou Inspektorata, a ukupan broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2021.godinu je 947 (120,02%). Posebno treba istaći da je Inspektorat u izvještajnom periodu funkcionisao u smanjenom kapacitetu odnosno poslove u Inspektoratu obavljalo je znatno manje inspektora od

planiranog broja jer kako je gore detaljno navedeno, inspektori nisu obavljali samo poslove svog radnog mjesta već po ovlaštenju direktora i poslove drugih radnih mjesta kako u Inspektoratu tako i Upravi i da je Glavni inspektor Inspektorata cijeli izvještajni period opravdano odsutan.

Slijedom navedenog, nesporno je da su inspektori svojim maksimalnim zalaganjem uspjeli izvršiti više inspekcijkih nadzora na nivou Inspektorata, u odnosu na broj planiranih Programom rada za 2021.godinu. Također, treba napomenuti da je oblast obrazovanja od posebnog društvenog značaja, te da se u većini inspekcijjskih nadzora radi o izuzetno složenim inspekcijjskim nadzorima koji iziskuju posvećenost svim segmentima inspekcijkog nadzora kao cjeline, a koji traju i po nekoliko dana.

Najveći broj zahtjeva za vršenje inspekcijjskih nadzora u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja odnosio se na konkursne procedure prijema radnika u predškolskim ustanovama i srednjim školama, konkursne procedure izbora direktora škola i predškolskih ustanova, ocjenjivanje nastavnika i stručnih saradnika, rad školskog odbora i nastavničkog vijeća, vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije, ocjenjivanje učenika, broj upisanih učenika u prvi razred srednje škole, kontrola subjekata nadzora koja obavljaju djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja bez upisa u registar predškolskih ustanova.

Pored naprijed navedenog, od strane prosvjetnih inspektora u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo vršeni su usmjereni inspekcijjski nadzori i na druge okolnosti, kao što su izricanje odgojno disciplinskih mjera učenicima, kontrola vrednovanja i praćenja rada učenika, profil i stručna sprema nastavnog osoblja kao i ostale povrede zakona, standarda i normativa, te pravilnika koje donosi ministar.

U oblasti visokog obrazovanja ciljevi koji su planirani Programom rada za 2021.godinu uglavnom nisu realizovani zbog izuzetno velikog broja zahtjeva za vršenje inspekcijjskih nadzora, od čega se određen broj odnosio na zahtjeve za provjeru vjerodostojnosti diploma radnika u ustanovama obrazovanja, javnim institucijama i drugo.

Najveći broj zahtjeva za vršenje inspekcijjskog nadzora u oblasti visokog obrazovanja odnosio se na konkursnu proceduru izbora akademskog osoblja (uslovi za raspisivanje konkursa i ispunjavanje uslova za izbor kandidata), realizacija nastavno-naučnog procesa od strane akademskog osoblja, poštivanje Pravila studiranja za sva tri ciklusa studija, primjena izmjene Zakona o visokom obrazovanju u vezi sa uslovima upisa na više godine studija, promjena statusa studenata, procedura postupka dodjeljivanja univerzitetskih priznanja.

Naime, Programom rada za 2021.godinu planirano je da se izvrši ukupno 789 inspekcijjskih nadzora na nivou Inspektorata, a ukupan broj izvršenih inspekcijkih nadzora za 2021.godinu je 947 (120,02%). Posebno treba istaći da je Inspektorat u izvještajnom periodu funkcionisao u smanjenom kapacitetu odnosno poslove u Inspektoratu obavljalo je znatno manje inspektora od planiranog broja jer inspektori nisu obavljali samo poslove svog radnog mjesta već po ovlaštenju direktora i poslove drugih radnih mjesta kako u Inspektoratu tako i Upravi i da je Glavni inspektor Inspektorata cijeli izvještajni period opravdano odsutan. Slijedom navedenog, nesporno je da su inspektori svojim maksimalnim zalaganjem uspjeli izvršiti više inspekcijkih nadzora na nivou Inspektorata, u odnosu na broj planiranih Programom rada za 2021.godinu. Također, treba napomenuti da je oblast obrazovanja od posebnog društvenog značaja, te da se u većini inspekcijjskih nadzora radi o izuzetno složenim inspekcijjskim nadzorima koji iziskuju posvećenost svim segmentima inspekcijkog nadzora kao cjeline, a koji traju i po nekoliko dana.

10. Sektor za stručne i zajedničke poslove

Sektor za stručne i zajedničke poslove djeluje kao jedna od organizacionih jedinica Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo.

Program rada Sektora u 2021.godini koncipiran je na način da obezbijedi realizaciju osnovnog programskog zadatka ovog organa, a to je provođenje inspeksijskog nadzora u cilju osiguranja zakonitosti i zaštitu javnog i privatnog interesa u skladu sa propisima kojima su regulisana ova pitanja.

S tim u vezi, a u cilju obezbjeđenja logističke podrške u radu ostalim organizacionim jedinicama koje djeluju u okviru Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo, u izvještajnom periodu od 01.01.- 31.12.2021. godine, realizovane su aktivnosti kako slijedi: popis stalnih sredstava, sitnog inventara potraživanja i obaveza za 2020. godinu, izrada Godišnjeg obračuna za 2020. godinu, izrada periodičnog izvještaja 01.01. - 31.12.2020. godine, izrada godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći za 2019. godinu, izrada Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2020 godinu, izvještaj o radu iz oblasti ekonomsko-finansijskih poslova za 2020. godinu, izrada zahtjeva za prvi rebalans budžeta Kantona Sarajevo za 2021. godinu, izrada zahtjeva za drugi rebalans budžeta Kantona Sarajevo za 2021. godinu, izrada periodičnih izvještaja (I, II i III kvartal 2021. godine), izrada Analize prioriteta potrošnje i mogućih načina ušteda u Budžetu Kantona Sarajevo za 2021. godinu u dijelu koji se odnosi na KUIP KS, izrada operativnih finansijskih planova Uprave (I, II, III i IV kvartal 2021. godine), priprema i donošenje Plana nabavki za 2021. godinu, priprema i donošenje izmjena i dopuna Plana nabavki za 2021. godinu, izrada dokumenta okvirnog budžeta za 2022.-2024. godinu, izrada zahtjeva za sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2022. godinu, program rada iz oblasti ekonomsko-finansijskih poslova za 2022. godinu, analiza potreba za obnavljanjem stalnih sredstava i opreme, učešće u pripremi i donošenju pravilnika o platama KUIP-a, donošenje rješenja o povratu više ili pogrešno uplaćenih sredstava uplaćenih po PN-a, koordinacija sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom F BiH Hercegovine, te obračun i uplate sredstava naknade za posebnu naknadu za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, praćenje i analiza ostvarenih troškova Uprave u svim segmentima potrošnje, priprema i donošenje odluka o preraspodjelama sredstava, obavljanje poslova finansijske operative i knjigovodstva, prijem i kontrola dokumentacije te priprema i unos podataka na propisane obrasce za obračun plaće kao i drugih primanja koja nemaju karakter plaće, analitičko praćenje naplate veterinarske naknade i izvještavanje, kontinuirane aktivnosti sa Stručnom službom Kantona Sarajevo na izradi i donošenju pojedinačnih akata koji se odnose na prava, dužnosti i odgovornosti službenika i namještenika izadnog odnosa ili u vezi radnog odnosa (pomoći u slučaju smrti i bolesti, godišnji odmori, prekovremeni rad, rad u neradne dane, rad u dane praznika, noćni rad, upotpunjavanju personalne dokumentacije i drugo), saradnja sa Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo na održavanju stalnih sredstava, podjela kancelarijskog materijala po organizacionim jedinicama Uprave, održavanje, proširenje i unapređenje informacionog sistema, pružanje stručne podrške korisnicima informacionog sistema, administriranje sistema kao i otklanjanje korisničkih i programskih grešaka. kreiranje i instalacija arhivske IBM Lotus baze s arhiviranim predmetima, kreiranje i instalacija novih IBM Lotus baza dokumenata za određene organizacione jedinice, ažuriranje kontrolnih listi u sistemu e-inspektor, implementacija novih i izmjena postojećih predložaka dokumenata u sistemu e-inspektor. nadogradnja licenci u sistemu e-inspektor, kreiranje različitih vrsta izvještaja po zahtjevu u sistemu e-inspektor, analiza potreba za nabavku informatičke opreme (prijenosna računala, personalna računala, mobilni štampači i skeneri), instalacija antivirus programa na radne stanice u koordinaciji sa Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, povećanje kapaciteta lokalne mreže zbog povezivanja novih korisnika u informaciono-komunikacioni sistem, automatizacija otpreme pošte, instalacija i konfiguracija nove informatičke opreme na protokolu, obavljanje poslova zastupanja u

sudskim postupcima, što uključuje i pripremu zastupanja u okviru samog Sektora, te u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama, obavljanje poslova registra novčanih kazni i prekršajne evidencije, obavljanje poslova "pisarnice", odnosno prijema, zavođenja, raspoređivanja, otpremanja pošte i arhiviranje predmeta i dokumentacije, kontinuirane aktivnosti sa Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo u cilju realizacije nabavki potrošnog materijala, saradnja sa Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo u cilju održavanja voznog parka kojim raspolaže Uprava, saradnja sa Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo na održavanju stalnih sredstava, koordinacija aktivnosti sa JU "Studentski centar" Nedžarići na održavanju prostora u kojem je smještena Uprava, kurirski poslovi.

Program nabavki stalnih sredstava je djelimično realizovan. Naime, nabavke Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo su realizovane putem provedene procedure javnih nabavki nastalih u radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo u 2021. godini, a iste su provedene putem Komisije za nabavku robe, imenovane od strane Direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo (Rješenje broj 14-01-14- 02819/19 od 18.06.2019. godine).

Komisija za javnu nabavku robe izvršila je sljedeće nabavke:

- Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda za ustupanje usluge tekućeg održavanja aplikacije "IBM Lotus Domino i Notes platforme u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-00161/21-1 od 12.01.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku zaštitnih jakni, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-04539/21 - 1 od 07.09.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku web kamere, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-00597/21 - 1 od 01.02.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku personalnog računara, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-01780/21 - 1 od 07.04.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku dezinfekcionog sredstva, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-06142/21 - 1 od 08.12.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku briseva za detekciju organske materije na površinama, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-02040/21 - 1 od 26.04.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku fotoaparata, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-04362/21 - 1 od 26.08.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku prskalica neophodnih za vršenje dezinfekcije prostorija, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-14-03-11-01352/21 - 1 od 09.03.2021. godine.
- Direktni sporazum za ustupanje ugostiteljskih usluga za potrebe održavanja studijske posjete, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-05397/21 - 1 od 21.10.2021. godine.
- Direktni sporazum za ustupanje usluge štampanja knjiga djelovodnika i upisnika, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-05744/21 - 1 od 16.11.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku dnevnih novina za 2022. kalendarsku godinu, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-06336/21 - 1 od 17.12.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku ruksaka za nošenje laptop računara, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-14-06253/21 - 1 od 13.12.2021. godine.
- Direktni sporazum za nabavku i isporuku znački za revere, na osnovu Odluke o pokretanju

- postupka javne nabavke broj: 14-03-11-03155/21 - 1 od 30.06.2021. godine.
- Direktni sporazum za ustupanje vršenja usluge analize uzoraka čaja od korijena hrena, na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke broj: 14-03-11-02023/21 - 1 od 22.04.2021. godine.
- Direktni sporazum za ustupanje vršenja usluge analize hrane za životinje, na osnovu Odluke o prihvatanju troškova broj: 14-03-11-06514/21 - 1 od 29.12.2021. godine.

Od značajnijih projekata koji se realizuju u ovoj Upravi je realizacija projekta "E- Inspekcija". Pomenuti projekat podrazumijeva elektronsko vršenje i evidentiranje inspeksijskog nadzora, u smislu sačinjavanja u elektronskoj formi svih relevantnih akata, kao i štampanje i izdavanje istih na mjestu vršenja inspeksijskog nadzora. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo započela je sa zvaničnom primjenom projekta "E-Inspekcija" dana 01.01.2013. godine. Međutim, učestali su problemi u implementaciji ovog projekta, prije svega zbog aplikacije Lotus Swing, koja ne daje rezultate koji su se očekivali na nivou ove Uprave. Iz tog razloga, u narednom periodu će biti potrebno zauzeti stavove oko daljnjeg funkcionisanja informacionog sistema Uprave.

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo dana 15.02.2021. godine pokrenula je aktivnosti na uvođenju CAF modela za upravljanje kvalitetom rada. U saradnji sa ADS F BiH, uspješno je završila, Fazu 1 – rad na implementaciji CAF-a kao polazne tačka za proces sveobuhvatnog unapređenja rada i uvođenja promjena u organizaciji, razgraničene su jasne odgovornosti, posvećenost i uključenost zaposlenika, donijeta je odluka o usvajanju CAF-a, te je donijeto Rješenje o imenovanju članova CAF radne grupe, Fazu 2 - članovi CAF radne grupe, uz aktivno učešće zaposlenika i rukovodstva proveli su zajedničku samoprocjenu organizacije na osnovu zadatih kriterija kako bi se identificirale jake strane i područja za unapređenje rada. Glavni rezultat ove faze, pored evaluacije, jeste katalog sa idejama za unapređenje rada radi daljnjeg razvoja organizacije. Očekivani izlazni rezultat/produkt je izvještaj o samoprocjeni, što predstavlja Fazu 3, koja se trenutno implementira.

U Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo u skladu sa Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH ("Službene novine FBiH", br.6/17) imenovan je državni službenik za koordinatore za finansijsko upravljanje i kontrolu FUK-a, koji aktivno učestvuje na provođenju aktivnosti finansijskog upravljanja i kontrole.

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo, a osnovom Odluke Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-7395-1/21 od 08.03.2021. godine i Protokolom kao sastavnim dijelom Odluke, pristupila je realizaciji obaveza iz Protokola o postupanju u slučaju seksualnog i spolno zasnovanog uznemiravanja, kao oblika nasilja u organima uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i pravnim licima čiji je osnivač Kantona Sarajevo, te je imenovala državnog službenika za savjetnika za prevenciju seksualnog i spolno zasnovanog uznemiravanja. U toku 2022. godine u skladu sa navedenom odlukom Vlade Kantona Sarajevo donijeće se plan aktivnosti (termini edukacije, obuke, i dr.) za prevenciju seksualnog uznemiravanja i spolno zasnovanog nasilja, pristupiće se izmjeni pravilnika/etičkog kodeksa u cilju integriranja obaveza iz Protokola, uvrstiće se u godišnji plan aktivnosti obavezna edukacija iz navedene oblasti kao i što će se podnijeti godišnji izvještaj Vladi Kantona Sarajevo o SURZN.

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo je u saradnji sa Federalnom upravom za inspeksijske poslove dana 21.06.2021. godine pristupila aktivnostima na projektu Svjetske banke pod nazivom "Poljoprivredna otpornost i konkurentnost", a koji se realizuje u okvirima kreditnog programa kojima su nosioci resorna ministarstva na državnom i entitetskom nivou, kroz aspekt nanavke hardvera i softvera za unapređenje efikasnosti inspeksijskog nadzora (za poljoprivredne, vjetinarske, vodne i šumarske inspektore).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, a u saradnji sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove je dana 29.12.2021. godine uspostavila kontakt sa predstavnicima Projekta E-uprave u okviru Misije USAID-a i izrazila želju da učestvuje u Projektu E-uprave, izrade novog informacionog sistema, a koji zahtjev je podržan od predstavnika Projekta E-uprave, uz obećanje istih da će upoznati Misiju USAID-a zahtjevom i da će sve učiniti da se implementacija novog informacionog sistema proširi i na Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo zbog uske saradnje sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove odnosno zbog timskog rada posebno iz oblasti suzbijanja sive ekonomije.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, a u saradnji sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove, dana 15.12.2021. godine pristupila je i provođenju aktivnosti na projektima stručne edukacije inspektora.

Sektor za stručne i zajedničke poslove ima sistematizovanih 36 radnih mjesta, od čega je popunjeno 21 radna mjesta, pa je poslove u 2021. godini do 22.10.2021. godine do donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, Sektor je obavljao uz stepen popunjenosti od 58,33%, a od 22.10.2021. godine ima sistematizovanih 34 radnih mjesta, od čega je popunjeno 21 radno mjesto uz stepen popunjenosti od 61,76%.

U okviru Sektora za stručne i zajedničke poslove bile su formirane dvije unutrašnje organizacione jedinice do 22.10.2021. godine, do donošenja novog Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo i to:

- a) Odjeljenje za ekonomske poslove, informatiku i poslove registra novčanih kazni i prekršajne evidencije;
- b) Odjeljenje za pravne poslove, poslove zastupanja i opće poslove.

Ističemo problem nedostatka državnih službenika na poslovima radnog mjesta stručnog savjetnika za pravne poslove, kao i na poslovima radnog mjesta namještenika za stalna sredstva, saradnju sa građanima i dr.

Osnovom navedenog problema, na upražnjenim radnim mjestima nema kontinuiteta u obavljanju poslova odnosno poslovi upražnjenih radnih mjesta obavljaju se preraspoređivanjem uposlenika Sektora, što za posljedicu ima povećanje obima poslova na njihovim radnim mjestima.

U periodu od 01.01.- 31.12.2021. godine, od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo izdato je ukupno 4.421 prekršajnih naloga, sa izrečenim novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 2.518.540 KM.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga 2.711 je plaćenih /naplaćenih/ u iznosu od 1.101.696 KM.

11. Sektor za internu kontrolu

Cilj Sektora za internu kontrolu (u daljnjem tekstu: Interna kontrola) je upozoravati na moguće nepravilnosti i neusklađenosti sa zakonskim, podzakonskim i ostalim propisima vezanim za poslovanje Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Uprava).

Dakle, Interna kontrola savjetuje i predlaže odgovarajuće mjere za njihovo otklanjanje i sukladno tome dovodi do unapređenja poslovanja.

Ispitivanjem i ocjenjivanjem zakonitosti i pravilnosti poslovnih i upravljačkih aktivnosti Uprave, Interna kontrola je doprinijela poboljšanju učinkovitosti poslovnih operacija i tako povećala

efikasnost i efektivnost profesionalnog djelovanja državnih službenika unutar Uprave.

Izvještaj o radu Interne kontrole za 2021. godinu koncipiran je na način, da se kontinuirano vrši kontrola rada svih uposlenika Uprave, odnosno kontrola propusta u radu, utvrđivanje činjeničnog stanja, provjera i prikupljanje činjenica i dokaza, a naročito provjera provođenja inspekcijskog nadzora koji treba da osigura zakonitost, te zaštitu javnog i privatnog interesa u skladu sa propisima kojim su regulisana ova pitanja.

Ciljevi i zadaci koji su se postigli u 2021. godini su slijedeći:

- Provjera i prikupljanje činjenica i dokaza, po zahtjevu direktora Uprave, u slučajevima kada postoje indicije ili saznanja o povredi službene dužnosti od strane osoba koje nisu državni službenici, državnog službenika ili namještenika, a prije eventualnog podnošenja disciplinske prijave od strane direktora Uprave;
- Zaprimane su i razmatrane prijave i predstavke građana na rad uposlenika Uprave, te vršena je provjera navoda istih u cilju izvještavanja i davanja preciznih informacija o utvrđenom činjeničnom stanju, kako direktoru Uprave, tako i podnosiocima predstavki;
- Provjera blagovremenosti postupanja inspektora po podnesenim zahtjevima za vršenje inspekcijskog nadzora;
- Provjera i prikupljanje činjenica i dokaza kod nastupanja materijalne štete u vršenju državne službe od strane osoba koje nisu državni službenici, državnih službenika i namještenika, te izvještava direktora Uprave o visini učinjene štete i okolnostima pod kojima je šteta učinjena;
- Praćene su pravilnosti korištenja službenih vozila, te pravilnosti izvještavanja sa službenih putovanja i realizacija naloga za službenih putovanja;
- Praćeno je poštivanje radnog vremena od strane uposlenika Uprave;
- Praćeno je postupanje po propisima iz kancelarijskog poslovanja;
- Redovno prati stanje vezano za Registar imenovanih lica, a koje se odnose na sve naknadne promjene unutar ovog organa Uprave, te da o istim redovno obavještava Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo.
- Sprovođenje i kontrola korištenja Plana sigurnosti ličnih podataka u Upravi kojeg je izradila Interna kontrola po nalogu Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, a kojim se utvrđuju organizacijske i tehničke mjere kojima se osigurava zaštita ličnih podataka fizičkih i pravnih lica čiju obradu u svojoj nadležnosti vrši Uprava;
- Interna kontrola je otvorila još jedan komunikacioni kanal putem kojeg građani mogu prijaviti nepravilnosti u radu kantonalnih inspektora (sunduče za prijavu korupcije), a koje se nalazi u zgradi Studentskog centra Sarajevo na adresi Aleja Bosne Srebrene bb u Nedžarićima.
- Sačinjen je Prijedlog pravilnika o internom prijavljivanju korupcije u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo koji je u procesu usvajanja;
- Sačinjen je prijedlog za obuku državnih službenika i namještenika u vezi zaprimanja prijava i prerdstavki od strane građana Kantona Sarajevo. Cilj obuke je da se unaprijedi postupak zaprimanja prijava, a koji će biti realizovan u tri koraka:
 - a) Interna obuka državnih službenika i namještenika u vezi zaprimanja prijava i predstavki u Upravi putem komuinikacionih kanala (viber prijave, e-mail prijave, telefonske prijave itd)
 - b) Obuka koju će u saradnji sa Internom kontrolom organizovati ADS FBiH;
 - c) Posjeta Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Ostvarena je redovna saradnja sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Vlade Kantona Sarajevo, u smisli pripreme dokumenta i provođenja aktivnosti za borbu protiv korupcije u Upravi (kontinuiran i blagovremen rad na razvijanju kapaciteta unutar Uprave, a u svrhu izvršavanja planova djelovanja protiv korupcije sa precizno pravno uređenim djelokrugom i

ovlastima);

-Potpisan je Memorandum o razumijevanju i saradnji u oblasti borbe protiv korupcije sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo dana 22.02.2021. godine. Predmet saradnje po ovom Memorandumu podrazumijeva sljedeće modalitete podrške, pomoći i saradnje kako slijedi:

- a) Saradnja na izradi strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije, prije svega Strategije za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, te Akcionog plana njene implementacije;
- b) Razmjena informacija u vezi sa koordinacijom i nadzorom nad provođenjem strateških dokumenata, prije svega Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo;
- c) Saradnja u razvoju programa i projekata iz oblasti prevencije korupcije;
- d) Saradnja u razvoju sistema koordinacije nadležnih tijela zaduženih za implementaciju politika iz oblasti borbe protiv korupcije;
- e) Saradnja i razmjena informacija u oblasti prikupljanja i analize podataka u kontekstu koruptivnih djelovanja, kao i poduzimanja neophodnih mjera u skladu sa zakonom;
- f) Saradnja i razmjena informacija u oblasti prikupljanja i analize statističkih i drugih podataka u kontekstu borbe protiv korupcije Kantona Sarajevo;
- g) U skladu sa nadležnostima ugovornih strana kao i zakonskom regulativom, razmjena informacija iz baza podataka vođenih od strane ugovornih strana;
- h) Saradnja u praćenju efekata primjene zakona i podzakonskih akata u kontekstu borbe protiv korupcije Kantona Sarajevo, te razmjena informacija u vezi sa davanjem mišljenja i instrukcija o pitanjima njihove primjene, kao i saradnja na iniciranju aktivnosti u vezi sa izmjenama i dopunama postojećih zakonskih rješenja i njihovim usklađivanjem;
- i) Razmjena informacija i saradnja sa javnim institucijama u oblasti borbe protiv korupcije;
- j) Razmjena informacija i saradnja na razvoju edukativnih programa po pitanju borbe protiv korupcije Kantona Sarajevo;
- k) Razmjena informacija, koordinacija i saradnja u oblasti obuke i treninga službenika ugovornih strana u svim oblastima a u vezi sa borbom protiv korupcije Kantona Sarajevo;
- l) Saradnja i razmjena informacija u kontekstu javnog publiciranja informacija u vezi sa borbom protiv korupcije;
- m) Saradnja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo u cilju pojačane prevencije i rane identifikacije potencijalnih koruptivnih radnji, u smislu korištenja inspekcijskih kontrola, odnosno nalaza, te kontrola rada inspektora od strane Sektora za internu kontrolu ovog organa Uprave radi otkrivanja i provjere koruptivnih radnji.

U predmet ovog Memoranduma mogu biti uključeni i drugi oblici saradnje u skladu sa nadležnostima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo utvrđenih Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo, kao i nadležnostima Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo utvrđenih Uredbom o osnivanju Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, kao i drugim zakonima i podzakonskim aktima koji utvrđuju oblasti iz nadležnosti ugovornih strana.

- Ostvarena je saradnja sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u cilju provedbe Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019, a u pripremi su i novi strateški ciljevi odnosno kontrolni mehanizmi za izradu Strategije 2015-2025. godine, kao i Akcionog plana za sprovođenje iste;

- Formirana je radna grupa za izradu Strategije za borbu protiv korupcije i postavljeni su prioritetni kontrolni mehanizmi iz Plana integriteta u smislu provođenja elemenata, zadataka i aktivnosti kako bi se sprovele mjere za smanjenje mogućnosti za nastanak koruptivnih pojava;

- Planirana je i grupna izrada Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, u smislu prevencije rada

na crno, odnosno prisilnog rada, a što je direktno vezano za inspekcijske nadzore inspekcije rada. U prilog istom govori i pripremljen strateški plan od strane koordinacionog tima kojeg je formirala Vlada Kantona Sarajevo, nakon čega će se izrađivati smjernice kako na Kantonalnom nivou, tako i smjernice za ovaj organ Uprave,

- Interna kontrola učestvuje u radu Operativne radne grupe za oblast zdravstva u Kantonu Sarajevo na osnovu tačke IV Odluke o osnivanju Operativne radne grupe za oblast zdravstva u Kantonu Sarajevo broj: 20-04-38610/21 od 29.10.2021. godine i tačke VI Rješenja o imenovanju radne grupe za oblast zdravstva u Kantonu Sarajevo broj: 20-04-38610-1/21 od 01.11.2021. godine. Poslovi i zadaci Operativne grupe utvđeni su Rješenjem o imenovanju Operativne radne grupe i obuhvataju sljedeće: komunikacija i saradnja sa ustanovama iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo u pogledu prikupljanja propisa po kojima postupaju ove ustanove, posredstvom Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom (u daljem tekstu: Ured); analiza procesa rada javnih institucija iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo, u cilju prevencije korupcije; detektovanje koruptivnih rizika u radu javnih institucija iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo; objedinjavanje prikupljenih podataka i sačinjavanje izvještaja o rezultatima izvršenih analiza; operativno – tehnički i analitički poslovi u vezi sa prevencijom korupcije, otkrivanjem i postupanjem u slučaju otkrivenih koruptivnih i drugih nepravilnosti, posredstvom Ureda; informisanje nadležnih organa u slučaju otkrivenih nepravilnosti posredstvom Ureda; koordinacija aktivnosti Operativne grupe sa aktivnostima javnih institucija iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo i saradnja sa tim institucijama u prevenciji i otklanjanju uočenih nepravilnosti, posredstvom Ureda; koordinacija aktivnosti Operativne grupe sa nevladinim sektorom i organizacijama civilnog društva u svrhu detektovanja i otklanjanja nepravilnosti u radu javnih institucija iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo, posredstvom Ureda, a u cilju unapređenja rada javnog zdravstvenog sektora u Kantonu Sarajevo.

- Interna kontrola redovno vrši provjere poštivanja Kriznog plana pripravnosti i odgovora na pojavu koronavirusa unutar KUIP-a, odnosno kontroliše pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera, pomaže u nabavci opreme neophodne za rad u inspekciji (maske, rukavice..) i ostale opreme.

- Interna kontrola je podnijela Prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv geološkog inspektora Tehničke inspekcije Bojadžić Ermina, na osnovu kojeg je direktor Uprave donio Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka broj: 14-02-30-06117/21 od 15.12.2021. godine. Osnov za podnošenje predmetnog prijedloga bio je to što je imenovani državni službenik poslove i zadatke predviđene opisom radnog mjesta i pravilima struke izvršavao suprotno zakonskim ovlaštenjima, odnosno određene poslove i zadatke predviđene opisom radnog mjesta i pravilima struke izvršavao nesavjesno i nemarno. Također, podnesen je i Prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv Belme Šerbić kantonalnog inspektora zaštite okoliša iz Inspektorata urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije na osnovu kojeg je direktor uprave donio Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka broj: 14-02-30-05928/21 od 06.12.2021. godine. Osnov za podnošenje predmetnog prijedloga bio je neizvršavanje povjerenih poslova i zadataka iz opisa radnog mjesta ili nesavjesnog i nemarnog vršenja povjerenih poslova i zadataka, čime je onemogućila ili otežala građanima ili drugim licima da ostvaruju svoja prava u organima državne službe.

U Sektoru za internu kontrolu, postojeća kadrovska struktura je sljedeća:

Pomoćnik direktora	1 (jedan) izvršilac
Stručni savjetnik za internu kontrolu	3 (tri) izvršioca
Ukupno:	4 (četiri) izvršioca

Ciljevi koji su planirani Programom rada za 2021. godinu za Internu kontrolu su u cijelosti realizovani kada su u pitanju aktivnosti vezane za zaprimanje i razmatranje pisanih predstavlki u vidu žalbe na rad kantonalnih inspektora određenog inspektorata Uprave.

S tim u vezi, Interna kontrola je na osnovu tačno utvrđenog činjeničnog stanja informisala podnosioca predstavke o poduzetim mjerama i provedenom postupku interne kontrole, informisala direktora Uprave o postupanju ili nepostupanju inspektora u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, te u slučaju saznanja o postojanju lakše ili teže povrede službene dužnosti, upućivala inicijative za pokretanje disciplinskog postupka u svrhu utvrđivanja disciplinske odgovornosti i/ili predlagala druge mjere.

Uspješno su provedene i kontrole korištenja službenih vozila, poštivanje radnog vremena od strane uposlenika Uprave, postupanje po propisima iz kancelarijskog poslovanja i praćenje ažurnosti vođenja evidencije inspeksijskih nadzora.

Što se tiče saradnje sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Vlade Kantona Sarajevo, u smisli pripreme dokumenta i provođenja aktivnosti za borbu protiv korupcije u Upravi, planirane aktivnosti za 2021. godinu su realizovane i izmjenjen je prvobitni Plan integriteta Uprave na način da su ažurirani zakonski i podzakonski okviri, organigram, katalozi radnih mjesta i mjere potrebne za smanjenje mogućnosti nastanka koruptivnih pojava u Upravi.

U izvještajnom periodu, Planom rada za 2021. godinu planirane su aktivnosti, po pojedinim kvartalima i pojedinim segmentima koji sadrže određeni broj internih kontrola koji su se u određenim vremenskim periodima (kvartalima) planirali izvršiti.

Treba napomenuti da broj izvršenih internih kontrola direktno ovisi od broja zaprimljenih predmeta odnosno žalbi i predstavki građana na rad državnih službenika i namještenika Uprave, kao i od pokrenutih kontrola od strane službenika Interne kontrole.

S tim u vezi, u 2021. godini, ukupno je otvoreno 213 predmeta koji su prikazani tabelarno i razdvojeni po načinu rješavanja, kvartalno, dok su posebno dodane interne kontrole u smislu praćenja uposlenika Uprave radi provjere poštivanja pravila unutar iste.

TABELARNI PRIKAZ IZVRŠENIH INTERNIH KONTROLA PO KVARTALIMA ZA PERIOD 01.01-31.12.2021. GODINE:

Poslovi		Broj internih kontrola po kvartalima				
		I	II	III	IV	Ukupno
1	Zaprimanje i razmatranje prijave i predstavki građana i drugih institucija na rad uposlenika Uprave, naročito inspektora, te provjera navoda istih i izvještavanje direktora Uprave i podnosioca predstavke o utvrđenom činjeničnom stanju	25	22	21	26	94
2.	Provjera i prikupljanje činjenica i dokaza, po zahtjevu direktora Uprave, u slučajevima kada postoje indicije ili saznanja o povredi službene dužnosti od strane osoba koje nisu državni službenici, državnog službenika ili namještenika, a prije eventualnog podnošenja disciplinske prijave od strane direktora Uprave.	2	2	7	5	16

	Davanje prijedloga Interne kontrole za pokretanje disciplinskog postupka u slučaju povrede službene dužnosti.					
3.	Rješavanje povrede službene dužnosti putem medijacije				2	2
4.	Izdavanje Upozorenja državnim službenicima i namještenicima u slučaju nepoštivanja internih akata, odnosno naredbi i uputa izdatih od strane direktora Uprave		1	1	1	3
5.	Praćenje pravilnosti korištenja službenih vozila, te kontrola pravilnosti izvještavanja sa službenih putovanja i realizacija naloga za službena putovanja					
6.	Praćenje poštivanja radnog vremena od strane uposlenika Uprave	2			1	3
7.	Praćenje postupanja po propisima iz kancelarijskog poslovanja					
8.	Praćenje ažurnosti vođenja evidencija o izvršenom inspekcijskom nadzoru	2	3	3	1	9
9.	Saradnja sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Vlade Kantona Sarajevo, te priprema dokumenta kao i provođenje strategije za borbu protiv korupcije u Upravi	7	2		4	13
10	Kontrola postupanja inspektora po članu 30. Zakona o inspekcijama KS				60	60
11	Ostali predmeti i akti	7	5	2	4	18
UKUPNO		45	34	33	101	213
Broj izvršilaca i kvalifikaciona struktura						

TABELARNI PRIKAZ SA USPOREDNIM POKAZATELJIMA U ODNOSU NA PRETHODNI PERIOD:

Poslovi		Ukupan broj predmeta Interne kontrole 2019/2020/2021				
		I	II	III	IV	Ukupno
1	Broj internih kontrola po kvartalima za 2019. godinu	55	50	45	59	209
2	Broj internih kontrola po kvartalima za 2020. godinu	55	45	41	69	210
3	Broj internih kontrola po	45	34	33	101	213

	kvartalima za 2021. godinu					
UKUPNO 2020/2021						
Broj izvršilaca i kvalifikaciona struktura	3 /tri / VSS					

Ovaj Sektor će u narednom periodu izvršavati dole navedene i planirane ciljeve i zadatke usklađene sa planom i programom rada za 2022. godinu:

1. Kontinuirano zaprimanje predstavlja, odnosno prijava koje se odnose na rad zaposlenih u Upravi, te blagovremeno i uredno dostavljanje informacije direktoru Uprave, kao i obavijesti o provedenoj internoj kontroli podnosiocu predstavke;
- 2-Predlaganje mjera i davanje mišljenja direktoru Uprave za svako postupanje zaposlenih u Upravi suprotno zakonskim odredbama;
- 3.Blagovremeno pokretanje disciplinskih prijava za pokretanje disciplinskog postupka protiv državnog službenika ili namještenika;
- 4.Redovna kontrola radnog vremena svih uposlenih u Upravi, kontrola pravilnosti korištenja službenih vozila i kontrola unosa predmeta u Lotus aplikaciji;
- 5-Planirane su i aktivnosti vezane za realizaciju plana borbe protiv korupcije, te aktivnosti u vezi daljnjeg provođenja Plana integriteta za borbu protiv korupcije unutar Uprave;
- 6.Kontinuirano praćenje i analiziranje internih akata na način da se osigura njihova usklađenost sa propisima višeg reda;
- 7.Analiza i reduciranje slabosti u procesima ocjenjivanja rada i napredovanja u službi;
- 8.Efikasna saradnja na relaciji tužilaštvo-policijska-inspekcija u smislu eventualnog formiranja istražnih timova u svrhu provođenja efikasnijih istraga u krivičnim djelima korupcije;
- 9.Interna kontrola je predložila nacrt Zakona o izmjeni i dopunama zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 37/21), te isti uputila direktoru Uprave.
- 10.Interna kontrola će sačiniti Prijedlog memoranduma o saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, a u vezi realizacije zajedničkih aktivnosti kada su u pitanju inspeksijski nadzori Uprave i kontrola higijensko – epidemioloških mjera.

Interna kontrola Uprave u cilju obezbjeđenja zakonitog i efikasnog izvršenja kontinuiranih zadataka će i dalje, u skladu sa svojim ovlaštenjima, kontrolisati rad svih zaposlenih u Upravi, kako slijedi:

- Zaprimati prijave i predstavke građana na rad uposlenika Uprave, posebno inspektora, te utvrđivanje činjeničnog stanja i blagovremenosti postupanja inspektora po podnesenim zahtjevima za vršenje inspeksijskog nadzora;
- Provjeravati i prikupljati činjenice i dokaze, ukoliko su postojale indicije ili saznanja o povredi službenih dužnosti;
- Blagovremeno i zakonito provjeravati postupanja inspektora po podnesenim zahtjevima za vršenje inspeksijskog nadzora;
- Vršiti kontrolu poštivanja radnog vremena;
- Provoditi mjere i aktivnosti iz Plana Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo za borbu protiv korupcije, kao i Plana integriteta;

Predmeti će se rješavati po principu uzimanja izjava postupajućih inspektora kao i glavnih inspektora, te izuzimanje kompletne dokumentacije (ukoliko je postojala potreba za istim), zbog uvida u činjenično stanje, eventualne zloupotrebe službene dužnosti i položaja kao i postupanje odnosno nepostupanje prema zakonskim odredbama. Na svaku predstavku uredno i blagovremeno je dostavljen odgovor podnosiocu predstavke, te obavijest Inspektoratu o poduzetim aktivnostima Interne kontrole.

Za svako postupanje zaposlenih u Upravi, suprotno zakonskim odredbama, predložene su mjere, odnosno mišljenje Interne kontrole upućeno direktoru Uprave na daljnje postupanje, kao i obavijest upućena neposredno nadređenom i državnom službeniku odnosno namješteniku, na kojeg se mjera odnosi.

U proteklom periodu pojačana je saradnja sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Vlade Kantona Sarajevo, na način da je blagovremeno postupano po zahtjevima navedene institucije u smislu detaljno upućenih informacija o tačno utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim mjerama od strane Interne kontrole u pojedinim predmetima u kojim se pojavila sumnja na koruptivno djelovanje kantonalnih inspektora; Ostvarena je saradnja sa Danskim vijećem za pomoć izbjeglicama (DRC) u smislu nabavke zaštitne opreme (maske, rukavice, mantili, tehnička oprema) za borbu protiv koronavirusa COVID 19. Ostvarena je saradnja sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine u vidu implementacije sporazuma "CAF" projekta pod nazivom „Primjena potpunog upravljanja kvalitetom u KUIP Kantona Sarajevo“.

Kada su u pitanju posljedice zaraze koronavirusom COVID 19 u 2021. godini svi službenici Interne kontrole bili su zaraženi, dok je jedan službenik bio duže vrijeme na bolničkom liječenju sa teškom zdravstvenim posljedicama što je uticalo na kapacitet rada Interne kontrole.

Interna kontrola se u svom radu suočava sa nedostatkom kadra u odnosu na ukupan broj državnih službenika i namještenika. S tim u vezi potrebno je proširiti kapacitet Interne kontrole za minimalno dva državna službenika pravne, ekonomske ili kriminalističke struke.

X - Pregled unutrašnje organizacije, kadrovske i materijalne osposobljenosti kantonalnog organa

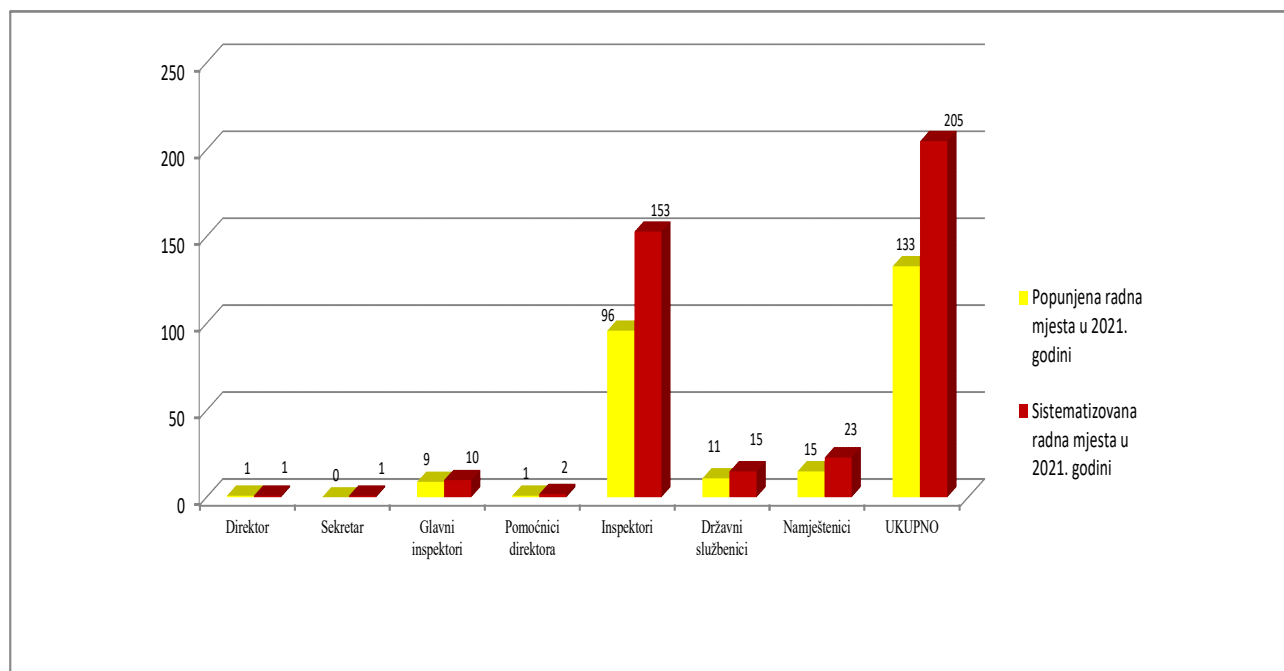
Unutrašnja organizacija Uprave uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-34-03606/16 na koji je Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost Odlukom broj: 02-05-36380-24/16 od 19.01.2017. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-34-01888/17 od 25.04.2017. godine na koji je Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost Odlukom broj: 02-05-17117-37/17 od 28.04.2017. godine, Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-34-03663/19 od 01.08.2019. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-02-03133/20 od 22.7.2020. godine na koji je Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost Odlukom broj: 02-04-32127-19/20 od 24.08.2020. godine. Napominjemo, da je Vlada Kantona Sarajevo na 53. sjednici održanoj dana 02.12.2021. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na "novi" Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 02-04-43454-19/21 od 02.12.2021. godine.

Sistematizacija radnih mjesta Uprave obuhvata ukupno 205 radnih mjesta, od kojih je jedan direktor, jedan sekretar, 12 državnih službenika koji rukovode osnovnim organizacionim jedinicama 168 državnih službenika i 23 namještenika.

Popunjenost na dan 31.12.2021. godine je 133 uposlenika ili 64,88 % .

Od ukupna 153 sistematizirana inspektorska radna mjesta, sa 31.12.2021. godine popunjeno je 96 inspektorskih mjesta ili 72,18%.

Grafikon: Uporedni pregled popunjenih i sistematizovanih radnih mjesta u 2021. godini

XI - Način ostvarivanja saradnje sa federalnim organima, drugim kantonima, općinama, Gradom Sarajevom, ombudsmanima, nevladinim sektorom i dr.

U izvještajnom periodu naglašena je saradnja sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove. Saradnja se ogleda u redovnom dostavljanju izvještaja o radu koji se odnose na inspekcijske nadzore izvršene po ovlaštenju direktora Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Pored navedenog, inspektori rada i tržišno-turistički inspektori po zahtjevu Federalne upravne za inspekcijske poslove redovno se uključuju u pojačane inspekcijske koji se po zaključku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine provode redovno jednom godišnje na području Kantona Sarajevo.

Odnosi kantonalnih organa uprave i općinskih i gradskih organa uprava zasnivaju se na obavezama koje svaki od tih organa ima u odnosu na izvršavanje kantonalnih zakona i kantonalnih propisa. Saradnja sa ovim organima ostvarena je najčešće kod dostavljanje izvještaja, informacija o primjeni propisa kao i pružanja pomoći u dijelu koji se odnosi na primjenu kantonalnih propisa.

Posebno ističemo dobru saradnju sa MUP-om Kantona Sarajevo. Saradnja sa ovim organom ogleda se u zajedničkom radu inspektora sa policijskim službenicima PU Kantona Sarajevo i postupanje inspektora po službenim zabilješkama policajaca.

Kontrole u saradnji sa pripadnicima PU MUP KS odvijale su se na osnovu unaprijed sačinjenog akcionog plana, a često se postupalo i po hitnom postupku. U saradnji sa policijskim službenicima vršene su i pojačane kontrole bespravne prodaje na javnim površinama (u dvije smjene), kontrole ugostiteljskih objekata u noćnim satima.

Uspješna saradnja ostvarena je i sa Direkcijom za robne rezerve Kantona Sarajevo. Naime, prilikom izricanja zaštitne mjere (oduzimanje robe koja je predmet prekršaja) i uskladištenje i čuvanje iste moramo istaći da smo od samog početka rada Uprave naišli na podršku Direkcije za robne rezerve Kantona Sarajevo.

Pored gore navedenih subjekata sa kojima je ostvarena saradnja intenzivnija u odnosu na druge, a sve zbog djelokruga rada ovog organa, moramo istaći da smo u svom radu naišli na puno razumijevanje i podršku i drugih organa svih nivoa vlasti.

Broj: 14-01-30-06218/21

Sarajevo, Januar 25.2022. godine

